



**NEXTDEAL HEALTH:** Καινοτομία και επενδύσεις οδηγούν τις εξελίξεις στην Υγεία

| Σελίδες 25-29

**BANKASSURANCE & BANKING:**

Πειραιώς: Συγκέντρωση 2,1 δισ. από το πλάνο των 3 δισ. ευρώ

| Σελίδες 45-47

**NEXTDEAL CYPRUS:**

Ωθηση 2,8% στην ανάπτυξη ως το 2026

| Σελίδες 53-54



21  
200 ΧΡΟΝΙΑ  
ΜΕΤΑ ΤΗΝ  
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ  
ΕΛΛΑΔΑ - 2021

Το NextDeal, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, δημοσιεύει το θέμα «Ιδεολογία και κοινωνικές έργο της εμπορικής τάξης και των ασφαλιστών της Οδησσού» από το βιβλίο του Ευάγγελου Σπύρου "Ασφαλιστές Έμποροι και Ιστορία Ελληνικού Έθνους"

| Σελίδες 60-61



# Nextdeal

www.nextdeal.gr



Η Νο 1 ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ • Νο 472 • 13 ΜΑΪΟΥ 2021 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 2 ΕΥΡΩ - ΚΩΔΙΚΟΣ: 5590

## ΜΙΝΕΤΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ



Πώς θωρακίζεται έναντι των προκλήσεων

| Σελίδες 18-19

## ERGO HELLAS



Ικανοποίηση για το παρελθόν, αισιοδοξία για το μέλλον

| Σελίδες 12-13

## ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ



Διπλασίασε τα κέρδη το 2020

| Σελίδα 16

## ΕΙΟΡΑ

Και η Εθνική Ασφαλιστική στα stress tests

| Σελίδα 6

## ΣΤΑ ΣΚΑΡΙΑ ΣΧΕΔΙΑ «ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ» ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ CVC - ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

# Εξετάζεται προσφυγή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού!

Του ΛΑΜΠΡΟΥ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

**Η** εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής από το επενδυτικό fund CVC ήταν μία ακόμη πέτρα που έπεσε στην ήδη παραγμένη λίμνη του κλάδου της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας αλλά και της ασφάλισης υγείας, κάνοντας τα κύματα των αναταράξεων που ήταν ορατά ακόμη πιο έντονα.

Με την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής, της μεγαλύτερης ασφαλιστικής εταιρείας της χώρας και με το μεγαλύτερο χαρτοφυλά-

Συνέχεια στη σελίδα 2

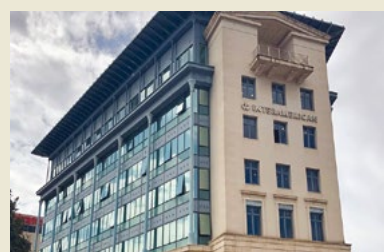


## ΚΥΜΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟ 2021 - ΣΤΙΣ 220.000 ΘΑ ΦΤΑΣΟΥΝ ΟΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

σελ. 8-9

### INTERAMERICAN

«Κοινωνικό προϊόν»



Στα 175,35 εκατ. ευρώ ανήλθε το συνολικό ποσό που απέδωσε η εταιρεία το 2020 στην κοινωνία και την οικονομία, έναντι 172,07 εκατ. ευρώ κατά το 2019

| Σελίδες 14-15

### HOWDEN MATRIX

Έλαβε πιστοποίηση του Great Place to Work®

| Σελίδα 4

### INSURANCE EUROPE

Ζητεί αναθεώρηση του ΦΠΑ στις ασφαλιστικές υπηρεσίες

σελ. 4

Οι νέες τάσεις στον ασφαλιστικό κλάδο την επόμενη 10ετία

| Σελίδα 4

### ΕΑΕΕ

Αύξηση 8,1% στην παραγωγή ασφαλιστών το πρώτο τρίμηνο

| Σελίδα 24

### ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΝΑΙ

Με αποκλειστική συνέντευξη του διοικητή της ΤτΕ Γιάννη Στουρνάρα στον εκδότη Ευάγγελο Σπύρου κυκλοφορεί το νέο τεύχος του περιοδικού «Ασφαλιστικό ΝΑΙ».

| Σελίδα 2



### ALLIANZ GLOBAL CORPORATE @ SPECIALTY

Η ασφαλιστική αγορά αναζητεί και εναλλακτικές λύσεις μεταφοράς κινδύνου

| Σελίδα 22



## Με αποκλειστική συνέντευξη του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννη Στουρνάρα κυκλοφορεί το νέο τεύχος του περιοδικού «Ασφαλιστικό ΝΑΙ»

Στη συνέντευξή του, στον εκδότη Ευάγγελο Σπύρου, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας υπογραμμίζει ότι οι συντάξεις, η υγεία και οι φυσικές καταστροφές είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα θέματα για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και αποτελούν περιοχές που μπορούν να ωφεληθούν από τις συνέργειες μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Εξυπακούεται ότι η συνεργασία αυτή δεν πρέπει να εξαρτάται από τους βραχυπρόθεσμους στόχους της κάθε κυβέρνησης, αλλά να εντάσσεται σε ένα μακρόπνοο πλαίσιο εθνικής πολιτικής. Επίσης, είναι απαραίτητο οι όροι αυτής της συνεργασίας να είναι σαφείς σε όλους τους συμμετέχοντες και διαφανείς για τα μέλη και τους δικαιούχους του κάθε συστήματος.

Ο κ. Στουρνάρας εξαγγέλλει επίσης, ως επόπτης της ασφαλιστικής αγοράς, την ανάπτυξη εργαλείων για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των πρακτικών διανομής, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό αριθμό των επιχειρήσεων ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, τη διασπορά τους ανά την ελληνική επικράτεια και τον όγκο και την πολυπλοκότητα των ασφαλιστικών προϊόντων. «Επιδίωξή μας είναι να έρθουμε πιο κοντά στην καθημερινότητα των δικτύων διανομής και να αναγνωρίσουμε από κοινού τα τυχόν ελλείμματα στην κανονιστική συμμόρφωσή τους που χρειάζεται να αντιμετωπιστούν, ώστε να ενισχυθεί έτσι περαιτέρω η αξιοπιστία της ασφάλισης στη συνείδηση των καταναλωτών» υπογραμμίζει ο κ. Στουρνάρας.

Ακόμη, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν σε μεγάλο βαθμό ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου Φερεγγυότητα II, αλλά και απευθύνει παραινέσεις στους ασφαλιστές να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα της προστασίας του καταναλωτή, δηλαδή της προσφοράς στον καταναλωτή προϊόντων και υπηρεσιών που να καλύπτουν τις δικές του ασφαλιστικές ανάγκες στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του, με ταυτόχρονη παροχή της μέγιστης δυνατής προστασίας.

Τέλος, ιδιαίτερης αξίας είναι η σύσταση του κ. Στουρνάρα στους νέους ανθρώπους να απευθυνθούν στην ιδιωτική ασφάλιση για την κάλυψή τους, αλλά να έχουν όμως υπόψη τους ότι πρέπει να έχουν πλήρη γνώση των ατομικών ασφαλιστικών αναγκών τους και σαφή αντίληψη του μέρους του κινδύνου που θέλουν να διακρατήσουν και του μέρους που θέλουν να ασφαλιστούν.

Συνέχεια από τη σελίδα 1

κιο στην ασφάλιση υγείας, το CVC πρόσθεσε έναν ακόμη κλάδο που φαίνεται να επηρεάζεται ιδιαίτερα έντονα από τις επενδυτικές κινήσεις στη χώρα μας, εκτός από τον κλάδο της υγείας.

Και αν με τη εξαγορά των μονάδων υγείας (Υγεία, Metropolitan Hospital, Metropolitan General, Μντέρα, Λητ) το CVC προκαλούσε το ενδιαφέρον αλλιά και τον προβληματισμό των υπολοίπων ιδιωτικών παρόχων υγείας αλλιά και των γιατρών, με την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής και οι ασφαλιστικές εταιρείες «υποχρεώθηκαν» να στρέψουν ακόμη περισσότερο την προσοχή τους στο τι σχεδιάζουν τελικά για την Ελλάδα οι του CVC.

Πληροφορίες του Nextdeal αναφέρουν ότι ήδη μια πολύ μεγάλη ασφαλιστική εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο ακόμη και να προσφύγει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά τη συμφωνίας Εθνικής Ασφαλιστικής – CVC, τουλάχιστον αναφορικά με τις επιπτώσεις που θα έχει αυτή στον κλάδο ασφάλισης υγείας.

Επίσης, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει το nextdeal, πολύ

# Εξετάζεται προσφυγή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού!

σοβαρός προβληματισμός καταγράφεται και σε ιδιωτικούς παρόχους υγείας, ανταγωνιστές του Ομίλου HHG που ανήκει στο CVC.

Από την πλευρά της ασφαλιστικής αγοράς, οι φόβοι που εκφράζονται αφορούν το ενδεχόμενο ιδιαίτερων συμφωνιών μεταξύ των μονάδων υγείας του CVC και της Ασφαλιστικής, καθώς η αγορά μπορεί να δεχθεί μια ιδιαίτερη τιμολόγηση εκ μέρους μιας μονάδας υγείας με βάση υπολογισμό το μέγεθος του χαρτοφυλακίου κάθε ασφαλιστικής, όμως, όπως λέγεται χαρακτηριστικά, αυτό είναι διαφορετικό όταν μιλάμε για την «αριστερή» και δεξιά «τσέπη» του ίδιου οργανισμού.

Επίσης ένα ακόμη φόβος που διατυπώνεται είναι η διαρροή «υγιούς» χαρτοφυλακίου από τις άλλες ασφαλιστικές προς την Εθνική Ασφαλιστική.

Από την πλευρά τους οι ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας παρακολουθούν πολύ στενά τις εξελίξεις και σε

αυτό που εστιάζουν είναι στο αν θα χάσουν μέρος του πελατολογίου τους που είναι ασφαλισμένο στην Εθνική Ασφαλιστική και γενικότερα στο πώς θα κινηθεί το CVC στο τομέα της ασφάλισης υγείας, στις σχέσεις του με τους γιατρούς κ.λπ.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι έντονα συζητείται μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών υγείας η συμφωνία Hellenic Healthcare Group (HHG) με την Εθνική Ασφαλιστική (που υπεγράφη πριν από την επίτευξη συμφωνίας εξαγοράς της Ασφαλιστικής από το CVC), η οποία αφορά την απευθείας κάλυψη των ρομποτικών επεμβάσεων στα παραπάνω νοσοκομεία από την Εθνική Ασφαλιστική.

Από την 1/11/2020, οι ασφαλισμένοι της Εθνικής Ασφαλιστικής που επιλέγουν για τη νοσηλεία τους τα νοσοκομεία ΥΓΕΙΑ, METROPOLITAN HOSPITAL και METROPOLITAN GENERAL καλύπτονται απευθείας για τα έξοδα της ρομποτικής τεχνικής (μαζί με τα υπόλοι-

πα αναγνωρισθέντα έξοδα νοσηλείας). Επισημαίνεται ότι αυτό που κυριαρχεί στην ασφαλιστική αγορά είναι οι επεμβάσεις ρομποτικής να γίνονται αφού πρώτα εγκριθούν από τις ασφαλιστικές.

Βέβαια οι ισορροπίες στην αγορά των υπηρεσιών υγείας είναι ευαίσθητες, η ελληνική αγορά παράλληλα είναι σχετικά μικρή και ως εκ τούτου μένει τελικά να φανεί πώς ο ασφαλιστικός κλάδος αλλιά και ο κλάδος των υπηρεσιών υγείας θα «υποδεχθούν» τη νέα συμφωνία CVC – Εθνικής Ασφαλιστικής όταν αυτή ολοκληρωθεί στην πράξη και αν η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία της χώρας θα κινείται στη νέα εποχή με νέα στρατηγική.

Τέλος, να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με πληροφορίες του Nextdeal, την προσεχή Δευτέρα είναι προγραμματισμένη συνάντηση των επιτελών του CVC με τις διοικήσεις της Εθνικής Τράπεζας και της Εθνικής Ασφαλιστικής.

## Η πανδημία ανέδειξε τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων και το μέλλον της εργασίας

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και το μέλλον της εργασίας ήταν το θέμα της συζήτησης στο πλαίσιο του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Ειδικότερα, ο CEO της Interamerican κ. Γιάννης Καντώρος περιέγραψε πώς μέσα σε λίγες ημέρες και με αφορμή την πανδημία εταιρείες με χιλιάδες εργαζόμενους έπρεπε να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της εξ αποστάσεως εργασίας. «Εργαλεία υπήρχαν, απλώς δεν τα χρησιμοποιούσαμε» πρόσθεσε. Σχετικά με την επόμενη ημέρα στον τομέα της εργασίας, ο κ. Καντώρος τόνισε ότι οδεύουμε προς ένα υβριδικό μοντέλο που θα συνδυάζει τον παραδοσιακό τρόπο με την τηλεργασία.

Αναφερόμενος στο σύστημα υγείας της χώρας μας, σημείωσε ότι πρόκειται για ένα σύστημα που δεν έχει πολλά χρόνια ζωής και πρέπει να επανασχεδιαστεί για να πάψουμε να ακολουθούμε



Από αριστερά: Ο κ. Μιλτιάδης Νεκτάριος, καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιά και ο κ. Γιάννης Καντώρος, διευθύνων

παλιές συνταγές. «Σήμερα το σύστημα υγείας κινείται γύρω από το νοσοκομείο, ενώ πρέπει να κινείται γύρω από τον ασθενή» είπε ο κ. Καντώρος που υπογράμμισε τη σημασία της τεχνητής νοημοσύνης στο πρωτοβάθμιο επίπεδο της υγείας.

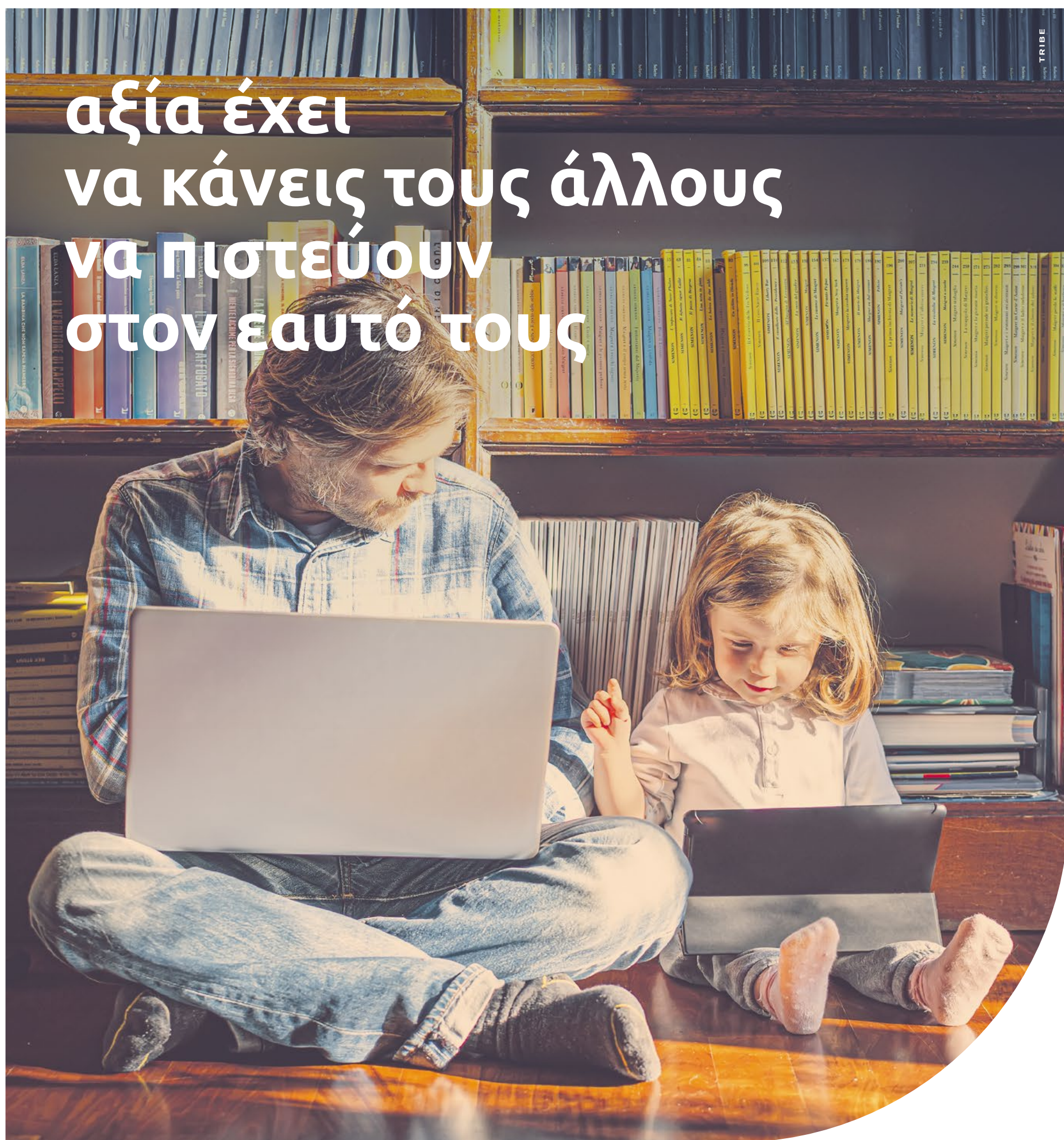
Για την εκπαίδευση στην περίοδο της πανδημίας μίλησε ο ομότιμος καθηγητής Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιά,

Μιλτιάδης Νεκτάριος. Όπως είπε, η εμπειρία αυτή απέδειξε ότι χάρη στις σύγχρονες πλατφόρμες τα πανεπιστήμια μπορούν άνετα να λειτουργήσουν εξ αποστάσεως για κάποιο διάστημα.

Αυτό, ωστόσο, ενώ λειτουργεί ιδανικά για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, δεν καλύπτει όλες τις ανάγκες των προπτυχιακών φοιτητών. Σχετικά με το ασφαλιστικό σύστημα, ο κ. Νεκτάριος επισήμανε ότι υπάρχουν

μοντέλα του εξωτερικού που μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπα όπως για παράδειγμα αυτό της Σουηδίας που αντιμετωπίζει τη μαύρη οικονομία ενώ συγχρόνως ρθύνει τα προβλήματα εργαζομένων και εργοδοτών. «Χρειάζεται επιτέλους μία διακομματική συναίνεση για να αλλάξει το σύστημα» υπογράμμισε. Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος του MEGA TV Κατερίνα Παναγοπούλου.

αξία έχει  
να κάνεις τους άλλους  
να πιστεύουν  
στον εαυτό τους



Πίσω από ό,τι έχει αξία για σένα  
βλέπουμε όλα όσα μπορείς να καταφέρεις.

**Eurolife FFH. Τι έχει αξία για σένα;**

**EUROLIFE FFH**

A FAIRFAX Company

**Θέσεις**

**Μήπως, τώρα που βγαίνουμε έξω, είναι κρίμα να βγούμε και πάλι ανασφάλιστοι;**

**ΑΝ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΠΕΡΑΣΕΙ**, είναι σίγουρο ότι οι οικονομίες θα εκτιναχθούν, μαζί με αυτές και η ασφαλιστική αγορά,



**Του Λάμπρου  
Καραγεώργου**

με μία υστέρηση βέβαια πάντα, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις πιο προσωπικές ασφαλίσεις. Τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος δείχνουν ότι λόγω της καραντίνας έχουν αυξηθεί τα ρευστά διαθέσιμα πολιτών νοικοκυριών, κυρίως όσων δεν επλήγησαν ιδιαίτερα έντονα από την πανδημία, όπως π.χ. συνέβη με τους εργαζόμενους του τουρισμού και την εστίαση. Οι τραπεζικές καταθέσεις των νοικοκυριών έχουν περάσει τα 130 δισ. ευρώ και ένα μέρος εξ αυτών αναμένεται με το τέλος των περιοριστικών μέτρων και γενικότερα την υποχώρηση της πανδημίας να περάσει και πάλι στην κατανάλωση και κυρίως σε αγαθά και υπηρεσίες που έχουν λείψει στον καταναλωτή (ταξίδια, θεάματα, εκδηλώσεις, διασκέδαση κ.λπ.).

Για την ασφαλιστική αγορά το ερώτημα είναι βέβαια αν θα μπορούσε να προσελκύσει ένα έστω και πολύ μικρό μέρος αυτών των χρημάτων για βελτίωση της ασφαλιστικής του θέσης του κάθε πολίτη, που κατά βάση είναι υπασφαλισμένος, για να μην πούμε σχετικά ανασφάλιστος.

Επειδή όμως προφανώς μάλλον δεν του έλειψε αυτόν τον ένα και πλέον χρόνο η ασφάλιση του μέσου πολίτη, μήπως η ελληνική ασφαλιστική αγορά πρέπει να βρει κάποιον έξυπνο τρόπο να υπενθυμίσει σε όλους ότι «είναι κρίμα, τώρα που βγαίνουμε έξω, να βγαίνουμε και πάλι ανασφάλιστοι»; Κάθε έξυπνη ιδέα, δεκτή!

**Π**ιστοποιημένη επιχείρηση του Great Place to Work® (CERTIFIED by Great Place to Work®) και το μοναδικό μεσίτη ασφαλίσεων με το συγκεκριμένο πιστοποιητικό κατά το 2021, είναι πλέον η Howden Matrix μετά τη σχετική πιστοποίηση που έλαβε. Οι άνθρωποι της Howden Matrix συμμετείχαν στις αρχές Απριλίου στη σχετική έρευνα, η οποία βασίζεται στην άμεση, ανώνυμη και εμπιστευτική αξιολόγηση την οποία πραγματοποιούν οι εργαζόμενοι της εταιρείας σχετικά με την εμπειρία τους από το εργασιακό τους περιβάλλον. Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα που προέκυψαν αξιολογήθηκαν διεξοδικά και βάσει της μεθοδολογίας που ακολουθεί ο οργανισμός Great Place to Work® Hellas. Η θετική αξιολόγηση της Howden Matrix από τους ανθρώπους της καθώς και τα χρήσιμα σχόλια τα οποία κατέθεσαν αποτελούν το εφαλτήριο μιας συνεχούς προσπάθειας για περαιτέρω βελτίωση της εργασιακής καθημερινότητας και για την εδραίωση μιας ισχυρής εργασιακής κουλτούρας που εγγυάται την επιτυχή πορεία της εταιρείας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

«Όλοι εμείς στη Howden Matrix

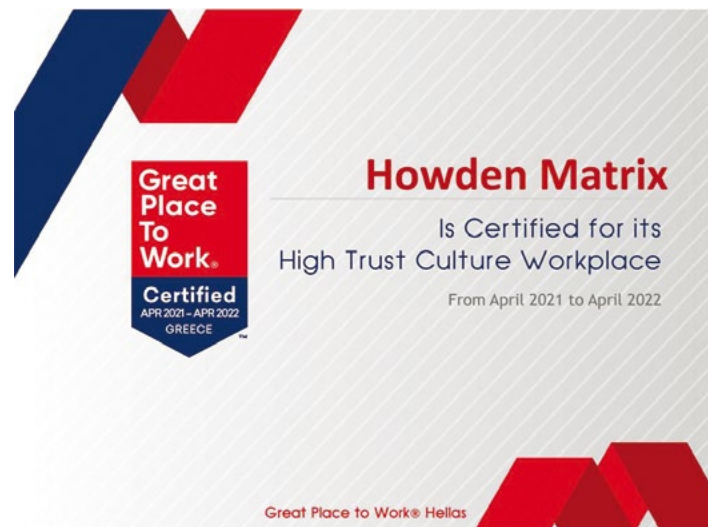
## HOWDEN MATRIX

# Με πιστοποίηση του Great Place to Work®



**Ο κ. Δημήτρης Τσεμετζόγλου**

έχουμε συμβάλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος όπου η εμπιστοσύνη, η υπερηφάνεια και η συντροφικότητα έχουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο», τόνισε στο πλαίσιο της διάκρι-



**Η επίσημη πιστοποίηση από την Great Place to Work®**

σης Great Place to Work®, ο Δημήτρης Τσεμετζόγλου, Group CEO της Howden Matrix και ευχαρίστησε όλους τους εργαζόμενους για τη συμμετοχή τους. «Είμαι βέβαιος ότι όχι μόνον θα συνεχίσουμε έτσι,

αλλά σύντομα θα επιτύχουμε να βρεθούμε στις πρώτες θέσεις της αξιολόγησης Best Workplaces 2022. Εύχομαι σε όλες και όλους πάντα επιτυχίες και διακρίσεις», υπογράμμισε ο κ. Τσεμετζόγλου.

**INSURANCE EUROPE****Ζητεί αναθεώρηση του ΦΠΑ στις ασφαλιστικές υπηρεσίες**

**Ε**περασμένη θεωρεί η Insurance Europe την Οδηγία ΦΠΑ, ζητώντας την αναθεώρησή της.

Συγκεκριμένα, η Insurance Europe σε απάντησή της στη διαβούλευση που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την αναθεώρηση των κανόνων ΦΠΑ για τις χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες αναφέρει ότι η Οδηγία ΦΠΑ είναι ξεπερασμένη και δεν εφαρμόζεται σωστά στις σύγχρονες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις οποίες θέτει σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλους τομείς. Επομένως, οι ασφαλιστές της Ευρώπης ζητούν την αναθεώρηση της Οδηγίας ΦΠΑ με σκοπό τη μείωση του «κρυ-



φού» ΦΠΑ και την αύξηση των δυνατοτήτων ανάκτησης του ΦΠΑ από χρηματοοικονομικές ε-

ταιρείες γενικά, και ειδικότερα από τις ασφαλιστικές.

Η Insurance Europe επανέλαβε ότι υποστηρίζει τη δημιουργία ομάδων επιμερισμού του κόστους και ζήτησε περισσότερη σαφήνεια και νομική ασφάλεια σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των απαλλαγών από τον ΦΠΑ για την παροχή λεπτομερέστερων κριτηρίων και εκτενέστερου καταλόγου εξαιρουμένων υπηρεσιών. Επιπλέον, η δυνατότητα επιλογής φορολόγησης των κρατών-μελών δεν θα πρέπει να συνοδεύεται από φόρους ασφαλίσεων, οι οποίοι οδηγούν σε διπλή φορολογία και αύξηση του κόστους για τους πελάτες.

**Nextdeal**

Η Νο1 δεκαπενθήμερη έκδοση για την ασφαλιστική αγορά και τον χρηματοοικονομικό χώρο

**ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:**

ΔΙΣΤΡΑΤΟ - ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΠΥΡΟΥ ΕΠΕ

e-mail: info@spiroedititions.gr

**ΕΚΔΟΤΕΣ:** Ευάγγελος Σπύρου - Κωστής Σπύρου

**ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:** Λάμπρος Καραγεώργος

Συντάσσεται από συντακτική ομάδα

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ, ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ VIDEO:**

Κωστής Ε. Σπύρου

**ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ:** Γιάννης Σέιτανιάνης

**ΣΚΙΤΣΟ:** Ελπίδα Σπύρου

**ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ:** Κώστας Παπαντωνόπουλος

**ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:** Γεωργία Κατσώνη

**ΥΠΕΥΘ. ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ:** Γεωργία Κατσώνη

**ΔΙΟΡΘΩΣΗ:** Ορέστης Σκινιάς

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:** Γιάννης Γ. Μπουκουβάλας

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:** Γιάννης Γ. Μπουκουβάλας

**ΕΚΤΥΠΩΣΗ:** IRIS AEBE

**ΔΙΑΝΟΜΗ:** ΑΡΓΟΣ Α.Ε.

**ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ:** 2,00 ΕΥΡΩ

**ΕΤΗΣΙΑ ΑΤΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ:** 50,00 ΕΥΡΩ

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ:** 100,00 ΕΥΡΩ

**ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ:** Φιλελλήνων 3, Σύνταγμα, 105 57 Αθήνα

Τηλ.: 210 3229394, Fax: 210 3257074

**Α.Φ.Μ.** 095606935, **Α.Ο.Υ.** Δ' ΑΘΗΝΩΝ

**e-mail:** info@nextdeal.gr | **website:** www.nextdeal.gr

Τα ευνολόγραφα άρθρα και σχόλια που στέλνονται στην εφημερίδα δεν εκφράζουν απαραίτητα και τις απόψεις του εντύπου.

**DELPHI  
ECONOMIC  
FORUM**

**Mega Brokers****Ασφάλισε το Delphi Economic Forum για 4η συνεχή χρονιά**

**ΤΗ ΜΕΓΑ BROKERS** εμπιστεύθηκε, για 4η συνεχή χρονιά, η οργανωτική επιτροπή του Delphi Economic Forum για την αστική ευθύνη διοργάνωσης, ασφάλιση ακύρωσης & εγκατάλειψης εκδήλωσης, του φετινού συνεδρίου, το οποίο πραγματοποιείται με τη συμμετοχή πάνω από 800 ομιλητών από 42 χώρες τόσο on line όσο και με φυσική παρουσία. Η ασφάλιση του Forum αναλήφθηκε από τη Mega Brokers μέσω του συνεργάτη κ. Ελευθέριου Γκαδρή. «Είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή για τη Mega Brokers, η εμπιστοσύνη που μας δείχνει το Delphi Economic Forum για την ασφάλιση των εργασιών του για 4η συνεχή χρονιά. Η συγκεκριμένη διοργάνωση αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα φόρουμ διεθνούς εμβέλειας και η Mega Brokers θα ανταποκριθεί με συνέπεια, επαγγελματισμό και αίσθημα ευθύνης προς τους ασφαλισμένους μας» δήλωσε σχετικά ο κ. Τάσος Χατζηθεοδοσίου, αντιπρόεδρος και γενικός διευθυντής της Mega Brokers.

ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ  
ΑΠΛΑ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ.

**ΕΜΠΝΕΟΥΜΕ  
ΑΣΦΑΛΕΙΑ.**

Αυτή είναι η δουλειά μας.

Γι' αυτό είμαστε περήφανοι που  
αναδειχθήκαμε **ΠΡΩΤΗ ΓΙΑ 5Η ΣΥΝΕΧΗ  
ΧΡΟΝΙΑ** ασφαλιστική εταιρία Γενικών  
Ασφαλίσεων & Ζωής στην Ελλάδα, με  
Δείκτη Φερεγγυότητας 275,42%.

Γιατί με ακέραιη, σταθερή διοίκηση,  
και στελέχη γεμάτα γνώση και εμπειρία,  
αυτούς που εμείς αποκαλούμε ασφαλιστές  
«πρώτης γραμμής», έχουμε δημιουργήσει  
μια **κουλτούρα αφοσίωσης και  
εντιμότητας προς τους συνεργάτες και  
τους πελάτες μας.**

Και θα συνεχίσουμε να εμπνέουμε  
την ασφάλεια που κάθε άνθρωπος έχει  
ανάγκη.

ΟΠΩΣ ΚΑΝΟΥΜΕ  
ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ  
ΑΠΟ **50 ΧΡΟΝΙΑ.**



**ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ  
ΕΝΩΣΗ**



Την έναρξη της ευρωπαϊκής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για τον ασφαλιστικό κλάδο ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΠΑ), με τον πίνακα να περιλαμβάνει 44 ασφαλιστικές εταιρείες μεταξύ των οποίων και η Εθνική Ασφαλιστική από Ελλάδα.

Οι εταιρίες επιλέχθηκαν με βάση το μέγεθος, την κάλυψη της αγοράς σε ολόκληρη την Ε.Ε., τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που διεξήχθησαν (κλάδος ζωής και γενικών), τον αριθμό των αντιπροσωπευόμενων δικαιοδοσιών και την κάλυψη της τοπικής αγοράς. Συνοδικά, το δείγμα-στόχος, που καθορίστηκε σε συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές, καλύπτει το 75% της αγοράς του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου βάσει των συνολικών περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της Solvency II.

Τα stress tests αξιολογούν την ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς σε περίπτωση δυσμενών χρηματοοικονομικών και οικονομικών συνθηκών και εντοπίζουν τις ευπάθειες της αγοράς. Ειδικότερα, το stress test του 2021 επικεντρώνεται σε ένα παρατεταμένο σενάριο Covid-19 σε ένα περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Το σενάριο, που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB), θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας Covid-19, οι οποίες επηρεάζουν την εμπιστοσύνη πα-

## ΕΙΟΠΑ Και η Εθνική Ασφαλιστική στα stress tests

| Entity name                 | Domicile  | Entity name                   | Domicile |
|-----------------------------|-----------|-------------------------------|----------|
| Vienna                      | AT        | Groupama                      | FR       |
| Ageas                       | BE        | Natixis                       | FR       |
| KBC                         | BE        | Croatia Osiguranje            | HR       |
| Allianz                     | DE        | MetLife EU Holding            | IE       |
| Münchener Rück              | DE        | Sjova-Almennar                | IS       |
| HDI                         | DE        | Assicurazioni Generali        | IT       |
| R+V                         | DE        | Gruppo Intesa Sanpaolo        | IT       |
| Alte Leipziger - Hallesche  | DE        | Poste Vita                    | IT       |
| PFA                         | DK        | Unipol                        | IT       |
| Forsikringsselskabet Danica | DK        | Lombard International         | LU       |
| <b>The Ethniki Hellenic</b> | <b>EL</b> | QIC Europe Limited            | MT       |
| Vida Caixa                  | ES        | NN                            | NL       |
| Mapfre                      | ES        | Aegon                         | NL       |
| OP Osuuskunta               | FI        | Achmea                        | NL       |
| Sampo                       | FI        | Kommunal Landspensjonskasse   | NO       |
| AXA                         | FR        | Storebrand                    | NO       |
| CNP Assurances              | FR        | Gjensidige                    | NO       |
| CAA                         | FR        | Powszechny Zakład Ubezpieczen | PL       |
| BNP Paribas Cardif          | FR        | LongRun Portugal              | PT       |
| SOGECAP                     | FR        | Skandia Försäkringsgrupp      | SE       |
| Assurances du Credit Mutuel | FR        | Nordea Life                   | SE       |
| Covéa                       | FR        | Skupina Triglav               | SI       |

γοσμίως και παρατείνουν την οικονομική συρρίκνωση. Το stress test

θα αξιολογήσει τόσο τον αντίκτυπο στο κεφάλαιο όσο και τη θέση ρευ-

στότητας των εταιρειών στο πεδίο εφαρμογής.

Οι στόχοι του stress test 2021 είναι:

- Να εκτιμήσει την ανθεκτικότητα των συμμετεχόντων σε δυσμενή σενάρια από τη σκοπιά του κεφαλαίου και της ρευστότητας για να παρέχει στους επόπτες πληροφορίες σχετικά με το αν οι ασφαλιστικές είναι σε θέση να αντέξουν σε σοβαρές αλλαγή πραγματικές καταστροφές.
- Να εξετάσει πιθανές συστάσεις προς τον κλάδο και να επιτρέψει στους επόπτες να συνεργαστούν με τις ασφαλιστικές για πιθανές διορθωτικές ενέργειες.
- Να συμπληρωθεί η μικροπροληπτική αξιολόγηση με την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων στον ασφαλιστικό τομέα που προκλήθηκαν από εκτεταμένες αντιδράσεις στα προβλεπόμενα σοκ.

«Αυτό το stress test έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι αξιολογεί την ανθεκτικότητα των θέσεων φερεγγυότητας και ρευστότητας των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών έναντι ενός δυσμενούς σεναρίου που θα μπορούσε να υλοποιηθεί μετά την οικονομική κρίση και μια περίοδο υψηλής αβεβαιότητας. Το σενάριο αντικατοπτρίζει σοβαρά αλλά εύλογα σοκ και θα φέρει αποτελέσματα που θα ρίξουν φως στην ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού ασφαλιστικού τομέα. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της άσκησης δεν πρέπει να θεωρούνται επιτυχία ή αποτυχία» δήλωσε ο Peter Braumüller, αντιπρόεδρος της ΕΙΟΠΑ. Τα αποτελέσματα του stress test προγραμματίζονται να δημοσιευθούν το Δεκέμβριο του 2021.

## ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

# Συνεργασία με το κράτος για την ανάκαμψη από την πανδημία

Δράση ανέλαβαν στη Γαλλία οι ασφαλιστικές εταιρείες, ώστε να ενθαρρύνουν την ανάκαμψη επενδύοντας μαζί στο πρόγραμμα που προωθεί το γαλλικό υπουργείο Οικονομικών, αναφέρει η Γαλλική Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Εταιρειών (FFA). Το εν λόγω πρόγραμμα δημιουργήθηκε από το γαλλικό υπουργείο Οικονομικών, τη FFA και τους κύριους γαλλικούς τραπεζικούς ομίλους, με σκοπό να τροφοδοτήσει την επενδυτική ικανότητα των επιχειρήσεων ενισχύοντας τον ισολογισμό τους μακροπρόθεσμα, ενώ ταυτόχρονα θα συμβάλει στην αύξηση της απασχόλησης στη χώρα. Δεκαοκτώ ασφαλιστικές, μεταξύ των οποίων και η AXA, ένωσαν τις δυνάμεις τους για αυτόν τον πρώτο γύρο συγκέντρωσης κεφαλαίων, υπέρ των επιχειρήσεων, μέσω ενός επενδυτικού ταμείου, το οποίο διαχειρίζονται διάφοροι Γάλλοι διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων που επιλέχθηκαν από τη FFA. Το ποσό ανέρχεται σε 11 δισ. ευρώ και θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση σε ποσοστό έως και 90% των συμμετοχικών δανείων που διανέμονται από τις τράπεζες σε δυναμικές εταιρείες. Ένας δεύτερος γύρος έχει ήδη προγραμματιστεί για τον Ιούνιο του 2021.

Ο ασφαλιστικός κλάδος συνεχίζει να συμμετέχει στη στήριξη των πληττόμενων παράλληλα με το κράτος και σε συνεργασία με τον τραπεζικό τομέα ξεκινώντας το πρόγραμμα συμμετοχικών



δανείων (Relance), το οποίο ανακοίνωσε ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, Bruno Le Maire στις 4 Μαρτίου 2021.

Το πρόγραμμα συμμετοχικών δανείων στοχεύει να βοηθήσει τις ΜΜΕ να ανακάμψουν και να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της οικονομικής ανάκαμψης. Αυτά τα δάνεια ενισχύουν τα ίδια κεφάλαια των εταιρειών για την προώθηση της ανάπτυξής τους. Διανεμημένα από τα τραπεζικά δίκτυα, αυτά τα μετοχικά δάνεια θα χρηματοδοτηθούν έως και 90% χάρη στο πρόγραμμα «Relance» το οποίο επωφελείται από κρατική εγγύηση σε ποσοστό 30%. Για το σκοπό αυτό, η FFA επέλεξε 10

διευθυντές. Έχοντας επίγνωση των κοινωνικών διακυβεύσεων που αντιπροσωπεύει η πρόκληση της ανάκαμψης για τη χώρα, 19 μακροπρόθεσμοι επενδυτές έχουν δεσμευτεί να επεξεργαστούν και να ξεκινήσουν το πρόγραμμα «Relance». Στον πρώτο γύρο χρηματοδότησης συμμετέχουν 18 ασφαλιστικές, οι οποίες είναι οι εξής: Assurances du Crédit Mutuel, AG2R LA MONDIALE, Allianz, Aviva, AXA, BNP Paribas Cardif, CNP Assurances, Covéa, Crédit Agricole Assurances, Generali, HSBC Assurances, Natixis Assurances, Neuflyze Vie, PREPAR-VIE, SMA, Société Générale Assurances και Suravenir, Swiss Life. Το Caisse des Dépôts et Consignations έχει επίσης προσχωρήσει στο πρόγραμμα.

Η ποικιλομορφία των παικτών που έχουν αποφασίσει να συμμετάσχουν στο ταμείο «Relance» είναι απόδειξη ενός άνευ προηγουμένου επιπέδου δέσμευσης, τονίζει η FFA. Το ποσό των κεφαλαίων που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια αυτού του πρώτου γύρου επιβεβαιώνει το ζωτικό ρόλο των μακροπρόθεσμων επενδυτών, όπως οι ασφαλιστικές, στην ανάκαμψη της χώρας. Λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον που δείχνουν αρκετοί πιθανοί επενδυτές, αναμένεται δεύτερος γύρος τον Ιούνιο του 2021. Η FFA είναι επίσης σε θέση να εφαρμόσει το πρόγραμμα «Obligations Relance» ενισχύοντας έτσι την υποστήριξη της επενδυτικής ικανότητας των εταιρειών.



**σίγουρα, γρήγορα ... απλά!**



**interasco**  
Ασφαλιστική Εταιρεία

Βασ. Γεωργίου 44 & Κάλβου,  
152 23 Χαλάνδρι - Αττικής  
Τ: +30 210-6793100 F: +30 210-6776035

Επισκεφθείτε:

[www.interasco.gr](http://www.interasco.gr)



my interasco



ευχαριστώ



## Η Interasco εξ-ασφάλιση...εγγυάται.

...γιατί είμαστε στον ασφαλιστικό χώρο από το 1890.

...γιατί πάνω από 128 χρόνια συνεργαζόμαστε με συνέπεια, έντιμα και αρμονικά με όλους τους συνεργάτες μας.

...γιατί σήμερα σαν μέλος του ομίλου Harel που έχει 3 εκ. πελάτες, 5,6€ δις κύκλο εργασιών, 1,4€ δις ίδια κεφάλαια και 54,4€ δις επενδυμένα κεφάλαια είμαστε δυνατοί περισσότερο από ποτέ.

Πάνω από όλα όμως λογαριάζουμε και σεβόμαστε εσάς που μας εμπιστεύεστε το χαρτοφυλάκιό σας, τους κόπους σας, τις προσδοκίες σας για σιγουριά και δικαίωση των πελατών σας.

Αυτή την εμπιστοσύνη μετατρέπουμε σε σίγουρη δύναμη για να δημιουργείτε απερίσπαστοι, να προοδεύετε και να χτίζετε ένα σίγουρο μέλλον.

Έτσι, γιατί ασφάλεια σημαίνει **σίγουρα, γρήγορα ... απλά Interasco!**

Της ΜΑΙΡΗΣ ΛΑΜΠΑΔΙΤΗ

**Μ**αζική έξοδος προς τη σύνταξη αναμένεται το 2021 που οφείλεται κυρίως στο μεγάλο κύμα εκπαιδευτικών που αποχωρεί το Μάιο - Ιούνιο, στην ανησυχία για την κατάργηση της πρόωρης συνταξιοδότησης και στη βελτίωση των ποσοστών αναπηρώσεων που θα δώσει μπόνους στις συντάξεις όσων εργάστηκαν πάνω από 30 χρόνια.

Όπως εκτιμούν στελέχη του ΕΦΚΑ και έμπειροι δικηγόροι εξειδικευμένοι στο δίκαιο της ασφάλισης οι αιτήσεις συνταξιοδότησης φέτος θα σημειώσουν αύξηση τουλάχιστον κατά 25% και θα φτάσουν τις 200.000 - 220.000 προκαλώντας πίεση στο σύστημα αλλά και στον προϋπολογισμό του ΕΦΚΑ.

Ειδικότερα οι αιτίες της μαζικής εξόδου είναι οι εξής:

1. Χιλιάδες εκπαιδευτικοί ετοιμάζονται να υποβάλουν τις παραιτήσεις τους το Μάιο όπως ορίζει ο νέος νόμος Κεραμέως καθώς ωρίμασαν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα και συμπλήρωσαν το όριο ηλικίας.

2. Τίθεται σε εφαρμογή με 15 μήνες καθυστέρηση ο νόμος Βρούτση που βελτιώνει τα ποσοστά αναπηρώσεων του νόμου Κατρούγκαλου για όσους διένυσαν ασφαλιστικό βίο άνω των 30 ετών. Συνεπώς όσοι έκαναν υπομονή προσδοκώντας μεγαλύτερη σύνταξη μπορούν από τα τέλη Ιουνίου και μετά να υποβάλουν αίτηση καθώς οι συντάξεις θα υπολογίζονται με βάση το νέο λογισμικό. Πάνω από 2.000 εν αναμονή συνταξιούχοι του Δημοσίου έχουν ήδη λάβει το μπόνους των νέων συντάξεων.

Αισθητή διαφορά στην τσέπη έως

# Κύμα μαζικής συνταξιοδότησης το 2021

## Στις 220.000 θα φτάσουν οι αιτήσεις, πιέζοντας το σύστημα

και 150 ευρώ θα δουν όσοι προσεγγίζουν τα 40 χρόνια δουλειάς καθώς στόχος της βελτίωσης της ανταποδοτικότητας των συντάξεων είναι να ενισχυθούν τα κίνητρα για την παραμονή στο σύστημα για 35 και 40 χρόνια. Μετά τα 40 έτη τα ποσοστά αναπηρώσεων «πέφτουν» σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με 39 χρόνια δουλειάς και μισθό 1.500 ευρώ που λαμβάνει σήμερα σύνταξη 996 ευρώ, τώρα θα λάβει 1.096 ευρώ. Δηλαδή θα έχει όφελος 100 ευρώ.

Σύμφωνα με τους ειδικούς στην ασφάλιση, μόνο ένα 20% των ασφαλισμένων βγαίνει στη σύνταξη με πε-

ρισσότερα από 30 χρόνια ασφάλισης. Ωστόσο αυτό το ποσοστό θα αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, καθώς όλο και περισσότεροι θα συνταξιοδοτούνται με βάση τα νέα αυξημένα όρια ηλικίας.

3. Πολλοί περίμεναν να τεθεί σε εφαρμογή η διάταξη για τη μείωση του πέναλτι για όσους συνεχίζουν να εργάζονται μετά τη συνταξιοδότηση. Η μείωση της περικοπής στη σύνταξη εφαρμόστηκε πρόσφατα στο δημόσιο τομέα ενώ το αργότερο τον Ιούνιο θα τεθεί σε εφαρμογή το νέο λογισμικό και στον ιδιωτικό τομέα προκειμένου όσοι εργάζονται από δω και πέρα να λαμβάνουν τη σύνταξή τους με περικοπή 30% αντί για 60% που ίσχυε με το νόμο Κατρούγκαλου. Παράλληλα

έως τον Ιούνιο θα δοθούν και οι επιστροφές των αναδρομικών για τους ήδη συνταξιούχους στους οποίους είχε επιβληθεί το πέναλτι του 60%.

4. Δεν είναι λίγοι οι ασφαλισμένοι που δίσταζαν να υποβάλουν αίτηση, παρότι είχαν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις, αναλογιζόμενοι το χάος των εκκρεμών συντάξεων και τα χρόνια που θα περιμένουν στην ουρά με μηδενικό εισόδημα. Το μέτρο της προκαταβολής της σύνταξης που ήδη υλοποιείται και η υποχρεωτική απονομή της προσωρινής σύνταξης περιορίζουν σ' ένα βαθμό τους δισταγμούς τους. Παράλληλα οι νέες παρεμβάσεις που ψηφίστηκαν για την πάταξη της γραφειοκρατίας καθώς

και η εμπλοκή των ιδιωτών συνεργατών θα συμβάλουν στην επιτάχυνση της έκδοσης της σύνταξής τους. Σύμφωνα με τις διατάξεις που θα εφαρμοστούν οι μελλοντικοί συνταξιούχοι θα λαμβάνουν την προκαταβολή της σύνταξης την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα μετά την υποβολή της αίτησής συνταξιοδότησής τους.

5. Πολλές κατηγορίες ασφαλισμένων, όπως εκτιμούν οι ειδικοί, θα σπεύσουν να υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης πριν το 2022, ανησυχώντας για το ενδεχόμενο να καταργηθεί η πρόωρη συνταξιοδότηση πριν από τα 62 και τα 67 έτη, αν και το υπουργείο Εργασίας έχει διαψεύσει κατ' επανάληψη ότι πρόκειται να κα-

## Ποιες κατηγορίες ασφαλισμένων μπορούν να συνταξιοδοτηθούν



**Ο** αριθμός των αιτήσεων συνταξιοδότησης το 2021 εμφανίζει αυξητική πορεία και για έναν ακόμα λόγο: Με διάταξη που ψηφίστηκε πρόσφατα στην τροπολογία Χατζηδάκη για την επίσημη έκδοση των εκκρεμών συντάξεων αυξήθηκαν και ενοποιήθηκαν τα όρια των οφειλών προς τον ΕΦΚΑ-ΚΕΑΟ, με αποτέλεσμα να ανοίξει ο δρόμος προς τη συνταξιοδότηση για τρεις κατηγορίες ασφαλισμένων που μέχρι τώρα ήταν αποκλεισμένοι λόγω οφειλών.

Οι 3 κατηγορίες ασφαλισμένων που βγαίνουν άμεσα στη σύνταξη με το νέο πηλαφόν οφειλών είναι:

- αυτοαπασχολούμενοι επιστήμονες ΕΤΑΑ που χρωστούσαν πάνω από 15.000 και έως 20.000 ευρώ
- Ελεύθεροι επαγγελματίες ΟΑΕΕ που είχαν βασικές οφειλές άνω των 14.202 ευρώ και συνολικό χρέος (βασική οφειλή και προσαυξήσεις) κάτω από 20.000 ευρώ.

- Αγρότες με χρέη άνω των 4.000 ευρώ και έως 6.000 ευρώ

Σύμφωνα με τη νέα διάταξη το επιτρεπτό όριο για τη λήψη σύνταξης είναι 20.000 ευρώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους επιστήμονες και 6.000 ευρώ για τους αγρότες.

Με βάση όσα προκύπτουν από τα στοιχεία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), οι προσαυξήσεις ανέρχονται κοντά στο 20% των συνολικών οφειλών. Συνεπώς, με την ενοποίηση του ποσού της οφειλής η οποία δε χωρίζεται πλέον σε κύρια οφειλή και προσαυξήσεις, δίνεται η ευκαιρία σε περισσότερους οφειλότες να βγουν στη σύνταξη.

Για παράδειγμα, ασφαλισμένος του πρώην ΟΑΕΕ με συνολική οφειλή 24.000 ευρώ (20.000 ευρώ κύρια οφειλή και 4.000 προσαυξήσεις) θα μπορεί να βγει στη σύνταξη, ενώ με βάση το προηγούμενο πλαίσιο θα αποκλειόταν.

Όπως εκτιμούν ειδικοί στην ασφάλιση, από



ταρπηθεί αυτό το δικαίωμα. Υπενθυμίζουμε ότι η περίοδος των μεταβατικών ορίων ηλικίας εκπνέει στις 31/12/2021. Μετά το 2022 υπάρχουν μόνο δύο επιλογές: Για πλήρη σύνταξη τα όρια ηλικίας καθορίζονται στο 62ο έτος της ηλικίας (με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης) ή στο 67ο έτος (με 15ετία ή 4.500 ημερομίσθια ασφάλισης), ενώ για μειωμένη σύνταξη το όριο είναι 62 ετών με 4.500 ημέρες ασφάλισης. Ο νόμος ορίζει ότι στην περίπτωση που το προβλεπόμενο από τους Πίνακες μεταβατικών ορίων όριο ηλικίας συμπληρώνεται μετά την 1.1.2022, η σύνταξη καταβάλλεται κατά το έτος που συμπλη-

ρώνεται το νέο αυτό όριο ηλικίας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι ασφαλισμένοι να έχουν συμπληρώσει ή να συμπληρώνουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα έτη ασφάλισης μέχρι την 31/12/2021. Σύμφωνα με την ηγεσία του υπουργείου Εργασίας το δικαίωμα διατηρείται καθώς οι περισσότεροι από τους εν λόγω ασφαλισμένους έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης και περιμένουν να «πιάσουν» το απαιτούμενο όριο ηλικίας προκειμένου να υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης.

Οι ειδικοί στην κοινωνική ασφάλιση υπολογίζουν ότι περίπου 100.000 ασφαλισμένοι μπορούν να

αποχωρήσουν πρόωρα και μετά το 2022 που εκπνέει το μεταβατικό διάστημα.

Πρόκειται κυρίως για μητέρες ανηλίκων στον ιδιωτικό τομέα, γονείς στο Δημόσιο και ασφαλισμένους με 35ετίες στο Δημόσιο και ΔΕΚΟ - Τράπεζες.

Έτσι για παράδειγμα μητέρα ανηλίκου με 5.500 έτη (το 2012) στον ιδιωτικό τομέα η οποία ήταν 52 ετών το 2017, έχει το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί στα 58 και 5 μήνες. Το όριο ηλικίας της συμπληρώνεται το 2023, δηλαδή μετά την 1η Ιανουαρίου 2022. Επομένως διατηρεί το δικαίωμά της να βγει στη σύνταξη πριν από τα 62.

## Άμεσα με το νέο πλαφόν οφειλών

► **Το 75% των ασφαλισμένων στον πρώην ΟΑΕΕ, το πρώην ΕΤΑΑ και στον πρώην ΟΓΑ έχει οφειλές ύψους 14 δισ. ευρώ προς το ΚΕΑΟ**

τους οφειλότες που είχαν αποκλειστεί από τη συνταξιοδότηση, ένα ποσοστό 20% θα μπορέσει να επανέλθει με νέες αιτήσεις καθώς με τα νέα όρια οφειλών και βεβαίως τον αναγκαίο διακανονισμό καθώς πληροί πλέον τις προϋποθέσεις για να βγει στη σύνταξη.

Άλλο ένα στοιχείο που επιβεβαιώνει την αύξηση των συνταξιούχων - οφειλετών είναι ότι τις προκαταβολές της σύνταξης που πιστώθηκαν αυτές τις ημέρες στους εν αναμονή συνταξιούχους πήραν και 1.700 αιτούντες των οποίων αρχικά η αίτηση είχε απορριφθεί λόγω υπέρβασης του ορίου οφειλών.

Σε περίπτωση που το ποσό οφειλής ακόμα και μετά την αύξηση του πλαφόν παραμένει άνω του επιτρεπτού ορίου, για να συνταξιοδοτηθεί ο οφειλέτης πρέπει να καταβάλει το υπερβάλλον ποσό. Ειδικότερα, θα του κοινοποιηθεί η οφειλή την οποία πρέπει να εξοφλήσει εντός προθεσμίας δύο μηνών. Στη συνέχεια θα έχει το δικαίωμα να λάβει τη σύνταξη, από την οποία θα παρακρατούνται οι υπολειπόμενες δόσεις, με ελάχιστο ποσό δόσης τα 50 ευρώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους επιστήμονες και τα 30 ευρώ για τους συνταξιούχους αγρότες.

Πάντως οι οφειλές παραμένουν ανοιχτή πληγή για το ασφαλιστικό σύστημα αλλά και για τους ίδιους τους συνταξιούχους καθώς, ακόμα και να βγουν στη σύνταξη, αυτή θα είναι χαμηλή εξαιτίας των παρακρατήσεων.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, το 75% των ασφαλισμένων στον πρώην ΟΑΕΕ, το πρώην ΕΤΑΑ και στον πρώην ΟΓΑ έχει οφειλές ύψους 14 δισ. ευρώ προς το ΚΕΑΟ. Μάλιστα το 50% των εν λόγω οφειλετών χρωστάει πάνω από τα επιτρεπτά όρια, με αποτέλεσμα να αποκλειστεί από τη σύνταξη.



### Έκθεση «ΑΤΛΑΣ»

## Στις 143.000 οι εκκρεμείς συντάξεις τον Ιανουάριο

Αυξητική πορεία στο ρυθμό έκδοσης των συντάξεων κατέγραψε η έκθεση του συστήματος «ΑΤΛΑΣ» για τον Ιανουάριο του 2021 αλλά η απόδοση σαφώς υπολείπεται των αποδόσεων - ρεκόρ που είχαν σημειωθεί το φθινόπωρο του 2020. Κατά τα άλλα σύμφωνα με την έκθεση οι εκκρεμείς συντάξεις παραμένουν σε υψηλά επίπεδα και ανήλθαν σε 143.000 τον πρώτο μήνα του 2021.

Συγκεκριμένα, τον Ιανουάριο του 2021 ολοκληρώθηκαν 16.251 αιτήματα συνταξιοδότησης συγκριτικά με 13.515 τον Ιανουάριο του 2020 και 11.643 τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Έτσι, η αύξηση του ρυθμού ολοκλήρωσης των αιτημάτων τον Ιανουάριο 2021 ανέρχεται σε 20,24% έναντι του Ιανουαρίου του 2020 και 39,58% έναντι του Ιανουαρίου του 2019 και παρά το γεγονός πως οι υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ λειτουργούσαν με μειωμένο προσωπικό λόγω της πανδημίας του Covid-19.

Πάντως τους προηγούμενους μήνες όπως ο Σεπτέμβριος και ο Οκτώβριος 2020, οι απονομές σημείωσαν καλύτερες αποδόσεις, φτάνοντας τις 18.000-19.000.

Σύμφωνα με την έκθεση, σημαντικό τμήμα της αύξησης στις απονομές προήλθε από την εφαρμογή της ψηφιακής απονομής «ΑΤΛΑΣ». Μέσω του συστήματος «ΑΤΛΑΣ», από την έναρξη λειτουργίας του τον Ιούλιο του 2020 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2021 έχουν εκδοθεί ψηφιακά συνολικά 25.537 συντάξεις, όπου 19.321 εξ αυτών αφορούν μεταβιβάσεις και 6.216 συντάξεις γήρατος αγροτών.

Οι εκκρεμείς συντάξεις το μήνα Ιανουάριο ανέρχονται σε 143.519 (κόστος 540.642.942 ευρώ) από τις οποίες οι 115.000 χαρακτηρίζονται ληξιπρόθεσμες, δηλαδή είναι αιτήσεις για τις οποίες ο χρόνος αναμονής υπερβαίνει τις 90 ημέρες). Πέρυσι τον αντίστοιχο μήνα οι εκκρεμείς συντάξεις έφθαναν τις 164.511 και το 2019 τις 116.518.

Η έκθεση σημειώνει με έμφαση πως οι αιτήσεις καταγράφονται με βάση την ημερομηνία υποβολής αντί της ημερομηνίας καταχώρησης στο πληροφοριακό σύστημα στο παρελθόν, καθώς στα τέλη του 2019 διαπιστώθηκε ότι υπήρχε μεγάλος αριθμός αιτημάτων τα οποία δεν είχαν καταχωρηθεί για πολλούς μήνες.

Η πορεία των νέων αιτήσεων συνταξιοδότησης

Οι νέες αιτήσεις για συνταξιοδότηση που υποβάλουν οι ασφαλισμένοι παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις από το 2017 που ιδρύθηκε ο e-ΕΦΚΑ, με το φαινόμενο να εμφανίζεται πιο έντονο το τετράμηνο Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος του 2019 (αύξηση 18,53% - 9.494 περισσότερες νέες αιτήσεις σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2018).

Το 2021 εκτιμάται όπως επισημαίνει η έκθεση ότι θα υποβληθούν 155.000 νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης έναντι 157.000 πέρυσι και 167.000 το 2019. Ωστόσο ειδικοί στην ασφάλιση έχουν ενδείξεις ότι οι αιτήσεις φέτος θα υπερβούν τις 200.000.

# Ποιοι δημόσιοι υπάλληλοι συνταξιοδοτούνται φέτος πριν από τα 67



**Τ**έσσερις κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων με 25ετία την τριετία 2010 - 2012 μπορούν φέτος να συνταξιοδοτηθούν σε ηλικίες από 63 και 6 μήνες έως 66 και 6 μήνες.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει την 25ετία υπηρεσίας έως το 2012, αλλά δεν έχουν συμπληρώσει μέχρι την 18/8/2015 και το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας, διατηρούν με το δικαίωμα της συνταξιοδότησης με πλήρη σύνταξη, αλλά με νέα ηλικιακά όρια.

Οι υπάλληλοι Δημοσίου που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν εντός του 2021 με τις διατάξεις της 25ετίας (δηλαδή με λιγότερα των 35, 36 και 37 χρόνια) είναι παλαιοί ασφαλισμένοι οι οποίοι έχουν μεν κατοχυρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (έχουν 25ετία έως το 2010, το 2011 ή το 2012), αλλά συμπληρώνουν το 2021 το νέο απαιτούμενο όριο ηλικίας.

Πιο αναλυτικά στην κατηγορία αυτήν ανήκουν υπάλληλοι που:

- Είναι παλαιοί ασφαλισμένοι, δηλαδή έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης μέχρι 31/12/1992.
- Είναι διορισμένοι στο Δημόσιο μετά την 1/1/1983.
- Έχουν την τριετία 2010-2012 συμπληρώσει 25 έτη προϋπηρεσίας με πραγματικό, πηλαστικό ή διαδοχικό χρόνο ασφάλισης.
- Δεν έχουν συμπληρώσει μέχρι και την 18/8/2015 το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης σύμφωνα με το προγενέστερο νομοθετικό καθεστώς.
- Εμπνέουν στα νέα μεταβατικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που έθεσαν οι νόμοι 4336 και 4337 του 2015, τα οποία και συμπληρώνουν φέτος.
- Θεμελιώνουν δικαίωμα για πλήρη σύνταξη φέτος σε χαμηλότερα των 67 όρια ηλικίας συνταξιοδότησης και

με λιγότερα χρόνια ασφάλισης από 35, 36 ή 37.

## Θεμελίωση το 2010

### Άνδρες

Υπάλληλοι γεννημένοι το πρώτο εξάμηνο του 1955 - από 1/1/1955 έως και την 1/6/1955 - οι οποίοι έγιναν 65 ετών το 2020 και συμπλήρωσαν 25ετία το 2010, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 66 ετών και 6 μηνών. Το νέο όριο ηλικίας συμπληρώνεται εντός του 2021.

**Παράδειγμα:** Υπάλληλος διορισμένος το 1985. Συμπλήρωσε 25ετία το 2010 και παραιτήθηκε για προσωπικούς λόγους το 2016.

Είναι γεννημένος την 1/2/1955 και σύμφωνα με το προγενέστερο καθεστώς μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 65 ετών.

Θα μπορέσει να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη φέτος, καθώς συ-

μπληρώνει το νέο όριο ηλικίας, δηλαδή συμπληρώνει τα 66 και 6 μήνες.

### Γυναίκες

Γυναίκες υπάλληλοι, γεννημένες το πρώτο εξάμηνο του 1958 - από 1/1 έως 31/6/1958 - έγιναν δηλαδή 60 ετών το 2018, που συμπλήρωσαν 25ετία το 2010, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 63 ετών και 6 μηνών. Το νέο όριο ηλικίας συμπληρώνεται εντός του 2021.

**Παράδειγμα:** Υπάλληλος γεννημένη στις 1/2/1958. Είχε συμπληρώσει 25 έτη προϋπηρεσίας μέχρι το 2010.

Με το προηγούμενο καθεστώς είχε κατοχυρώσει δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σε ηλικία 60 ετών.

Επειδή το 60ό έτος το συμπληρώσε μετά την 18/8/2015 δηλαδή το 2018, ακολουθεί την αύξηση των νέων ορίων ηλικίας και θα συνταξιοδοτηθεί εντός του 2021, με τη συμπλήρωση των 63 ετών και 6 μηνών με

πλήρη σύνταξη.

## Θεμελίωση το 2011

### Άνδρες - γυναίκες

Υπάλληλοι γεννημένοι το 1957, που έγιναν 61 ετών το 2018 και συμπλήρωσαν 25ετία το 2011, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 64 ετών. Το νέο όριο ηλικίας συμπληρώνεται γι' αυτούς εντός του 2021.

**Παράδειγμα:** Υπάλληλος γεννημένη στις 1/7/1957. Συμπλήρωσε 25 έτη προϋπηρεσίας μέχρι το 2011.

Με το προηγούμενο καθεστώς είχε κατοχυρώσει δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σε ηλικία 61 ετών.

Επειδή το 61ο έτος το συμπληρώσε μετά την 18/8/2015 δηλαδή το 2018, ακολουθεί την αύξηση των νέων ορίων ηλικίας και θα συνταξιοδοτηθεί εντός του 2021 με τη συμπλήρωση του 64ου έτους με πλήρη σύνταξη.

## Θεμελίωση το 2012

### Άνδρες - γυναίκες

Υπάλληλοι που είναι γεννημένοι το πρώτο εξάμηνο του 1956 - από 1/1 έως 31/6/1956 - και έγιναν 63 ετών το 2019 και έχουν παράλληλα συμπληρώσει 25ετία το 2012, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν σε ηλικία 65 ετών και 6 μηνών με πλήρη σύνταξη. Το νέο όριο ηλικίας συμπληρώνεται γι' αυτή την κατηγορία εντός του 2021.

**Παράδειγμα:** Υπάλληλος γεννημένη την 1/3/1956. Έχει συμπληρώσει 25 έτη προϋπηρεσίας μέχρι το 2011.

Με το προηγούμενο καθεστώς είχε κατοχυρώσει δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σε ηλικία 63 ετών.

Επειδή το 63ο έτος το συμπληρώσε μετά την 18/8/2015 δηλαδή, το 2019 ακολουθεί την αύξηση των νέων ορίων ηλικίας και θα συνταξιοδοτηθεί εντός του 2021 με τη συμπλήρωση των 65 ετών και 6 μηνών με πλήρη σύνταξη.

## Ηλεκτρονικά η απονομή σύνταξης από τον Ιούνιο για τους δικαιούχους αναπηρίας



**Μ**ε καθυστέρηση τουλάχιστον 6 μηνών εντάσσονται και οι αναπηρικές συντάξεις, μια εξίσου ευάλωτη κατηγορία με τις συντάξεις λόγω θανάτου, στο χρονοδιάγραμμα του προγράμματος «ΑΤΛΑΣ» με στόχο να απονέμονται ηλεκτρονικά από τον Ιούνιο.

Συγκεκριμένα οι δικαιούχοι αναπηρικών συντάξεων που θα υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης αρχή γενομένης από το τέλος Ιουνίου θα είναι η τρίτη κατηγορία μετά τους αγρότες του Ο-ΓΑ και τους συνταξιούχους χρειάς που θα λάβουν ηλεκτρονικά τη σύνταξή τους με διαδικασίες εξηρές.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων συνταξιούχων αναπηρίας υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική υπηρεσία Ψηφιακής Απονομής Σύνταξης «ΑΤΛΑΣ» μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης

της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

Ο e-ΕΦΚΑ διατηρεί το δικαίωμα του ελέγχου των στοιχείων που προσκομίζονται από τον αιτούντα για την πιστοποίηση της αναπηρίας του, προκειμένου να διασφαλίσει τα απαραίτητα στοιχεία κατά την εκτέλεση της επεξεργασίας της αίτησης, καθώς και κατά τη μετέπειτα διαδικασία ελέγχου απονομής των παροχών.

Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απονομής ή και παράτασης σύνταξης αναπηρίας απαιτείται η δήλωση συναίνεσης του αιτούντος προς το περιεχόμενο της γνωμάτευσης αναπηρίας.

Οι επόμενες κατηγορίες ασφαλισμένων που αναμένεται να ενταχθούν στο σύστημα «ΑΤΛΑΣ» σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του υπουργείου Εργασίας είναι οι μισθωτοί του δημόσιου τομέα, οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα και οι μηχανικοί.



## CyberEdge®, μια πλήρης ασφαλιστική λύση διαχείρισης κινδύνου

Ο καλύτερος τρόπος για να προστατευτείτε από κυβερνοεπιθέσεις είναι η αποτροπή τους. Ωστόσο, μερικές φορές αυτό δεν είναι εφικτό. Σε περίπτωση που παραβιαστούν τα συστήματά σας το CyberEdge θα σας βοηθήσει να διαχειριστείτε και να ελέγξετε τις συνέπειες και να συνεχίσετε απρόσκοπτα τη λειτουργία σας. Μάθετε περισσότερα στο [www.aig.com.gr/cyberedge](http://www.aig.com.gr/cyberedge) ή επικοινωνήστε με τον ασφαλιστικό σας σύμβουλο.



Λεωφόρος Κηφισίας 119, 151 24 Μαρούσι  
Τηλ.: 210 8127600, Fax: 210 8027189  
Info.GR@aig.com

**Σημαντική Σημείωση:** Το περιγραφόμενο ασφαλιστικό προϊόν παρέχεται από την ασφαλιστική εταιρία AIG Europe S.A. με νόμιμο αντιπρόσωπο στην Ελλάδα την AIG Ελλάς Α.Ε. Η παρούσα διαφημιστική καταχώρηση διατίθεται αποκλειστικώς και μόνο για ενημερωτικούς σκοπούς και δεν παρέχει καμία απολύτως ασφαλιστική κάλυψη. Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ασφαλιστικής σύμβασης.

**Μ**ια ιδιαίτερα ικανοποιητική χρήση κατέγραψε το 2020 η Ergo Ασφαλιστική, σύμφωνα με την έκθεση φερεγγυότητας 2020. Η εταιρεία επανήλθε στην κερδοφορία, ενώ σημείωσε και αύξηση στην παραγωγή εγγεγραμμένων ασφαλιστών.

Η Ergo Hellas δραστηριοποιείται εντός της ελληνικής επικράτειας, τα ασφαλιστικά της προϊόντα προσφέρονται αποκλειστικά στην Ελλάδα και ασκεί δραστηριότητες ασφάλισης Ζημιών και ασφάλισης Ζωής. Η εταιρεία είναι μέλος του γερμανικού ασφαλιστικού ομίλου ERGO, ο οποίος ανήκει στη Munich Re Group, έναν από τους μεγαλύτερους αντισταθμιστές παγκοσμίως.

Η εταιρεία, ως μέλος του Ομίλου ERGO, έχει μοναδικό μέτοχο την ERGO INTERNATIONAL A.G.

Η συνολική παραγωγή ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστών για το έτος 2020 ανήλθε στα 244 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 1,9% σε σύγκριση με το έτος 2019, εκ των οποίων 235,8 εκατ. ευρώ αφορούσαν δραστηριότητες ασφάλισης Ζημιών και 8,2 εκατ. ευρώ δραστηριότητες ασφάλισης Ζωής.

Το αποτέλεσμα μετά από φόρους της εταιρείας για τη χρήση 2020 διαμορφώθηκε σε κέρδη 25,4 εκατ. ευρώ έναντι ζημίας 0,8 εκατ. ευρώ κατά την προηγούμενη χρήση, με την κυριότερη επίδραση να προέρχεται από τη βελτίωση της τεχνικής κερδοφορίας και του επενδυτικού αποτελέσματος. Τα βασικά ίδια κεφάλαια της εταιρείας για το έτος 2020 διαμορφώθηκαν σε 257,9 εκατ. ευρώ και τα επιλέξιμα ίδια κεφάλαια σε 223,2 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το έτος 2019 κατά 18,2 εκατ. ευρώ και 25,4 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα.

Η εταιρεία κάνει χρήση της προσαρμογής λόγω μεταβλητότητας (Volatility Adjustment) στη σχετική χρονική διάρθρωση των επιτοκίων άνευ κινδύνου, σύμφωνα με το άρθρο 56 του νόμου υπ' αριθ. 4364/05.02.2016.

Η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί, πέραν του ανωτέρω, κανένα άλλο μέτρο, μεταβατικό ή μη, σε σχέση με την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού της, των τεχνικών της προβλέψεων ή των επιτοκίων άνευ κινδύνου.

Ο δείκτης κάλυψης της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας διαμορφώθηκε σε 140,3% (έναντι 125,1% το 2019). Αντίστοιχα, ο δείκτης κάλυψης της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας διαμορφώθηκε στο 331% (έναντι 295% το 2019).

Ο δείκτης κάλυψης της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, χωρίς

# ERGO HELLAS

## Ικανοποίηση για το παρελθόν, αισιοδοξία για το μέλλον

Τα βασικά μεγέθη της Εταιρείας περιέχονται στον παρακάτω πίνακα:

| Ισολογισμός Φερεγγυότητας II<br>(σε εκατ. Ευρώ)             | 2020           | 2019           | 2020 vs 2019 |
|-------------------------------------------------------------|----------------|----------------|--------------|
| Επενδύσεις (περ. Δάνεια, Unit-Linked & Χρηματικά Διαθέσιμα) | 889,3          | 830,9          | 7,0%         |
| Λοιπά περιουσιακά στοιχεία                                  | 224,4          | 208,6          | 7,6%         |
| <b>Σύνολο ενεργητικού</b>                                   | <b>1.113,7</b> | <b>1.061,4</b> | <b>4,9%</b>  |
| Τεχνικές προβλέψεις                                         | 786,8          | 761,6          | 3,3%         |
| Λοιπές υποχρεώσεις                                          | 69,0           | 58,2           | 18,4%        |
| <b>Σύνολο παθητικού</b>                                     | <b>855,8</b>   | <b>819,9</b>   | <b>4,4%</b>  |
| Διαφορά ενεργητικού-παθητικού                               | 257,9          | 241,5          | 6,8%         |
| Βασικά Ίδια Κεφάλαια                                        | 257,9          | 239,7          | 7,6%         |
| Επιλέξιμα Ίδια Κεφάλαια                                     | 223,2          | 197,8          | 12,8%        |

την εφαρμογή της προσαρμογής λόγω μεταβλητότητας, διαμορφώνεται σε 138,5% και ο δείκτης κάλυψης της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας σε 326,3%.

Με βάση την τρέχουσα επιχειρηματική στρατηγική της εταιρείας, δεν διακρίνεται καμία ανάγκη ενίσχυσης των ιδίων κεφαλαίων.

Για το οικονομικό έτος 2020, η εταιρεία δεν προχώρησε σε διανομή μερίσματος. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας αποφάσισε να μην προβεί στη διανομή μερισμάτων για το οικονομικό έτος 2020, λαμβάνοντας υπόψη και την από 15 Δεκεμβρίου 2020 σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ESRB) σχετικά με τη χρονική επέκταση του υφιστάμενου περιορισμού για τη διανομή μερισμάτων λόγω πιθανών επιπτώσεων στα οικονομικά αποτελέσματα συνεπείας της πανδημίας του κορονοϊού.

Η ERGO ασφαλιστική μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία, είναι μια ασφαλιστική εταιρεία που δραστηριοποιείται στους κλάδους ασφάλισης Ζημιών, Ζωής και Υγείας.

Η εταιρεία διανέμει τα προϊόντα της μέσω αποκλειστικού εταιρικού δικτύου, ανεξάρτητων διαμεσοδημάτων και τραπεζικής συνεργασίας. Από το 2009, η εταιρεία έχει συνάψει στρατηγική συμφωνία τραπεζοασφαλίσεων με την Τράπεζα Πειραιώς με λήξη την 31.12.2020. Τον Οκτώβριο 2018, η εταιρεία ανανέωσε την τραπεζοασφαλιστική συνεργασία με την Τράπεζα Πειραιώς για δέκα (10) επιπλέον έτη,

με λήξη την 31.12.2030.

Κατά το έτος 2020, η ελληνική ασφαλιστική αγορά παρουσίασε πτωτική τάση, με το σύνολο των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστών να ανέρχεται στα 4.188 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 2,4% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Αναλυτικότερα, ο κλάδος ασφάλισης Ζωής εμφάνισε αρνητική μεταβολή κατά 5,2% ενώ ο κλάδος ασφάλισης Ζημιών μεταβλήθηκε ανοδικά κατά 0,4% σε σχέση με το 2019. Στον κλάδο ασφάλισης Ζημιών, η δραστηριότητα Αστικής Ευθύνης οχημάτων μεταβλήθηκε αρνητικά κατά 5,7%, οι λοιπές δραστηριότητες του κλάδου ασφάλισης Ζημιών παρουσίασαν αύξηση κατά 3,9% και η δραστηριότητα Ιατρικών Δαπανών εμφάνισε θετική μεταβολή κατά 9,7%.

Η εταιρεία κατά το 2020 παρουσίασε αύξηση παραγωγής κατά 1,9%, συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση, λόγω αύξησης των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστών από τις λοιπές δραστηριότητες του κλάδου ασφάλισης Ζημιών και ειδικότερα των δραστηριοτήτων Γενικής Αστικής Ευθύνης, Πυρός και Λοιπών Ζημιών, με τα συνολικά ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα να ανέρχονται σε 244 εκατ. ευρώ.

Ειδικότερα, η δραστηριότητα Αυτοκινήτου (περιλαμβάνεται η Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης και η Ασφάλιση Λοιπών Οχημάτων) παρουσίασε μείωση των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστών κατά 5,3%, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες του κλάδου

ασφάλισης Ζημιών εκτός αυτοκινήτου (περιλαμβάνεται ο κλάδος Ιατρικών Δαπανών) σημείωσαν αύξηση κατά 6,9%. Τέλος, ο κλάδος ασφάλισης Ζωής σημείωσε πτώση κατά 3,8%.

Η συμμετοχή της δραστηριότητας Αυτοκινήτου επί της συνολικής παραγωγής της εταιρείας μειώθηκε το 2020 έναντι του 2019 και ανήλθε στο 35,5% από 38,2%.

Συνολικά, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα της εταιρείας παρουσίασε κέρδη σε σχέση με το 2019 και τελικώς διαμορφώθηκε στα 28,6 εκατ. ευρώ.

Το επενδυτικό αποτέλεσμα (συμπεριλαμβανομένου των Unit-Linked) παρουσίασε κέρδος 13,2 εκατ. ευρώ το 2020, κυρίως λόγω αύξησης των έκτακτων κερδών από το ομολογιακό χαρτοφυλάκιο (επιπλέον ανάληψη παρέχεται στο επόμενο κεφάλαιο).

Συνοψίζοντας, τα κέρδη προ φόρων της εταιρείας ανήλθαν σε 35,8 εκατ. ευρώ, σημαντικά βελτιωμένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση (6,6 εκατ. ευρώ), ενώ το αποτέλεσμα μετά από φόρους για τη χρήση 2020 διαμορφώθηκε σε κέρδη 25,4 εκατ. ευρώ έναντι ζημιών 0,8 εκατ. ευρώ κατά το 2019, επηρεαζόμενο τόσο από το βελτιωμένο τεχνικό αποτέλεσμα όσο και από τα έκτακτα κέρδη του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

### Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων

Το 2020, η δραστηριότητα Αστικής Ευθύνης αυτοκινήτων σημείωσε

πτώση των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστών κατά 6% και τα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα διαμορφώθηκαν στα 72,3 εκατ. ευρώ. Η κύρια επίπτωση προέρχεται από τη χαμηλότερη ανανεωσιμότητα συμβολαίων σε σχέση με το 2019 και την πτώση στις νέες εργασίες λόγω της πανδημίας κορονοϊού.

Το καθαρό κόστος ασφαλιστικών αποζημιώσεων το 2020 ανήλθε σε 41,2 εκατ. ευρώ μειωμένο κατά 3,9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2019. Η μείωση στο κόστος αποζημιώσεων οφείλεται κυρίως στη θετική εξέλιξη των ζημιών προηγούμενων ετών.

Το καθαρό κόστος πρόσκτησης ασφαλιστικών εργασιών παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με την προηγούμενη χρήση.

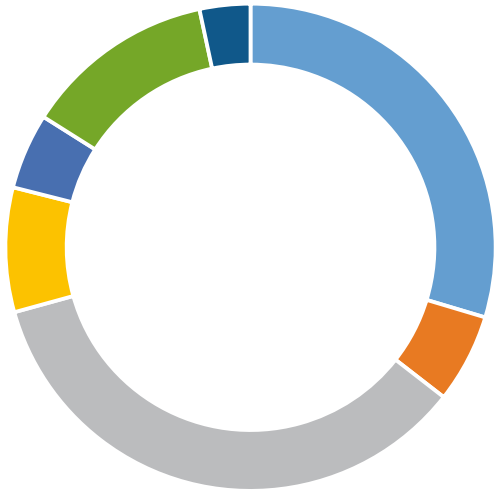
Συνοψίζοντας τα παραπάνω, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα της δραστηριότητας Αστικής Ευθύνης αυτοκινήτων διαμορφώθηκε στα 5,5 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 1,4 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

### Ασφάλιση Πυρός και Λοιπών υλικών Ζημιών

Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα σημείωσαν ανοδική πορεία κατά 3 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, η οποία οφείλεται κυρίως σε νέες εργασίες. Τα καθαρά δεδουλευμένα ασφαλιστρα παρουσίασαν αρνητική μεταβολή κατά 1,9 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2019 κυρίως λόγω υψηλότερων αντισταθμιστών κατά τη χρήση του 2020. Το καθαρό κόστος ασφαλιστι-

Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα

Ακαθάριστα Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα  
Σύνολο: 244,0 εκ. Ευρώ (2019: 239,5)



| (σε εκατ. Ευρώ)                         | 2020         | 2019         | 2020 vs 2019 |
|-----------------------------------------|--------------|--------------|--------------|
| Ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων    | 72,3         | 77,0         | -6,0%        |
| Ασφάλιση άλλων οχημάτων                 | 14,4         | 14,6         | -1,4%        |
| Ασφάλιση πυρός και λοιπών υλικών ζημιών | 85,8         | 82,7         | 3,7%         |
| Ασφάλιση ιατρικών δαπανών               | 20,2         | 19,0         | 6,1%         |
| Ασφάλιση προστασίας εισοδήματος         | 12,3         | 12,0         | 2,2%         |
| Λοιποί κλάδοι Ασφάλισης Ζημιών *        | 30,9         | 25,7         | 20,1%        |
| Κλάδος Ασφάλισης Ζωής **                | 8,2          | 8,5          | -3,8%        |
| <b>Σύνολο</b>                           | <b>244,0</b> | <b>239,5</b> | <b>1,9%</b>  |

\* Περιλαμβάνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων: Ασφάλιση θαλάσσιων, αεροπορικών και άλλων μεταφορών, Ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης, Ασφάλιση νομικής προστασίας και Συνδρομή  
\*\* Περιλαμβάνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων: Ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη, Ασφαλιστικά προϊόντα συνδεδεμένα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση, Άλλα προϊόντα ασφάλισης ζωής και Πρόσοδοι από συμβάσεις ασφάλισης ζημιών και συνδεδεμένες με ασφαλιστικές υποχρεώσεις εκτός από τις υποχρεώσεις ασφάλισης ασθένειας

κών αποζημιώσεων αυξήθηκε κατά 1,6 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση λόγω αποζημιώσεων σχετιζόμενων με τα έκτακτα καιρικά φαινόμενα που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2020. Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα σημείωσαν μείωση κατά 1,7 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2019 λόγω της θετικής επίδρασης από τις υψηλότερες αντασφαλιστικές προμήθειες. Συνολικά, ο συνδυασμός των μειωμένων καθαρών δεδουλευμένων ασφαλιστρών και του αυξημένου κόστους αποζημιώσεων συντέλεσε ώστε το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα να ανέλθει σε κέρδος 8,7 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 1,8 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ασφάλιση Ιατρικών Δαπανών

Το 2020, τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα παρουσίασαν αύξηση κατά 1,2 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2019 και διαμορφώθηκαν στα 20,2

εκατ. ευρώ λόγω αύξησης των νέων εργασιών. Το καθαρό κόστος αποζημιώσεων (συμπεριλαμβανομένου των λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων) κινήθηκε πτωτικά κατά 26,7 εκατ. ευρώ το 2020, επηρεαζόμενο από τη μείωση στη συχνότητα των ζημιών, τη θετική εξέλιξη των ζημιών προηγούμενων ετών καθώς και λόγω της αναθεώρησης των ετήσιων αναλογιστικών μελετών. Συνοψίζοντας, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα ανήλθε σε κέρδος 10,7 εκατ. ευρώ το 2020 έναντι ζημιάς 17,2 εκατ. ευρώ το 2019, επηρεαζόμενο κατά κύριο λόγο από τη θετική μεταβολή των λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Ασφάλιση προστασίας εισοδήματος

Το 2020, τα καθαρά δουλειμένα ασφαλιστρα παρουσίασαν οριακή αύξηση κατά 0,1 εκατ. ευρώ σε σχέση με

το 2019, κυρίως λόγω νέων εργασιών και διαμορφώθηκαν στα 10,4 εκατ. ευρώ. Το καθαρό κόστος αποζημιώσεων μειώθηκε κατά 0,3 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση. Τα έξοδα πρόσκτησης κινήθηκαν επίσης πτωτικά κατά 0,4 εκατ. ευρώ. Συνολικά, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα σημείωσε κέρδος 5 εκατ. ευρώ το 2020, αυξημένο κατά 0,7 εκατ. ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Λοιπές Δραστηριότητες Κλάδου Ασφάλισης Ζημιών\*

Στον εν λόγω κλάδο περιλαμβάνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων: ασφάλιση θαλάσσιων, εναερίων και άλλων μεταφορών, ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης, ασφάλιση νομικής προστασίας, ασφάλιση βοήθειας, ασφάλιση λοιπών οχημάτων και ασφάλιση διάφορων χρηματικών απωλειών.



Νικόλαος Αντιμποςάρης, αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και διευθύνων σύμβουλος (CEO)

Το διοικητικό συμβούλιο

- Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας κατά την 31/12/2020 ήταν η ακόλουθη:
- Dr. Oliver Martin Willmes, πρόεδρος του Δ.Σ.
  - Νικόλαος Αντιμποςάρης, αντιπρόεδρος του Δ.Σ. και διευθύνων Σύμβουλος (CEO)
  - Δημήτριος Χατζηπαναγιώτου, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Dr. Maximilian Happacher, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Ilona Dreska, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Adam Stanislaw Roman, μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Andreas Stefan Miltz, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Ιωάννης Λινός, ανεξάρτητο και μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Ευστάθιος Τσαούσης, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Δήμος Πολυμενίδης, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Αλέξανδρος Σερμπέτης, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Στέφανος Στεφανίδης, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Παύλος Φιλώρος, ανεξάρτητο και μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.
  - Μάρκος Μυλωνάς, εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ.

Το 2020, τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα αυξήθηκαν σημαντικά κατά 5,1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με την κυριότερη επίδραση να προέρχεται από τις νέες εργασίες στους κλάδους γενικής αστικής ευθύνης, νομικής προστασίας και διάφορων χρηματικών απωλειών. Το καθαρό κόστος αποζημιώσεων κινήθηκε ανοδικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος, επηρεαζόμενο κυρίως από μεγάλες ζημιές που εμφανίστηκαν στη δραστηριότητα της γενικής αστικής ευθύνης και από ζημιές σχετιζόμενες με γεγονότα φυσικών καταστροφών που επηρέασαν τη δραστηριότητα της ασφάλισης θαλάσσιων, εναερίων και άλλων μεταφορών. Ένα μέρος της προαναφερθείσας αύξησης του κό-

στους αποζημιώσεων αντισταθμίστηκε από το σημαντικά μειωμένο κόστος που εμφάνισε η δραστηριότητα της ασφάλισης λοιπών οχημάτων λόγω των περιορισμών στην κίνηση των οχημάτων εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που ίσχυαν κατά το 2020. Τα λειτουργικά έξοδα σημείωσαν άνοδο κατά τη χρήση του 2020 η οποία οφείλεται τόσο στα καθαρά έξοδα πρόσκτησης όσο και στα λοιπά λειτουργικά έξοδα λόγω των αυξημένων γενικών εξόδων που κατανεμήθηκαν στις συγκεκριμένες δραστηριότητες ακολουθώντας την αύξηση των ασφαλιστρών. Συνοψίζοντας τα παραπάνω, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα το 2020 διαμορφώθηκε σε κέρδος 9,7 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 1 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.

Κλάδος Ασφάλισης Ζωής

Περιλαμβάνονται οι κατηγορίες δραστηριοτήτων: ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη, ασφαλιστικά προϊόντα συνδεδεμένα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση, άλλα προϊόντα ασφάλισης ζωής και πρόσδοι από συμβάσεις ασφάλισης ζημιών και συνδεδεμένες με ασφαλιστικές υποχρεώσεις εκτός από τις υποχρεώσεις ασφάλισης ασθένειας

Το 2020, τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα παρουσίασαν μείωση κατά 0,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2019 και διαμορφώθηκαν στα 8,2 εκατ. ευρώ. Η μείωση οφείλεται κυρίως στα παραδοσιακά προϊόντα Ζωής. Το καθαρό κόστος αποζημιώσεων (συμπεριλαμβανομένου και των λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων) αυξήθηκε κατά 4,3 εκατ. ευρώ το 2020, επηρεαζόμενο κατά κύριο λόγο από την μεταβολή των λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων. Συνοψίζοντας τα παραπάνω, το καθαρό τεχνικό αποτέλεσμα της χρήσης του 2020 επιδεινώθηκε κατά 3,8 εκατ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση και ανήλθε σε ζημιά 11,2 εκατ. ευρώ.

Συγχώνευση με την DAS

Σημαντικό γεγονός για τη χρήση του 2020 αποτελεί το ότι την 01-07-2020 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) η απόφαση με αριθμό 68594/01-07-2020, με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση των Ανωνύμων Εταιρειών «ERGO ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», με αριθμό ΓΕΜΗ 6097501000 («απορροφώσα εταιρεία»), και «DAS Hellas Ανώνυμη Ασφαλιστική Εταιρεία Γενικής Νομικής Προστασίας», με αριθμό ΓΕΜΗ 1932801000 («απορροφώμενη εταιρεία»), με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη.



## Πρότυπο ασφάλειας δεδομένων PCI

**ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ** σταθερά να προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και ασφάλειας στους πελάτες της η Interamerican, έχει προσαρμοστεί από τα μέσα του 2020 με το πρότυπο PCI DSS (Πρότυπο Ασφάλειας Δεδομένων), που σχετίζεται με την ασφάλεια των συναλλαγών με τη χρήση κάρτας. Το εν λόγω πρότυπο έχει δημιουργηθεί από τις εταιρείες VISA, Mastercard, AmEx, Discover Financial Services and JCB International, με απώτερο σκοπό την προστασία των συναλλασσομένων με τη χρήση κάρτας.

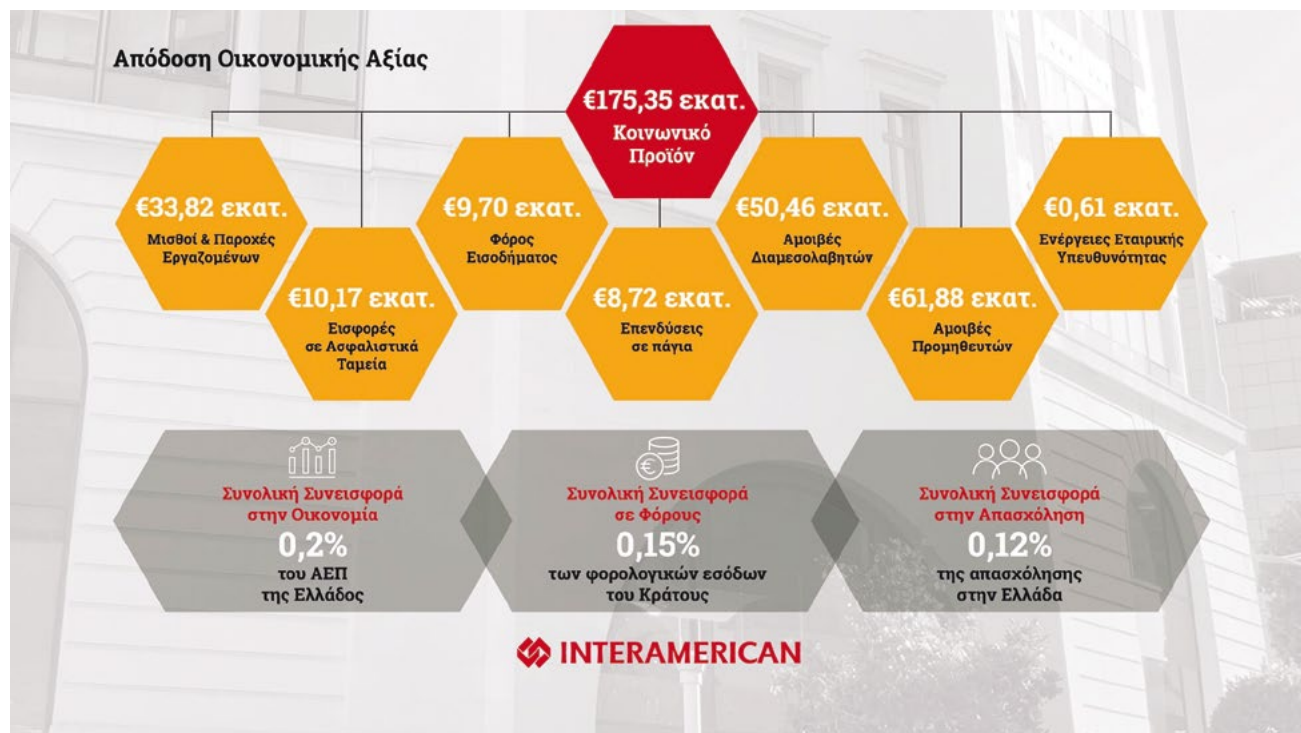


Η κα Νικολέτα  
Αναγνωστοπούλου

Η εταιρεία, με σημαντικό όγκο συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών και συνεχώς αυξανόμενη δραστηριότητα όσον αφορά τη χρηστική αξιοποίηση της πιστωτικής κάρτας, σχεδίασε και υλοποίησε ένα στρατηγικό έργο το οποίο επηρέασε σχεδόν όλα τα συστήματα του οργανισμού. Με αυτό το έργο, εξασφαλίστηκε η προστασία των δεδομένων των συναλλαγών των πελατών της από οποιαδήποτε κακόβουλη ενέργεια. Έτσι, από πέρυσι ήδη, όλα τα δεδομένα των πιστωτικών καρτών των πελατών της Interamerican είναι κρυπτογραφημένα.

Η πιστοποίηση του οργανισμού με το συγκεκριμένο πρότυπο είναι μια συνεχής διαδικασία, καθώς σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιείται έλεγχος σε όλα τα μηχανογραφικά συστήματα της INTERAMERICAN προκειμένου να επικυρώνεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις, ενώ έχουν τεθεί σε εφαρμογή όλες οι απαραίτητες πολιτικές και διαδικασίες ασφαλείας. Ακόμη, σε όλα τα σημεία επαφής με τους πελάτες (τηλεφωνικά, online, διά ζώσης) εξασφαλίζεται η πλήρης κρυπτογράφηση των στοιχείων της συναλλαγής, με αποτέλεσμα να ενισχύεται το απαραίτητο αίσθημα σιγουριάς και εμπιστοσύνης των πελατών απέναντι στην εταιρεία.

«Η INTERAMERICAN αποτελεί μια από τις πρώτες επιχειρήσεις της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς που απέκτησαν τη συγκεκριμένη πιστοποίηση, μένοντας πιστή στο όραμα να κάνει τη ζωή των πελατών της ασφαλέστερη και καλύτερη. Αυτή η μέριμνα ευθυγραμμίζεται απόλυτα με την επιδίωξη της εταιρείας να παραμένει κυρίαρχη στην παροχή ψηφιακών υπηρεσιών» επισημαίνει η Νικολέτα Αναγνωστοπούλου, Balance Sheet and Network Management Leader της εταιρείας.



**Σ**τα 175,35 εκατ. ευρώ ανήλθε το συνολικό ποσό που απέδωσε η Interamerican το 2020 στην κοινωνία και την οικονομία, έναντι 172,07 εκατ. κατά το 2019. Η αξία αυτή («κοινωνικό προϊόν») είναι ενδεικτική της σταθερής επιχειρησιακής συνέχειας του οργανισμού και της ισχυρής επιδραστικότητάς του στους stakeholders, παρά τις συνέπειες της πολυετούς κρίσης πέρυσι, ενώ χαρακτηρίζει την ωριμότητα της εταιρείας στο ζήτημα της στρατηγικής επιλογής και ενσωμάτωσης των προτεραιοτήτων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται, η εταιρεία κατέβαλε στους

εργαζομένους της σε μισθούς και παροχές 33,82 εκατ. ευρώ. Αξιοσημείωτη είναι η χρηματοδότηση εκ μέρους της Interamerican και του κεφαλαιοποιοτικού λογαριασμού κάθε

εργαζομένου-μέλους του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Προσωπικού, με συνεισφορά 5,25% επί της μεικτής μισθοδοσίας του. Οι εισφορές της εταιρείας σε ασφαλιστικά ταμεία

έφθασαν στα 10,17 εκατ., ενώ καταβλήθηκαν 9,7 εκατ. ως φόρος εισοδήματος και πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό της τάξης των 8,72 εκατ. ευρώ. Οι πληρωμές σε

# INTERAMERICAN Στα 175,35 εκατ. ευρώ το «Κοινωνικό προϊόν» το 2020

## Προνομιακή προσφορά στις ιδιόκτητες υποδομές

**Η** 17η Μαΐου έχει οριστεί από την Παγκόσμια Ένωση κατά της Υπέρτασης ως ημέρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση της νόσου. Η Interamerican, με γνώση και ειδικότερο ενδιαφέρον για την αντιμετώπισή της, δεδομένου ότι ο τομέας φροντίδας και πρόληψης για καλή υγεία αποτελεί «κορμό» των δραστηριοτήτων της ασφαλιστικής και με υπηρεσίες, παρέχει μια ιδιαίτερη δυνατότητα προληπτικού ελέγχου για την υπέρταση.

Συγκεκριμένα, η εταιρεία προχωρεί σε προσφορά με προνομιακή τιμή ενός πλήρους πακέτου check up για τη διάγνωση της υπέρτασης στις ιδιόκτητες υποδομές υγείας, τη γενική κλινική Αθηνάϊκή Mediclinic στο κέντρο της Αθήνας (πλάτεια Μαβίλη) και τα πολυιατρεία Medifirst στο Μαρούσι και την Αργυρούπολη, έως και τη Δευτέρα 31 Μαΐου. Το πακέτο των εξετάσεων περι-



λαμβάνει έλεγχο: καρδιολογικό, γενικών εξετάσεων αίματος, κρεατινίνης, καλίου, νατρίου, ουρίας, TSH και σακχάρου.

Στις μονάδες υγείας της INTERAMERICAN πραγματοποιείται ο προληπτικός έλεγχος αλλά και με μεθοδική παρακολούθηση και αγωγή, η διαχείριση της υπέρτασης. Ο βαθ-

μός αποτελεσματικότητας της εφαρμοζόμενης αγωγής και η πορεία του ασθενούς ελέγχονται συνεχώς, ώστε να γίνεται η τροποποιητική προσαρμογή εφόσον ενδείκνυται. Σε κάθε περίπτωση, εξατομικευμένοι θεραπευτικοί στόχοι για κάθε υπερτασικό ασθενή πρέπει να συζητούνται και να ορίζο-

## ► Η αξία που αποδόθηκε άμεσα στην κοινωνία πέρυσι, μέσα από πρακτικές Εταιρικής Ευθύνης, έφθασε στις 610.000 ευρώ

προμηθευτές και συνεργάτες, συμπεριλαμβανομένων των διαμεσολαβητών στις πωλήσεις (του εταιρικού δικτύου Agency και των συνεργαζομένων Brokers) ανήλθαν στα 112,34 εκατ. ευρώ.

Η αξία που αποδόθηκε άμεσα από την Interamerican στην κοινωνία πέρυσι, μέσα από πρακτικές Εταιρικής Ευθύνης, έφθασε στις 610 χιλιάδες ευρώ. Κατά το 1/2 το ποσόν αφορούσε ενέργειες προσαρμοσμένες στις ανάγκες του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των τοπικών κοινοτήτων για την αντιμετώπιση της πανδημίας (δομές υγείας Δήμου Αθηναίων) και την επιβίωση, καθώς και για την υποστήριξη της ψηφιακής τηλεκαίδεισης μαθητών. Σε αυτή τη συνεισφορά, δεν έχουν συνεκτιμηθεί ως οικονομική αξία οι παροχές φροντίδας και προστασίας – όπως η διάθεση της πρωτοποριακής ψηφιακής εφαρμογής Medi ON σε ασφαλισμένους για την ανίχνευση συμπτωμάτων ασθενείας – ούτε η προσφορά υπηρεσιών από τις υποδομές της INTERAMERICAN Βοήθειας σε ευάλωτες ομάδες συμπολιτών (διανομή γευμάτων, τροφίμων, φαρμάκων, масκών κ.ά.).

Η εταιρεία διατήρησε κατά το 2020 ενεργές τις συναρτήσεις της με τοπικά και διεθνή θεσμικά κέντρα, αλλά και την α-

ναφορά της σε θεμελιώδεις αρχές για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Εταιρική Ευθύνη (UN Global Compact, United Nations Environment Program Finance Initiative, Principles for Sustainable Insurance, CSR Hellas, Sustainable Greece 2020 - Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας). Πέρυσι, συμμετείχε ως ιδρυτικό μέλος στη δημιουργία του Global Compact Network Hellas, ενώ έχει αναλάβει από το 2019 δεσμεύσεις για την πράσινη οικονομία στο πλαίσιο του «New Deal for Europe», που συνυπέγραψε μεταξύ των πρώτων 100 μεγάλων ευρωπαϊκών επιχειρηματικών οργανισμών.

Ακολουθώντας τη στοχοθεσία των παγκοσμίων Sustainable Development Goals της Ατζέντας του ΟΗΕ και σε συνάφεια με το επιχειρησιακό αντικείμενο της διαχείρισης καταστροφικών κινδύνων και την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής, την ευημερία και καλή υγεία, την οικονομική ανάπτυξη και ποιότητα ζωής, το μέλλον, την εργασία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ακεραιότητα, η INTERAMERICAN εστιάζει σήμερα στην αναγνώριση και σταδιακή συμπερίληψη των κριτηρίων ESG (Environmental, Social, Governance) στις λειτουργίες της.

«Για την ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη προοπτική ενός επιχειρηματικού οργανισμού στην πολυήπλοκη, σύγχρονη εποχή των επιταχυνόμενων και συχνά αστάθμητων μεταβολών, η κερδοφορία δεν είναι αρκετή. Χρειάζεται ισχυρή εταιρική ταυτότητα για υπεύθυνο επιχειρείν, στη βάση ενός συμβολαίου με την κοινωνία για συνεχή απόδοση αξίας, αλλά και μιας διαρκούς συνεισφοράς στην εθνική οικονομία» τονίζει ο Γιάννης Ρούντος, διευθυντής Εταιρικών Υποθέσεων και Υπευθυνότητας της INTERAMERICAN.

των διατροφικών συνθηκών, καθώς και κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή συνθέτουν τον τρόπο αντιμετώπισης της νόσου. Πολλοί άνθρωποι πάσχουν από υπέρταση χωρίς να το γνωρίζουν, για το λόγο αυτό και ο προληπτικός έλεγχος κρίνεται σημαντικός και απαραίτητος, ιδιαίτερα για άτομα υψηλού κινδύνου.

Για τον παρεχόμενο από την INTERAMERICAN προνομιακό έλεγχο για υπέρταση κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθυνθεί, ώστε να προγραμματίσει τις εξετάσεις του, στις υπηρεσίες των μονάδων:

- Αθηναϊκή Mediclinic: τηλ. 210 6475000
- Medifirst Αμαρουσίου: τηλ. 211 1054900
- Medifirst Αργυρούπολης: τηλ. 210 9919222.



Από την επίσκεψη των στελεχών της INTERAMERICAN στο ΚΥΑΔΑ: ο Γρηγόρης Λέων, πρόεδρος του ΚΥΑΔΑ και η Μάρθα Χρονοπούλου, υπεύθυνη Γραφείου Χορηγιών, με τον Πάνη Ρούντο, διευθυντή Εταιρικών Υποθέσεων & Υπευθυνότητας και τον Βαγγέλη Τσιμπλιάρη, πρόεδρο του Συλλόγου Εργαζομένων της εταιρείας.

## Κοντά στην κοινωνία με πρωτοβουλίες

Με δύο κοινωνικές πρωτοβουλίες μπήκε η Interamerican στη Μεγάλη Εβδομάδα. Η μια ενέργεια προέρχεται από την ίδια την εταιρική κοινωνία, με το Σύλλογο των Εργαζομένων να αναλαμβάνει την προσφορά του δείπνου της Ανάστασης προς τους συμπολίτες που ωφελούνται από το Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων.

Όπως κάθε χρόνο και φέτος το ΚΥΑΔΑ πρόσφερε το Μεγάλο Σάββατο – με διανομή βάσει των μέτρων προστασίας σε ειδική συσκευασία – το παραδοσιακό μενού για το δείπνο σε 1.000 μερίδες. Παράλληλα, στο πλαίσιο της σταθερής υποστήριξης που παρέχει η INTERAMERICAN επί χρόνια για την οργάνωση των Εβδομάδων Αλληλεγγύης παλαιότερα και τώρα των Solidarity Days πριν από το Πάσχα στην ευρύτερη περιοχή της Πάτρας, είναι και φέτος κοντά στην αχαϊκή κοινωνία. Η καμπάνια συλλογής τροφίμων με τίτλο «Μια αγκαλιά για όλους» ξεκίνησε την Τετάρτη 21 Απριλίου και ολοκληρώθηκε τη Μεγάλη Τρίτη με εντυπωσιακή συγκομιδή από τη συνεισφορά των πολιτών και τοπικών επιχειρήσεων με καταναλωτικά αγαθά.

Ειδικότερα, η πρωτοβουλία εκ μέρους του Συλλόγου Υπαλλήλων της INTERAMERICAN, με τη συνεργασία του Τομέα Εταιρικών Υποθέσεων & Υπευθυνότητας, είναι ευθυγραμμισμένη με τις βασικές επιλογές κοινωνικής συνεισφοράς της εταιρείας. Ο Σύλλογος των Εργαζομένων περιλαμβάνει στις καταστατικές αρχές του την ανάληψη σχετικών δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα. Επισημαίνεται ότι η INTERAMERICAN υποστηρίζει το ΚΥΑΔΑ από το

2012 και πρόσφατα συνέδραμε για τη δημιουργία του Κοινωνικού Οδοντιατρείου, που στεγάζεται στο κεντρικό κτίριο του Κέντρου στην οδό Πειραιώς και υποδέχεται, ήδη, πλήθος ασθενών καθημερινά. Η εταιρεία υποστήριξε το ΚΥΑΔΑ, επίσης, τόσο κατά τη διάρκεια του χειμώνα με προσφορά υπνόσакων για τους άστεγους όσο και πέρυσι, κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος της πανδημίας, με αναλώσιμα είδη για τις δομές υγείας, ενώ ήταν και πάλι ο τακτικός χορηγός του καθιερωμένου πρωτοχρονιάτικου γεύματος για τους άπορους και άστεγους.

Στην Πάτρα, όπου η INTERAMERICAN διατηρεί παρουσία με Διοικητικό Γραφείο Ασφαλίσεων, η εταιρεία μαζί με άλλες επιχειρήσεις και με συνδιοργανωτές τον εκδοτικό οργανισμό ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ και τις εταιρείες Data Consultants και Synedra Congress & Event, έδωσαν περιεχόμενο στις Ημέρες Αλληλεγγύης - Solidarity Days ([www.solidaritydays.gr](http://www.solidaritydays.gr)). Σκοπός των Ημερών Αλληλεγγύης είναι η έμπρακτη συνεισφορά δημοσίων φορέων και επιχειρήσεων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στην επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν στην ελληνική κοινωνία, μέσα από συντονισμένες ενέργειες υποστήριξης συνανθρώπων οι οποίοι αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους σοβαρές δυσκολίες. Στο πλαίσιο της καμπάνιας «Μια αγκαλιά για όλους», δημιουργήθηκε και φέτος το «Καλάθι Αλληλεγγύης» για να στηριχτούν οι μετανάστες και οι οικογένειες προσφύγων που ζουν στην ευρύτερη περιοχή της αχαϊκής μητρόπολης. Στο καλάθι συγκεντρώθηκαν είδη προσωπικής υγιεινής και τρόφιμα.

## υγείας

νται από τον θεράποντα γιατρό.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το 20% του ενήλικου πληθυσμού πάσχει από υπέρταση. Στην Ελλάδα, μια πρόσφατη μελέτη έδειξε ότι περίπου 1 στους 3 ενήλικους είναι υπέρτασις. Η υπέρταση είναι μία από τις πιο σημαντικές αιτίες πρόωρης νοσηρότητας και θνητότητας. Η αρτηριακή υπέρταση είναι ο σημαντικότερος προβλέψιμος παράγοντας κινδύνου για πρόωρο θάνατο, σε όλο τον κόσμο. Η νόσος ταξινομείται σε πρωτοπαθή και δευτεροπαθή, με την πρωτοπαθή (ή ιδιοπαθή) υπέρταση να ευθύνεται για το 90-95% όλων των περιστατικών. Η δευτεροπαθή υπέρταση σχετίζεται με μια επιπλέον ειδική κατάσταση, όπως νεφρική νόσο, ορμονικό σύνδρομο, λήψη ορισμένων φαρμάκων και εγκυμοσύνη.

Η αλληλεγγύη του τρόπου διαβίωσης και

## «Βιώσιμος πολίτης»

**ΕΝΑΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΤΡΟΠΟ** διάλεξε η συνεταιριστική ασφαλιστική εταιρία Sancor Seguros, μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συνεταιριστικών Ασφαλιστικών Οργανώσεων (ICMIF), μέλος της οποίας είναι και η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, για να μοιραστεί με τους καταναλωτές τις έννοιες του καινοτόμου προγράμματός της «Βιώσιμος πολίτης».

Η εταιρεία δημιούργησε ένα εικονικό παιχνίδι που ονομάζεται "Ser Sustentable" (Γίνε βιώσιμος) με σκοπό να προσεγγίσει ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών ομάδων ενδιαφέροντος και να τις παροτρύνει να υιοθετήσουν έναν πιο βιώσιμο τρόπο ζωής.

Το παιχνίδι, το οποίο είναι δωρεάν, ξεκινά από την υπόθεση ότι μπορούμε όλοι να είμαστε φορείς της αλληλεγγύης. Οι πέντε άξονες του προγράμματος «Βιώσιμος πολίτης» (ευαισθητοποίηση σχετικά με την ασφάλιση, πρόληψη, υγεία, ηθική / ακεραιότητα και περιβάλλον) καθοδηγούν τη λογική του παιχνιδιού, το οποίο προωθεί τη συνεργασία. Οι παίκτες δεν ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον, αλλά αντίθετα συνεργάζονται για να προτείνουν από κοινού λύσεις στα προβλήματα που προκύπτουν, ενισχύοντας έτσι το μήνυμα συνεργασίας. Επομένως, μέσω του παιχνιδιού προτείνονται συγκεκριμένες σχέσεις βασιζόμενες σε ιδιότητες που καθιστούν έναν πολίτη βιώσιμο, όπως είναι η ηθική, η συνεργασία, ο σεβασμός και η αλληλεγγύη.

Για την επίλυση των προβλημάτων ή την ασφάλεια των τοποθεσιών, οι παίκτες / πολίτες θα πρέπει να διαχειριστούν τους πόρους τους και να συμφωνήσουν να λύσουν τα ζητήματα με τον πιο βιώσιμο τρόπο, προκειμένου να αποκτήσουν κάθε τρόπαιο, έχοντας υπόψη ότι οι πόροι είναι λιγοστοί.



## ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

# Διπλάσιασε τα κέρδη το 2020

**Δ**ιπλάσιασε τα κέρδη το 2020 σε σύγκριση με το 2019 η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, σύμφωνα με την έκθεση Φερεγγυότητας 2020. Ειδικότερα η Συνεταιριστική Ασφαλιστική, η οποία είναι κατά πληροψηφία ελληνικών συμφερόντων, δραστηριοποιείται στην Ελλάδα στους κλάδους ασφαλίσεων Ζωής και κατά Ζημιών (μεικτή άδεια). Το αποτέλεσμα της εταιρείας μετά από φόρους, διαμορφώθηκε σε κέρδος ύψους 1.108 χιλ. για το 2020, έναντι 563 χιλ. το 2019, ενώ τα συγκεκριμένα συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους ανήλθαν στο ποσό των 1.459 χιλ. έναντι 1.356 χιλ. το 2019. Τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 5,41% ανερχόμενα στο ποσό των 29.788 χιλ. Τα καθαρά αποτελέσματα από την επενδυτική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων και των κερδών (μείον ζημιών) που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, ανήλθαν στο ποσό των 2.469 χιλ. έναντι του ποσού των 3.121 χιλ. το προηγούμενο έτος.

Η συνολική παραγωγή ασφαλίσεων για το έτος 2020 ανήλθε στα 24.600 χιλ. των οποίων 3.170 χιλ. αφορούσαν τις ασφαλίσεις ζωής και 21.430 χιλ. ασφαλίσεις κατά ζημιών, σημειώνοντας μείωση 2,88% σε σύγκριση με το 2019. Η μείωση επήλθε από τις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Υπογραμμίζεται ότι η παραγωγή του κλάδου ζωής κατέγραψε άνοδο 27,7% σε σύγκριση με το 2019.

Για το έτος 2020, η εταιρεία κάλυψε επαρκώς το σύνολο των κεφαλαιακών

## Στρατηγικοί στόχοι

Η Συνεταιριστική είναι μια εταιρεία της κοινωνικής οικονομίας και έχει παραδοσιακά στενές σχέσεις συνεργασίας με τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τις συνεταιριστικές τράπεζες. Την επόμενη τριετία στόχος είναι η διατήρηση και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών της ενώ η εταιρεία θα δώσει προτεραιότητα στην περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών της, στους κλάδους Αυτοκινήτου, Περιουσίας και Ζωής, που αποτελούν και τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης της εταιρείας. Υγεία και φερεγγυότητα, οργάνωση, εταιρική διακυβέρνηση, διεθνείς σχέσεις, συνεργασίες, επαγγελματισμός σεβασμός από τους ανταγωνιστές και τα δίκτυα, ισχυρή αντασφαλιστική κάλυψη. Η σχηματοποίηση της εταιρικής μορφής των συνεταιρισμών, μετά την αλλαγή της νομοθεσίας, βρίσκεται σε εξέλιξη, παρακολουθείται στενά και αναμένεται να ενισχύσει την εταιρεία σημαντικά. Η εταιρεία επιδιώκει συνεχώς να διατηρεί τις σχέσεις της με τα ιδιωτικά δίκτυα πωλήσεων (πράκτορες και μεσίτες), δίνοντας έμφαση στις συνεργασίες με τους μικρούς σε παραγωγή συνεργάτες, επιδιώκοντας τη διατήρηση και αύξηση των συνεργασιών μαζί τους. Το ακραίο ανταγωνιστικό περιβάλλον, ιδιαίτερα στον Κλάδο Αυτοκινήτων, παραμένει το μεγαλύτερο πρόβλημα της αγοράς μας. Ο ακραίος αυτός ανταγωνισμός δεν αναμένεται να συνεχιστεί με την ίδια ένταση την επόμενη τριετία. Με αυτά τα δεδομένα, η εταιρεία στοχεύει σε μια λειτουργική ανάπτυξη που να εξυπηρετεί τους στόχους της, με παράλληλη διατήρηση της φερεγγυότητάς της.

απαιτήσεών της που απορρέουν από το σύστημα της Φερεγγυότητας II. Ο δείκτης φερεγγυότητας SCR διαμορφώθηκε σε 187,22% χωρίς τη χρήση μεταβατικών μέτρων. Αντίστοιχα, ο δείκτης φερεγγυότητας MCR διαμορφώθηκε σε 313,71%.

## Πλούσια ιστορία

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι ανώνυμη εταιρεία και ιδρύθηκε το 1978 από τις Ελληνικές Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Ο στόχος ίδρυσης μιας συνεταιριστικής ασφαλιστικής εταιρείας ήταν η δημιουργία εξειδικευμένων προγραμμάτων που θα κάλυπταν ατομικά και συλλογικά τις ανάγκες των αγροτών και των συνεταιρισμών. Ο Αλέξανδρος

Μπαλτατζής, ο ιδρυτής της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής, οραματίστηκε αυτή την ιδιότητα για τα ελληνικά δεδομένα επιχείρηση, η οποία χαρακτηρίστηκε ως «διαμάντι του συνεταιριστικού κινήματος».

Το 1994 η Συνεταιριστική έγινε η εταιρεία όλων των μορφών συνεταιρισμού - κοινωνικής οικονομίας της χώρας μας. Παράλληλα, εισήλθαν στο μετοχικό της κεφάλαιο κορυφαίες συνεταιριστικές επιχειρήσεις της Ευρώπης. Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική μετρά σήμερα 41 χρόνια ιστορίας με το 50,55% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας να ανήκει, επί του παρόντος, σε ελληνικές συνεταιριστικές ενώσεις και τράπεζες και το υπόλοιπο 49,45% σε κορυφαίες ευρωπαϊκές συνεταιρι-

στικές ασφαλιστικές οργανώσεις, οι οποίες ενίσχυαν ακόμη περισσότερο τη συνεταιριστική οικογένεια. Εταιρείες όπως η UnipolSAI (Ιταλία), MACIF (Γαλλία) και P&V (Βέλγιο) προσφέρουν μέχρι και σήμερα την τεχνογνωσία και την υποστήριξή τους σε κάθε στρατηγικό βήμα της Συνεταιριστικής. Η Συνεταιριστική Ασφαλιστική δεν ανήκει σε όμιλο, ενώ πρόκειται για τη μοναδική αμιγώς συνεταιριστική ασφαλιστική στην Ελλάδα που διέπεται από τις συνεταιριστικές αρχές. Σήμερα, η Συνεταιριστική είναι μια σύγχρονη εταιρεία, που διαθέτει εξειδικευμένα στελέχη και ένα μεγάλο εύρος ασφαλιστικών, επενδυτικών και αποταμιευτικών προϊόντων για να καλύψει κάθε ανάγκη της καθημερινότητας.

Απρόοπτα μπορεί να συμβούν.

Εμείς όμως,  
ασφαλίζουμε τα πάντα  
για να αισθάνεσαι  
κάθε στιγμή ασφαλής.

Με ένα ευρύ φάσμα προϊόντων στους κλάδους  
της ζωής, της υγείας, της κατοικίας,  
των επιχειρηματικών κινδύνων  
και του αυτοκινήτου, ασφαλίζουμε οτιδήποτε  
έχει σημασία στη ζωή σου.

Για να αισθάνεσαι ηρεμία και σιγουριά  
σε κάθε σου στιγμή.



Για περισσότερες πληροφορίες  
σχετικά με τα προγράμματα  
σκανάρετε εδώ.



ΠΙΝΟΙΤ

 **συνεταιριστική**  
*Η Ασφάλειά σου!*

**Κεντρικά γραφεία:** Λεωφ. Συγγρού 367, 175 64, Π. Φάληρο, Αθήνα  
Τηλ.: 210 949 1280-299 | fax: 210 940 3148 | email: info@syneteristiki.gr

**Υποκατάστημα:** Πολυτεχνείου 27-29, 546 26, Θεσσαλονίκη  
Τηλ.: 2310 554 331, 2310 544 775 | fax: 2310 500 240

 Syneteristiki Ins. Co  
[www.syneteristiki.gr](http://www.syneteristiki.gr)

Συνεργασίες



**UnipolSai**  
ASSICURAZIONI



icmif

eurlesa



**Η** σημαντική βελτίωση των τεχνικών αποτελεσμάτων λόγω της χρηστής διαχείρισης, η ενδυνάμωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και η συνεχής υποστήριξη των αναγκών των συνεργαζόμενων με την εταιρεία ασφαλιστικών διαμεσολαβητών ήταν μεταξύ των στρατηγικών στόχων της Μινέττα Ασφαλιστικής που επιτεύχθηκαν σε αυτή την πολύ κρίσιμη και γεμάτη προκλήσεις –λόγω Covid-19– περίοδο.

Η Μινέττα Ασφαλιστική, όπως αναφέρει η ετήσια έκθεση φερεγγυότητας της εταιρείας, προσπαθώντας να μειώσει την έκθεσή της στις μεταβλητές/κινδύνους που αναγνωρίζει, επέλεξε να καταναείμει το μεγαλύτερο μέρος του επενδυτικού της χαρτοφυλακίου σε μετρητά. Έτσι θωρακίζεται περισσότερο στις απότομες αρνητικές μεταβολές από εξωγενείς παράγοντες. Από την άλλη διατηρεί αναλλοίωτο το στόχο της δημιουργίας οργανικής κερδοφορίας μέσω της σωστής τιμολόγησης των αναληφθέντων κινδύνων.

Η εταιρεία ολοκλήρωσε τη χρήση του 2020 εν μέσω προκλήσεων, λόγω της αβεβαιότητας που έχει επιφέρει στην κοινωνία και την οικονομία η πανδημία Covid-19. Κατά τη διαχείριση και αντιμετώπιση των προκλήσεων και των κινδύνων ανέλαβε δράσεις που οδήγησαν συνοπτικά:

- Στη μερική μείωση της συνολικής ασφαλιστικής παραγωγής κατά 1,6% ενώ στην Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτων η μείωση ήταν κατά 5,8%, ποσοστό που συνάδει με τις εξελίξεις που παρατηρήθηκαν στην ελληνική ασφαλιστική αγορά (ποσοστό συρρίκνωσης 5,7%).

- Στον επαναπροσδιορισμό της παραγωγικής βάσης με στόχο τη γεωγραφική διεύρυνση –κατά κανόνα εκτός Αττικής– στον εμπορικό κλάδο αυτοκινήτου, με συνεχή υποστήριξη των αναγκών των εγκεκριμένων συνεργατών, με τηλεεκπαίδευση και ψηφιακή διαχείριση στη διάθεση και υποστήριξη των ασφαλιστικών προϊόντων της εταιρείας.

- Στη συνέχεια της αναδιοργάνωσης των λειτουργιών με ψηφιοποίηση εργασιών και
- Στη διαμόρφωση, εκτάκτως, ενός συντηρητικότερου προφίλ επενδύσεων χαρτοφυλακίου με έμφαση στη διασφάλιση της άμεσης ρευστότητας της εταιρείας, ως αποτέλεσμα της μεταβλητότητας των αγορών λόγω της πανδημίας Covid-19.

Η εταιρεία, το 2020, παρότι δεν διεύρυνε συνολικά τις ασφαλιστικές της εργασίες, πέτυχε μια σημαντική αύξηση του τεχνικού της αποτελέσματος. Η θετική εξέλιξη των παραγωγικών αποτελεσμάτων και η μείωση της έκθεσης στη μεταβλητότητα των αγορών –με ζημιόγνοο αποτέλεσμα μεν– συνέβαλε σε βελτίωση των αποτελεσμάτων σε επίπεδο κερδών προ φόρων σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη για τη χρήση του 2020 (3 εκατ. € έναντι 1,5 εκατ. €). Με επέκταση στη χρήση της τηλεργασίας, την ψηφιακή υποστήριξη των συνεργατών για τη διάθεση και υποστήριξη των ασφαλιστικών προϊόντων, επιτεύχθηκε αμεσότητα σε διαχείριση και λειτουργία.

#### Στο 159,3% ο δείκτης φερεγγυότητας

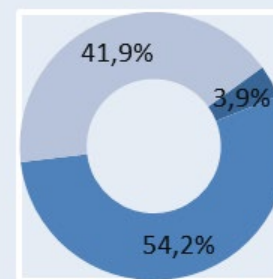
Ο δείκτης κάλυψης Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2020 ανήλθε σε 159,3%, έναντι 122,3% το 2019. Η κύρια βελτίωση προέρχεται λόγω δραστηρικής μείωσης της Συνολικής Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας που ανήλθε συ-

## MINETTA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

# Πώς θωρακίζεται έναντι των προκλήσεων

| 2020                                     |                  |             |
|------------------------------------------|------------------|-------------|
| <b>Μικτά ασφάλιστρα και συναφή έσοδα</b> | -1,6% ▼          |             |
| € 59,7 εκ.                               | 2019: € 60,7 εκ. |             |
| <b>Τεχνικό Αποτέλεσμα</b>                | 32,3% ▲          |             |
| € 22,9 εκ.                               | 2019: € 17,3 εκ. |             |
| <b>Απόδοση επενδύσεων (Yield %)</b>      | -2,4 %           | 2019: 6,9 % |
| <b>Κέρδη προ Φόρων</b>                   | -36,9 % ▼        |             |
| € 3,0 εκ.                                | 2019: € 4,76 εκ. |             |
| <b>Προσαρμοσμένα ίδια κεφάλαια</b>       | 4,1% ▲           |             |
| € 48,8 εκ.                               | 2019: € 46,9 εκ. |             |

Κατανομή Χ/Φ 2020



■ Ζωή & Υγεία  
■ Αστική Ευθύνη Αυτοκ/των  
■ Λοιποί κλάδοι Γενικών Ασφαλειών

## ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ MINETTA



## 2020

- Συνεχίστηκε η προσπάθεια γεωγραφικής επέκτασης
- Έμφαση στην διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση των συνεργασιών

- 10,8 % ΚΔΑ ΜΤΡΛ
- 32,3% Τεχνικό Αποτέλεσμα
- 2,9% ΚΔΑ Λουτών Κλάδων Γενικών

- Ψηφιακή διαχείριση 360° ΠΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΛΑΤΕΣ
- Κεντρική Διαχείριση Ασφάλειας σε IT Δίκτυα & Συστήματα
- MINIT ONE -ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΛΑΔΩΝ

- Επενδυτικό αρνητικό αποτέλεσμα € 2,9 εκ.
- RORAC απόδοση (2,4)%

- Εκπαιδευτικά σεμινάρια για εργαζομένους -Εκπαιδευτική πλατφόρμα συνεργατών
- Αυτό-βελτίωση εργαζομένων
- Ποιοτική Έρευνα Ικανοποίησης

- Σημαντική μείωση (6,8 εκ) των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων
- Αύξηση ΙΔΚ.
- Αύξηση Δείκτη Κάλυψης Φερεγγυότητας στο 159,3%
- Φερεγγυότητα

νοητικά σε 6,8 εκατ. €, λόγω της απομείωσης του κινδύνου αγοράς κατά -5,8 εκατ. €, του ασφαλιστικού κινδύνου κατά -0,8 εκατ. € και του κινδύνου αντισυμβαλλομένου κατά 2,1 εκατ. € (προ διαφοροποίησης). Παράλληλα, υπήρξε θετική μεταβολή με αύξηση των επιλέξιμων Ιδίων κεφαλαίων κατά 2 εκατ. €, που αποδίδεται στην αυξημένη κερδοφορία και τη σημαντική βελτίωση του τεχνικού αποτελέσματος. Η διοίκηση κρίνει ότι, εν μέσω μιας ιδιαίτερης χρονιάς, επιτεύχθηκε ένας υψηλός Δείκτης Κάλυψης Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας υπερβαίνοντας κατά πολύ το στόχο του 120%, ολοκληρώνοντας έτσι έναν αρχικό κύκλο ενεργειών που στόχευε στην επίτευξη του εν λόγω στόχου. Εφεξής η διατήρηση υψηλών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας με επιτυχημένη διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων θα αποτελεί το βασικό επιχειρησιακό στόχο της.

#### Ποια είναι η Μινέττα Ασφαλιστική

Η Εταιρεία «ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών» με διακριτικό τίτλο «Ασφάλεια Μινέττα» (Η «εταιρεία») ιδρύθηκε το 1973 και διατηρεί την έδρα της στο δήμο Νέας Σμύρνης.

Τελεί υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τραπεζής της Ελλάδος. Στόχος της, βάσει του άρθρου 4 του καταστατικού της, αποτελεί η παροχή όλων των ειδών των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών καλύψεων, τόσο σε ιδιώτες όσο και σε επιχειρήσεις.

Η εταιρεία προσφέρει ολοκληρωμένα και ανταγωνιστικά προγράμματα για τους κίνδυνους που αναλαμβάνει. Έχει μακρόχρονη παράδοση στον Κλάδο Αυτοκινήτου, ενώ ασχολείται με επιτυχία στους Γενικούς Κλάδους (Περιουσίας, Μεταφορών, Γενικής Αστικής Ευθύνης, Σκαφών Αναψυχής). Επίσης δραστηριοποιείται στους Κλάδους Ζωής και Υγείας, όπου παρέχει πληθώρα προτάσεων για ασφαλίσσεις ζωής, οικογενειακής προστασίας αλλήλ και νοσοκομειακής / εξω-νοσοκομειακής περίθαλψης.

Η εταιρεία απασχολεί 176 εργαζομένους στα γραφεία της στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο Κρήτης. Διαθέτει τα προϊόντα της μέσω ενός αξιόπιστου δικτύου 1.500 παραγωγικών ασφαλιστικών διαμεσολαβητών (ασφαλιστικά πρακτορεία και μεσίτες ασφαλίσεων) σε όλη την Ελλάδα, εκ των οποίων οι 1.250 συνεργάτες διαθέτουν ενεργή παραγωγή το 2020. Παράλληλα, η εταιρεία έχει συνάψει μακροχρόνιες συνεργασίες με αντασφαλιστικές εταιρείες υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας.

Πούλησε μετοχές του HHG στο CVC Η εταιρεία το 2020 κατείχε έκθεση σε μη εισηγμένες μετοχές αξίας 12,1 εκατ. €, ενώ την 31/12/2020 η συνολική της έκθεση σε μη εισηγμένες μετοχές ανήλθε σε αξία 0,6 εκατ. €. Σε αυτή την αρχική θέση το σημαντικό μέρος (11,5 εκατ. €) αποτελούσε η επένδυση στην εταιρεία Hellenic Healthcare Sarl ("HH"). Η Hellenic Healthcare Sarl ("HH") είναι μια εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με έδρα το Λουξεμβούργο (LU) και έχει ως βασικό μέτοχο το επενδυτικό κεφάλαιο CVC Capital Partners.

Εντός του 2020 και συγκεκριμένα το 6<sup>ο</sup> τρίμηνο του 2020, η εταιρεία συμφώνησε να προχωρήσει η αποεπένδυση από τη συμμετοχή της στον όμιλο Hellenic Healthcare Sarl με πώληση των μετοχών που κατείχε έναντι τιμήματος 10,2 εκατ. € μετρη-

τών με αγοραστή το βασικό μέτοχο της HH, δηλαδή το επενδυτικό κεφάλαιο CVC Capital Partners. Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε επιτυχώς στο τέλος του 2020.

#### Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, η εταιρεία διατηρούσε 12,1 εκατ. € ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα τα οποία περιλάμβαναν μετρητά και καταθέσεις όψεως σε τράπεζες της Ελλάδας και του Λουξεμβούργου.

#### Το διοικητικό συμβούλιο

Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από δέκα (10) μέλη, τα οποία διακρίνονται σε εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Εκτελεστικά θεωρούνται τα μέλη που ασχολούνται με τα καθημερινά θέμα-

Η σύνθεση του δεκαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου με 31.12.20 ήταν η ακόλουθη: Πρόεδρος διοικητικού συμβουλίου

- Θεοχαράκης Βασίλης, Μη εκτελεστικά μέλη
- Θεοχαράκη Δέσποινα
- Μπερτσιάς Κωνσταντίνος
- Παπαδόπουλος Ιωάννης
- Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη
- Χριστοδούλου Πέτρος
- Μπακοδήμας Παναγιώτης
- Εκτελεστικά μέλη



Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου κ. Βασίλης Θεοχαράκης

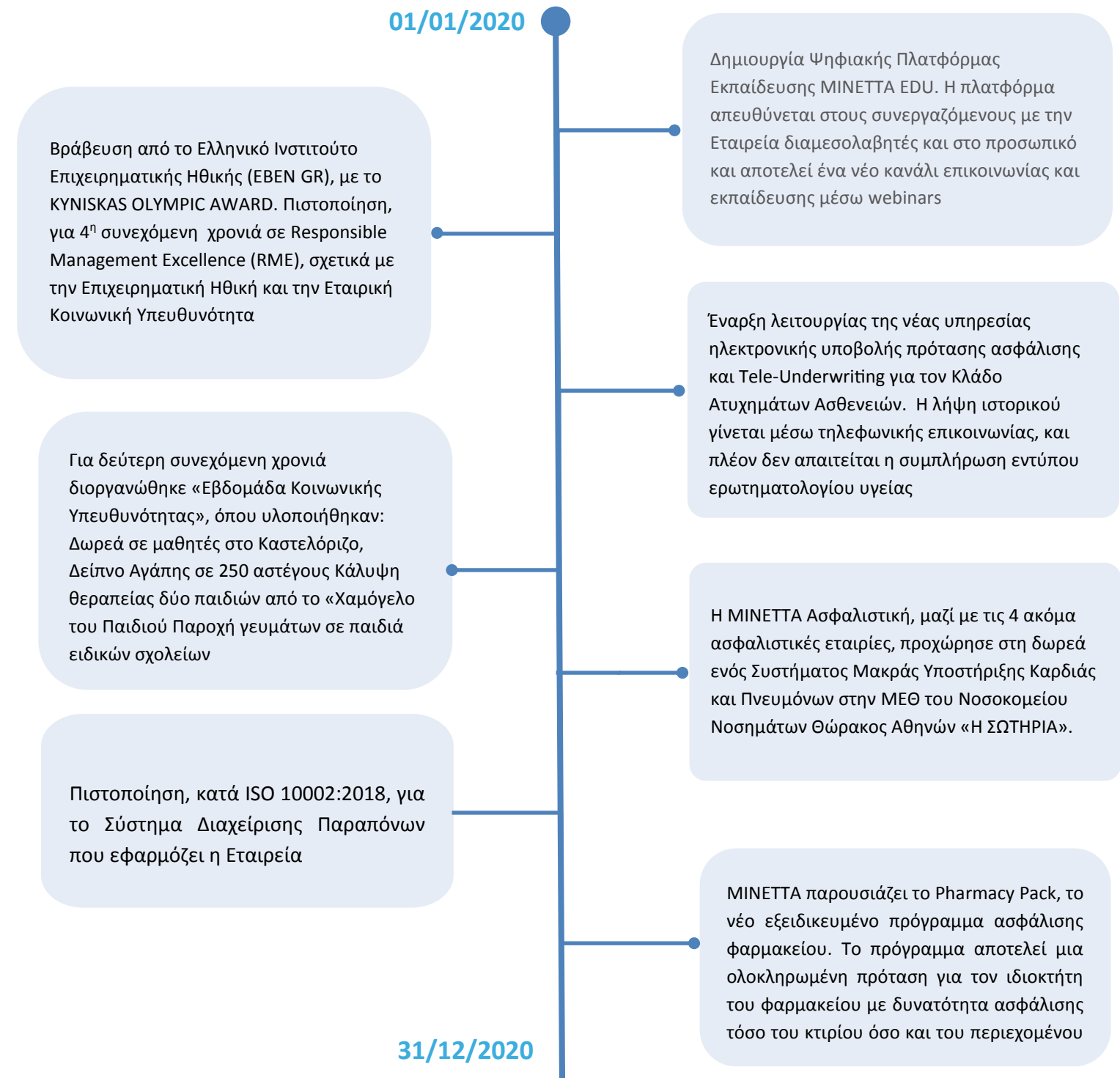
- Γκατζοφίλιας Μανώλης
- Θεοχαράκη Άννα Μαρία
- Κακάτσος Νίκος
- Μινέτας Γιώργος

τα διοίκησης της εταιρείας και ασκούν άμεσα διοίκηση. Μη εκτελεστικά θεωρούνται τα μέλη που είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εν γένει εταιρικών ζητημά-

των και δεν διαθέτουν διοικητική εξουσία.

Τα ανεξάρτητα είναι μη εκτελεστικά μέλη τα οποία ικανοποιούν ορισμένα κριτήρια ανεξαρτησίας.

### Σημαντικά Γεγονότα κατά την περίοδο αναφοράς



## Allianz: Αποκτά το πλειοψηφικό μερίδιο της Jubilee General Insurance

**Τ**ον πλειοψηφικό μέτοχο της Jubilee General Insurance Limited στην Κένυα αποτελεί η Allianz. Ο γερμανικός ασφαλιστικός όμιλος κατέχει το 66% της εταιρείας, ποσοστό που αντιπροσωπεύει 1.522.622 κοινές μετοχές, από τη Jubilee Holdings Limited (JHL), το μεγαλύτερο ασφαλιστικό όμιλο της Ανατολικής Αφρικής που διατηρεί μερίδιο 34% στην εταιρεία.

Με βάση τη συμφωνία εξαγοράς, η οποία υπεγράφη στις 29 Σεπτεμβρίου 2020, η Allianz αποκτά την πλειοψηφική συμμετοχή στις βραχυπρόθεσμες ασφαλιστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες κλάδου γενικών της JHL σε πέντε χώρες της Αφρικής, δηλαδή σε Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία, Μπουρούντι και Μαυρίκιο.

Μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς, η Jubilee General Insurance Limited στην Κένυα θα αποτελεί πλέον εταιρεία του ομίλου Allianz και μετά την ολοκλήρωση των εταιρικών κοινοποιήσεων θα λειτουργεί με την ονομασία «Jubilee Allianz General Insurance Limited».

Η συναλλαγή είναι η δεύτερη άμεση επένδυση της Allianz στη χώρα, μετά την ίδρυση της Allianz Insurance Company of Kenya Limited ως νέα επιχείρηση το 2014. «Ψεχωριστά και μαζί με τις πρόσφατες εξαγορές σε κορυφαίες αφρικανικές αγορές της Νιγηρίας και του Μαρόκου, αυτή η συναλλαγή αντικατοπτρίζει τη μακροπρόθεσμη δέσμευση της Allianz για την Αφρική και ταιριάζει με τη φιλοδοξία μας να αποκτήσουμε ηγετικές θέσεις σε βασικές αγορές της ηπείρου», δήλωσε ο Coenraad Vrolijk, ο περιφερειακός διευθύνων σύμβουλος της Allianz Africa.

Οι δύο εταιρείες της Allianz στην Κένυα, η Allianz Insurance Company of Kenya Limited και η Jubilee Allianz Insurance Limited, θα συνεχίσουν να λειτουργούν ξεχωριστά έως ότου ενοποιηθούν οι δραστηριότητές τους υπό τη Jubilee Allianz General Insurance Limited, η οποία υπόκειται σε κανονιστική έγκριση.



Στη φωτογραφία από αριστερά προς τα δεξιά: η Annett Günther, πρέσβης της Γερμανίας σε Κένυα, Σομαλία, Σεϋχέλλες και αντιπρόσωπος του ΟΗΕ στο Νάϊρόμπι, Nizar Juma, πρόεδρος στην Jubilee Holdings Limited, Coenraad Vrolijk, διευθύνων σύμβουλος στην Allianz Africa, Linus Gitahi, ανεξάρτητος διευθυντής στην Allianz Kenya και Nandini Wilcke, επικεφαλής Συγκυνεύσεων, Εξαγορών και Μετασχηματισμού στην Allianz Africa

«Όλα τα συμβόλαια που εκδίδονται από τις δύο εταιρείες παραμένουν έγκυρα και θα συνεχίσουμε να τηρούμε τις δεσμεύσεις μας και να παρέχουμε την ποιότητα των υπηρεσιών για την οποία η Allianz είναι παγκοσμίως γνωστή» σχολίασε η Nandini Wilcke, περιφερειακή επικεφαλής συγκυνεύσεων και εξαγορών για την Allianz Africa. «Αυτή η συναλλαγή μάς δίνει μια μεγαλύτερη πλατφόρμα για να προσφέρουμε το ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων της Allianz, από απλά ψηφιακά προϊόντα έως ευέλικτες εταιρικές λύσεις» πρόσθεσε ο Coenraad Vrolijk.

Πρόκειται για μια ιστορική εξέλιξη για τον Όμιλο Jubilee και, μέσω αυτής της συνεργασίας, οι Jubilee και Allianz στοχεύουν στην από κοινού επέκταση και διεύρυνση των ασφαλιστικών αγορών σε όλη την Ανατολική Αφρική, αξιοποιώντας τις βαθιές περιφερειακές γνώσεις της Jubilee, καθώς και τα εκτεταμένα

δίκτυα, την επωνυμία, τη διεθνή τεχνογνωσία και ικανότητα του Ομίλου Allianz.

Ο Nizar Juma, πρόεδρος της JHL, δήλωσε: «Είμαστε στην ευχάριστη θέση να ξεκινήσουμε το πρώτο βήμα της στρατηγικής μας συνεργασίας με την Allianz, η οποία θα υποστηρίξει τη φιλοδοξία της Jubilee να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και την προσβασιμότητα όσον αφορά την ασφάλιση σε ολόκληρη την Ανατολική Αφρική, παρέχοντας καινοτόμα, προσιτά και τεχνικά προηγμένα ασφαλιστικά προϊόντα κλάδου περιουσίας και ατυχημάτων σε καταναλωτές σε ολόκληρη την περιοχή».

Η Allianz και η JHL θα συνεχίσουν να συνεργάζονται για την οριστικοποίηση των εξαγορών για τις δραστηριότητες στην Τανζανία, την Ουγκάντα, το Μπουρούντι και τον Μαυρίκιο.

Πηγή: Allianz

### CNP ΖΩΗΣ

#### Σημαντική προσφορά

**ΕΝΑ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΔΩΡΟ** σε όλες τις γυναίκες κάνει η CNP ΖΩΗΣ, με αφορμή τη Γιορτή της Μητέρας. Αναγνωρίζοντας τις πολυάριθμες ευθύνες και την πολυήπλευρη συμβολή τους στην οικογένεια και στην κοινωνία, στέκεται δίπλα τους με μια σημαντική προσφορά. Συγκεκριμένα έως και τη Δευτέρα 31/5, το πρόγραμμα Bonjour Woman's Care γίνεται ακόμα πιο προσιτό, αφού θα παρέχεται έκπτωση 15% στα ασφάλιστρα. Το Bonjour Woman's Care, ένα από τα κορυφαία προγράμματα της αγοράς, καλύπτει απόλυτα τις ανάγκες της σύγχρονης γυναίκας και είναι ειδικά σχεδιασμένο για να παρέχει σιγουριά και ασφάλεια, με έμφαση στην κάλυψη δύσκολων περιστατικών υγείας. Η CNP ΖΩΗΣ είναι μέλος του ηγετικού γαλλικού πολυεθνικού ομίλου CNP ASSURANCES, με πάνω από 170 χρόνια εμπειρίας, 36 εκατομμύρια ασφαλισμένους και παρουσία σε 19 χώρες. Αποτελεί μια ανθρωποκεντρική εταιρεία που, στο επίκεντρο της λειτουργίας της, έχει την ολοκληρωμένη ασφαλιστική κάλυψη με άμεση προσωποποιημένη εξυπηρέτηση.

Σε αυτή τη δύσκολη εποχή, της αβεβαιότητας και της ανασφάλειας, η CNP ΖΩΗΣ είναι σταθερό στήριγμα προστασίας κάθε γυναίκας. Και φυσικά της μητέρας, που είναι ο πυρήνας της ανιδιοτελούς αγάπης και αυτοθυσίας, σημειώνεται στην ανακοίνωση.

## Carglass®: Silver Award στα Mobility Awards 2021

**Ν**έα διάκριση για την Carglass® Ελλάδος στα Mobility Awards 2021, που διοργανώθηκαν από την Boussias Communications. Η εταιρεία απέσπασε το Silver Award στην κατηγορία «Safety Solutions» για τις πλέον πιστοποιημένες μεθόδους που ακολουθεί σε κάθε εργασία κρυστάλλινων και παραμετροποίησης κάμερας ADAS.

Μέσα στο 2020, η εταιρεία πιστοποιήθηκε από τον κορυφαίο φορέα αυτοκινήτου, Institute of the Motor Industry, για την ασυναγώνιστη τεχνική υπεροχή της, τόσο στην επισκευή και αντικατάσταση κρυστάλλινων αυτοκινήτων όσο και στην παραμετροποίηση κάμερας ADAS, μέσα από την αυστηρή εφαρμογή πρότυπων διαδικασιών. Το Belron® Way of Fitting, η μέθοδος που ακολουθεί η Carglass® σε κάθε εργασία κρυστάλλινων και κατά την παραμετροποίηση κάμερας ADAS, αναγνωρίστηκε από το IMI ως η μόνη ενδεδειγμένη διαδικασία για όλο τον κλάδο.



Στιγμιότυπο από την εκδήλωση

Με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας των εργασιών, αλλά και την ασφάλεια των αυτοκινήτων και των τεχνικών, η Carglass® επενδύει διαρκώς σε τεχνολογικό εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο κ. Ξενοφών Τριαντάκης, Operations Manager της Carglass® Ελλάδος, «στην Carglass® λειτουργούμε με βασικό σκοπό την ασφάλεια

των αυτοκινήτων. Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών μας χρησιμοποιούμε αυστηρά πρότυπα και ενδεδειγμένες διαδικασίες που πλέον ορίζονται και από το IMI. Η νέα διάκρισή μας επιβεβαιώνει την ασφαλή διεκπεραίωση όλων των εργασιών στα περιστατικά θραύσης κρυστάλλινων και στην παραμετροποίηση της κάμερας ADAS».

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΟΥΖΟΥ

Είναι δεδομένο πως, την επόμενη 10ετία, ο ασφαλιστικός κλάδος θα συνεχίσει να αλληλάζει και μάλιστα με γρήγορους ρυθμούς, αποκτώντας ένα εντελώς διαφορετικό πρόσωπο, συγκριτικά με τα όσα ξέρουμε μέχρι στιγμής.

Αλλιώστε πολλή από αυτές τις αλλαγές ήδη έχουν ξεκινήσει και μάλιστα οι περισσότερες επιταχύνθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Κάτι που ανέδειξε στις εταιρείες πως, αν θέλουν να εξελιχθούν και να βελτιωθούν, θα πρέπει τάχιστα να καινοτομήσουν και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Κάτι που ισχύει τόσο για καλά εδραιωμένες στον κλάδο εταιρείες όσο και για τις επόμενες που τυχόν θα δημιουργηθούν. Στο σύνολό τους θα πρέπει όχι μόνο να βελτιώσουν τα υπάρχοντα επιχειρηματικά τους μοντέλα, αλλά και να λάβουν υπόψη την αυξανόμενη καινοτομία στον ασφαλιστικό χώρο, ο οποίος είδε περίπου 250 ιδιωτικούς γύρους χρηματοδότησης και αρχικές δημόσιες προσφορές ύψους 33 δισεκατομμυρίων δολαρίων, σε παγκόσμια κλίμακα, το 2020 μόνο.

#### Η τεχνολογία θα έχει τον πρώτο λόγο

Οι νέες τεχνολογίες, από τη βελτιωμένη λήψη κι ανάλυση δεδομένων, ιδίως στο χώρο της προσωπικής ασφάλισης, έως την ανάλυση κινδύνων, τη μηχανική μάθηση και τον πλήρη αυτοματισμό, αναμένεται να αλλιάξουν ριζικά τον τρόπο διανομής της ασφάλισης, τον τρόπο αξιολόγησης του κινδύνου, τον τρόπο ανάπτυξης και βελτίωσης των ήδη διαθέσιμων ασφαλιστικών προϊόντων, ακόμα και τον τρόπο αλληλεπίδρασης με τους ήδη πελάτες σας. Καθώς καθεμία από αυτές τις τεχνολογίες ωριμάζει στον ασφαλιστικό χώρο, οι υπάρχουσες λειτουργίες θα αυτοματοποιηθούν ή θα βελτιωθούν με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και της ανάλυσης των δεδομένων. Δεν θα είναι καθόλου παράξενο αν σε βάθος χρόνου διαπιστώσετε πως η προαναφερθείσα τεχνολογία σας έχει επιτρέψει να μειώσετε έως και κατά 50% τις εργασίες ρουτίνας στο γραφείο σας. Οι βασικοί ρόλοι και οι δυνατότητες του κλάδου θα αλλιάξουν άρδην με την ενσωμάτωση της νέας τεχνολογίας σε τυπικές διεργασίες.

#### Χαμένες θέσεις εργασίας? Η μήπως όχι;

Ωστόσο, παράλληλα με αυτόν τον επαναπροσδιορισμό των ρόλων εργασίας, αναμένεται να έρθει και μια μεγάλη εργασιακή κρίση, μιας και περισσότεροι από 400.000 εργαζόμε-



## Οι νέες τάσεις στον ασφαλιστικό κλάδο την επόμενη 10ετία

νοι, σε παγκόσμιο επίπεδο, θα αποσυρθούν από τον ασφαλιστικό κλάδο τα επόμενα πέντε χρόνια. Νούμερο εξαιρετικά μεγάλο, ειδικά αν αναλογιστούμε πως η γενιά των millennials δεν έχει δείξει μεγάλο ενδιαφέρον ενασχόλησης με τον ασφαλιστικό κλάδο. Οι εταιρείες θα πρέπει να αλλιάξουν την προσέγγισή τους σε ό,τι αφορά την πρόσληψη και τη διατήρηση του προσωπικού τους, ενώ θα πρέπει να προβούν σε επενδύσεις στην τεχνολογία για να γεφυρώσουν τα κενά.

Ωστόσο, οι ασφαλιστές θα πρέπει επίσης να θεωρήσουν αυτή τη τάση ως ευκαιρία για να εμπιστευτούν περαιτέρω τις νέες τεχνολογίες, αλλιάζοντας κατά πολύ και προς το καλύτερο το μοτίβο εργασίας τους. Η ασφάλιση –ιδίαιτερα στον περίπλοκο χώρο της ανάληψης κινδύνου– εξακολουθεί να απαιτεί την ανθρώπινη εμπλοκή. Οι εταιρείες που μπορούν να διαχωρίσουν αποτελεσματικά τους

κινδύνους σε εκείνους που μπορούν να αξιολογηθούν με μεγαλύτερη ακρίβεια μέσω αλγορίθμων, έναντι εκείνων που απαιτούν ανθρώπινη παρέμβαση, θα είναι νικητές μακροπρόθεσμα στην επιλογή κινδύνου και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα.

#### Πλήρης αλλαγή του εργασιακού χώρου!

Κάτι που ξεκίνησε με την πανδημία του κορονοϊού, όπου αναπτύχθηκε τάχιστα η απομακρυσμένη εργασία. Όμως οι ασφαλιστικές εταιρείες –και ειδικά όσες δεν είχαν αυτοματοποιήσει πολλές από τις βασικές εργασίες τους– υστερούν έναντι άλλων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην ευελιξία. Όμως, αν καταφέρουν οι ασφαλιστικές να επιταχύνουν την αυτοματοποίηση πολλών διαδικασιών, θα μπορέσουν να βελτιώσουν περαιτέρω τα περιθώρια κέρδους τους, μειώνοντας παράλληλα το κόστος, αλλά και την εξυπηρέτηση πελατών τους.

#### Επιτάχυνση στην ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο ασφαλιστικό τοπίο και ειδικά σε ό,τι αφορά την εκτίμηση κινδύνου, αλλιάζει εκ βάθρων, μιας και θα πρέπει να καλύψει παραβιάσεις της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο έως φυσικές καταστροφές, ακόμα και μια αντίστοιχη πανδημία όπως ο Covid-19. Όλα αυτά θα απαιτήσουν την επιτάχυνση της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας της τεχνητής νοημοσύνης, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι διαφορετικές ανάγκες καταναλωτών και επιχειρήσεων.

#### Αλλαγές στην υπάρχουσα οργανωτική δομή!

Αυτές οι νέες τάσεις απαιτούν μεγάλες αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιρειών, ακόμα και στην ίδια τους την οργανωτική δομή. Οι ασφαλιστές θα πρέπει να προχωρήσουν σε περισσότερες συ-

νεργασίες και να βελτιώσουν τα skills τους, ώστε να γίνουν ακόμα πιο ικανοί στην αξιολόγηση του κινδύνου αλλά και στην αποτελεσματική διαχείριση κεφαλαίων, αναζητώντας τους κατάλληλους συνεργάτες που θα τους υποστηρίξουν στον εργασιακό στίβο. Αντιμέτωποι με αυτές τις προκλήσεις, οι ασφαλιστές πρέπει να προσαρμόσουν τις επιχειρηματικές τους στρατηγικές για να προσελκύσουν, να εξυπηρετήσουν και να διατηρήσουν πελάτες με νέους και καινοτόμους τρόπους. Η τεχνολογία και η ψηφιακή ενσωμάτωση θα συνεχίσουν να επηρεάζουν τις εσωτερικές διαδικασίες και τους ανθρώπους που απαιτούνται για την επιτυχημένη πορεία μιας ασφαλιστικής εταιρείας. Σε αυτόν τον ταχύτατο μεταβαλλόμενο κόσμο, οι πιο αποτελεσματικοί οργανισμοί θα πρέπει να προσαρμοστούν γρήγορα και να συντονίζονται γρήγορα και με συνέπεια τα διαφορετικά τμήματα, με απώτερο σκοπό την επιτυχία!

**Τ**ους βασικούς κινδύνους και τις τάσεις ζημιών για τον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αναδεικνύει η νέα έκθεση της Allianz Global Corporate & Specialty (AGCS), ενώ η πρόσφατη δραστηριότητα ζημιών, σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα που προκαλεί η Covid-19, συνέβαλαν στην αναθεώρηση της ασφαλιστικής αγοράς όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, προσαρμόσε την τιμολόγηση, εστίασε περισσότερο στην ανάλυση των κινδύνων από τους ασφαλιστές, ενώ αναζήτησε εναλλακτικές λύσεις μεταφοράς κινδύνου, μαζί με την παραδοσιακή ασφάλιση.

Σύμφωνα με την έκθεση (Financial Services Risk Trends: An Insurer's Perspective), τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι διευθυντές τους καλούνται να λειτουργήσουν σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο, χαρακτηριζόμενο από νέους και αναδυόμενους κινδύνους που προέρχονται από την έκθεση στον κυβερνοχώρο λόγω εξάρτησης του κλάδου από την τεχνολογία, από το αυξανόμενο βάρος συμμόρφωσης αλλά και την αναταραχή που προκαλεί η πανδημία Covid-19. Ταυτόχρονα, η συμπεριφορά και η κουλτούρα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων εξετάζεται συνεχώς από ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων σε τομείς όπως η βιωσιμότητα, οι πρακτικές απασχόλησης, η ποικιλομορφία και η ένταξη και οι πληρωμές στελεχών.

Η έκθεση της AGCS υπογραμμίζει μερικές από τις πιο σημαντικές τάσεις κινδύνου που αφορούν τράπεζες, διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων, ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια, ασφαλιστές και άλλους παράγοντες στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, όπως καταγράφονται στην έκθεση Allianz Risk Barometer 2021. Τα περιστατικά στον κυβερνοχώρο, το ξέσπασμα της πανδημίας και η διακοπή εργασιών των επιχειρήσεων είναι οι τρεις πρώτοι κίνδυνοι, ενώ ακολουθούν οι αλλαγές στη νομοθεσία και τους κανονισμούς (κυρίως όσον αφορά τα κριτήρια ESG και τις ανησυχίες για την κλιματική αλλαγή) και οι μακροοικονομικές εξελίξεις, όπως ο αυξανόμενος πιστωτικός κίνδυνος και το συνεχιζόμενο περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων.

Τα ευρήματα της έκθεσης Allianz Risk Barometer προέρχονται από μια ανάλυση 7.654 ασφαλιστικών απαιτήσεων για τον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών τα τελευταία πέντε χρόνια, αξίας περίπου 870 εκατομμυρίων ευρώ. Τα συμβάντα στον κυβερνοχώρο, συμπεριλαμβανομένου του κυβερνοεγκλήματος, κατατάσσονται ως η κορυφαία αιτία απώλειας με βάση την αξία, ενώ ακολουθούν η αμέλεια και οι πηγασιτικές αγωγές των μετόχων.

### Η επίπτωση της πανδημίας Covid-19

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παρακολουθούν εκ του σύννεγγυς τις πιθανές επιπτώσεις των ενεργειών των κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όπως τα χαμηλά επιτόκια, το αυξανόμενο δημόσιο χρέος και τη σταδιακή μείωση της στήριξης, των επιχορηγήσεων και δανείων προς τις επιχειρήσεις. Μεγάλες διορθώσεις ή προσαρμογές στις αγορές —όπως μετοχές, ομόλογα ή πιστώσεις— θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πιθανούς δικαστικούς αγώνες από την

# ALLIANZ GLOBAL CORPORATE & SPECIALTY

## Η ασφαλιστική αγορά αναζητεί και εναλλακτικές λύσεις μεταφοράς κινδύνου



πλευρά των επενδυτών και των μετόχων, ενώ η αύξηση των αφερεγγυότητας θα μπορούσε επίσης να θέσει πρόσθετη πίεση στους ισολογισμούς ορισμένων ιδρυμάτων. «Μπορούν να ασκηθούν αξιώσεις εναντίον διευθυντών και στελεχών στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, σε περίπτωση που αποδειχθεί η αδυναμία πρόβλεψης, αποκάλυψης ή διαχείρισης ή προετοιμασίας για τους κινδύνους που σχετίζονται με την Covid-19» λέει ο Shanil Williams, Global Head of Financial Lines στην AGCS.

### Μεγάλη έκθεση σε διαδικτυακούς κινδύνους παρά το υψηλό επίπεδο δαπανών ασφαλείας

Το περιβάλλον Covid-19 παρέχει επίσης εύφορο έδαφος για εγκληματίες που επιδιώκουν να εκμεταλλευτούν την κρίση, καθώς η πανδη-

μία οδήγησε σε μια ταχεία και μη προγραμματισμένη αύξηση της τηλεργασίας, του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ψηφιοποίησης. Παρά τις σημαντικές δαπάνες για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, οι εταιρείες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι ένας ελκυστικός στόχος και αντιμετωπίζουν ένα ευρύ φάσμα απειλών στον κυβερνοχώρο, συμπεριλαμβανομένων επιθέσεων συμβιβασμού μέσω email, επιθέσεων ransomware, jackpotting επιθέσεων σε ATM ή επιθέσεις σε αλυσίδες εφοδιασμού. Το πρόσφατο περιστατικό της SolarWinds είχε στόχο τις τράπεζες και τους ρυθμιστικούς οργανισμούς, αποδεικνύοντας τις πιθανές ευπάθειες του τομέα σε διακοπές μέσω της εξάρτησής τους από τρίτους παρόχους υπηρεσιών. Τα περισσότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν πλέον λογισμικό cloud, το οποίο συνοδεύεται από μια αυξανόμενη εξάρτηση από

ένα σχετικά μικρό αριθμό παρόχων. Τα ιδρύματα αντιμετωπίζουν κινδύνους διακοπής εργασιών, καθώς και θέματα αστικής ευθύνης όταν τα πράγματα βαίνουν κακώς.

### Προκλήσεις συμμόρφωσης σχετικά με τον κυβερνοχώρο, τα κρυπτονομίσματα και την κλιματική αλλαγή

Η συμμόρφωση είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τη βιομηχανία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς σχετικά με τον κυβερνοχώρο, τις νέες τεχνολογίες, την κλιματική αλλαγή και οι παράγοντες ESG να εξελίσσονται συνεχώς και να αυξάνονται. Πράγματι, η έκθεση σημειώνει ότι υπήρξε μια τεράστια αλλαγή όσον αφορά τους κανονισμούς για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο τα τελευταία χρόνια, με τις εταιρείες που αντιμετωπίζουν αυξανόμενες απαιτήσεις. Οι συνέπειες των παραβιάσεων δεδομένων είναι εκτεταμένες, με πιο επιθετική επιβολή, υψηλότερα πρόστιμα και ρυθμιστικό κόστος και αυξανόμενη ευθύνη τρίτων, ακολουθούμενα από δικαστικές διαφορές. Οι ρυθμιστικές αρχές εστιάζουν όλο και περισσότερο στη συνέχιση των εργασιών, στην επιχειρησιακή ανθεκτικότητα και στη διαχείριση του κινδύνου τρίτων μετά από μια σειρά σημαντικών διακοπών λειτουργίας σε τράπεζες και εταιρείες επεξεργασίας πληρωμών. Οι εταιρείες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αντίδρασή τους σε κανονισμούς και δικαιώματα απορρήτου, και να μην εστιάζουν μόνο στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

Πηγή: Allianz

## Τάσεις αποζημιώσεων και ο αντίκτυπός τους στην ασφαλιστική αγορά

**Η** έκθεση της AGCS επισημαίνει επίσης ορισμένες από τις κύριες αιτίες των απαιτήσεων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Το γεγονός ότι αυξάνεται ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ανησυχητικό, καθώς τα θέματα συμμόρφωσης είναι ήδη ένας από τους μεγαλύτερους μοχλούς αξιώσεων. «Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο είναι δύσκολο έργο για τις εταιρείες, τους διευθυντές και τα στελέχη τους» λέει ο κ. Williams. «Το βάρος συμμόρφωσής τους είναι τεράστιο και τώρα συνοδεύεται από αυξανόμενο ρυθμιστικό ακτιβισμό, νομικές δράσεις και χρηματοδότηση δικαστικών διαφορών».

Τα συμβάντα στον κυβερνοχώρο έχουν ήδη ως αποτέλεσμα τις πιο ακριβές αξιώσεις και οι ασφαλιστές βλέπουν έναν αυξανόμενο αριθμό απωλειών που σχετίζονται με την τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένων των αξιώσεων κατά των διευθυντικών στελεχών μετά από σημαντικές παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής. Άλλα παραδείγματα περιλαμβάνουν σημαντικές αξιώσεις που σχετίζονται με δόλιες εντολές πληρωμής και απάτες του CEO ή «CEO fraud». Οι αποζημιώσεις αυτές μπορεί να κοστίζουν εκατομμύρια δολάρια. Η AGCS έχει επίσης χειριστεί έναν αριθμό αξιώσεων ευθύνης που προκύπτουν από τεχνικά προβλήματα με συναλλαγές και ηλεκτρονικά συστήματα

επεξεργασίας, όπου τα συστήματα έχουν πέσει και οι πελάτες δεν ήταν σε θέση να εκτελέσουν συναλλαγές, με αποτέλεσμα να υποβάθουν αξιώσεις για απώλεια ευκαιριών. Υπήρξαν επίσης αξιώσεις όπου η αστοχία ενός συστήματος προκάλεσε ζημιές σε τρίτους, ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα υπέστη σημαντικές απώλειες μετά την κατάρρευση ενός συστήματος συναλλαγών προκαλώντας αποτυχίες επεξεργασίας για τους πελάτες.

Η πρόσφατη δραστηριότητα ζημιών, σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα που προκαλεί η Covid-19, συνέβαλαν στην αναθεώρηση της ασφαλιστικής αγοράς όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, προσαρμόσε την τιμολόγηση, εστίασε περισσότερο στην ανάλυση των κινδύνων από τους ασφαλιστές, ενώ αναζήτησε εναλλακτικές λύσεις μεταφοράς κινδύνου, μαζί με την παραδοσιακή ασφάλιση. Η ασφάλιση αποτελεί ολόένα και πιο σημαντικό μέρος του κεφαλαίου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ένας αυξανόμενος αριθμός ιδρυμάτων συνεργάζονται με ασφαλιστές για τη διαχείριση κινδύνων και ρυθμιστικών κεφαλαιακών απαιτήσεων ή χρησιμοποιούν εξαρτημένους ασφαλιστές για να αντισταθμίσουν τις αλλαγές στις ασφαλιστικές αγορές καθώς και για τη χρηματοδότηση πιο δύσκολων κινδύνων.

# Πλάνο Υγείας

ΑΠΟ ΤΗΝ

**υδρόγειο**



## Η υγεία σε πρώτο πλάνο!

### Πλάνο Υγείας **Primary**

Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας  
Πρόληψη και Διάγνωση

Όποιες και αν είναι οι ανάγκες σας,  
μιλήστε σήμερα με τον ασφαλιστικό σας σύμβουλο  
και ελάτε να σχεδιάσουμε μαζί το δικό σας Πλάνο Υγείας!

**Υγεία – το υπέρτατο αγαθό.  
Χωρίς αυτή τίποτα δεν είναι εφικτό.**

Γι' αυτό, η υγεία μας και ό,τι την αφορά  
αξίζει να μπαίνουν σε πρώτο πλάνο.  
Εστιάζοντας στις αυξημένες ανάγκες  
των σύγχρονων ανθρώπων για ποιότητα  
και αξιοπιστία στη φροντίδα της υγείας,  
η Υδρόγειος Ασφαλιστική δημιούργησε  
το «Πλάνο Υγείας», μία σειρά από κορυφαίες  
επιλογές για την ασφάλιση της υγείας σας  
– της ατομικής ή της οικογένειάς σας.

### Πλάνο Υγείας **Hospital**

Προγράμματα Δευτεροβάθμιας Περίθαλψης  
Νοσηλεία από Ατύχημα και Ασθένεια



**Ασφαλιστική**

**www.ydrogios.gr**



/ydrogiosinsurance



/ydrogiosinsurance



/ydrogiosinsurance



/ydrogiosinsurance

## ΕΑΕΕ: Αύξηση 8,1% στην παραγωγή ασφαλίσεων το πρώτο τρίμηνο



**Α**ύξηση της τάξης του 8,1% παρουσίασε η παραγωγή ασφαλίσεων το τρίμηνο του 2021, αγγίζοντας τα 1,075 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τη μελέτη της ΕΑΕΕ για την παραγωγή ασφαλίσεων Ιανουαρίου - Μαρτίου 2021.

Ειδικότερα, στον κλάδο ζωής η παραγωγή κυμάνθηκε στα 518,715 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 14,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2020. Σε ό,τι αφορά τον κλάδο ΙΙΙ.Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις (unit linked) σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 43,2%, ενώ στον κλάδο Ι.Ασφαλίσεις Ζωής σημειώθηκε αύξηση της τάξης του 8,4%. Ο κλάδος VI. Εργασίες κεφαλαιοποίησης κατέγραψε μείωση κατά 84,5% και ο κλάδος VII.Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων παρουσίασε επίσης μείωση κατά 0,9%.

Στον κλάδο ζημιών παρατηρήθηκε αύξηση κατά 2,9%, με την παραγωγή να κυμαίνεται στα 556,985 εκατ. ευρώ. Όσο αφορά την αστική ευθύνη οχημάτων, η παραγωγή άγγιξε περίπου τα 177,445 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση 3,9% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2020, ενώ η παραγωγή στους λοιπούς κλάδους ζημιών αυξήθηκε κατά 6,4%, φτάνοντας περίπου τα 379,54 εκατ. ευρώ.

Όπως επισημαίνεται, η ανωτέρω καταγραφή της παραγωγής ασφαλίσεων των ασφαλίσεων Ζωής ακολουθεί τη μεθοδολογία αποτίμησης των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς, για τους κλάδους ΙΙΙ.Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις και VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων, σύμφωνα με την οποία αθροίζονται στον ίδιο λογαριασμό: α) η παραγωγή ασφαλίσεων περιόδων καταβολών εντός του έτους και β) το 1/10 της παραγωγής ασφαλίσεων των εφάπαξ καταβολής συμβολαίων (δεκαετής προσέγγιση μέσης διάρκειας συμβολαίων εφάπαξ καταβολής). Στην έρευνα συμμετείχαν 50 ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες συγκεντρώνουν το 94,6% της παραγωγής ασφαλίσεων στις ασφαλίσεις κατά Ζημιών και το 99,8% των ασφαλίσεων Ζωής, σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία του προηγούμενου έτους. Από τις ανωτέρω επιχειρήσεις, οι 45 δραστηριοποιήθηκαν στις ασφαλίσεις κατά Ζημιών και 18 στις ασφαλίσεις Ζωής.

| Παραγωγή ασφαλίσεων (€)   | Ιανουάριος - Μάρτιος 2021 | Μεταβολή έναντι 2020 |
|---------------------------|---------------------------|----------------------|
| Ασφαλίσεις Ζωής           | 518.715.753,75            | +14,3%               |
| Ασφαλίσεις κατά Ζημιών    | 556.985.743,77            | +2,9%                |
| ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ             |                           |                      |
| Αστική ευθύνη οχημάτων    | 177.445.207,42            | -3,9%                |
| Λοιποί κλάδοι κατά Ζημιών | 379.540.536,35            | +6,4%                |
| <b>Σύνολο</b>             | <b>1.075.701.497,52</b>   | <b>+8,1%</b>         |

| Ασφαλίσεις Ζωής (€)                                  | Ιανουάριος - Μάρτιος 2021 | Μεταβολή      |
|------------------------------------------------------|---------------------------|---------------|
| I. Ασφαλίσεις Ζωής                                   | 338.136.587,84            | +8,4%         |
| III. Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις      | 129.200.797,38            | +43,2%        |
| VI. Εργασίες κεφαλαιοποίησης                         | 204,26                    | -84,5%        |
| VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων | 51.378.164,27             | -0,9%         |
| <b>Σύνολο</b>                                        | <b>518.715.753,75</b>     | <b>+14,3%</b> |

| Ασφαλίσεις κατά Ζημιών (€)            | Ιανουάριος - Μάρτιος 2021 | Συμμετοχή   | Μεταβολή     |
|---------------------------------------|---------------------------|-------------|--------------|
| 1. Ατυχήματα                          | 12.204.047,33             | 2,2%        | +0,8%        |
| 2. Ασθένειες                          | 81.205.046,86             | 14,6%       | +10,2%       |
| 3. Χερσαία οχήματα                    | 57.435.895,20             | 10,3%       | +0,8%        |
| 5. Αεροσκάφη                          | 109,54                    | 0,0%        | -99,7%       |
| 6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια) | 2.789.264,77              | 0,5%        | +7,0%        |
| 7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα           | 5.897.526,49              | 1,1%        | -0,7%        |
| 8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως    | 85.282.366,93             | 15,3%       | +0,7%        |
| 9. Λοιπές ζημιές αγαθών               | 31.811.286,98             | 5,7%        | +15,3%       |
| 10. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων   | 177.445.207,42            | 31,9%       | -3,9%        |
| 11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη       | 107.822,56                | 0,02%       | -44,1%       |
| 12. Αστική ευθύνη πλοίων              | 1.020.730,16              | 0,2%        | -5,9%        |
| 13. Γενική αστική ευθύνη              | 30.504.903,28             | 5,5%        | +11,2%       |
| 14. Πιστώσεις                         | 10.264.796,05             | 1,8%        | +4,3%        |
| 15. Εγγυήσεις                         | 806.068,47                | 0,14%       | +115,5%      |
| 16. Διάφορες χρηματικές απώλειες      | 21.363.889,48             | 3,8%        | +14,9%       |
| 17. Νομική προστασία                  | 8.379.303,44              | 1,5%        | +2,3%        |
| 18. Βοήθεια                           | 30.467.478,80             | 5,5%        | +11,3%       |
| <b>Σύνολο</b>                         | <b>556.985.743,77</b>     | <b>100%</b> | <b>+2,9%</b> |

Στη σημασία της γρήγορης έκδοσης πράσινου πιστοποιητικού εμβολιασμού για τη διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης των Ευρωπαίων πολιτών αναφέρθηκε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στη συζήτηση με τον Ισπανό ομόλογο του Πέδρο Σάντσεθ, κατά την πρώτη ημέρα των εργασιών του Φόρουμ των Δελφών. «Στόχος του πράσινου πιστοποιητικού είναι η διευκόλυνση των ταξιδιών και όχι το να ήμε στις χώρες τι πρέπει να κάνουν στο εσωτερικό τους» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Μητσοτάκης.

# Nextdealhealth

## 6ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ

# Καινοτομία και επενδύσεις οδηγούν τις εξελίξεις στον κλάδο της Υγείας



**Η πανδημία και οι επιπτώσεις της σε όλους τους τομείς μονοπώλησαν το ενδιαφέρον των συνέδρων με ανταλλαγή απόψεων**

Του ΑΡΗ ΜΠΕΡΖΟΒΙΤΗ

**Μ**ε φυσική και διαδικτυακή συμμετοχή περισσότερων από 1.000 ομιλητών από 42 χώρες πραγματοποιήθηκε το 6ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών στο Ζάππειο Μέγαρο από τις 10 έως τις 15 Μαΐου 2021.

Το φετινό Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών είχε την τιμή να φιλοξενήσει υψηλούς προσκεκλημένους από

το χώρο της πολιτικής, της υγείας και της οικονομίας, που ταξίδεψαν στην Αθήνα, προκειμένου να παραβρεθούν και να συζητήσουν ζωντανά στα ειδικά διαμορφωμένα στούντιο του Ζαππείου.

Ο Όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ και ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών επιμελήθηκαν την ασφαλή προετοιμασία και διεξαγωγή του Φόρουμ. Το Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας

Συνέχεια στις σελίδες 26-29

### ΙΑΣΩ

**Άνοδος 40,4%  
στα καθαρά κέρδη το 2020**

Σελ. 37

### ΟΜΙΛΟΣ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ

**Συμπτώματα Covid-19  
στην εγκυμοσύνη**

Σελ. 34-35

### AFFIDEA

**Προληπτικές εξετάσεις  
για όλες τις γυναίκες**

Σελ. 36

### COVID-19

**Πώς τα εμβόλια συμβάλλουν στην  
επαναφορά της κανονικότητας**

Σελ. 32-33



Ο κ. Βασίλης Κικίλιας



Η κα Στέλλα Κυριακίδου

# Καινοτομία και επενδύσεις οδηγούν

Συνέχεια από τη σελίδα 25

του Ομίλου ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ –που αποτελεί σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα ελέγχου Covid-19 στη χώρα– ανέλαβε τον έλεγχο κορονοϊού για όλες τις ημέρες προετοιμασίας και διεξαγωγής του Φόρουμ, καλύπτοντας με τα τεστ Covid-19 τους διοργανωτές, τους συνέδρους και όλους τους υψηλούς προσκεκλημένους του Φόρουμ. Παράλληλα ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών ανέλαβε την ιατρική κάλυψη των υγειονομικών αναγκών που τυχόν θα προέκυπταν καθόλη τη διάρκεια του Φόρουμ, με κινητή μονάδα επανδρωμένη με έμπειρο γιατρό και εξειδικευμένους διασώστες.

Η πανδημία και οι επιπτώσεις της σε όλους τους τομείς μονοπώλησαν το ενδιαφέρον των συνέδρων με ανταλλαγή απόψεων, οι περισσότερες εκ των οποίων αναμένεται να δρομολογήσουν σχετικές εξελίξεις. Παρακάτω παραθέτουμε τα πιο σημαντικά σημεία από τις ομιλίες που αφορούσαν τον τομέα της υγείας.

## Η καινοτομία στον κλάδο του φαρμάκου

Τη σημασία που έχει η φαρμακευτική παραγωγή και η καινοτομία στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και η δημιουργία καλοπληρωμένων θέσεων εργασίας τόνισαν οι ομιλητές του πάνελ «Pharmaceutical Innovation: The

future-proof investment» στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών.

Ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Άδωνις Γεωργιάδης, έκανε εκτενή αναφορά στις εργασίες της Επιτροπής που είχε δημιουργηθεί επί υπουργίας του κ. Δραγασάκη για το επενδυτικό clawback, το συμφωνισμό δηλαδή με επενδύσεις. Ο υπουργός τόνισε ότι από τη συνεργασία του με τον ΣΦΕΕ προέκυψε η αφαίρεση ενός κομματιού του clawback με αντάλλαγμα τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ένα αποτέλεσμα αυτού ήταν η σημαντική επένδυση της Pfizer στη Θεσσαλονίκη. Πλέον, «το εργαλείο αυτό χρησιμοποιούν και άλλες εταιρείες και είναι η απόδειξη της θέλησης της κυβέρνησης Μητσοτάκη για επενδύσεις R&D (σε έρευνα και ανάπτυξη) και δημιουργία θέσεων εργασίας».

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών, Ολύμπιος Παπαδημητρίου, υπογράμμισε ότι «η θεσμοθέτηση του επενδυτικού clawback είναι σημαντικό κίνητρο για να έρθουν επενδύσεις στη χώρα και ελπίζουμε να συνεχιστεί». Ο κ. Παπαδημητρίου έκανε εκτενή αναφορά στα μαθήματα που πήραμε αρχικά από την οικονομική κρίση και, στη συνέχεια, από την υγειονομική. Μίλησε για την αποτελεσματική χρήση των δημοσίων πόρων, την έλλειψη πρωτοβάθμιας φροντίδας



**Στο θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ομιλητές έκαναν σύντομες παρεμβάσεις, με τον κ. Παπαδημητρίου να τονίζει ότι αν δεν υπήρχε πνευματική ιδιοκτησία, δεν θα είχαμε τόσα εμβόλια, η κατοχύρωση της πατέντας είναι ουσιαστική και η κατάργηση της πατέντας δεν θα δημιουργήσει αύξηση διαθεσιμότητας**

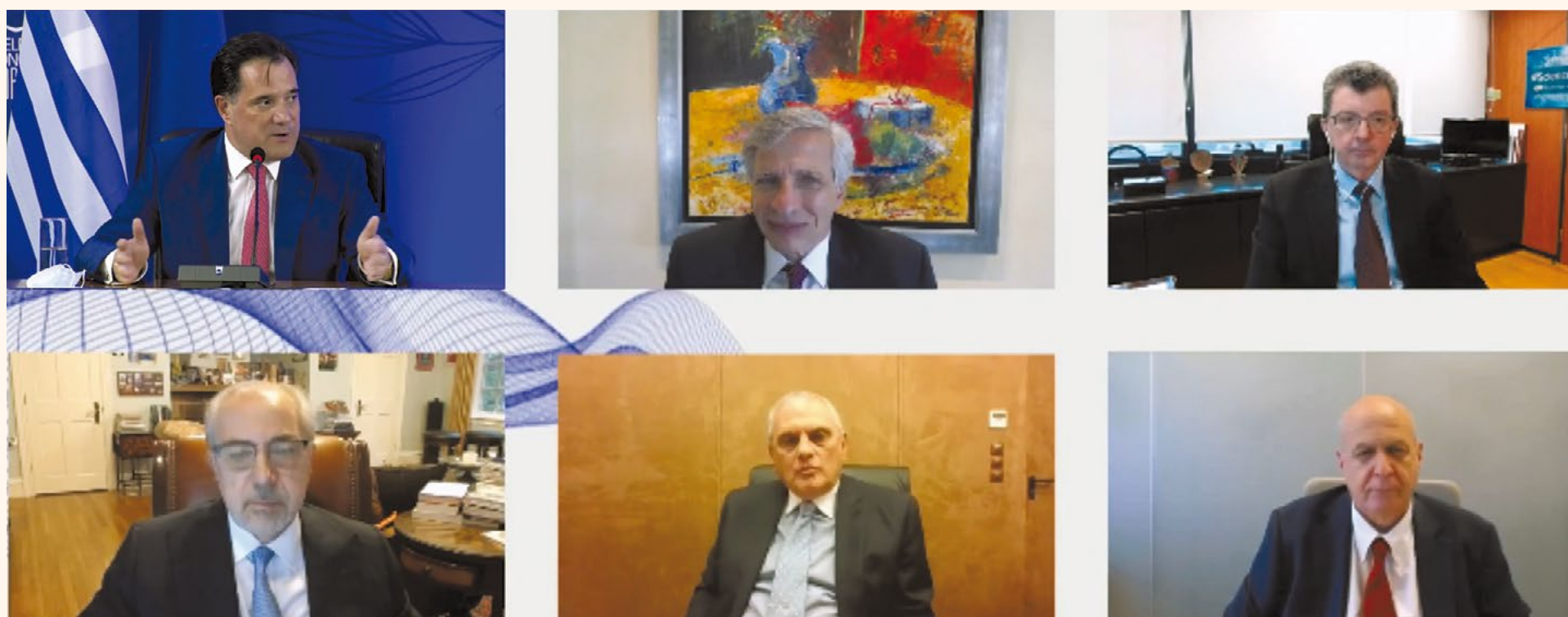
υγείας και τη δημιουργία της ανάγκης για απομακρυσμένα συστήματα υγείας, καθώς «πολλοί συμπολίτες μας δεν ήθελαν να πάνε στα νοσοκομεία λόγω της πανδημίας». Χαρακτήρισε «άθλο» το επίτευγμα ότι σε ένα χρόνο από την ταυτοποίηση του ιού βρεθήκαμε σε θέση να διαθέτουμε αποτελεσματικά και ασφαλή εμβόλια και πρόσθεσε ότι οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες, οι οποίες δημιουργούν κάθε χρόνο νέες θέσεις εργασίας, χρειάζονται καινοτομία και βελτίωση των εργαλείων για αύξηση των επενδύσεων.

Από την πλευρά του, ο γενικός διευθυντής της Pfizer για Ελλάδα, Κύπρο και Μάλτα, Ζαχαρίας Ραγκούσης, υπογράμμισε ότι η κρίση της πανδημίας ανέδειξε τη σημασία της

Υγείας, της Επιστήμης, αλλά και της συνεργασίας. Σύμφωνα με τον κ. Ραγκούση χρειάζεται πλέον η καινοτομία να γίνει εθνική στρατηγική με στόχο η χώρα μας να βελτιώσει σημαντικά τις χαμηλές της επιδόσεις στον ευρωπαϊκό δείκτη καινοτομίας. Αναφερόμενος στη φαρμακευτική καινοτομία και τα εμβόλια υπογράμμισε το γεγονός ότι μόλις σε 16 μήνες από την έναρξη της πανδημίας έχουν υλοποιηθεί παγκοσμίως 1,3 δισ. εμβολιασμοί, ενώ 20 εκατ. εμβολιασμοί παγκοσμίως γίνονται καθημερινά, κάτι που αποτελεί επιστημονικό επίτευγμα. Αναφερόμενος στα εμβόλια ο κ. Ραγκούσης επισήμανε την πολυπλοκότητα στη διαδικασία παραγωγής τους, όχι μόνο όσον αφορά την προμήθεια των συ-

στατικών, αλλά και τους πολλούς και αυστηρούς ποιοτικούς ελέγχους. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, για κάθε παρτίδα του εμβολίου της Pfizer γίνονται πάνω από 40 ποιοτικοί έλεγχοι, 13 εκ των οποίων σε εξειδικευμένα κέντρα στις ΗΠΑ.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Biogen, Στέλιος Παπαδόπουλος, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο θέμα των πατεντών και στην πρόταση της αμερικανικής κυβέρνησης για προσωρινή άρση της πατέντας των εμβολίων. Ο κ. Παπαδόπουλος χαρακτήρισε «άσχετο το θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας», εξηγώντας τους λόγους γι' αυτή του τη θέση. Όπως είπε, το θέμα των συστατικών εμβολίων για τα επόμενα τρία χρόνια έχει κλείσει και μόνο οι μεγάλοι παίκτες θα έχουν πρόσβαση σε αυτά, καθώς τα έχουν ήδη αγοράσει, πράγμα που σημαίνει ότι άλλες φαρμακευτικές δεν μπορούν να βρουν στην αγορά τα απαραίτητα συστατικά. Επίσης, τόνισε ότι τίθεται και θέμα ασφάλειας, αναφέροντας το παράδειγμα της Johnson & Johnson στις ΗΠΑ και διερωτήθηκε «ποια εταιρεία θα πετούσε 15 εκατ. εμβόλια που δεν φτιάχτηκαν σωστά;» όπως έκανε η Johnson & Johnson. Εκτίμησε ότι ο Αμερικανός πρόεδρος έκανε αυτή την πρόταση επειδή ήθελε απλά να σταματήσει το δόγμα Τραμπ «Πρώτα η Αμερική» και να δείξει ότι οι ΗΠΑ παίρνουν τη θέση τους στον κόσμο και πρόσθεσε ότι «πιστεύω ότι το θέ-



Στιγμιότυπο από τη διαδικτυακή συμμετοχή

# τις εξελίξεις στον κλάδο της Υγείας

μα της πατέντας είναι ένα πυροτέχνημα για να δουν πώς θα αντιδράσουν οι φαρμακευτικές εταιρείες».

Ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Vianex, Κωνσταντίνος Παναγούλιας, προσέγγισε το θέμα από τη σκοπιά μίας ελληνικής επιχείρησης που δραστηριοποιείται στη χώρα εδώ και 100 χρόνια. Όπως είπε, πολλές ελληνικές εταιρείες ξεκίνησαν από την ανάπτυξη γενοσήμων, αλλά στη συνέχεια κατάφεραν να αναπτύξουν και την καινοτομία, ενώ δημιούργησαν συνεργασίες αμοιβαία επωφελείς με τις ξένες επιχειρήσεις. Εξέφρασε την εκτίμηση ότι υπάρχουν τρία βήματα που πρέπει να γίνουν για να είναι «λαμπρό» το μέλλον της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας. Πρώτον, κινήσεις για την αναμόρφωσή της, το clawback είναι το σημαντικότερο εργαλείο που έχει προσφέρει η ελληνική πολιτεία στη βιομηχανία για τη στήριξή τους. Επίσης, αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού από τρίτες χώρες εκτός Ε.Ε.: «ενώ τα προϊόντα των τρίτων χωρών παίρνουν άδεια και εισάγονται εύκολα στην Ε.Ε., τα προϊόντα των ευρωπαϊκών εταιρειών δυσκολεύονται πάρα πολύ, δημιουργώντας αθέμιτο ανταγωνισμό». Και τέλος η στροφή στη βιοτεχνολογία, κάτι που δεν είναι εύκολο για τις ελληνικές εταιρείες, καθώς πρέπει να βοηθηθούν στη συνεργασία τους με τις ξένες, να αποκτήσουν τεχνογνωσία και μία νέα στρατηγική.



**Ο υπουργός Ανάπτυξης**

**Άδωνις Γεωργιάδης, τόνισε**

**ότι από τη συνεργασία του με τον ΣΦΕΕ προέκυψε η αφαίρεση ενός κομματιού του clawback με αντάλλαγμα τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ένα αποτέλεσμα αυτού ήταν η σημαντική επένδυση της Pfizer στη Θεσσαλονίκη**

Ο γενικός διευθυντής του Boehringer Ingelheim, Δημήτρης Αναγνωστάκης, τόνισε ότι η φαρμακευτική παραγωγή στην Ελλάδα αποτελεί έναν ισχυρό μοχλό ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας, καθώς μόνο από το 2016 έως το 2019, η φαρμακευτική παραγωγή στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 60%. Ο κ. Αναγνωστάκης ανέφερε ότι η Ευρώπη βάσισε τα τελευταία χρόνια τις ανάγκες στην παραγωγή από την Ασία και τόνισε ότι αυτό πρέπει να αλλάξει, ενώ κάλεσε την Ελλάδα να προστατεύσει την παραγωγή της και να σταθεί δίπλα σε χώρες που ζητούν αύξηση της παραγωγής. Είπε ότι η εταιρεία του αποτελεί success story με συνεχή αύξηση των επεν-

δύσεων στη χώρα μας και κάλεσε να συνεχιστεί ο διάλογος μεταξύ της κυβέρνησης και της βιομηχανίας ώστε να στηριχθεί η τοπική παραγωγή και να μπει η Ελλάδα στους παίκτες της φαρμακευτικής παραγωγής.

Όσον αφορά το θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, οι ομιλητές έκαναν σύντομες παρεμβάσεις, με τον κ. Παπαδημητρίου να τονίζει ότι, αν δεν υπήρχε πνευματική ιδιοκτησία, δεν θα είχαμε τόσα εμβόλια, η κατοχύρωση της πατέντας είναι ουσιαστική και η κατάργηση της πατέντας δεν θα δημιουργήσει αύξηση διαθεσιμότητας. Ενώ ο κ. Παπαδόπουλος διευκρίνισε ότι η άρση της πατέντας δεν σημαίνει ότι ο καθένας θα μπορεί να φτιάξει εμβόλια. Ο υπουργός

Ανάπτυξης απάντησε ότι γνωρίζει ότι «χωρίς πνευματική ιδιοκτησία δεν βγαίνει νέο φάρμακο. Όμως η πρόταση έγινε για να ξεκινήσει ένας σοβαρός διάλογος στην παγκόσμια κοινότητα». Όπως εξήγησε η πρόταση Μπάιντεν αναγκάζει και τις εταιρείες να σκεφτούν τι πρέπει να κάνουν για να λύσουν το πρόβλημα (δηλαδή, τα χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού στις φτωχές χώρες σε σύγκριση με τις πλούσιες). «Πρέπει και οι εταιρείες να βάλουν πλάτη στο πρόβλημα εμβολιασμού των φτωχών χωρών», είπε ο Άδωνις Γεωργιάδης.

**Η Ευρώπη στον καιρό της πανδημίας: Η ανάγκη για μια ισχυρή ένωση για την υγεία**

Η επίτροπος της Ε.Ε. για την Υγεία και την Ασφάλεια των Τροφίμων Στέλλα Κυριακίδου σε παρέμβασή της υπογράμμισε ότι η πανδημία τόνισε τις ανισότητες εντός της Ε.Ε. και ανέδειξε τα κενά του συστήματος: «Η πανδημία μάς έδειξε σε ποια σημεία πρέπει να δώσει έμφαση η κοινωνία μας, ποια πράγματα πρέπει να βελτιώσουμε και πώς μπορούμε να γίνουμε πιο ανθεκτικοί».

«Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι η πανδημία δεν θα τελειώσει αν δεν είναι ασφαλής μέχρι και ο τελευταίος πολίτης. Για αυτό το λόγο είναι απαραίτητο ένα καλά συντονισμένο και αποφασιστικό σχέδιο δράσης, ώστε να βελτιώσει η Ε.Ε. την ετοιμό-

τητά της σε τέτοιες κρίσεις. Η επιτυχημένη πολιτική εμβολιασμού της Ε.Ε. θα συνεχιστεί. Με αυτή, μικρότερες χώρες όπως και η Ελλάδα, απέκτησαν ισότιμη πρόσβαση σε εμβόλια. Για εμάς είναι απαραίτητο να συνεχιστεί αυτή η πολιτική», συμπλήρωσε η κα Κυριακίδου, αναφέροντας επίσης ότι στην Ε.Ε. έχουν ήδη παραδοθεί 1,8 δισ. δόσεις εμβολίων, ενώ το 34% του ενήλικου πληθυσμού έχει ήδη λάβει τουλάχιστον μία δόση εμβολίου. «Η Ε.Ε. έχει ήδη συμφωνήσει με τις BioNtech/Pfizer για την παράδοση άλλων 11,8 εκατομμυρίων δόσεων εμβολίου κατά του κορονοϊού στο επόμενο διάστημα».

Τέλος, η κα Κυριακίδου αναφέρθηκε στην ενεργοποίηση του προγράμματος HERA (Health Emergency Responsive Agency), ενώ τόνισε ότι αυτό που χρειάζεται είναι μια μακροπρόθεσμη πολιτική για την αντιμετώπιση κρίσεων. «Πρέπει να κοιτάμε γύρω μας με αισιοδοξία και να είμαστε φιλόδοξοι, γι' αυτό τώρα είναι η ώρα για υπευθυνότητα και δράση», είπε κλείνοντας την παρέμβασή της.

**Το Πρόγραμμα της Ε.Ε. για να νικήσει τον καρκίνο και η ελληνική πραγματικότητα**

Στη συνέχεια η επίτροπος κα Κυριακίδου συμμετείχε σε συζήτηση

Συνέχεια στη σελίδα 29

# Καινοτομία και επενδύσεις οδηγούν τις εξελίξεις στον κλάδο της Υγείας

Συνέχεια από τη σελίδα 27

με τον αναπληρωτή υπουργό Υγείας, Βασίλη Κοντοζαμάνη, τον ογκολόγο και πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδος, Ιωάννη Μπουκοβίνα και την πρόεδρο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Καρκίνου, Καίτη Αποστολίδου, για την αντιμετώπιση του καρκίνου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και την ελληνική πραγματικότητα στον τομέα αυτό.

Η κα Κυριακίδου τόνισε ότι το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τον καρκίνο είναι καθοριστικής σημασίας. Αναλυτικότερα η επίτροπος τόνισε τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης, ενώ σημείωσε ότι έως το έτος 2030, στόχος της Ε.Ε. είναι το 90% των αγοριών και κοριτσιών να έχουν πρόσβαση στα εμβόλια πρόληψης καρκίνου. Ανέφερε επίσης ότι το 2022 θα ενεργοποιηθεί το Ευρωπαϊκό Μητρώο Νεοπλασιών, ενώ παρότρυνε τις αρχές της Ελλάδας να ενεργοποιήσουν άμεσα ένα Εθνικό Μητρώο Νεοπλασιών.

Ο κ. Κοντοζαμάνης τόνισε ότι μπορεί η πανδημία να επισκίασε την πολιτική για την Υγεία τον τελευταίο χρόνο, ωστόσο κανένα ογκολογικό χειρουργείο δεν έχει, αλλά και δεν πρόκειται να ανασταλεί, ενώ τόνισε τη σημασία της ψηφιοποίησης του συστήματος υγείας της χώρας και της άυλης συνταγογράφησης.



Στιγμιότυπο από τη διαδικτυακή συμμετοχή

«Το Εθνικό Σχέδιο για τον Καρκίνο είναι για εμάς μία πρόκληση, ανανεώνει τη δέσμευση για πρόληψη και θεραπεία από την ασθένεια αυτή, η οποία αποτελεί και ευρωπαϊκή δέσμευση. Ήδη, από το Φεβρουάριο του 2020, έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του πενταετούς προγράμματος έγκαιρης πρόγνωσης. Προτεραιότητα για την κυβέρνηση είναι η διαχείριση των ογκολογικών ασθενών και η ενεργοποίηση του Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών. Μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης σκοπεύουμε να αναβαθμίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε τα ογκολογικά κέντρα σε όλη τη χώρα (που βρίσκονται εκτός νο-

σοκομείων), αλλά και να βελτιώσουμε τις υποδομές στον τομέα της θεραπείας (ακτινοθεραπείες κ.λπ.)». Τέλος, ο κ. Κοντοζαμάνης ανέφερε ότι σύντομα θα λειτουργήσει νέο ογκολογικό νοσοκομείο στη Θεσσαλονίκη.

Ο κ. Μπουκοβίνας ξεκίνησε λέγοντας ότι είμαστε τυχεροί που στο τιμόνι του τομέα Υγείας στην Ε.Ε. είναι η κα Κυριακίδου, η οποία ανέδειξε τον καρκίνο ως πρωτεύον ζήτημα. Στη συνέχεια, αναφερόμενος στην ελληνική πραγματικότητα, μίλησε για κατακερματισμό του συστήματος, που «δουλεύει αυτοματοποιημένα, χωρίς πυξίδα», τονίζοντας ότι

στη χώρα μας δεν υπάρχει ένας ογκολογικός χάρτης δράσεων, αλλά ούτε και ένα εθνικό αρχείο νεοπλασιών.

«Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης είναι έτοιμο από το 2015, αλλά παραμένει αδρανές. Χρειάζεται μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, αλλά αφού προηγηθεί η κοστολόγηση της παρέμβασης αυτής. Πρέπει να υπάρξει επίσης ένας φορέας να χειρίζεται την πολυπληθή διασπάθιση ενεργειών στον τομέα της αντιμετώπισης του καρκίνου», συμπλήρωσε.

Η κα Αποστολίδου είπε ότι η πανδημία άφησε τον καρκίνο έκθετο. Αναρωτήθηκε γιατί οι κυβερνήσεις

δεν έχουν κάνει κάτι για να ενεργοποιήσουν το Εθνικό Σχέδιο Δράσης, ενώ μιλούν «ασορίστως για ασθενοκεντρική πολιτική». «Δεν χρειάζεται να εφεύρουμε τον τροχό, το μόνο που χρειάζεται είναι να χρησιμοποιήσουμε την ευρωπαϊκή τεχνογνωσία ακολουθώντας τα ήδη υπάρχοντα εγχειρίδια δράσης για κάθε χώρα-μέλος, αλλά και να δημιουργήσουμε ένα Εθνικό Μητρώο Νεοπλασιών στα πρότυπα του αντίστοιχου ευρωπαϊκού, που θα συνεργάζεται με το European Network of Cancer Registries».

Τέλος σημείωσε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να ορίσει έναν υπηρεσια-

## Πασχάλης Αποστολίδης Μετατροπή της Ελλάδας σε παγκόσμιο κόμβο κλινικών μελετών



Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ABBVIE, Πασχάλης Αποστολίδης, μίλησε για τη συμβολή των κλινικών μελετών στην οικονομική ανάπτυξη και τόνισε τη σημαντική αναπτυξιακή ευκαιρία μετατροπής της Ελλάδας σε παγκόσμιο κόμβο κλινικών μελετών. Ειδικότερα, ο κ. Αποστολίδης αναφέρθηκε εισαγωγικά στα σημαντικά οφέλη της φαρμακευτικής καινοτομίας για την εθνική οικονομία και τη δημόσια υγεία, τονίζοντας ότι η προώθηση της καινοτομίας και των επενδύσεων στην Έρευνα & Ανάπτυξη (Ε&Α), θα έπρεπε να είναι απαραίτητος πυλώνας μίας αποτελεσματικής φαρμακευτικής πολιτικής.

Ο κ. Αποστολίδης εστίασε στο γεγονός ότι στην Ε.Ε. επενδύονται ετησίως περίπου 36 δισ. ευρώ στον τομέα της Ε&Α και υπογράμμισε ότι η άνοδος της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό Μ.Ο. -από ουραγός που είναι σήμερα- συνεπάγεται επενδύσεις περίπου 500 εκατ. ευρώ

και ετήσια αύξηση 1,1 δισ. στο ΑΕΠ, 270 εκατ. ευρώ σε φορολογικά έσοδα και χιλιάδες νέες εξειδικευμένες θέσεις εργασίας. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στο διεθνή κόμβο κλινικών μελετών της AbbVie που εδρεύει στην Αθήνα, όπου διεξάγονται πάνω από 40 κλινικές μελέτες και απασχολούνται περίπου 40 ταλαντούχοι επιστήμονες (περίπου το 1/3 του εργατικού δυναμικού της εταιρείας). Η εμπιστοσύνη της AbbVie σε δραστηριότητες Ε&Α επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι συνολικά πραγματοποιούνται επενδύσεις σε δραστηριότητες Ε&Α άνω των 6 εκατ. € ετησίως, ενώ το 10,4% της συνολικής συνεισφοράς της εταιρείας στην εθνική οικονομία δημιουργείται από δραστηριότητες Ε&Α.

Στη συνέχεια, ο κ. Αποστολίδης υπογράμμισε ότι χρειαζόμαστε ένα σαφές όραμα για να προσελκύσουμε περισσότερες επενδύσεις σε Ε&Α, να προωθήσουμε κλινικές μελέτες και να επιλύσουμε τα θέματα γραφει-

κό παράγοντα που να εκπροσωπεί επίσημα τη χώρα στις ευρωπαϊκές δράσεις κατά του καρκίνου.

**Βασίλης Κικίλιας: Η μάχη με την πανδημία θα τελειώσει, όταν δηλωθεί παγκοσμίως το μηδέν!**

Τις δράσεις της κυβέρνησης πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την πανδημία ανέλυσε ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας, κατά την παρέμβασή του στο Φόρουμ.

Ο υπουργός Υγείας τόνισε ότι «είναι πολυ- παραγοντική η εξήγηση για το πώς η χώρα μας στάθηκε όρθια», εξηγώντας ότι «ήταν μία δύσκολη μάχη», καθώς κατά το πρώτο κύμα «στην αγορά δεν υπήρχαν ούτε μάσκες ούτε γάντια, φοβόμασταν να μην ακολουθήσουμε την Ιταλία».

Ο κ. Κικίλιας πρόσθεσε ότι η καθημερινή ενημέρωση από τον καθηγητή Τσιόδρα βοήθησε τους πολίτες να συμμορφωθούν με τα απαραίτητα μέτρα, ενώ η κυβέρνηση προχώρησε με το έργο της. Οι 557 κλίνες ΜΕΘ ξεπέρασαν τις 1.000 και πλέον μετράμε 1.500 κλίνες. Έγιναν χιλιάδες προσλήψεις υγειονομικών, με τη βοήθεια του ΕΣΠΑ, η Ελλάδα απέκτησε 500 κινητές ομάδες υγείας, ενώ ταυτόχρονα η κυβέρνηση στήριξε με πρωτοφανή μέτρα όσους επλήγησαν οικονομικά από την πανδημία, όπως επίσης και μία σειρά από επαγγελματικούς κλάδους.

Υπήρξε στενή συνεργασία επιστημόνων – πολιτικών – δημόσιων λειτουργών και σήμερα, όπως τόνισε, «η πανδημία αφήνει μία πρωτόγνωρη εμπειρία που θα μείνει ως παρακαταθήκη» για τη χώρα μας.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο πρόγραμμα εμβολιασμού «Ελευθερία», τονίζοντας ότι «έχουμε δυνατότητα άνω των 100.000 εμβολιασμών την ημέρα» και πρόσθεσε ότι και σε αυτόν τον τομέα, μιλάμε για μία «υποδειγματική παρακαταθήκη του πώς πρέπει να λειτουργεί ένα κράτος προς τους πολίτες του».

Ο κ. Κικίλιας τόνισε ότι η δράση της κυβέρνησης ξεκίνησε λίγο πριν από την πανδημία, με την εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου και όσον αφορά το μέλλον, η κυβέρνηση βά-



**Ο υπουργός Υγείας αναφέρθηκε στο πρόγραμμα εμβολιασμού «Ελευθερία», τονίζοντας ότι «έχουμε δυνατότητα άνω των 100.000 εμβολιασμών την ημέρα» και πρόσθεσε ότι και σε αυτόν τον τομέα, μιλάμε για μία «υποδειγματική παρακαταθήκη του πώς πρέπει να λειτουργεί ένα κράτος προς τους πολίτες του»**

ζει την πρόληψη στο επίκεντρο της μελλοντικής της πολιτικής για την υγεία, προσθέτοντας ότι «πρέπει να αντιμετωπίζουμε ποιοτικά –όχι ποσοτικά– τους πολίτες».

Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στην αναβάθμιση των νοσοκομείων και στα κίνητρα που θα δοθούν προς τους υγειονομικούς για να στελεχώσουν τα πιο απομακρυσμένα κέντρα υγείας.

Ολοκλήρωσε την ομιλία του αναφερόμενος στην πανδημία και τονίζοντας ότι «η μάχη δεν έχει τελειώσει. Θα τελειώσει όταν δηλωθεί παγκοσμίως το μηδέν».

**Νέο «Smart Fully Digital» νοσοκομείο από το Ίδρυμα Ωνάση Στο επίκεντρο οι μεταμοσχεύσεις**

Η δημιουργία ενός «Smart Fully Digital» νοσοκομείου στην Ελλάδα, αλλά και ένα από τα πρώτα στον κόσμο, στον τομέα των μεταμοσχεύσεων, αποτελεί το στόχο του Ιδρύμα-

τος Ωνάση, υπογράμμισε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Αντώνης Παπαδημητρίου.

Ήδη έχει εγκριθεί η δημιουργία επτά θέσεων συντονιστών γιατρών σε μονάδες εντατικής θεραπείας για τις μεταμοσχεύσεις, οι οποίοι θα εκπαιδευτούν με χρηματοδότηση του Ιδρύματος. «Στόχος μας είναι να φέρουμε τεχνογνωσία από έξω, ώστε να έχουμε τους καλύτερους γιατρούς», δήλωσε ο κ. Παπαδημητρίου.

Από την πλευρά της πολιτείας, ο αναπληρωτής υπουργός Υγείας, Βασίλης Κοντοζαμάνης, αναφέρθηκε στην προεργασία του νομοθετικού πλαισίου για το Εθνικό Σχέδιο Μεταμοσχεύσεων προσθέτοντας ότι η κυβέρνηση έχει προχωρήσει αρκετά στο θέμα των μεταμοσχεύσεων τον τελευταίο χρόνο παρά την πανδημία. «Οι μεταμοσχεύσεις αποτελούν θέμα μέγιστης προτεραιότητας για την κυβέρνηση», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ως «δραματική» περιέγραψε την κατάσταση στη χώρα μας ο Ηλίας Μόσιαλος, καθηγητής Πολιτικής της Υγείας και διευθυντής του Κέντρου Οικονομικών της Υγείας του LSE, όσον αφορά τις μεταμοσχεύσεις και τις νεφροπάθειες. Ο αριθμός των συμπατριωτών μας που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση είναι διπλάσιος από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάτι που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι είναι κατά 75% λιγότερες οι μεταμοσχεύσεις νεφρού στη χώρα μας.

Ο καθηγητής Μεταμοσχεύσεων του Imperial College και πρόεδρος της European Transplant Society London, Βασίλης Παπαλόης, αναφέρθηκε στη μελέτη του Πανεπιστημίου η οποία έχει εκπονηθεί για τον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων στη χώρα μας, χαρακτηρίζοντάς την ως σοβαρή πανευρωπαϊκή μελέτη της οποίας οι προτάσεις για τις μεταμοσχεύσεις και τη δωρεά οργάνων είναι αλληλένδετες.

Τέλος, ο πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων, Γιώργος Παπαθεοδωρίδης, επισήμανε την ανάγκη της σωστής προσέγγισης του εγχειρήματος, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχία του.



## Καθολικός εμβολιασμός των κατοίκων των νησιών

Την ανάγκη του καθολικού εμβολιασμού των μόνιμων κατοίκων των νησιών επισήμανε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης κατά τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης, με αντικείμενο την επιχείρηση «Γαλάζια Ελευθερία» που προβλέπει τον πλήρη εμβολιασμό όλων των μόνιμων κατοίκων των νησιών ως το τέλος Ιουνίου.

«Ο στόχος είναι ο καθολικός και πλήρης εμβολιασμός των μόνιμων κατοίκων των νησιών το αργότερο έως τα τέλη Ιουνίου. Οι νησιώτες μας δηλαδή να υποδεχθούν το φετινό καλοκαίρι ασφαλείς και απόλυτα θωρακισμένοι από τον κορονοϊό».

Είναι σαφές ότι το πρόγραμμα αυτό θέλει να στηρίξει τις τοπικές νησιωτικές κοινωνίες και την οικονομία τους. Φιλοδοξεί όμως να προσφέρει και ένα θετικό πρόσημο στη συνολική εικόνα του τουρισμού μας» τόνισε ο κ. Μητσοτάκης, κατά την έναρξη της σύσκεψης ανοίγοντας την τηλεδιάσκεψη. Ο πρωθυπουργός τόνισε ακόμη ότι η πρώτη μεγάλη παραλαβή των μονοδοσικών εμβολίων της Johnson & Johnson στα τέλη του μήνα θα κατευθυνθεί στα νησιά, ώστε να χτιστεί και το πρώτο μαζικό τείχος ανοσίας.

«Είναι λοιπόν μία υπόθεση εθνική και γι' αυτό και πρέπει να πετύχει όπως πετυχαίνει συνολικά η επιχείρηση Ελευθερία και φυσικά για να γίνει αυτό θα χρειαστούμε την αρωγή σας και τη στήριξή σας», πρόσθεσε ο πρωθυπουργός απευθυνόμενος προς τους 4 περιφερειάρχες και τους δημάρχους των 19 νησιών που συμμετείχαν στην τηλεδιάσκεψη.

«Καθώς ανοίγουμε σταδιακά την οικονομική και την κοινωνική δραστηριότητα, απαιτείται από όλους πολύ μεγάλη προσοχή. Έτσι ώστε να μην έχουμε τοπικές εξάρσεις, τοπικές επιδημίες, που θα μας οδηγήσουν στη λήψη τοπικών περιοριστικών μέτρων. Πιστεύω ότι αυτό μπορούμε να το αποφύγουμε από τη στιγμή που όλοι θα φερθούμε υπεύθυνα και καθώς από αυτό το Σαββατοκύριακο θα ανοίξουν και οι διαδημοτικές μετακινήσεις και θα αρχίσουν τα νησιά να έχουν επισκέπτες και από τα μεγάλα αστικά κέντρα, θα γίνουν και αύριο συγκεκριμένες ανακοινώσεις από την κυβέρνηση για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν οι συμπολίτες μας να ταξιδεύουν εντός της Ελλάδας, ειδικά ως προς τις μετακινήσεις από και προς τα νησιά», σημείωσε ο πρωθυπουργός κλείνοντας την τηλεδιάσκεψη.

οκρατίας σε περιφερειακό, αλλά κυρίως σε νοσοκομειακό επίπεδο που μας εμποδίζουν, ακόμη. Δήλωσε πεπεισμένος ότι η Ελλάδα μπορεί να γίνει κέντρο κλινικής αριστείας, τονίζοντας ότι ως χώρα έχουμε ένα μοναδικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα: τα δεδομένα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης από το 2012, τα οποία χαρακτήρισε ως «χρυσωρυχείο», πολύτιμο για τη φαρμακευτική βιομηχανία και την επιστημονική έρευνα. Σημείωσε, μάλιστα, ότι ετησίως δαπανούνται εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ από τις εταιρείες για να αποκτήσουν πρόσβαση στην επεξεργασία πραγματικών δεδομένων (real world evidence).

Στο πλαίσιο αυτό, εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι η Ελλάδα μπορεί να έχει μεγάλο μέρος αυτής της πίτας και να γίνει παγκόσμιος παίκτης στο πεδίο των κλινικών δοκιμών. Μάλιστα, κάλεσε την κυβέρνηση να α- δράξει αυτήν την τεράστια αναπτυξιακή ευκαιρία, τονίζοντας ότι η εξερεύνηση του ελληνικού «χρυσωρυχείου» δεδομένων υγείας θα είναι επωφελής για όλους: τους ασθενείς που θα έχουν πρόσβαση στην καινοτομία, τους γιατρούς που θα έχουν καλύτερα φάρμακα και το δημόσιο σύστημα υγείας που θα αποκτήσει μεγαλύτερη αξία και νέα

εργαλεία για την παρακολούθηση της υγείας των πολιτών της.

Κλείνοντας την τοποθέτησή του, ο κ. Αποστολίδης υπογράμμισε ότι με την επέκταση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης στα νοσοκομεία, την προώθηση του φακέλου ασθενούς και την επέκταση των μητρώων ασθενών σε όλες τις θεραπευτικές κατηγορίες, η Ελλάδα μπορεί να γίνει ένα από τα καλύτερα εργαστήρια μελετών πραγματικών δεδομένων για όλες τις κατηγορίες φαρμάκων. Την προοπτική αυτή διασύνδεσε, μάλιστα, με την ανακοίνωση των επενδύσεων της Microsoft και της Cisco στην Ελλάδα, οι οποίες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επεξεργασία μεγάλων δεδομένων (big data), εξασφαλίζοντας την απόλυτη προστασία των προσωπικών δεδομένων των πολιτών και της τήρησης του GDPR.

Κατά τον κ. Αποστολίδη, η προσέλκυση περισσότερων επενδύσεων στον τομέα της E&A και η μετατροπή της Ελλάδας σε παγκόσμιο παίκτη στο πεδίο των κλινικών μελετών πρέπει να έχει απόλυτη προτεραιότητα στο σχεδιασμό της κυβέρνησης ως μία σημαντική προοπτική οικονομικής ανάπτυξης.

## Κορονοϊός Απότομη πτώση των κρουσμάτων αναμένει ο CDC τον Ιούλιο

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΤΩΣΗ** των νέων κρουσμάτων Covid-19 έως τον Ιούλιο αναμένει με μαθηματικά μοντέλα ο CDC (Center for Disease Control and Prevention). Ωστόσο, αυτό το σενάριο μπορεί να μην τελεσφορήσει λόγω της καθυστέρησης του εμβολιασμού, της χαλάρωσης των μέτρων προφύλαξης και της εμφάνισης νεότερων στελεχών.

Οι γιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνος Μαλανδράκης, Γιάννης Ντάνας, και Θάνος Δημόπουλος (πρώτηνης ΕΚΠΑ) σχολιάζουν τι περιμένουμε να συμβεί τους επόμενους μήνες στις ΗΠΑ με βάση τα νέα κρούσματα και το ρυθμό εμβολιασμού και συλλογικής ανοσίας. Τα δεδομένα υποστηρίζουν στις ΗΠΑ ότι η υψηλή εμβολιαστική κάλυψη θα σταθεροποιήσει τον αριθμό των κρουσμάτων, με αναμενόμενη πτώση τον Ιούλιο.

Ωστόσο, η χαλάρωση των μέτρων προφύλαξης και η εμφάνιση ανθεκτικότερων στελεχών μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων και να ανατρέψει αυτές τις ευοίωνες προσδοκίες. Στις ΗΠΑ ο ιός έχει προσβάλει 32,5 εκατομμύρια ανθρώπους και έχουν σημειωθεί 578.000 θάνατοι. Ο μέσος όρος των τελευταίων επτά ημερών νέων κρουσμάτων είναι 48.000 ανά ημέρα, μείωση σε ποσοστό 12% σε σχέση με τις προηγούμενες επτά ημέρες, ο μέσος όρος των εισαγωγών σε νοσοκομείο ήταν στις 3.900 εισαγωγές/ημέρα, πτώση έως 10%, και ο μέσος όρος των θανάτων 400 την ημέρα.

Ωστόσο μία πτώση στην πρόθεση για εμβολιασμό παρατηρείται τις τελευταίες ημέρες από την πλευρά των πολιτών, οπότε τέθηκε ως στόχος η ευκολότερη πρόσβαση στον εμβολιασμό, η αντιμετώπιση της διστακτικότητας των πολιτών ως προς την ασφάλεια των εμβολίων, καθώς και ο εμβολιασμός σταδιακά παιδιών 12-15 ετών.

Στην ερώτηση αν και πότε η πανδημία θα τελειώσει και θα επιστρέψουμε στην κανονικότητα, η απάντηση είναι ασαφής, αλλά σίγουρα όλα κρίνονται από τις αποφάσεις που θα πάρουμε αυτή την κομβική περίοδο.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ**

# Το πράσινο πιστοποιητικό θα διευκολύνει τους ταξιδιώτες

**Σ**τη σημασία της γρήγορης έκδοσης πράσινου πιστοποιητικού εμβολιασμού για τη διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης των Ευρωπαίων πολιτών αναφέρθηκε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στη συζήτηση με τον Ισπανό ομόλογο του Πέδρο Σάντσεθ, κατά την πρώτη ημέρα των εργασιών του 6ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης μίλησε για το θέμα αυτό ως πολύ σημαντικό για την Ελλάδα και την Ισπανία, δεδομένου ότι οι χώρες αυτές βασίζονται στον τουρισμό. «Στόχος του πράσινου πιστοποιητικού είναι η διευκόλυνση των ταξιδιών και όχι το να λέμε στις χώρες τι πρέπει να κάνουν στο εσωτερικό τους», είπε χαρακτηριστικά.

Ο Έλληνας πρωθυπουργός αναφέρθηκε στο άρθρο που είχε συντάξει πριν από ένα χρόνο για τη χαλάρωση των πατεντών. «Όλοι συμφωνήσαμε ότι αυτό από μόνο του δεν αρκεί για την πρόσβαση όλων στα εμβόλια. Έχουμε



Στην κεντρική φωτογραφία από αριστερά : Κ. Μητσοτάκης, πρωθυπουργός Ελλάδος, F. Eder, Managing Director, Politico και Pedro Sanchez, πρωθυπουργός Ισπανίας

στην Ε.Ε. δωρίσει εμβόλια στον κοναχ, επιτρέπουμε τις εξαγωγές, κάτι που δεν κάνουν οι ΗΠΑ» τό-

νισε, ενώ είπε επιπλέον ότι η απόφαση να αγοραστούν στο πλαίσιο της Ε.Ε. εμβόλια και ενισχυτικά

εμβολίων είναι μια πραγματική απόδειξη της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης. Ερωτηθείς για την Άν-

## Κομισιόν: Τέλος στις παραγγελίες εμβο



**Δ**εν ανανέωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την παραγγελία της για τα εμβόλια της AstraZeneca κατά της Covid-19 για μετά τον Ιούνιο, ενώ τον προηγούμενο μήνα ενεργοποίησε νομικές ενέργειες κατά της εταιρείας για τη μη τήρηση του συμβολαίου της.

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ανανεώσει επί του παρόντος τη σύμβασή της για την προμήθεια εμβολίων κατά της Covid-19 με την AstraZeneca για μετά τον Ιούνιο» δήλωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Τιερί Μπρετόν. «Δεν έχουμε ανανεώσει τη σύμβαση με την AstraZeneca μετά το μήνα Ιούνιο. Θα δούμε, κοιτάζουμε τι συμβαίνει» δήλωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς όταν ρωτήθηκε από το δημόσιο γαλλικό δίκτυο France Inter/France Info. «Αρχίσαμε με την Pfizer γιατί δουλεύει πάνω στη δεύτερη φάση, τα εμβόλια δεύτερης γενιάς» είπε. «Θα αποκτήσουμε πριν από άλλες χώρες για τη συνέχιση του προγράμματος εμβολιασμού» τόνισε χαρακτηριστικά.

Πάντως οι τελευταίες εξελίξεις δεν ε-

γκελα Μέρκελ και τους χειρισμούς της στο θέμα της πανδημίας, ο ίδιος τόνισε πώς είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο ευρωπαϊκός της ρόλος στο θέμα των εμβολίων. «Θα περίμενε κανείς ότι η πλουσιότερη χώρα θα αγόραζε τα δικά της εμβόλια, όμως η Μέρκελ αποφάσισε να επιλέξει την ευρωπαϊκή προσέγγιση» είπε χαρακτηριστικά.

Από την πλευρά του ο Ισπανός πρωθυπουργός Πέδρο Σάντσεθ τόνισε: «Είναι σημαντικό να έχουμε συμφωνία για το πράσινο πιστοποιητικό τον Ιούνιο για να διασφαλίσουμε την κινητικότητα στην Ε.Ε.», αφού, όπως είπε, στόχος είναι να έχουν οι ευρωπαϊκές χώρες κοινή στάση έναντι των τρίτων χωρών όταν, για παράδειγμα, εμφανίζεται ένα νέο στέλεχος του ιού.

Ο ίδιος πρόσθεσε και ότι ένα από τα σημαντικότερα μαθήματα της κρίσης αυτής ήταν ότι φάνηκε η ανάγκη να ενισχυθούν τα συστήματα πρωτοβάθμιας φροντίδας στην Ισπανία. «Η μεγαλύτερη πρόκληση είναι πώς θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της υγειονομικής κρίσης στους νέους και στις γυναίκες, που είναι οι δυο ομάδες που χτυπήθηκαν περισσότερο» είπε χαρακτηριστικά. «Η πανδημία έφερε μια φοβερή σύγκλιση. Πρέπει να ενισχύσουμε την κοινή αγορά με μεγάλες επενδύσεις» είπε σχετικά με το ευρωπαϊκό όραμα στην εποχή μετά την πανδημία. Σε ό,τι αφορά τη

Γερμανίδα καγκελάρια, απάντησε σχετικά ότι η Α. Μέρκελ θα μείνει στην Ιστορία με το ευρωπαϊκό της όραμα. «Παρότι προερχόμαστε από διαφορετικές πολιτικές ομάδες, βλέπω ότι είναι πιο φιλοευρωπαϊά από πολιτικούς της ομάδας μου», σημείωσε.

Να σημειωθεί ότι το «πράσινο διαβατήριο» δείχνει με μια ματιά αν κάποιος έχει εμβολιαστεί, έχει αποθεραπευτεί ή έχει κάνει τεστ και με έναν ενιαίο κωδικό QR αυτό πρέπει να εφαρμοστεί με απλό και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είχε τονίσει σε πρόσφατες δηλώσεις της η Αυστριακή υπουργός Τουρισμού Ελίζαμπετ Κέστινγκερ.

Συγκεκριμένα, το «πράσινο διαβατήριο» φέρει ότι θα περιλαμβάνει τρία πιστοποιητικά, δηλαδή για τον εμβολιασμό, για το διαγνωστικό τεστ (PCR ή γρήγορο τεστ αντιγόνου) ή για ανάρρωση (το νωρίτερο 20 ημέρες μετά το πρώτο θετικό τεστ PCR).

Το ψηφιακό έγγραφο θα εκδίδεται δωρεάν, θα ισχύει για όλη τη διάρκεια της πανδημίας και θα έχει υψηλό επίπεδο προστασίας δεδομένων, καθώς θα περιέχει μόνον τα πιο σημαντικά και σχετικά με τον Covid προσωπικά δεδομένα (π.χ. ταυτοποίηση του ατόμου, εμβόλιο που χρησιμοποιήθηκε, αριθμό παρτίδας, ημερομηνία και τόπος του εμβολιασμού/τεστ).



## Συμβούλιο της Επικρατείας Αποζημίωση από το Δημόσιο για ενδεχόμενες βλάβες από εμβολιασμό

**Α**νοίγει ο δρόμος για την αξίωση αποζημιώσεων από το Δημόσιο στους ίδιους τους παθόντες αλλά και τους συγγενείς σε περίπτωση που έχουν υποστεί βλάβες της υγείας τους ή ακόμη και θάνατο μετά από κάθε εμβολιασμό, συμπεριλαμβανομένων και των εμβολίων κατά της Covid-19, με την απόφαση-σταθμό που εξέδωσε το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 622/2021 απόφαση του ΣΤΕ: «Σε περίπτωση που επέλθει ευθέως βλάβη της υγείας προσώπου συνεπεία της συνταγματικώς θεμιτής και νομίμου πραγματοποιήσεως εμβολιασμού (δηλαδή εμβολιασμού διενεργούμενου με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας συλλογικώς και ατομικώς και προβλεπόμενου από ειδική νομοθεσία, υιοθετούσα έγκυρα και τεκμηριωμένα επιστημονικά, ιατρικά και επιδημιολογικά πορίσματα στον αντίστοιχο τομέα, με δυνατότητα εξαιρέσεως από αυτόν σε ειδικές ατομικές περιπτώσεις, για τις οποίες αυτός αντενδείκνυται), ήτοι βλάβη, μη οφειλομένη σε παρεμβαλλομένη παράνομη πράξη ή παράλειψη (όπως π.χ. χορήγηση ελαττωματικού ή ακαταλλήλου σκευάσματος ή πλημμέλειες κατά τη διενέργεια του εμβολιασμού), ανακύπτει ευθέως εκ του άρθρου 4 παρ. 5 σε συνδυασμό και με το άρθρο 25 παρ. 4 του Συντάγματος ευθύνη του κράτους προς εύλογη αποκατάσταση της ζημίας του παθόντος, υπό την έννοια της αποκαταστάσεως τόσο της τυχόν υλικής όσον και, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 932 Α.Κ., της ηθικής βλάβης του. Τουτό δε, διότι, στις περιπτώσεις αυτές, η προκαλούμενη από την πραγματοποίηση του εμβολιασμού βλάβη συνιστά υπέρμετρη θυσία για τον παθόντα (βλάβη υγείας και προσβολή προσωπικότητας), χάριν του συμφέροντος του κοινωνικού συνόλου».

Το συμβούλιο της Επικρατείας δικαίωσε μητέρα που έχασε την κόρη της η οποία ενώ ήταν 7 ετών μαθήτρια της Ε' Δημοτικού, εμβολιάστηκε κατά της ιλαράς, παρωτίτιδας και ερυθράς (τριδύναμο εμβόλιο MMR II) και αφού έμεινε επί εννέα έτη φυτό, απεβίωσε μετά από πανεγκεφαλίτιδα. Η άτυχη μαθήτρια (γεννήθηκε 25-11-1994) στις 4-9-2001 και σε ηλικία 7 ετών εμβολιάστηκε με την πρώτη δόση του εμβολίου ιλαράς, παρωτίτιδας και ερυθράς, η δεύτερη δόση του οποίου της χορηγήθηκε στις 30-3-2006 στα δημοτικά ιατρεία δή-

μου της Αττικής.

Μετά τον εμβολιασμό, η ανήλικη εμφάνισε «διαρκώς επιδεινούμενα νευρολογικά συμπτώματα, συνιστάμενα σε αιφνίδιες πτώσεις στο έδαφος, αστάθεια στη βάδιση, κολλώδη ομιλία, σύγχυση, αδυναμία συγκέντρωσης και δυσκολία αντίληψης του περιβάλλοντος». Έτσι, εισήχθη στο Γενικό Νοσοκομείο Παιδών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού» και υποβλήθηκε σε σωρεία εργαστηριακών και κλινικών εξετάσεων από τις οποίες διαπιστώθηκε ότι έπασχε «από «υποξεία σκληρυντική πανεγκεφαλίτιδα μετά από ιλαρά (van Bogaert)» και στις 25-5-2006 τέθηκε υπό θεραπευτική αγωγή. Στην συνέχεια, της «έγινε τοποθέτηση "reservoir" κοιλιαιοστομίας, προκειμένου να εγχυθεί η φαρμακευτική ουσία "ιντερφερόνη", διά της ανοίξεως οπής στο κρανίο, κατ' ευθείαν στο πάσχον όργανο του εγκεφάλου, με σκοπό την επιβράδυνση της πορείας της νόσου». Η κατάσταση της υγείας της ανήλικης ήταν μη αναστρέψιμη και η άτυχη μικρή, στις 23-9-2010, απεβίωσε. Στη ληξιαρχική πράξη θανάτου ως αιτία αναγράφεται: «Σκληρυντική παρεγκεφαλίτιδα, τετραπληγία, ανακοπή».

Η μητέρα της διεκδίκησε δικαστικά από το Δημόσιο και τον επίμαχο Δήμο το ποσό του 1.000.000 ευρώ, με το νόμιμο τόκο, ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη η κόρη της εξαιτίας της βλάβης της υγείας της, που προκλήθηκε ως παρενέργεια του εμβολιασμού της. Στην αγωγή της υποστήριξε ότι συνέτρεχε ευθύνη του ελληνικού Δημοσίου και του επίμαχου Δήμου, στα ιατρεία του οποίου έγινε ο εμβολιασμός, κατά τα άρθρα 105, 106 ΕισΝΑΚ, λόγω παρανόμων πράξεων των οργάνων τους και, ειδικότερα: α) λόγω αντιθέσεως προς το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ και προς τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας του επιβαλλομένου για την φοίτηση των μαθητών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση εμβολιασμού και β) λόγω της κατά παράβαση του Συντάγματος και της Διεθνούς Συμβάσεως για τα Δικαιώματα του Παιδιού παραλείψεως να θεσπισθεί νομοθετικά σύστημα αποζημιώσεως για βλάβη ή θάνατο από εμβολιασμό. Από το Διοικητικό Πρωτοδικείο επιδικάστηκε στη μητέρα της άτυχης κοπέλας αποζημίωση 200.000 ευρώ, όμως ασκήθηκε αναίρεση κατά της πρωτόδικης απόφασης, η οποία απορρίφθηκε από το Διοικητικό Εφετείο.

# λίων AstraZeneca

πηρεάζουν τον προγραμματισμό του εμβολιαστικού προγράμματος στη χώρα μας με σκεύασμα της AstraZeneca. Ο υπουργός Υγείας, Βασίλης Κικίλιας, μιλώντας αρχές της εβδομάδας στον ΑΝΤ1 ξεκαθάρισε ότι η δεύτερη δόση του εμβολίου της AstraZeneca είναι εξασφαλισμένη για όσους έχουν κάνει την πρώτη, προσθέτοντας ότι το συγκεκριμένο εμβόλιο είναι εξασφαλισμένο και για όσους έχουν κλείσει τις ημερομηνίες, αλλά δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει τον εμβολιασμό.

Στις αλλαγές που παρατηρούνται ανά χώρα στη χορήγηση του εμβολίου της AstraZeneca, αναφέρθηκε κατά τη διάρκεια της ενημέρωσης για το εμβολιαστικό πρόγραμμα «Ελευθερία» η πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών και καθηγήτρια Παιδιατρικής, Μαρία Θεοδωρίδου. Πρόσφατα ενημερώθηκαν οι συστάσεις εμβολιασμού στη Βρετα-

νία και τη Γερμανία για το εμβόλιο της AstraZeneca, με αποτέλεσμα η Βρετανία να το χορηγεί στις ηλικίες από 40 ετών και άνω (αντί 30), ενώ στη Γερμανία τροποποιήθηκε με σύσταση σε όλες τις ηλικίες από 18 ετών και άνω. «Αυτές οι τροποποιήσεις που δημιουργούν προβληματισμούς και απορίες γίνονται και στηρίζονται σε συστάσεις που αφορούν τα επιδημιολογικά δεδομένα της κάθε χώρας», σημείωσε η καθηγήτρια κα Θεοδωρίδου και εξήγησε τους λόγους: «Το πρόγραμμα της Βρετανίας ήταν τόσο επιτυχημένο που το ικό φορτίο ήταν τόσο χαμηλό, που επιτρέπει την αλλαγή στην ηλικία. Αντίθετα, η Γερμανία που έχει υψηλό ικό φορτίο χρειάζεται γρήγορο πρόγραμμα και ευρεία κατανομή των εμβολίων, γι' αυτό και η επέκταση της ηλικίας εμβολιασμών. Όλες οι μεταβολές στηρίζονται πάνω σε δεδομένα» ανέφερε συγκεκριμένα.

**Τ**α πρόσφατα δεδομένα για την επίτευξη της «ανοσίας της αγέλης», καθώς και για το «κτίσιμο τείχους ανοσίας» μέσω εμβολιαστικής κάλυψης για τον SARS-CoV-2 συνοψίζουν ο επίκουρος καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Γκίκας Μαγιορκίνης και ο καθηγητής Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ).

Ειδικότερα, όπως τονίζεται, οι κλινικές δοκιμές των εμβολίων του SARS-CoV-2 που έχουν πάρει άδεια κυκλοφορίας στην Ευρώπη έδειξαν αποτελεσματικότητα υψηλότερα από 70% (σε μερικές περιπτώσεις υψηλότερα από 90%) και ξεπερνούσαν κατά πολύ το 50% που είχε τεθεί από τις ρυθμιστικές αρχές για να θεωρηθούν ως αποτελεσματικά. Αυτή η αποτελεσματικότητα των εμβολίων αξιολογήθηκε με όρους κλινικούς, δηλαδή με το αν υπήρχαν εθελοντές που εμφάνιζαν συμπτώματα της νόσου οι οποίοι στη συνέχεια υποβάλλονταν σε test ανίχνευσης του ιού.

Με απλά λόγια, αξιολογήθηκε αν οι εμβολιασμένοι αρρωσταίνουν λιγότερο από τον ιό, ανεξάρτητα από το αν έχουν μολυνθεί ή όχι από τον ιό. Μπορεί για παράδειγμα να υπήρχαν εθελοντές που μολύνθηκαν αλλά δεν έκαναν συμπτώματα ή έκαναν πολύ ελαφριά συμπτώματα, ωστόσο αυτοί δεν αξιολογήθηκαν στον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας. Μελέτες που διεξάχθηκαν στη συνέχεια έδειξαν ότι ο εμβολιασμός αποτρέπει και τη μόλυνση και τη μετάδοση σε ποσοστά που αγγίζουν το 60-80%.

Από την άλλη, η αποτελεσματικότητα και η διάρκεια της ανοσίας, που είναι σημαντικά για το φαινόμενο της «ανοσίας της αγέλης», φαίνεται ότι διαφοροποιούνται με την ηλικία. Ευ-

## Πώς τα εμβόλια συμβάλλουν στην επαναφορά της κανονικότητας



τυχώς, η μεταδοτικότητα φαίνεται να διαφοροποιείται με την ηλικία ανάλογα με την αποτελεσματικότητα του εμβολίου, δηλαδή στα άτομα που είναι περισσότερο μεταδοτικά (νέοι) προβλέπεται ότι το εμβόλιο θα είναι και πιο αποτελεσματικό.

Επίσης σημαντικό ρόλο φαίνεται ότι παίζει το γεγονός ότι ο ιός μεταδί-

δεται σε μεγάλο βαθμό με δυναμική υπερμετάδοσης. Τα μαθηματικά μοντέλα που λαμβάνουν υπόψη την υπερμετάδοση προβλέπουν «ανοσία της αγέλης» σε χαμηλότερα ποσοστά συλλογικής ανοσίας. Ομοίως, μεγάλο ρόλο φαίνεται να παίζει και η δομή του κοινωνικού δικτύου και η σταθερότητα αυτής της κοινωνικής

δομής. Μαθηματικά μοντέλα προβλέπουν ότι ανοσοποίηση ατόμων με κεντρικό ρόλο στην κοινωνική δομή παίζει ρόλο «firewall» (με έννοια παρόμοια με αυτήν που υπάρχει για τα δίκτυα υπολογιστών) και μπορεί να διακόψει τη μετάδοση του ιού σε επίπεδα αρκετά χαμηλότερα από τα ποσοστά που προβλέπονται

για «ανοσία της αγέλης». Μέσω αυτής της θεωρίας μπορεί να εξηγηθεί η υποχώρηση του πρώτου κύματος πριν επιτευχθούν τα ποσοστά της «ανοσίας της αγέλης» σε χώρες που δεν εφάρμοσαν το lockdown. Τέλος η έλευση μεταλλαγμένων στελεχών που φαίνεται ότι μειώνουν την αποτελεσματικότητα των εμβολίων στην

## Πιστοποιητικό Covid-19: «Πράσινο φως» από το Ευρωκοινο



**Σ**ε συμφωνία κατέληξαν οι ευρωβουλευτές για τους κανόνες που θα αφορούν το νέο «πιστοποιητικό της Ε.Ε. για τη νόσο Covid-19», αντί ενός «Ψηφιακού πράσινου πιστοποιητικού» σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, και οι οποίοι θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ το πολύ για 12 μήνες.

Το Ευρωκοινοβούλιο, όπως αναφέρεται, ενέκρινε τη διαπραγματευτική του θέση σχετικά με την πρόταση για το πιστοποιητικό που επανεπιβεβαιώνει το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης στην Ε.Ε. παρά την πανδημία.

Το έγγραφο, το οποίο θα μπορεί να διατίθεται σε ψηφιακή ή έντυπη μορφή, θα βεβαιώνει ότι ένα άτομο είτε έχει εμβολιαστεί κατά του κορονοϊού είτε έχει λάβει αρνητική διάγνωση μετά από διεξαγωγή τεστ στο πρόσφατο παρελθόν, είτε έχει αναρρώσει από τη νόσο. Ωστόσο, τα εν λόγω πιστοποιητικά δεν θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ταξιδιωτικά έγγραφα, ούτε να α-

ποτελούν προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης μετακίνησης, τονίζουν οι ευρωβουλευτές.

**Χωρίς πρόσθετους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, δωρεάν διαγνωστικά τεστ**

Σύμφωνα με το Κοινοβούλιο, οι κάτοχοι πιστοποιητικού της Ε.Ε. για τη νόσο Covid-19 δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε πρόσθετους ταξιδιωτικούς περιορισμούς, όπως καραντίνα, αυτοαπομόνωση ή διεξαγωγή διαγνωστικών τεστ. Οι ευρωβουλευτές τονίζουν επίσης ότι, προκειμένου να αποφευχθεί ενδεχόμενη διακριτική μεταχείριση εις βάρος όσων δεν έχουν εμβολιαστεί και για οικονομικούς λόγους, οι χώρες της Ε.Ε. θα πρέπει «να εξασφαλίζουν την διεξαγωγή καθολικών, εύκολα προσβάσιμων, έγκαιρων και δωρεάν διαγνωστικών τεστ».

λοίμωξη και μετάδοση του ιού είναι πιθανόν να επηρεάσουν τη συλλογική ανοσία.

Λόγω του μίγματος αυτών των παραγόντων είναι εξαιρετικά δύσκολο να εκτιμηθεί αν είναι δυνατόν να επιτευχθεί το φαινόμενο της «ανοσίας της αγέλης» που θα οδηγήσει σε εξαφάνιση της επιδημίας, αν και είναι πλέον δεδομένο ότι η επίδραση του μαζικού εμβολιασμού γίνεται εξαιρετικά σημαντική όταν η κάλυψη υπερβαίνει το 50% του πληθυσμού. Σε κάθε περίπτωση τα εμβόλια θα αποτελέσουν τον κεντρικό πυλώνα της επιστροφής στην προ-πανδημική εποχή, είτε ελαχιστοποιώντας την επίδραση του ιού στο σύστημα υγείας μέσω του υψηλού ποσοστού συλλογικής ανοσίας είτε συνεπικουρώντας στην πλήρη εξάλειψη του ιού μέσω της «ανοσίας της αγέλης».

### Πόσο προστατεύουν τα εμβόλια από τις παραλλαγές του SARS-CoV-2

Την ίδια ώρα, ένα επιτακτικό ερώτημα αφορά το αν θα συνεχίσουν τα εμβόλια να προσφέρουν επαρκή προστασία απέναντι και σε άλλες παραλλαγές του κορονοϊού. Συνοψίζοντας τις μέχρι τώρα εξελίξεις, οι καθηγητές της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ευστάθιος Καστρίτης και Θάνος Δημόπουλος, αναφέρουν ότι τα νέα δεδομένα από το Ισραήλ μας δίνουν μια πρώτη εικόνα, τουλάχιστον για το εμβόλιο των Pfizer / BioNTech, όσον αφορά την προστασία που παρέχει, εκτός κλινικών δοκιμών, στο πεδίο της καθημερινότητας και της πραγματικής ζωής έναντι των πιο ανησυχητικών παραλλαγών του κορονοϊού, δηλαδή της βρετανικής παραλλαγής και της παραλλαγής της Νότιας Αφρικής. Τα ευρήματα είναι συνολικά ενθαρρυντικά, αν και έχουν αναφερθεί κάποιες λοιμώξεις με αυτές τις παραλλαγές σε πλήρως εμβολιασμένα άτομα.

Στο Ισραήλ, μια ομάδα από το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ και το Ινστιτούτο Έρευνας Clalit του Τελ Αβίβ αναζητήσαν στοιχεία για λοιμώξεις με τον ιό SARS-CoV-2 σε αρκετές εκατοντάδες άτομα που είχαν λάβει τουλάχιστον μια

δόση του εμβολίου Pfizer / BioNTech.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης, η παραλλαγή B.1.1.7 (η βρετανική παραλλαγή) ήταν η κυρίαρχη παραλλαγή του SARS-CoV-2 στο Ισραήλ, με τη συχνότητά της να αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Συγκριτικά, η παραλλαγή B.1.351 (η νοτιοαφρικανική), ήταν σπάνια, αντιπροσωπεύοντας λιγότερο από το 1% των περιπτώσεων που εξετάστηκαν στη μελέτη. Στην μελέτη αυτή δεν εντοπίστηκαν άλλες παραλλαγές του ιού που έχουν προκαλέσει ανησυχία σήμερα (όπως π.χ η ινδική).

Συνολικά, οι ερευνητές αλληλούχησαν το γενετικό υλικό του SARS-CoV-2 από περισσότερα από 800 δείγματα, συμπεριλαμβανομένων δειγμάτων από εμβολιασμένα άτομα, και αντιστοίχησαν τα αποτελέσματα με αυτά από μη εμβολιασμένα άτομα με παρόμοια χαρακτηριστικά. Εντόπισαν περίπου 250 περιπτώσεις στις οποίες ένα άτομο μολύνθηκε με τον SARS-CoV-2 αφού έλαβε την πρώτη δόση του εμβολίου, ενώ περίπου 150 άτομα μολύνθηκαν κάποια στιγμή μετά τη λήψη της δεύτερης δόσης.

Οι λοιμώξεις με τη βρετανική παραλλαγή εμφανίστηκαν ελαφρώς συχνότερα σε άτομα μετά την πρώτη δόση εμβολίου σε σύγκριση με τα μη εμβολιασμένα άτομα, ενώ δεν βρέθηκαν αυξημένα ποσοστά λοίμωξης με την ίδια παραλλαγή μια εβδομάδα ή περισσότερο μετά τη δεύτερη δόση του εμβολίου. Αντιθέτως, μετά τη δεύτερη δόση εμβολίου, η μόλυνση με τη νοτιοαφρικανική ήταν ελαφρώς πιο συχνή στα εμβολιασμένα άτομα. Παράλληλα, σε μια πρόσφατη έκθεση στο New England Journal of Medicine, αναφέρονται τα δεδομένα από δύο πλήρως εμβολιασμένα άτομα στη Νέα Υόρκη που είχαν βρέθηκαν θετικά για λοίμωξη Covid-19. Αν και οι δύο ασθενείς ανάρρωσαν γρήγορα στο σπίτι, τα γονιδιωματικά δεδομένα σε αυτές τις περιπτώσεις αποκάλυψαν πολλαπλές μεταλλάξεις στα δείγματα ιού και από τους δύο. Η ανάλυση έδειξε μια παραλλαγή που εντοπίστηκε για πρώτη φορά στη Νότια Αφρική και τη Βραζιλία και μια άλλη, η οποία εξαπλώνεται στη Νέα Υόρκη από το Νοέμβριο.



## Η αύξηση του σωματικού βάρους αυξάνει τον κίνδυνο σοβαρής νόσησης

Ο κίνδυνος για σοβαρή νόσηση από Covid-19 αυξάνεται γραμμικά με την αύξηση του σωματικού βάρους σε άτομα με BMI >23 kg/m<sup>2</sup>, ειδικά σε νεαρές ηλικίες, αναφέρουν οι γιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Σταυρούλα Πάσχου (επίκουρη καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), Θεοδώρα Ψαλτοπούλου (καθηγήτρια Θεραπευτικής-Προληπτικής Ιατρικής) και Θάνος Δημόπουλος (καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και πρόεδρος ΕΚΠΑ) συνοψίζοντας τα αποτελέσματα σχετικής μελέτης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη μελέτη που δημοσιεύτηκε στο έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό The Lancet Diabetes & Endocrinology, καταδεικνύει ότι ο κίνδυνος αυξάνεται ήδη όταν ο Δείκτης Μάζας Σώματος (ΔΜΣ, BMI) είναι μεγαλύτερος από 23 kg/m<sup>2</sup>, τιμή που βρίσκεται στα υγιή όρια (BMI σε kg/m<sup>2</sup> <18,5: ελλιποβαρής, 18,5-25: νορμοβαρής, 25-30: υπέρβαρος, >30: παχύσαρκος).

Η μελέτη συμπεριέλαβε προοπτικά ασθενείς μεγαλύτερους των 20 ετών που νόση-

σαν από Covid-19 στην Αγγλία μεταξύ 24 Ιανουαρίου και 30 Απριλίου 2020. Μεταξύ 6.910.695 ασθενών που πληρούσαν τα κριτήρια για τη μελέτη, 13.503 ασθενείς (0,2%) εισήχθησαν στο νοσοκομείο, 1.601 (0,02%) νοσηλεύτηκαν σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας και 5.479 (0,08%) απεβίωσαν. Για ασθενείς με BMI >23 kg/m<sup>2</sup> διαπιστώθηκε γραμμική αύξηση του κινδύνου για σοβαρή νόσηση ή θάνατο ανάλογα με το BMI. Συγκεκριμένα, για κάθε μονάδα αύξησης του BMI παρατηρήθηκε 5% αύξηση του κινδύνου για εισαγωγή στο νοσοκομείο, 10% αύξηση του κινδύνου για νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας και 4% αύξηση του κινδύνου για θάνατο. Ενδιαφέρον έχει ότι η δυσμενής αυτή επίδραση του σωματικού βάρους ήταν μεγαλύτερη σε νέους ηλικίας 20-39 ετών και σε ανθρώπους της μαύρης φυλής. Ήταν, μάλιστα, ανεξάρτητη από την παρουσία άλλων συννοσηροτήτων. Οι ερευνητές σχολιάζουν ότι, παρ' όλο που δεν έχει ακόμη πλήρως αποδειχθεί, οι παρεμβάσεις που μειώνουν το σωματικό βάρος μπορεί να ελαττώσουν τον κίνδυνο σοβαρής νόσησης από Covid-19.

# Βούλιο για ελεύθερη μετακίνηση στην Ε.Ε.

### Συμβατό με εθνικές πρωτοβουλίες

Το Κοινοβούλιο θέλει να διασφαλίσει ότι το πιστοποιητικό θα είναι παράλληλα συμβατό με οποιαδήποτε πρωτοβουλία ληφθεί από τα κράτη-μέλη, η οποία θα πρέπει επίσης να τηρεί το ίδιο κοινό νομικό πλαίσιο. Τ

α κράτη-μέλη πρέπει να δέχονται τα πιστοποιητικά εμβολιασμού που εκδίδονται σε άλλα κράτη μέλη για άτομα που έχουν εμβολιαστεί με συγκεκριμένα από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων («EMA») εμβόλια στην Ε.Ε. (προς το παρόν έχουν εγκριθεί αυτά των Pfizer/BioNTech,

Moderna, AstraZeneca και Janssen), υπογραμμίζουν οι ευρωβουλευτές. Εναπόκειται στα κράτη-μέλη να αποφασίσουν εάν θα δέχονται επίσης πιστοποιητικά εμβολιασμού που έχουν εκδοθεί από άλλα κράτη-μέλη και αφορούν εμβόλια που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για επείγουσα χρήση.

### Εγγυήσεις για την προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα πιστοποιητικά θα ελέγχονται για την πρόληψη περιστατικών απάτης και πλαστογράφησης, ενώ θα ελέγχεται επίσης και η γνησιότητα

των ηλεκτρονικών σφραγίδων που περιλαμβάνονται στο έγγραφο. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που θα βρίσκονται στα πιστοποιητικά δεν θα μπορούν να αποθηκευτούν στα κράτη-μέλη προορισμού και δεν θα δημιουργηθεί κεντρική βάση δεδομένων σε επίπεδο Ε.Ε. Ο κατάλογος των φορέων που θα επεξεργάζονται τα δεδομένα θα είναι δημόσιος, ώστε οι πολίτες να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους όσον αφορά την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, βάσει του γενικού κανονισμού για την προστασία προσωπικών δεδομένων («GDPR»).

### Παγκόσμια διάθεση εμβολίων σε προσιτές τιμές

Οι ευρωβουλευτές τονίζουν, τέλος, ότι τα εμβόλια κατά της Covid-19 πρέπει να παράγονται σε μεγάλη κλίμακα, να διατίθενται σε προσιτές τιμές και να κατανέμονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Εκφράζουν επίσης την ανησυχία τους για τα σοβαρά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από εταιρείες που δεν συμμορφώνονται με τα χρονοδιαγράμματα παραγωγής και παράδοσης.

«Πρέπει να θέσουμε σε εφαρμογή το πιστοποιητικό της Ε.Ε. για τη νόσο Covid-19, ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στη ζώνη

Σένγκεν, ενώ συνεχίζουμε παράλληλα τον αγώνα για την καταπολέμηση της πανδημίας.

Τα κράτη-μέλη πρέπει να συντονίζουν την αντίδρασή τους με ασφαλή τρόπο και να διασφαλίζουν την ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών εντός της Ε.Ε. Τα εμβόλια και τα διαγνωστικά τεστ πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμα, χωρίς οικονομική επιβάρυνση, σε όλους τους πολίτες. Τα κράτη-μέλη δεν θα πρέπει να επιβάλουν περαιτέρω περιορισμούς αφού τεθεί σε ισχύ το πιστοποιητικό», δήλωσε σχετικά ο Juan Fernando Lopez Aguilar (Σοσιαλιστές, Ισπανία).

Γράφει ο

δρ ΗΛΙΑΣ Κ. ΚΑΤΣΙΚΗΣ, μαιευτήρας - γυναικολόγος, αναπληρωτής καθηγητής Μαιευτικής Γυναικολογίας Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, επιστημονικός υπεύθυνος του Μαιευτικού-Γυναικολογικού Τμήματος Βιοκλινικής Θεσσαλονίκης

## ΟΜΙΛΟΣ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ

# Τι πρέπει να κάνω, εάν εμφανίσω συμπτώματα Covid-19 στην εγκυμοσύνη;

**Α**παντήσεις στα ερωτήματα που έχει κάθε έγκυος για την πανδημία Covid-19 δίνει δρ Ηλίας Κ. Κατσίκης, μαιευτήρας - γυναικολόγος, αναπληρωτής καθηγητής Μαιευτικής Γυναικολογίας Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, επιστημονικός υπεύθυνος του Μαιευτικού-Γυναικολογικού Τμήματος Βιοκλινικής Θεσσαλονίκης. Ο κ. Κατσίκης απαντά για την επίδραση που έχει ο κορονοϊός στις εγκύους και δίνει συμβουλές σε περίπτωση μόλυνσης.

## Τι επίδραση έχει η Covid-19 στις εγκύους;

Οι περισσότερες έγκυες γυναίκες με Covid-19 έχουν ήπια συμπτώματα, όπως ένα απλό κρυολόγημα.

Μελέτες, όμως, έχουν δείξει υψηλότερα ποσοστά εισαγωγής σε μονάδες εντατικής θεραπείας για έγκυες γυναίκες με Covid-19 σε σύγκριση με μη έγκυες γυναίκες με Covid-19.

Οι έγκυες γυναίκες άνω των 35 ετών, που είχαν ΔΜΣ 25 ή περισσότερο και εκείνες που είχαν προϋπάρχοντα ιατρικά προβλήματα, όπως υψηλή αρτηριακή πίεση και διαβήτη, είχαν υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης σοβαρής ασθένειας και απαιτούν εισαγωγή στο νοσοκομείο.

Αυτό συμβαίνει επειδή σε ένα μικρό ποσοστό των γυναικών η εγκυμοσύνη μπορεί να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο το σώμα χειρίζεται σοβαρές ιογενείς λοιμώξεις και ορισμένες ιογενείς λοιμώξεις, όπως η γρίπη, είναι χειρότερες σε έγκυες γυναίκες.

Μεταξύ των εγκύων γυναικών, ο υψηλότερος κίνδυνος σοβαρής αδιαθεσίας (σε περίπτωση προσβολής από τον ιό) φαίνεται να είναι για όσες είναι 28 εβδομάδων ή και μετά. Αυτό είναι κάτι που οι μαιευτήρες γνωρίζουν εδώ και πολλά χρόνια σε σχέση με άλλες παρόμοιες λοιμώξεις (όπως η γρίπη) και έχουν συνηθίσει να φροντίζουν τις εγκύους σε αυτήν την κατάσταση.

Τα σημερινά στοιχεία δείχνουν ότι η εισαγωγή στο νοσοκομείο μπορεί να είναι πιο συχνή σε έγκυες γυναίκες με Covid-19 από ό, τι σε μη έγκυες γυναίκες της ίδιας ηλικίας.

Όλες οι έγκυες γυναίκες πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα μέτρα κοινωνικής απόστασης και στην καλή υγιεινή και ότι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό κατά την εγκυ-



## COVID-19 & ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

**Bioiatriki+**  
NUTRITION • FITNESS

μοσύνη 28 εβδομάδων και μετά.

### Τι πρέπει να κάνω, εάν εμφανίσω συμπτώματα Covid-19 στην εγκυμοσύνη;

Τα κύρια συμπτώματα της νόσου Covid-19 είναι η υψηλή θερμοκρασία, συνεχής έντονος βήχας ή απώλεια οσμής ή/και γεύσης (ανοσμία). Τι είναι καλό να κάνετε;

- Θα πρέπει να ενημερώσετε τον γιατρό σας ότι έχετε συμπτώματα Covid-19.
- Εάν αισθανέστε ότι τα συμπτώματά σας επιδεινώνονται ή δεν βελτιώνονται, αυτό μπορεί να αποτελεί ένδειξη ότι αναπτύσσετε μια πιο σοβαρή λοίμωξη, που απαιτεί εξειδικευμένη φροντίδα. Πάλι συμβουλευτείτε τον γιατρό σας.

Εάν ανεβάσετε πυρετό ή έχετε βήχα ή και τα δύο, κατά την εγκυμοσύνη, θα πρέπει να κανονίσετε να κάνετε τεστ κορονοϊού (Covid-19). Πε-

ριμένοντας το αποτέλεσμα, θα πρέπει να απομονωθείτε.

Λάβετε επίσης υπόψη σας τις άλλες πιθανές αιτίες πυρετού κατά την εγκυμοσύνη. Συγκεκριμένα, αυτά περιλαμβάνουν λοιμώξεις ούρων (κυστίτιδα-ουρολοίμωξη) και ρήξη υμένων.

### Ποια επίδραση θα έχει η Covid-19 στο μωρό μου εάν βγω θετική;

Τα σημερινά στοιχεία δείχνουν ότι, εάν έχετε τον ιό, είναι απίθανο να προκαλέσετε προβλήματα στην ανάπτυξη του μωρού σας και μέχρι στιγμής δεν υπήρξαν αναφορές για αυτό.

Δεν υπάρχουν επίσης στοιχεία που να δείχνουν ότι η μόλυνση με Covid-19 στην αρχή της εγκυμοσύνης αυξάνει την πιθανότητα αποβολής.

Η μετάδοση του κορονοϊού από

μια γυναίκα στο μωρό της κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ή του τοκετού (η οποία είναι γνωστή ως κάθετη μετάδοση) φαίνεται να είναι ασυνήθιστη. Το εάν ένα νεογέννητο μωρό θα έχει Covid-19 δεν επηρεάζεται από τον τρόπο γέννησης, την επιλογή σίτισης ή εάν η γυναίκα και το μωρό μένουν μαζί.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι στις περισσότερες από τις αναφερόμενες περιπτώσεις νεογέννητων μωρών που αναπτύσσουν Covid-19 πολύ σύντομα μετά τη γέννηση, τα μωρά παρέμειναν καλά.

Τα μωρά που γεννιούνται πριν από την πλήρη περίοδο (πριν από 37 εβδομάδες) είναι ευάλωτα σε προβλήματα που σχετίζονται με την πρόωρη γέννηση.

**Χρειάζεται να πάρω συμπληρώματα βιταμίνης D;**

Η συμπλήρωση βιταμίνης D συνιστάται σε όλες τις γυναίκες κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

Υπήρξαν ορισμένες αναφορές ότι τα άτομα με χαμηλά επίπεδα βιταμίνης D διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο σοβαρών αναπνευστικών επιπλοκών εάν εμφανίσουν Covid-19. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία που να δείχνουν ότι η λήψη βιταμίνης D αποτρέπει τη μόλυνση με Covid-19 ή είναι μια αποτελεσματική θεραπεία.

Οι περισσότεροι άνθρωποι που ζουν στο βόρειο ημισφαίριο έχουν χαμηλά επίπεδα βιταμίνης D. Επομένως, συμβουλευόμαστε όλες τις έγκυες γυναίκες να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης 10 μικρογραμμάριων βιταμίνης D την ημέρα για να διατηρήσουν τα οστά και τους μυς τους υγιείς.

### Ποια είναι η συμβουλή για έγκυες γυναίκες με μεγαλύτερα παιδιά που φοιτούν στο σχολείο;

Οι έγκυες γυναίκες κατατάσσονται στην ευάλωτη κατηγορία ως προφύλαξη κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19, χωρίς αυτό να σημαίνει πως διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης Covid-19 από άλλους υγιείς ενήλικες.

Ωστόσο, υπάρχουν επιπλέον ανησυχίες για τις εγκύους στο τρίτο τρίμηνο. Αυτό βασίζεται σε στοιχεία από τη μελέτη UKOSS σχετικά με έγκυες γυναίκες που εισήχθησαν με Covid-19 σε νοσοκομεία από το Μάρτιο έως τον Αύγουστο του 2020. Επομένως, οι έγκυες γυναίκες πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα μέτρα κοινωνικής απόστασης και στην καλή υγιεινή και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό κατά την εγκυμοσύνη 28 εβδομάδων και μετά.

Όταν μεταφέρετε τα παιδιά σας στο σχολείο, θα πρέπει να διασφαλίσετε ότι ασκείτε κοινωνικές αποστάσεις – μείνετε δύο μέτρα μακριά από δασκάλους και άλλους γονείς και μην μπειτε μέσα στο κτίριο.

Θυμηθείτε να πλένετε τα χέρια σας και να χρησιμοποιείτε αντισηπτικά, όταν επιστρέψετε στο σπίτι εσείς και τα παιδιά σας.

### Πώς θα επηρεάσει η πανδημία Covid-19 τα συνηθισμένα προγεννητικά και μεταγεννητικά ραντεβού μου;

Μπορεί να υπάρξουν κάποιες αλ-

λαγές στο πώς, πότε και πού πραγματοποιούνται τα ραντεβού σας με τον γιατρό σας.

Η προγεννητική και μεταγεννητική φροντίδα είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ασφάλειάς σας και του μωρού σας κατά την εγκυμοσύνη, τη γέννηση και μετά.

Η φροντίδα σας μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερες επισκέψεις στο σπίτι ή κάποια φροντίδα και υποστήριξη μπορεί να παρέχεται μέσω τηλεφώνου.

**Οι επιλογές τοκετού μου θα επηρεαστούν από την πανδημία Covid-19;**

Όπως όλοι οι τομείς της φροντίδας, οι υπηρεσίες μητρότητας έχουν επηρεαστεί από την πανδημία, αλλά οι μονάδες εργάζονται για να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες παρέχονται με ασφαλή τρόπο, με τα επίπεδα προσωπικού που χρειάζονται και την ικανότητα παροχής επείγουσας περίθαλψης όπου είναι απαραίτητο.

**Θα μπορώ να έχω μαζί μου τον σύντροφό μου κατά τη γέννα;**

Ναι, μπορείτε προς το παρόν, τηρώντας όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας.

Εάν όμως ο σύντροφός σας έχει συμπτώματα Covid-19 ή έχει πρόσφατα διαγνωστεί θετικός για Covid-19 ή απαιτείται να αυτο-απομονωθεί για άλλους λόγους (π.χ. πρόσφατη επαφή ενός μολυσμένου ατόμου), θα πρέπει να ακολουθήσει κυβερνητικές συμβουλές και να απομονωθεί αυτόματα στο σπίτι, για να προστατεύσετε την υγεία σας, άλλων γυναικών και μωρών και του προσωπικού μητρότητας που σας υποστηρίζει.

Σε ορισμένα νοσοκομεία και μονάδες μητρότητας, εξακολουθούν να ισχύουν περιορισμοί στις επισκέψεις.

**Θα πρέπει να κάνω τεστ για Covid-19;**

Ανεξάρτητα από το εάν έχετε συμπτώματα Covid-19 ή όχι, θα χρειαστεί πριν από τον τοκετό να εξεταστείτε για Covid-19.

Εάν έχετε προγραμματισμένη καισαρική ή πρόκληση τοκετού, μπορεί να σας ζητηθεί να

ακολουθήσετε μια περίοδο αυτο-απομόνωσης και να κάνετε τεστ για το Covid-19 πριν από την εισαγωγή.

**Μπορώ να παρακολουθήσω τα προγεννητικά ραντεβού μου εάν είμαι σε απομόνωση;**

Θα πρέπει να επικοινωνήσετε με τον γιατρό σας για να τον ενημερώσετε ότι επί του παρόντος βρίσκεστε σε απομόνωση για ύποπτο / επιβεβαιωμένο Covid-19 και να ζητήσετε συμβουλές σχετικά με τα ραντεβού σας.

Είναι πιθανό ότι τα συνηθισμένα προγεννητικά ραντεβού θα καθυστερήσουν έως ότου λήξει η απομόνωση. Εάν ο γιατρός σας συμβουλεύσει ότι το ραντεβού σας πρέπει να πραγματοποιηθεί, μπορούν να γίνουν οι απαραίτητες ρυθμίσεις. Για παράδειγμα, μπορεί να σας ζητηθεί να παρευρεθείτε σε διαφορετική ώρα ή σε διαφορετική κλινική, για να προστατεύσετε άλλους.

**Θα ελεγχθεί το μωρό μου για Covid-19;**

Εάν έχετε νοσήσει ή υποψιάζεστε ότι έχετε Covid-19 κατά τη γέννηση του μωρού, θα εξεταστεί και το μωρό σας. Να είστε σίγουροι πως οι γιατροί, νεογνολόγοι, θα φροντίσουν καλά το μωρό σας.

**Θα μπορέσω να μείνω με το μωρό μου / να έρθω σε επαφή μαζί του, αν υποψιάζομαι ή επιβεβαιώσω Covid-19;**

Οι γυναίκες με επιβεβαιωμένη Covid-19 καλό είναι να χωριστούν από το μωρό τους για 14 ημέρες. Ωστόσο, αυτό μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη σίτιση, όταν πρόκειται για αποκλειστικό θηλασμό.

Συζητήστε με τον γιατρό σας τι είναι καλό να κάνετε τόσο για εσάς όσο και για το μωρό σας.

**Πώς μπορώ να ταΐσω το μωρό μου εάν έχω υποψίες ή επιβεβαιώσω Covid-19;**

Εάν έχετε υποψίες ή επιβεβαιώσετε Covid-19, θα πρέπει να διεξαχθεί μια συζήτηση σχετικά με τα οφέλη

και τους κινδύνους της βρεφικής σίτισης, συμπεριλαμβανομένου του θηλασμού.

Δεν υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις που να δείχνουν ότι ο ιός μπορεί να μεταφερθεί ή να μεταδοθεί στο μητρικό γάλα. Τα καλά αναγνωρισμένα οφέλη του θηλασμού και η προστασία που προσφέρει στα μωρά υπερτερούν των πιθανών κινδύνων μετάδοσης του Covid-19 μέσω του μητρικού γάλακτος.

Υπό την προϋπόθεση ότι το μωρό σας είναι καλά και δεν απαιτεί φροντίδα στη μονάδα νεογνών, θα μείνετε μαζί μετά τη γέννηση.

Ο κύριος κίνδυνος είναι η στενή επαφή μεταξύ εσάς και του μωρού σας, εάν βήχετε ή φτερνίζεστε, καθώς τα σταγονίδια μπορεί να μεταφερθούν και έτσι να νοσήσει και το μωρό σας.

Εάν επιλέξετε να ταΐσετε το μωρό σας με

γάλα (φόρμουλα) συνιστάται να ακολουθείτε αυστηρά τις οδηγίες αποστείρωσης.

Συνιστώνται οι ακόλουθες προφυλάξεις:

- Πλύνετε τα χέρια σας πριν αγγίξετε το μωρό, την αντλία του μαστού ή τα μπουκάλια.
- Προσπαθήστε να αποφύγετε το βήξιμο ή το φτέρνισμα στο μωρό σας κατά τη σίτιση (είτε με θηλασμό είτε με μπουκάλι).
- Σκεφτείτε να φοράτε μάσκα ή κάλυμμα προσώπου κατά τη σίτιση.
- Ακολουθήστε τις συστάσεις για τον καθαρισμό της αντλίας / φιαλών μετά από κάθε χρήση.
- Εξετάστε το ενδεχόμενο να ζητήσετε από κάποιον που είναι υγιής να ταΐσει το μωρό με το μπουκάλι.



Με αφορμή τη **Γιορτή της Μητέρας**, ο Όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ανακοινώνει τη συνεργασία του με το σωματείο **BE-LIVE** και στηρίζει τα ζευγάρια με προβλήματα υπογονιμότητας



## Δίπλα στις υποψήφιες νέες μαμάδες

Με το σωματείο Be-Live συνεργάζεται ο Όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ, στηρίζοντας έμπρακτα τα ζευγάρια που προσπαθούν να αποκτήσουν παιδί.

Η συνεργασία αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη και τη σταδιακή αύξηση του πληθυσμού σε ακριτικές περιοχές της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας, ώστε να αντιμετωπιστεί η υπογεννητικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος θα προσφέρει τις εξετάσεις προετοιμασίας για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή σε ζευγάρια που έχουν διαγνωστεί με υπογονιμότητα και απευθύνονται στη Be-Live, προερχόμενα από απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.

Οι περισσότερες εξετάσεις αφορούν τις υποψήφιες νέες μαμάδες, αλλά προβλέπεται έλεγχος και για τους υποψήφιους μπαμπάδες.

Τα ζευγάρια θα εξετάζονται με μηδενική επιβάρυνση, είτε μόνο με παραπεμπτικό του ΕΟΠΥΥ (χωρίς συμμετοχή), είτε εντελώς δωρεάν.

Όλες οι εξετάσεις διενεργούνται σε άνετο και φιλικό περιβάλλον, υπό συνθήκες πλήρους ασφάλειας για το προσωπικό και τους εξεταζόμενους.

Και όπως επισημαίνεται, ο όμιλος ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ συμπληρώνει 40 χρόνια στον κλάδο της ιδιωτικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Η είσοδος στην πέμπτη δεκαετία σηματοδοτεί και την είσοδο σε μια νέα εποχή. Στο νέο αυτό ξεκίνημα, η ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ υλοποιεί αποφασιστικά βήματα προς την κατεύθυνση της πρωτοπορίας και της καινοτομίας, συνεχίζει πιο δυνατή, με σταθερή προσήλωση στο όραμα της προαγωγής της Υγείας όλων.

## Βιοιατρική και Όμιλος Ιατρικού Αθηνών: Ιατρικοί υποστηρικτές του Οικονομικού Φόρουμ



Τις δυνάμεις τους ένωσαν, για μια ακόμη φορά, ο όμιλος Βιοιατρική και ο όμιλος Ιατρικού Αθηνών, με στόχο την ασφαλή προετοιμασία και διεξαγωγή του 6ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών (Delphi Economic Forum VI), το οποίο ολοκληρώνεται το Σάββατο. Το Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας του Ομίλου ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ –που αποτελεί σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα ελέγχου Covid-19 στη χώρα– έχει αναλάβει τον έλεγχο κορονοϊού για όλες τις ημέρες προετοιμασίας και διεξαγωγής του Φόρουμ.

Τα τεστ ανίχνευσης Covid-19 καλύπτουν τους διοργανωτές, τους συνέδρους και όλους τους υψηλούς προσκεκλημένους του Φόρουμ, από 42 χώρες.

Ο Όμιλος θα εγκαταστήσει ιατρείο στο χώρο του Ζαπτείου, όπου θα πραγματοποιηθεί η ετήσια εκδήλωση του Φόρουμ. Οι δειγματοληψίες θα πραγματοποιηθούν από το έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό του Ομίλου ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ, υπό συνθήκες πλήρους ασφάλειας.

Ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών, ο μεγαλύτερος

ελληνικός πόλος υγείας στη χώρα μας, παρέχει, για μία ακόμη φορά, την ιατρική υποστήριξη σε κορυφαίες διεθνείς εκδηλώσεις, όπως αυτή του 6ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Σε αυτό το πλαίσιο έχει αναλάβει την ιατρική κάλυψη των υγειονομικών αναγκών που τυχόν προκύψουν καθόλη τη διάρκεια του Φόρουμ, μέσω της επανδρωμένης κινητής μονάδας του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών και του έμπειρου προσωπικού της, που απαρτίζεται από γιατρό και εξειδικευμένους διασώστες.

Ένα πλήρες πακέτο προληπτικών εξετάσεων για όλες τις γυναίκες παρουσιάζει ο Όμιλος διαγνωστικών κέντρων Affidea, με αφορμή τη Γιορτή της Μητέρας. Συμμετέχοντας στον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Μητέρας, η Affidea δίνει τη δυνατότητα στις γυναίκες να πραγματοποιήσουν τους παρακάτω διαγνωστικούς ελέγχους, κάτω από αυστηρά πρωτόκολλα ασφαλείας, σε εξαιρετικά προσιτή τιμή.

Η ενέργεια ισχύει για όσους επικοινωνήσουν έως και 31 Μαΐου 2021 και προγραμματίσουν το ραντεβού τους σε όλα τα διαγνωστικά κέντρα της Affidea ανά την Ελλάδα.

Πιο αναλυτικά, οι προληπτικές εξετάσεις που συνιστάται να υποβάλλονται όλες οι γυναίκες στο πλαίσιο προληπτικού ελέγχου, είναι:

- Ψηφιακή μαστογραφία: Από την ηλικία των 40 ετών και μετά, είναι καλό να γίνεται μια μαστογραφία κάθε χρόνο. Σε γυναίκες με οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του μαστού, ο έλεγχος πρέπει να ξεκινήσει σε μικρότερη ηλικία, σύμφωνα με τις υποδείξεις του γιατρού. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα για κλινική εκτίμηση και ψηλά-

## AFFIDEA Προληπτικές εξετάσεις για όλες τις γυναίκες



φηση μαστού εφόσον ζητηθεί.

- Μέτρηση οστικής πυκνότητας: Από την ηλικία των 40 ετών και μετά, συνιστάται να γίνεται μέτρηση της οστικής πυκνότητας σε ετήσια βάση.

- Λιπομέτρηση: Με την αξιόπιστη μέθοδο DEXA, η μέτρηση του λιπώδους

ιστού είναι άμεση, παρέχοντας τη δυνατότητα στους ειδικούς να προσδιορίσουν το ιδανικό βάρος και το βασικό μεταβολικό ρυθμό, ώστε να εξειδικευθεί το πρόγραμμα διατροφής & άσκησης.

Και όπως τονίζει ο Όμιλος Affidea,

«κάντε ένα δώρο υγείας στον πιο σημαντικό άνθρωπο της ζωής σας. Εκφράστε την αγάπη σας, φροντίζοντας για το πιο πολύτιμο αγαθό, την υγεία του». Σημειώνεται ότι οι προσφορές εξετάσεων προληπτικού ελέγχου εντάσσονται στο πλαίσιο του «Προ-

γράμματος Κοινωνικής Ευθύνης» του Ομίλου Affidea σε μια προσπάθεια να εμψυχήσει την αξία της έγκαιρης διάγνωσης, παραμένοντας πιστός στη δέσμευσή του να παρέχει υψηλής ποιότητας στάθμης υπηρεσίες υγείας σε προσιτές τιμές.

## Ασφαλείς λύσεις στη μάχη κατά της πανδημίας

Αξιόπιστες και ασφαλείς λύσεις από την Affidea στη μάχη κατά της πανδημίας παρουσιάστηκαν στο συνέδριο Health Innovation Conference 2021. Ο Θανάσης Λοπατατζίδης, εμπορικός διευθυντής Ευρώπης του Ομίλου Affidea, αναφερόμενος στα μέτρα που έχει λάβει ο όμιλος διαγνωστικών κέντρων Affidea στη μάχη κατά της πανδημίας, σημείωσε: «Από την πλευρά μας ως εταιρεία από την αρχή της πανδημίας με αίσθημα ευθύνης προσπαθήσαμε να προστατεύσουμε εργαζόμενους και εξεταζόμενους, προσφέροντας αξιόπιστες και ασφαλείς λύσεις. Στην τρέχουσα περίοδο προτεραιότητά μας αποτελεί να υποστηρίξουμε την ελληνική κοινωνία συμβάλλοντας στη διενέργεια διαγνωστικού ελέγχου για την Covid-19, στη διάγνωση και αντιμετώπιση προβλημάτων όσων έχουν νοσήσει και θεραπευτεί από Covid-19 και διαθέτοντας τα διαγνωστικά μας κέντρα ώστε να προωθήσουν και υποστηρίξουν την εμβολιαστική προσπάθεια, σε συνεργασία με το υπουργείο Υγείας».

Από την πλευρά του ο επιστημονικός Διευθυντής του Ομί-



Ο δρ Alessandro Roncacci

λου Affidea δρ Alessandro Roncacci, επισήμανε το σημαντικό ρόλο της ψηφιοποίησης της υγείας, ώστε να ανταποκριθούμε στις προκλήσεις της περιόδου. Όπως είπε, «η Covid-19 επιτάχυνε την υιοθέτηση της απομακρυσμένης περίθαλψης, προκαλώντας ψηφιοποίηση στην υγειονομική περίθαλψη.

Σε ένα δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον, οι πάροχοι υγείας έπρεπε να επανεξετάσουν τις στρατηγικές

τους με τη δημιουργία υπηρεσιών και την υιοθέτηση καινοτόμων εργαλείων στην υπηρεσία των πολιτών, όπως η τηλεϊατρική, η ιατρική τηλε-συμβουλευτική, ο ψηφιακός φάκελος υγείας, οι υπηρεσίες κατ'οίκον, οι υπηρεσίες ιατρικής της εργασίας σε εργαζόμενους μεγάλων εταιρειών.

Η Affidea ήταν από τους πρώτους παρόχους υγείας που ανταποκρίθηκαν άμεσα στις ανάγκες των ασθενών και στη νέα πραγματικότητα, εφαρμόζοντας σαφείς πρωτοβουλίες για την



Ο κ. Θανάσης Λοπατατζίδης

ενίσχυση της ποιότητας, της ασφάλειας, της αποτελεσματικότητας και της βελτίωσης της εμπειρίας των ασθενών».

Ο δρ Roncacci αναφέρθηκε επίσης στα αυστηρά πρωτόκολλα των προληπτικών διαγνωστικών εξετάσεων του ιού SARS-CoV-2, που τηρούνται στην Affidea για τη φροντίδα και παρακολούθηση ασθενών που νόσησαν και θεραπεύτηκαν από Covid-19. Σχολιάζοντας μάλιστα την πορεία και διαχείριση της πανδημίας, σημείωσε χαρακτηριστικά ότι μπορεί να βλέπουμε μόνο την κορυφή του παγόβουνου, γνωρίζοντας τους ασθενείς που έχουν νοση-

λευτεί αλλά όχι τους ασυμπτωματικούς που δεν έχουν νοσηλευτεί και τους ασυμπτωματικούς φορείς, και με αυτό τον τρόπο παγκοσμίως η επιδημία επιταχύνει και θα την έχουμε αρκετό καιρό ακόμη μαζί μας. Κλείνοντας σημείωσε ότι η παρακολούθηση των επιζώντων της Covid-19 θα διευκολύνει την έρευνα και πιθανώς θα βελτιώσει τα αποτελέσματα, ενώ κατέστησε σαφές ότι η πανδημία έχει λειτουργήσει ως καταλύτης καινοτομίας στην Υγεία.

Στα 5,39 εκατ. ευρώ διαμορφώθηκαν τα κέρδη μετά από φόρους το 2020, έναντι καθαρών κερδών 3,84 εκατ. ευρώ, το 2019, για τον όμιλο Ιασώ, καταγράφοντας άνοδο κατά 40,4% και, όπως υπογραμμίζεται, σε μια χρονιά πρωτόγνωρης αβεβαιότητας, λόγω της πανδημίας του Covid-19, ο όμιλος κατάφερε να συνεχίσει την υλοποίηση του αναπτυξιακού του πλάνου, βελτιώνοντας ταυτόχρονα τα μεγέθη και τα αποτελέσματά του.

Την ίδια στιγμή, με αυξημένη εγρήγορση και αίσθημα ευθύνης, ο όμιλος ΙΑΣΩ παρέμεινε δυναμικά στην πρώτη γραμμή κάλυψης των ιατρικών αναγκών, παρέχοντας, υπό τις συστάσεις του υπουργείου Υγείας και τις οδηγίες της Επιτροπής Λοιμώξεων, πλήρη ιατρική κάλυψη και νοσηλευτική προστασία στους νοσηλευόμενους ασθενείς.

Τα αποτελέσματα του 2020 του ΙΑΣΩ, σε εταιρικό και ενοποιημένο επίπεδο, όπως προκύπτουν από τις δημοσιευθείσες οικονομικές καταστάσεις, είναι τα εξής:

Εταιρεία

**ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:** Ο κύκλος εργασιών, μετά από rebate & clawback, διαμορφώθηκε, κατά τη χρήση 2020, σε 75,78 εκατ. ευρώ, έναντι 72,13 εκατ. ευρώ την αμέσως προηγούμενη χρήση, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 5,1%.

**EBITDA:** Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε 17,46 εκατ. ευρώ, έναντι 17,02 εκατ. ευρώ, το 2019, καταγράφοντας αύξηση κατά 2,6%. Το σχετικό περιθώριο ανήλθε στο 23,1% επί των πωλήσεων.

**ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ:** Η εταιρεία παρουσίασε κέρδη προ φόρων ποσού 9,69 εκατ. ευρώ, έναντι 4,54 εκατ. ευρώ το 2019, καταγράφοντας άνοδο κατά 113,4%.

**ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ:** Τα κέρδη μετά

ΙΑΣΩ

## Άνοδος 40,4% στα καθαρά κέρδη το 2020



Ο δρ Γιώργος Σταματίου, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ομίλου ΙΑΣΩ

|                                        | ΕΤΑΙΡΕΙΑ |          |        | ΟΜΙΛΟΣ   |          |        |
|----------------------------------------|----------|----------|--------|----------|----------|--------|
| Ποσά σε εκατ. €                        | 12M 2020 | 12M 2019 | Δ%     | 12M 2020 | 12M 2019 | Δ%     |
| Κύκλος εργασιών μετά Rebate & Clawback | 75,78    | 72,13    | 5,1%   | 97,01    | 95,71    | 1,4%   |
| Μικτά κέρδη / (ζημίες)                 | 18,60    | 17,76    | 4,8%   | 19,30    | 21,43    | -9,9%  |
| EBITDA                                 | 17,46    | 17,02    | 2,6%   | 20,32    | 7,84     | 159,2% |
| Περιθώριο EBITDA %                     | 23,1%    | 23,6%    |        | 20,9%    | 8,2%     |        |
| EBIT                                   | 12,2     | 12,2     | -      | 12,51    | 0,14     | -      |
| Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων             | 9,69     | 4,54     | 113,4% | 3,66     | -8,89    | -      |
| Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους       | 5,39     | 3,84     | 40,4%  | -0,90    | -10,82   | -      |

από φόρους διαμορφώθηκαν σε 5,39 εκατ. ευρώ, έναντι καθαρών κερδών 3,84 εκατ. ευρώ, το 2019, καταγράφοντας άνοδο κατά 40,4%.

Όμιλος

**ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:** Σε ενοποιημένο επίπεδο, ο κύκλος εργασιών ανήλθε, κατά τη χρήση 2020, σε 97,01 εκατ. ευρώ, έναντι 95,71 εκατ. ευρώ κατά την αμέσως προηγούμενη χρήση, καταγράφοντας άνοδο κατά 1,4%.

**EBITDA:** Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) του ομίλου ανήλθαν σε 20,32 εκατ. ευρώ, έναντι 7,84 εκατ. ευρώ το 2019, καταγράφοντας άνοδο κατά 159,2%. Το σχετικό περιθώριο ανήλθε στο 20,9% επί των ενοποιημένων πωλήσεων.

**ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ:** Ο όμιλος έκλεισε τη χρήση 2020 με προ φόρων κέρδη 3,66 εκατ.

ευρώ, έναντι ζημιών 8,89 εκατ. ευρώ, το 2019. Η κερδοφορία της χρήσης 2020 επηρεάστηκε από τελικές λογιστικές εγγραφές ενοποίησης, συνδεδεμένες με την πώληση και αποενοποίηση της ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

**ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ:** Σε επίπεδο αποτελεσμάτων μετά από φόρους καταγράφηκε ζημιά 0,9 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιάς 10,82 εκατ. ευρώ, το 2019.

Η ισχυρή χρηματοοικονομική θέση του ΙΑΣΩ, σε συνδυασμό με τα βελτιούμενα αποτελέσματα, επιτρέπει την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας. Ενδεχόμενη συνέχιση, όμως, των περιοριστικών μέτρων μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αγοραστική δύναμη των πολιτών και κατ' επέκταση τη ζήτηση για ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας, προστίθεται στην ανακοίνωση.

Institute of Life - ΙΑΣΩ

## Στις κορυφαίες μονάδες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στον κόσμο



Την προμήθεια του νέου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού της ολοκλήρωσε η Institute of Life - ΙΑΣΩ, στο πλαίσιο της στρατηγικής ανάπτυξης, δημιουργώντας το πρώτο πλήρως εξοπλισμένο εμβρυολογικό εργαστήριο στην Ελλάδα με εμβρυοσκόπια τεχνολογίας Time Lapse. Όπως τονίζεται, η πολύ μεγάλη αυτή επένδυση κατατάσσει την Institute of Life - ΙΑΣΩ ανάμεσα στις κορυφαίες μονάδες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στον κόσμο.

Με στόχο την παροχή άριστων υπηρεσιών υγείας, η Institute of Life - ΙΑΣΩ περνά σε μία νέα εποχή, αποτελώντας τη μοναδική μονάδα εξωσωματικής στην Ελλάδα και μία από τις ελάχιστες στην Ευρώπη που έχει τη δυνατότητα να καλλιεργεί ταυτόχρονα όλα τα έμβρυα της μονάδας στα νέα υπερσύγχρονα εμβρυοσκόπια.

Με την πλήρη υιοθέτηση της πρωτοποριακής τεχνολογίας Embryoscope Time lapse Monitoring δίνεται η δυνατότητα:

- Παρακολούθησης όλων των εμβρύων σε ιδανικές συνθήκες καλλιέργειας με μικροκάμερες, με αποτέλεσμα η ανάπτυξή τους να παραμένει αδιάτακτα και χωρίς να απαιτείται η απομάκρυνσή τους από τον επωαστή για την παρακολούθησή τους στο μικροσκόπιο
- Διασφάλισης του ιδανικού περιβάλλοντος ανάπτυξης

των εμβρύων, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, το οποίο «προσομοιάζει» αυτό του ενδομητρίου της μητέρας

- Μέγιστης ακρίβειας στην επιλογή των καταλληλότερων εμβρύων για εμβρυομεταφορά, αυξάνοντας σημαντικά τα ποσοστά επιτυχίας. Οι εικόνες και τα video των εμβρύων από τις μικροκάμερες αναλύονται βάσει μορφοκινητικών παραμέτρων και τα έμβρυα ιεραρχούνται κατά σειρά ανάλογα με την εμφυτευτική τους δυναμική. Με την επιλογή του καταλληλότερου εμβρύου προς μεταφορά μειώνονται τόσο τα ποσοστά αποβολών όσο και ο απαιτούμενος χρόνος για την επίτευξη της εγκυμοσύνης
- Συλλογής σημαντικών δεδομένων, διευρύνοντας τις δυνατότητες εφαρμογής των τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence)

Με αυτόν τον τρόπο αυξάνονται οι πιθανότητες επίτευξης κύησης από την πρώτη κιάλας προσπάθεια, τονίζει το Ιασώ και σημειώνει ότι όλα τα ζευγάρια που επιλέγουν την Institute of Life - ΙΑΣΩ μπορούν να νιώθουν σιγουριά και εμπιστοσύνη ότι όλες οι διαδικασίες και τεχνικές που ακολουθούνται στην καρδιά του Κέντρου, το Εμβρυολογικό Εργαστήριο, πραγματοποιούνται με απόλυτη ασφάλεια, αξιοποιώντας το βέλτιστο που έχει να προσφέρει η τεχνολογία στον τομέα της εξωσωματικής.

## AbbVie

**Διάκριση για την εξατομικευμένη και σύγχρονη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού**

**Η ABBVIE**, στο πλαίσιο της ανάληψης καινοτόμων πρωτοβουλιών και της εφαρμογής σύγχρονων πρακτικών στη διαχείριση των εργαζομένων, επιβραβεύτηκε με μία σημαντική διάκριση στα 2020 People Excellence Awards της KPMG.

Η διάκριση αφορά το φαρμακευτικό κλάδο και η AbbVie αναδεικνύεται ως μία από τις εταιρείες που αναβαθμίζουν την εμπειρία του εργαζόμενου παρέχοντας εξατομικευμένες υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες ανταποκρίνονται στις διαφορετικές τους ανάγκες.

Η AbbVie επενδύει σε πόρους και πρωτοβουλίες που διατηρούν ένα περιβάλλον με αμετάβλητες αξίες και αρχές, ενώ παράλληλα προοδεύει και εξελίσσεται. Προτεραιότητα αποτελεί η αξία κάθε ανθρώπου, καθώς η εταιρεία διέπεται από τη φιλοσοφία ότι όλοι αξίζουν να αποτελούν μέρος μίας ομάδας για την οποία είναι υπερήφανοι. Η AbbVie διατηρεί υψηλά πρότυπα στο εργασιακό περιβάλλον όπου όλοι οι εργαζόμενοι διαθέτουν πρόσβαση στα ίδια εργαλεία ανάπτυξης, σε ίσες ευκαιρίες και κίνητρα, ενώ εστιάζει ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να απολαμβάνουν μία ισορροπία μεταξύ προσωπικής και επαγγελματικής ζωής. Η AbbVie ανακαλύπτει, διαρκώς, τρόπους για να διατηρεί τη συνέπεια και την ηρεμία στο εργασιακό περιβάλλον και να ενθαρρύνει την εκπαίδευση, τις προοπτικές σταδιοδρομίας, τον εθελοντισμό.

Ο Θωμάς Κούγκουλος, HR Director της AbbVie, τονίζει ότι η επιβράβευση στα People Excellence Awards της KPMG αφορά την τόλμη και την ορμή που επιδεικνύει η ομάδα, η οποία εργάζεται για την επίτευξη του οράματος της AbbVie, την υγεία των ανθρώπων, και προσθέτει: «Η AbbVie έχει στο DNA της την εξέλιξη, την καινοτομία, την πρόοδο! Είναι απόλυτος στρατηγικός στόχος μας να αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες, να πρωτοπορούμε και να υιοθετούμε τις πιο σύγχρονες και καινοτόμες πρακτικές, σε όλο το φάσμα της δραστηριότητάς μας. Δεν αποτελεί εξαίρεση, ασφα-



Ο κ. Θωμάς Κούγκουλος, HR Director της AbbVie

λώς, και το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, καθώς για εμάς οι συνεργάτες μας είναι οι πρωταγωνιστές της ανάπτυξης και της εξέλιξης της AbbVie. Χάρη στη δύναμη και στη σύμπνοια της ομάδας, ωριμάζουμε και υιοθετούμε νέες επαγγελματικές πρακτικές. Ακόμα και στις δύσκολες συνθήκες της πανδημίας, επιδεικνύουμε αντοχή και ανθεκτικότητα. Κι αυτό γιατί καταφέραμε, όλοι μαζί, να ενστερνιστούμε πολύτιμες αρετές όπως η επιμονή, η υπομονή, η ενότητα, η διαορατικότητα και η προσαρμοστικότητα. Κατανοήσαμε ότι ήταν η στιγμή της εξέλιξης και έτσι υπερβήκαμε στερεότυπα και επαναπροσδιορίσαμε τον τρόπο που εργαζόμαστε, με το βλέμμα στο μέλλον».

## Pfizer Hellas

**Στην κορυφή των εταιρειών με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον στην Ελλάδα**

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ** με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον στην Ελλάδα αναδείχθηκε η Pfizer Hellas, στο πλαίσιο της ετήσιας έρευνας του Great Place to Work Institute® Hellas. Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση και τη διαρκή επένδυση στους ανθρώπους της, η Pfizer Hellas απέκτησε την πιστοποίηση του Great Place to Work®, (CERTIFIED by Great Place to Work®), αλλά και αναδείχθηκε στην 1η θέση στο διαγωνισμό του θεσμού στην κατηγορία των επιχειρήσεων με περισσότερους από 250 εργαζόμενους.

«Η φετινή πρωτιά, στο πλαίσιο του θεσμού Great Place to Work®, μας χαροποιεί ιδιαίτερα και μας κάνει πιο υπερήφανους από ποτέ. Γιατί σε μια περίοδο γεμάτη προκλήσεις, εμείς στην Pfizer Hellas επιβεβαιώσαμε για μια ακόμη φορά ότι παραμένουμε μια ανθρωποκεντρική εταιρεία, με ταλαντούχους ανθρώπους που δεσμεύονται και εργάζονται καθημερινά προς τον κοινό μας σκοπό: Καινοτομούμε για να αλλάξουμε τις ζωές των ασθενών. Οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους τους συναδέλφους, για την εμπιστοσύνη τους, αλλά και για την εξαιρετική δουλειά τους όλο αυτό το διάστημα. Είναι πραγματικά τιμή μου να ηγούμαι μιας τέτοιας ομάδας», δήλωσε σχετικά ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Pfizer Hellas, Ζαχαρίας Παγκούσης.

Παράλληλα, η διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού, Ειρήνη Παγανοπούλου, ανέφερε: «Στην Pfizer Hellas έχουμε λόγους να νιώθουμε υπερήφανοι κάθε μέρα. Φέτος οι λόγοι είναι ακόμη πε-



Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Pfizer Hellas, κ. Ζαχαρίας Παγκούσης

ρισσότεροι, γιατί ανταποκριθήκαμε με επιτυχία σε μια πρωτοφανή κρίση. Και με την εμπειρία που αποκτήσαμε, συνεχίζουμε ακόμη πιο δυνατοί. Συνεχίζουμε να επενδύουμε στην προσέλκυση νέων ταλέντων, στην εκπαίδευση των εργαζομένων με περισσότερες από 1.000 ώρες εκπαίδευσης ετησίως και στην παροχή ευκαιριών εξέλιξης. Συνεχίζουμε να καλλιεργούμε μια κουλτούρα στην οποία κυριαρχεί η αναγνώριση και η επιβράβευση, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και οι ίσες ευκαιρίες στο εργασιακό περιβάλλον. Μάλιστα, είμαστε η πρώτη φαρμακευτική εταιρεία που το 2019 συνυπογράψαμε τη Χάρτα Διαφορετικότητας. Και όλα αυτά, με γνώμονα πάντα τις κοινές μας αξίες: θάρρος, αριστεία, ισότητα αντιμετώπιση, χαρά».



Ο κ. Άρης Παπαδόκος, Country Manager Sobi σε Ελλάδα, Κύπρο & Μάλτα

## Sobi

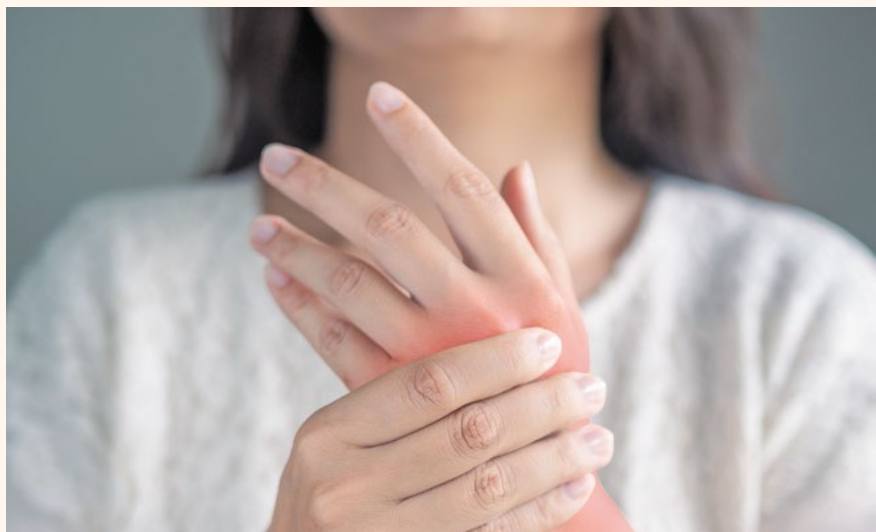
**Καμπάνια ενημέρωσης για την αιμορροφιλία «ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΛΩΣΤΗ»**

**ΤΟ ΝΕΟ VIDEO** της πανελλαδικής καμπάνιας ενημέρωσης για την αιμορροφιλία, «Κόκκινη κλωστή», του Συλλόγου Προστασίας Ελλήνων Αιμορροφιλικών (ΣΠΕΑ) και της βιοφαρμακευτικής εταιρείας εξειδικευμένης φροντίδας, Sobi, παρουσιάστηκε πρόσφατα στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Αιμορροφιλίας. Στόχος της ανανεωμένης καμπάνιας, η οποία συνεχίζεται για τρίτη χρονιά, είναι να ενδυναμώσει τους αιμορροφιλικούς ασθενείς, παροτρύνοντάς τους να διευρύνουν τα όρια που πιστεύουν μέχρι σήμερα, ότι τους επιβάλλει η ασθένειά τους και να ενημερωθούν για τις εξελίξεις στη διαχείρισή της.

Φέτος, η «Κόκκινη κλωστή» συνεχίζει το ενημερωτικό της ταξίδι με ένα νέο video και το ηχηρό μήνυμα «Ελευθερία είναι εσύ να καθορίζεις τα όριά σου. Τώρα μπορείς!», το οποίο παρουσιάστηκε στην Παγκόσμια Ημέρα Αιμορροφιλίας. Η ιστορία ξετυλίγεται με τη βοήθεια της «κόκκινης κλωστής» που συμβολίζει το αίμα και πρωταγωνιστή τον αιμορροφιλικό ασθενή. Με μια συμβολική κίνηση –το τράβηγμα της κλωστής– ο αιμορροφιλικός ασθενής απελευθερώνεται από τους περιορισμούς και επαναπροσδιορίζει τα όριά του.

Η ανανεωμένη καμπάνια θίγει το ζήτημα των συνεχών περιορισμών και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που ζουν με αιμορροφιλία σε κάθε πτυχή της ζωής τους. «Το να έχεις αιμορροφιλία είναι σαν να ζεις μέσα σε έναν κύκλο προστασίας με περιορισμένη ελευθερία», αναφέρει το video, καταλήγοντας ότι με τη σωστή ενημέρωση και την κατάλληλη θεραπεία ο αιμορροφιλικός ασθενής μπορεί να διεκδικήσει το δικαίωμα σε μία καλύτερη ποιότητα ζωής – απαλλαγμένη από τα «Πρόσεχε!» και τα «Μη!».

«Η καμπάνια "Κόκκινη κλωστή" αποτελεί έκφραση του Liberate Life, του οράματος της Sobi, για μία ζωή πέρα από την αιμορροφιλία. Το μήνυμα που θέλουμε να διαδώσουμε είναι ότι οι άνθρωποι που ζουν με αιμορροφιλία δικαιούνται να κυνηγούν τις ευκαιρίες που επιθυμούν και να διεκδικούν μια ζωή πέρα από τους περιορισμούς της νόσου. Η εξέλιξη της πρωτοβουλίας της "Κόκκινης κλωστής" μέσω της συνεργασίας μας με το Σύλλογο Προστασίας Ελλήνων Αιμορροφιλικών αποδεικνύει έμπρακτα την αφοσίωσή μας στους ανθρώπους που ζουν με αιμορροφιλία και την επικέντρωσή μας στη διαρκή βελτίωση της ποιότητας ζωής τους», υπογράμμισε ο Άρης Παπαδόκος, Country Manager Sobi σε Ελλάδα, Κύπρο & Μάλτα, αναφερόμενος στην καμπάνια.



Novartis

## Συνεργασία με τη Roche για την παραγωγή της δραστικής ουσίας τοσιλιζουμάμπη

**Η NOVARTIS** προχώρησε στην υπογραφή αρχικής συμφωνίας με τη Roche για τη διάθεση παραγωγικής ικανότητας και τη μεταφορά τεχνολογίας για την παραγωγή της δραστικής ουσίας τοσιλιζουμάμπη, που χρησιμοποιείται για τη θεραπεία της ρευματοειδούς αρθρίτιδας, η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα του οποίου στην προκαλούμενη από Covid-19 πνευμονία ελέγχονται σε διάφορες κλινικές δοκιμές.

Σύμφωνα με τους όρους της αρχικής συμφωνίας, η εμπειρία και η τεχνογνωσία της Roche σχετικά με τη διαδικασία παραγωγής θα μεταφερθεί στη μονάδα παραγωγής δραστικών ουσιών της Novartis στη Σιγκαπούρη κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου του τρέχοντος έτους. Η αρχική συμφωνία περιλαμβάνει τη μεταφορά τεχνολογίας και τη διαδικασία επικύρωσης.

«Η Novartis δεσμεύεται ανεπιφύλακτα για τη συνεργασία με τη Roche και τη διάθεση των δοκιμασμένων της παραγωγικών ικανοτήτων στον τομέα των βιολογικών φαρμακευτικών προϊόντων», δήλωσε ο Steffen Lang, Head of Technical Operations και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Novartis. «Ως μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής φαρμάκων στον κόσμο, η Novartis μπορεί να διαθέσει τις δυνατότητες παραγωγής φαρμάκων της σε πολλαπλά μέτωπα».

Η τοσιλιζουμάμπη έχει λάβει επίσης έγκριση για τη θεραπεία της νεανικής ιδιοπαθούς αρθρίτιδας, της συστημικής νεανικής ιδιοπαθούς αρθρίτιδας, της γιγαντοκυτταρικής αρτηρίτιδας και συνδρόμου απελευθέρωσης κυτταροκινών λόγω CAR-T κυττάρων. Η τοσιλιζουμάμπη διατίθεται ως σκεύασμα για ενδοφλέβια και υποδόρια χρήση.

Εξάλλου το Μάρτιο, η Novartis ανακοίνωσε την υπογραφή αρχικής συμφωνίας με την CureVac για την παραγωγή του mRNA και της δραστικής ουσίας του υποψηφίου εμβολίου για την Covid-19 CVnCoV σε μια νέα μονάδα παραγωγής υψηλής τεχνολογίας της Novartis, στο Kundl της Αυστρίας, με σκοπό να βοηθήσει τη μάχη κατά της πανδημίας Covid-19. Επίσης, τον Ιανουάριο υπογράφηκε μια αρχική συμφωνία με την BioNtech για την διάθεση των παραγωγικών εγκαταστάσεών της στο Stein της Ελβετίας για την παραγωγή του εμβολίου για την Covid-19.

## Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας Ενισχύει την απασχόληση, συμβάλλοντας στην επανένταξη συνανθρώπων μας στην αγορά εργασίας

**Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΠΕΦ)** και η Action Aid Hellas ολοκλήρωσαν τον πρώτο κύκλο μιας πολυδιάστατης συνεργασίας. Ο πρώτος κύκλος αυτής είχε ως στόχο την υποστήριξη της λειτουργίας του προγράμματος «Συμβουλευτική εύρεση εργασίας» του κέντρου της Action Aid Hellas.

Ο σκοπός του προγράμματος είναι άμεσα συνυφασμένος με τη δραστηριότητα των εταιρειών - μελών της ΠΕΦ, καθώς η ελληνική φαρμακοβιομηχανία κατά τη διάρκεια της δεκαετούς οικονομικής κρίσης διατήρησε τις θέσεις εργασίας, ενώ με τις επενδύσεις ύψους 1,2 δισ. ευρώ που δρομολογεί σε βάθος 4ετίας θα δημιουργήσει πάνω από 2.000 νέες και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Τα αποτελέσματα της συνεργασίας με την Action Aid είναι σημαντικά, καθώς ξεπέρασαν τις αρχικές προσδοκίες. Ειδικότερα, πολλοί από τους ωφελούμενους του προγράμματος έχουν ήδη αρχίσει να εντάσσονται στην αγορά εργασίας. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει τη σημασία της «Συμβουλευτικής εύρεσης εργασίας», που καθιστά δυνατή την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων και τον εμπλουτισμό των κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων.

Η ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων ανθρώπων



Ο πρόεδρος της ΠΕΦ κ. Θεόδωρος Τρύφων

που αδυνατούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και έχουν ανάγκη από την καθοδήγηση εξειδικευμένου προσωπικού αποτελεί για την ΠΕΦ και τις εταιρείες-μέλη της πρωταρχικό μέλημα. Γι' αυτό και η ΠΕΦ καθιέρωσε με την Action Aid Hellas ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας, ώστε οι ωφελούμενοι των προγραμμάτων εκπαίδευσης να μπορούν να αποστείλουν το βιογραφικό τους στα τμήματα Η&R των εταιρειών-μελών της ΠΕΦ και να ενημερώνονται συνεχώς για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας στον κλάδο της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας.

Σχολιάζοντας τη νέα αυτή δράση της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας, ο πρόεδρος της ΠΕΦ Θεόδωρος Τρύφων

δήλωσε: «Η ΠΕΦ, πιστή στη δέσμευσή της για προσφορά στο κοινωνικό σύνολο και στην καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων, θα συνεχίσει τις δράσεις της, όχι μόνο κατά τη διάρκεια της πανδημικής κρίσης, αλλά και μετά από αυτήν, που στόχο έχουν την ουσιαστική στήριξη συνανθρώπων μας που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η δυνατότητα απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων από όσους αντιμετωπίζουν το φάσμα της ανεργίας και της ανέχειας, η ένταξή τους στο εργασιακό περιβάλλον, η στήριξη των οικογενειών τους αποτελούν αδιαπραγμάτευτες αρχές και αξίες, τις οποίες η ΠΕΦ δεσμεύεται να διασφαλίσει για όσους περισσότερους συμπολίτες μας γίνεται».



ELPEN

## Υποτροφία σε μεταπτυχιακό φοιτητή του ΑΠΘ

**Η ELPEN** ανέλαβε την κάλυψη υποτροφίας που χορηγήθηκε βάσει κοινωνικών κριτηρίων σε μεταπτυχιακό φοιτητή, με στόχο τη συμμετοχή του στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα ιατρικής ακρίβειας (Precision Medicine) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ).

Το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα υλοποιείται από δύο τμήματα του ΑΠΘ, τα τμήματα Ιατρικής και Φαρμακευτικής. Το πρόγραμμα σπουδών του αγγίζει ποικίλα γνωστικά αντικείμενα όπως: «Μοριακή Βιολογία», «Γονιδιωματική», «Επιγενετική», «Πρωτεϊνωματική», «Μεταβολομική», «Βιοχημεία», «Φαρμακολογία», «Θεραπευτική», «Φαρμακογονιδιωματική», «Βιολογία Συστημάτων», «Βιοπληροφορική», «Νανοϊατρική», «Βιοτεχνολογία» και «Βιοστατιστική».

Σκοπός του είναι η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στο πεδίο των επιστημών Υγείας. Παράλληλα, θα συμβάλει στην αναβάθμιση των σπουδών σε ειδικότητες της ιατρικής, φαρμακευτικής και βιολογίας, στη δημιουργία νέων επαγγελματικών διεξόδων, καθώς και στον περιορισμό του φαινομένου του brain drain.

Επιβεβαιώνοντας την ειλικρινή ευαισθησία και την έμπρακτη στήριξη της στην ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, η ELPEN στέκεται διαχρονικά αρωγός στην εκπαίδευση των νέων επαγγελματιών Υγείας της χώρας μας.

## ELPEN

**Στηρίζει την κλινική έρευνα για το ισραηλινό φάρμακο κατά της Covid-19**

**ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑΣ** στην εθνική προσπάθεια για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η ELPEN στηρίζει ενεργά τη διεξαγωγή κλινικής έρευνας για εισπνεόμενη θεραπεία που βασίζεται στη χρήση της καινοτόμου τεχνολογίας των εξωσωμάτων (exosomes). Με τη βοήθεια των εξωσωμάτων ειδικές πρωτεΐνες μπορούν να μεταφερθούν στους πνεύμονες και να συμβάλουν στη ρύθμιση του ανοσοποιητικού συστήματος.

Στόχος της κλινικής μελέτης είναι η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας της χορήγησης φαρμάκου με τη χρήση της τεχνολογίας των εξωσωμάτων (exosomes) και θα υλοποιηθεί κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων, σε κορυφαία νοσοκομεία της χώρας μας με τη συμμετοχή Ελλήνων επιστημόνων. Χορηγός της κλινικής μελέτης είναι η Ιατρική Εταιρεία Αθηνών.

Το πρωτοποριακό αυτό φάρμακο λαμβάνεται με εισπνεόμενο τρόπο, χαρίζοντας το πλεονέκτημα της απευθείας πρόσβασης στους πνεύμονες σε σχέση με άλλους τρόπους χορήγησης. Σύμφωνα με τις πρώτες ενδείξεις, η συγκεκριμένη εισπνεόμενη θεραπεία φαίνεται πολλά υποσχόμενη για ασθενείς με μέτρια ή σοβαρή λοίμωξη Covid-19.

Η εν λόγω θεραπεία έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον της διεθνούς ερευνητικής κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας συμμετέχει ενεργά και αποφασιστικά στην έρευνα που διεξάγεται σε παγκόσμιο επίπεδο για την προσθήκη μιας νέας, καινοτόμου θεραπευτικής επιλογής στην αντιμετώπιση της πανδημίας



του κορονοϊού.

Η ELPEN εδώ και 56 χρόνια παράγει φάρμακα υψηλής ποιότητας και είναι διαχρονικά προσηλωμένη στην έρευνα για την ανάπτυξη νέων θεραπειών που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ασθενών. Επενδύει σταθερά περισσότερο από 10% του ετήσιου τζίρου της σε ερευνητικά προγράμματα. Το 1996 ίδρυσε το Ερευνητικό, Εκπαιδευτικό και Πειραματικό Κέντρο, το μεγαλύτερο ιδιωτικό εργαστήριο Βιοϊατρικής Έρευνας και Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Με το νέο Ινστιτούτο Έρευνας και Καινοτομίας που κατασκευάζεται στα Σπάτα Αττικής, η εταιρεία συνεχίζει να παρέχει τα μέσα και το πεδίο δράσης, στηρίζοντας με συνέπεια την ερευνητική κοινότητα και το έργο της.

Όπως και την προηγούμενη χρονιά, με τη χρηματοδότηση της κλινικής μελέτης GRECCO-19, η ELPEN για ακόμα μια φορά στέκεται δίπλα στην προσπάθεια που καταβάλει η επιστημονική κοινότητα για να διασφαλίσει ένα καλύτερο μέλλον για όλους.



## Sobi

**Η θεραπεία με anakinra βελτίωσε κατά 64% νοσηλευόμενους ασθενείς με πνευμονία οφειλόμενη σε Covid-19**

Η **SOBI™** και το Ελληνικό Ινστιτούτο Μελέτης της Σήψης ανακοίνωσαν θετικά συνοπτικά αποτελέσματα από τη χορηγούμενη από τον ερευνητή μελέτη SAVE-MORE, η οποία αξιολόγησε την επίδραση του anakinra σε ασθενείς με μέτρια έως σοβαρή πνευμονία οφειλόμενη σε Covid-19. Η πρώιμη και στοχευμένη χρήση του anakinra επιπλέον της τρέχουσας καθιερωμένης αγωγής σε νοσηλευόμενους ασθενείς με κακή πρόγνωση απέτρεψε το θάνατο ή την εξέλιξη σε σοβαρή αναπνευστική ανεπάρκεια, ενώ είχε ταυτόχρονα ως αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των ασθενών που έλαβαν εξιτήριο από το νοσοκομείο χωρίς ενδείξεις λοίμωξης από Covid-19.

Η SAVE-MORE είναι μια μεγάλη, τυχαιοποιημένη, ελεγχόμενη μελέτη σε περισσότερους από 600 νοσηλευόμενους ασθενείς, η οποία αναγνωρίζει ειδικά εκείνους που διατρέχουν κίνδυνο εκδήλωσης σοβαρής αναπνευστικής ανεπάρκειας μέσω της μέτρησης αυξημένων επιπέδων του suPAR (διαλυτή μορφή του υποδοχέα της ουροκινάσης πλασμινογόνου), ενός βιοδείκτη του πλάσματος που υποδηλώνει την ενεργοποίηση του ανοσοποιητικού συστήματος και έχει ήδη συσχετιστεί με κακή πρόγνωση σε αρκετές παθήσεις. Η μελέτη πραγματοποιείται υπό τη χορηγία του Ελληνικού Ινστιτούτου Μελέτης της Σήψης στην Ελλάδα και υπό την καθοδήγηση του προέδρου του Ινστιτούτου και προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του, καθηγητή Ευάγγελου Ι. Γιαμαρέλλου-Μπουρμπούλη. Η Sobi σκοπεύει να υποβάλει αυτά τα αποτελέσματα προς συζήτηση με τις ρυθμιστικές αρχές, με σκοπό την πιθανή εξασφάλιση έγκρισης.

«Πρόκειται για την πρώτη μελέτη που αξιολογεί, ειδικά, έναν πληθυσμό ασθενών που διατρέχουν κίνδυνο για να εισαχθούν σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ). Τα αποτελέσματα προσφέρουν ένα σημαντικό βήμα προς την αναζήτηση πρόσθετων θεραπευτικών επιλογών για την πρόληψη της εξέλιξης σε πιο κρίσιμη κατάσταση», δήλωσε ο καθηγητής κ. Γιαμαρέλλος-Μπουρμπούλης. «Εκφράζω τις πολλές ευχαριστίες μου προς το μεγάλο αριθμό ασθενών και κλινικών γιατρών που έχουν συμβάλει στην προσπάθεια στην Ελλάδα και την Ιταλία».

«Είμαστε ικανοποιημένοι με το γεγονός ότι το anakinra κατέδειξε σημαντικό όφελος επιπλέον της καθιερωμένης αγωγής όσον αφορά ένα ευρύ φάσμα κλινικών εκβάσεων», δήλωσε ο Guido Oelkers, διευθύνων σύμβουλος της Sobi. «Θα ήθελα να συγχαρώ τον καθηγητή κ. Γιαμαρέλλο-Μπουρμπούλη και τους συνεργάτες του για τη διεξαγωγή μιας τόσο εντυπωσιακής εργασίας υπό απαιτητικές συνθήκες και σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα».

## Bristol Myers Squibb

**Εγκρίθηκε νέα αποτελεσματικότερη θεραπεία για το προχωρημένο νεφροκυτταρικό καρκίνωμα**

Η **BRISTOL MYERS SQUIBB** ανακοίνωσε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το συνδυασμό nivolumab με cabozantinib για την πρώτη γραμμή θεραπεία ενήλικων ασθενών με προχωρημένο νεφροκυτταρικό καρκίνωμα (RCC). Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βασίζεται σε αποτελέσματα από τη μελέτη φάσης 3 CheckMate -9ER, σύμφωνα με τα οποία ο συνδυασμός nivolumab με cabozantinib κατέδειξε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα έναντι του sunitinib σε τρία κύρια καταληκτικά σημεία: την επιβίωση χωρίς εξέλιξη της νόσου (PFS), που ήταν το πρωτεύον καταληκτικό σημείο της μελέτης, καθώς και το ποσοστό αντικειμενικής ανταπόκρισης (ORR) στη θεραπεία και τη συνολική επιβίωση (OS) των ασθενών. Επιπλέον, ο συνδυασμός nivolumab με cabozantinib ήταν καλά ανεκτός από τους ασθενείς που συμμετείχαν στη μελέτη. Όσον αφορά την ασφάλεια, παρουσίασε τα γνωστά προφίλ ασφάλειας των δύο φαρμάκων, ενώ αναφέρθηκε μικρό ποσοστό οφειλόμενων στη θεραπεία ανεπιθύμητων ενεργειών που οδήγησαν σε διακοπή της θεραπείας.

«Χάρη στη συγκεκριμένη έγκριση, είμαστε πλέον σε θέση να προσφέρουμε στους ασθενείς δύο διαφορετικές συνδυαστικές θεραπείες με βάση το nivolumab, οι οποίες έχουν καταδείξει σημαντικά οφέλη επιβίωσης έναντι του sunitinib», δήλωσε η Dana Walker, M.D., MSCE, αντιπρόεδρος, επικεφαλής του προγράμματος ανάπτυξης του τμήματος καρκίνου του ουρογεννητικού συστήματος της Bristol Myers Squibb. «Αυτή η απόφαση-ορόσημο ενισχύει τη μακρόχρονη προσφορά της εταιρείας μας στον τομέα της ανάπτυξης και διάθεσης καινοτόμων θεραπειών για τους ασθενείς με προχωρημένο νεφροκυτταρικό καρκίνωμα. Η προσφορά αυτή ξεκίνησε με την ανάπτυξη του συνδυασμού



nivolumab με ipilimumab ως μοναδικής θεραπευτικής επιλογής για τη συγκεκριμένη κατηγορία ασθενών και τώρα συνεχίζεται με το νέο θεραπευτικό σχήμα μίας ανοσοθεραπείας και ενός αναστολέα τυροσινικής κινάσης».

Επιπρόσθετα, ο Αριστοτέλης Μπάμιας, καθηγητής Θεραπευτικής – Παθολογίας – Ογκολογίας, διευθυντής Β΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, ΠΓΝ Αττικών, δήλωσε: «Η έγκριση του συνδυασμού nivolumab με cabozantinib ως πρώτης γραμμής θεραπεία του μεταστατικού καρκίνου νεφρού αποτελεί συνέχεια της τεράστιας προόδου που έχει επιτευχθεί στο νόσημα αυτό τα τελευταία 15 χρόνια». Παράλληλα, υπογράμμισε πως «η προσθήκη ενός ακόμη ιδιαίτερα αποτελεσματικού σχήματος στη θεραπευτική μας φαρέτρα συμβάλλει όχι μόνο στη μετατροπή μιας θανατηφόρου νόσου σε χρόνια νόσημα, αλλά πλέον και στην ενδεχόμενη ίαση ενός σημαντικού ποσοστού των ασθενών αυτών».

Novartis

## Καινοτόμος θεραπεία για ασθενείς με χρόνια αυθόρμητη κνίδωση

**Η NOVARTIS** ανακοίνωσε ότι ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) χαρακτήρισε το *ligelizumab* ως καινοτόμο θεραπεία για τη θεραπεία της χρόνιας αυθόρμητης κνίδωσης (ΧΑΚ), η οποία είναι επίσης γνωστή ως χρόνια ιδιοπαθής κνίδωση (ΧΙΚ), σε ασθενείς με ανεπαρκή ανταπόκριση στη θεραπεία με H1-αντιισταμινικά.

Η χρόνια αυθόρμητη κνίδωση είναι μία απρόβλεπτη και σοβαρή νόσος του δέρματος, η οποία προσβάλλει το 0,5-1% του παγκόσμιου πληθυσμού σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη κνησμών, επώδυνων πομφών, οιδήματος (αγγειοοιδήματος), ή αμφοτέρων, διάρκειας τουλάχιστον 6 εβδομάδων χωρίς γνωστή αιτία. Η χρόνια αυθόρμητη κνίδωση μπορεί να παρουσιάζει προκλήσεις ή να αναστατώνει τους ασθενείς λόγω της βαρύτητας και της απρόβλεπτης φύσης της. Συνήθως επιμένει για 1-5 χρόνια, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις διαρκεί ακόμα περισσότερο.

«Η χρόνια αυθόρμητη κνίδωση είναι μία εξουθενωτική νόσος, η οποία μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη ζωή του ασθενούς. Καθώς οι διαθέσιμες θεραπευτικές επιλογές είναι πολύ λίγες, οι ασθενείς αναζητούν περισσότερες και καλύτερες θεραπείες για τον έλεγχο της νόσου τους», δήλωσε η Angelika Jahreis MD, PhD, Novartis Global Head Development Unit



Immunology, Hepatology & Dermatology. «Ο χαρακτηρισμός της καινοτόμου θεραπείας από τον FDA αναγνωρίζει την ανάγκη για μια πιο αποτελεσματική θεραπεία αυτής της απρόβλεπτης, συστηματικής και εξουθενωτικής νόσου».

## Τα οφέλη των αμινοξέων στη φυσική και πνευματική υγεία

**ΤΟ ΑΓΧΟΣ ΚΑΙ Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΕΣΗΣ** επηρεάζουν ολόκληρο το σώμα μας. Σχετικά νωρίς παρατηρούμε σημάδια νευρικής και υπερέντασης, ή ακόμη και προβλήματα συγκέντρωσης, ενώ μακροπρόθεσμα βλέπουμε τα αποθέματα ενέργειας να εξαντλούνται όλο και πιο γρήγορα. Παρ' όλα αυτά, ακολουθώντας μια ισορροπημένη διατροφή, πλούσια σε αμινοξέα, τα οποία είναι και υπεύθυνα για την σύνθεση πρωτεϊνών, και με την απαραίτητη ξεκούραση, μπορούμε πολύ γρήγορα να αναπληρώσουμε τα αποθέματά μας.

Όταν μιλάμε για σωματική και ψυχική υγεία, σπάνια αναφερόμαστε στα αμινοξέα, παρ' όλο που αυτές οι οργανικές ενώσεις είναι από τα βασικά δομικά στοιχεία του σώματός μας. Τα αμινοξέα, που συνθέτουν τις πρωτεΐνες, αποτελούν τα πιο πολυπληθή συστατικά των ανθρώπινων μυών και άλλων ιστών μετά το νερό. Υπάρχουν μάλιστα και αμινοξέα που το σώμα μας μπορεί να δημιουργήσει μόνο υπό ορισμένες συνθήκες.

Ένα τέτοιο αμινοξύ είναι η L-αργινίνη, η κύρια λειτουργία της οποίας είναι η αύξηση της παραγωγής νιτρικού οξειδίου. Καθώς το νιτρικό οξύ έχει αγγειοδιασταλτική δράση, μεταξύ άλλων, η L-αργινίνη βελτιώνει την κυκλοφορία του αίματος, την παροχή οξυγόνου, θρεπτικών ουσιών, υγρών και ορμονών στα κύτταρα και συμβάλει στην επιτάχυνση της επούλωσης πληγών σε περίπτωση τραυματισμών. Ένα άλλο τέτοιο θρεπτικό συστατικό είναι η ακετυλο-L-καρνιτίνη, ένα παράγωγο αμινοξέος που βοηθά τα κύτταρα να μεταβολιστούν.

Έχει θετική επίδραση στη λειτουργία του εγκεφάλου, διεγείρει τη μνήμη, βοηθά στην ενεργό σκέψη και μειώνει το αίσθημα κόπωσης. Έχει επίσης ενεργό ρόλο στη διαδικασία διάσπασης του λίπους και διατίθεται και ως συμπλήρωμα διατροφής.

Παρ' όλο που η L-αργινίνη και η ακετυλο-L-καρνιτίνη παράγονται από τον οργανισμό μας, πρέπει να γνωρίζουμε ότι το σωματικό ή ψυχικό στρες και η έντονη προπόνηση μπορούν να

μειώσουν την παραγωγή τους και συνεπώς να οδηγήσουν σε ανεπάρκειά τους. Σε αυτήν την περίπτωση, πρέπει να υπάρχει μια εξωτερική πηγή που θα καλύπτει αυτό το κενό.

Η ακετυλο-L-καρνιτίνη βρίσκεται κυρίως στα κόκκινα κρέατα, και η φυσική πηγή της L-αργινίνης είναι τα καρύδια, τα ηλιόσπορια, το καστανό ρύζι και η βρώμη, ενώ και τα δύο αμινοξέα βρίσκονται και σε ορισμένα ποιοτικά ενεργειακά ποτά. Η πρόσληψη από εξωτερικές πηγές είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους ενεργούς αθλητές και συνιστάται κατά τη διάρκεια έντονων προπονήσεων και αγώνων. Επίσης, πολλές φορές τα συμπληρώματα αυτά μπορούν να βοηθήσουν στην εργασία, μετά από μια εξαντλητική ημέρα στο γραφείο, είτε σε κάποια απλή ενασχόληση μέσα στην ημέρα, με σχετικά χαμηλής έντασης σωματική δραστηριότητα ή σε κάποια άλλη που να απαιτεί σταθερή, ισχυρή συγκέντρωση, όπως είναι για παράδειγμα τα βιντεοπαιχνίδια στον υπολογιστή.

GE Healthcare

## Γρηγορότερες και αποτελεσματικότερες διαγνώσεις με τον υπέρηχο τσέπης Vscan Air™



**ΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΟ** που βοηθά τις διαγνώσεις και τις γρηγορότερες κλινικές αποφάσεις των γιατρών είναι το Vscan Air™, ένας ασύρματος σαρωτής υπερήχων σε μέγεθος τσέπης, που παρουσιάστηκε τον περασμένο μήνα από την GE Healthcare. Αυτή η έξυπνη συσκευή επιτρέπει μια πιο εξατομικευμένη εξέταση και βελτιώνει τη λειτουργική και διαγνωστική αποδοτικότητα, τόσο εντός όσο και εκτός του νοσοκομείου.

• Το Vscan Air™ ενισχύει την κινητικότητα των επαγγελματιών υγείας και, παρά το μικρό του μέγεθος, προσφέρει εικόνες υψηλής ποιότητας, που εύκολα συγκρίνονται με εκείνες ενός πλήρους μεγέθους σαρωτή υπερήχων.

• Επιτρέπει την εξέταση ενός ασθενούς οπουδήποτε αυτός βρίσκεται και οποιαδήποτε στιγμή – η απόφαση του γιατρού μπορεί να παρθεί δίπλα στο κρεβάτι του ασθενούς.

• Οι επαγγελματίες υγείας μπορούν να πραγματοποιήσουν σαρώσεις ολόκληρου του σώματος χρησιμοποιώντας δύο ανιχνευτές τοποθετημένους στα άκρα της συσκευής. Προσφέρει τη δυνατότητα εξέτασης οργάνων που βρίσκονται κοντά στο δέρμα, όπως ο θυροειδής, και όργανα πιο βαθιά στο σώμα, όπως η καρδιά και οι πνεύμονες, που είναι εξαιρετικής σημασίας για τους ασθενείς με Covid-19.

• Οι ανιχνευτές συνδέονται με smartphone ή tablet μέσω Bluetooth, και οι εικόνες αποστέλλονται άμεσα στην εφαρμογή που είναι προεγκατεστημένη στη φορητή συσκευή, όπου και μπορούν να προβληθούν.

• Η συσκευή έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε οι γιατροί να μπορούν να πραγματοποιούν σαρώσεις με το ένα χέρι και να περιηγούνται στην εφαρμογή με το άλλο, η οποία, χάρη στα συστήματα της DICOM® TLS 1.3, παρέχει την ασφαλή αποθήκευση και το διαμοιρασμό των δεδομένων, και αυτόματα ανώνυμες εικόνες, ενώ τα προσωπικά στοιχεία του ασθενή παραμένουν στο δίκτυο του χρήστη – και όχι στο cloud.



# Η τεχνολογία διαμορφώνει νέα δεδομένα στο χώρο της Υγείας

**Π**άνω από 20 φορές υπολογίζεται ότι αυξήθηκαν μέσα σε 10 χρόνια, από το 2010 ως το 2020, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων παγκοσμίως στην ψηφιακή υγεία, γεγονός που αναδεικνύει την έμφαση που δίδεται στις τεχνολογίες της 4ης βιομηχανικής επανάστασης. Μάλιστα, επενδύσεις δεν γίνονται μόνο από φαρμακευτικές εταιρείες και γίγαντες της ιατρικής τεχνολογίας (med tech), αλλά και από ιδιωτικά κεφάλαια και τεχνολογικούς κολοσσούς, όπως οι Amazon, Apple και Facebook, που σταδιακά αναπτύσσουν επιχειρηματικούς βραχίονες στον κλάδο της υγείας, διεκδικώντας κομμάτι της ολοένα διογκούμενης πίτας της «Υγείας 4.0». Οι τεχνολογίες της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και τα μεγάλα δεδομένα, οι οποίες διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο και στην ταχύτατη ανάπτυξη εμβολίων για το νέο κορονοϊό, ανοίγουν τον δρόμο για εξατομικευμένες και προσωποποιημένες θεραπείες, επέκταση της τηλεϊατρικής και μετατόπιση της φροντίδας υγείας από την αντιμετώπιση της ασθένειας στην καλύ-

τερη πρόληψη, μέσω και της «φορετής» τεχνολογίας (wearable tech): των έξυπνων συσκευών δηλαδή, που τροφοδοτούν με δεδομένα γιατρούς και ασθενείς.

## Το 3D medical animation

Την ίδια ώρα, το 3D medical animation, μια αγορά που αναμένεται να προσεγγίσει τα 326 εκατ. ευρώ ως το 2027, κάνει την ιατρική πληροφορία πιο κατανοητή και προσβάσιμη στην κοινωνία και βοηθά στην εκπαίδευση των γιατρών.

Αυτές και άλλες ευκαιρίες για την αναβάθμιση της ιατρικής και της ανθρώπινης υγείας έρχονται «πακέτο» με σημαντικές προκλήσεις: προκλήσεις για το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και προκλήσεις κι ερωτήματα για την ηθική και τη δημοκρατία.

Τα παραπάνω επισημάνθηκαν κατά τη διαδικτυακή συζήτηση, με τίτλο «Η υγεία στην εποχή της 4ης βιομηχανικής επανάστασης», που διοργάνωσε το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στην οποία συμμετείχαν οι: Γιώργος Μητρόπουλος, επικεφαλής Τομέα Υγείας και Επιστημών της ΕΥ Greece, Παντελής Αγγελί-

δης, ιδρυτής της εταιρείας VIDAVO A.E και καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Χρυσάνθη Αϊναλή, ιδρύτρια της εταιρείας Dignosis Ltd με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο και σύμβουλος βιοπληροφορικής και Μανώλης Μπαμπάτσικος, ιδρυτής της 3DMedWorld, της πρώτης εταιρείας 3D Medical Animation στην Ελλάδα και ειδικός Εικονικής Πραγματικότητας (VR). Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος Αλεξάνδρα Γούτα.

## Πώς βοήθησε η τεχνολογία στην ταχεία παραγωγή εμβολίων για το νέο κορονοϊό;

«Η ανάπτυξη εμβολίων είναι μακρά και επίπονη διαδικασία, πολλές φορές μπορεί να κρατήσει 10-15 χρόνια» εξηγεί η βιοπληροφορικός Χρυσάνθη Αϊναλή, επισημαίνοντας πως «η διαδικασία ανάπτυξης του εμβολίου συνήθως ξεκινάει από το στάδιο της εξερεύνησης, που περιλαμβάνει την ταυτοποίηση φυσικών ή συνθετικών αντιγόνων, που έχουν τη δυνατότητα πρόληψης ή θεραπείας μιας ασθένειας. Ακολουθεί το

προκλινικό στάδιο και μετά την κλινική ανάπτυξη, που επικεντρώνεται σε σειρά κλινικών δομικών, η έγκριση από τους οργανισμούς υγείας, η παρασκευή και ο ποιοτικός έλεγχος εμβολίων ή φαρμάκων. Με την πρόοδο της πληροφορικής, της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και της γονιδιωματικής, έχουμε πολύ περισσότερα δεδομένα, με αποτέλεσμα η διάρκεια της διαδικασίας αυτής να έχει πλέον μειωθεί σημαντικά και η ανάπτυξη των εμβολίων να μπορεί να γίνει σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα. Φωτεινό παράδειγμα ήταν τα εμβόλια για τον κορονοϊό που αναπτύχθηκαν σε χρόνο-ρεκόρ».

Πώς; Χάρη στη χρήση προηγμένων αλγορίθμων και τεχνικών μηχανικής μάθησης, «που επιτρέπουν για παράδειγμα να προβλεφθεί το σχήμα των πρωτεϊνών, με μεγάλη ακρίβεια και χωρίς να χρειάζεται να περιμένουμε μήνες έρευνας (σ.σ. το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας σχετικά με τα εμβόλια κατά της Covid-19 αφορούσε την πρόκληση απόκρισης ενάντια σε μια πρωτεΐνη—είτε ολόκληρη είτε τμήμα αυτής— η οποία βρίσκεται

μόνο στον ιό που την προκαλεί). Έτσι, αντί για δύο έως τέσσερα χρόνια, που διαρκεί συνήθως το στάδιο της εξερεύνησης, διήρκεσε λιγότερο από ένα μήνα. Με την Τ.Ν. και τους αλγόριθμους που αναπτύχθηκαν μπορούσαμε πιο γρήγορα να εξερευνήσουμε τι προκαλεί τον ιό» εξηγεί η κα Αϊναλή, επισημαίνοντας ότι η ανάπτυξη και χρήση της Τ.Ν. δεν μειώνει ριζικά μόνο το χρόνο, αλλά και το κόστος ανάπτυξης φαρμάκων και εμβολίων.

## Μπορούν οι τεχνολογίες της 4ης βιομηχανικής επανάστασης να μειώσουν το κόστος των φαρμάκων;

«Τα ιστορικά δεδομένα δεν είναι "με τη μεριά μας" στην προσπάθεια μείωσης του κόστους» παρατηρεί ο κ. Αγγελίδης, επισημαίνοντας πως ο χώρος της υγείας εμφανίζει το παράδοξο να αυξάνεται το κόστος (προϊόντων και υπηρεσιών) με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

Όπως λέει, υπάρχουν πολλαπλές εξηγήσεις ως προς το γιατί συμβαίνει αυτό: το πιο σημαντικό είναι ότι για να φτάσει ένα φάρμακο ή οποιοδήποτε άλλο ιατροτεχνολογικό προϊόν στον

τελικό χρήστη χρειάζεται να περάσει από πολύπλοκη διαδικασία ελέγχου, ώστε να είναι βέβαιο πως είναι απολύτως ασφαλές. Η διαδικασία αυτή δημιουργεί και πολύ υψηλά κόστη.

«Νομίζω όμως πως μπορούμε να αισιοδοξούμε αυτή τη φορά, υπό την έννοια ότι οι καινούργιες τεχνικές, κυρίως της ανάλυσης μεγάλων δεδομένων και της προσομοίωσης, μας δίνουν τη δυνατότητα κάποια από αυτά τα στάδια ελέγχου και εγκρίσεων και να τα επιταχύνουμε και άρα να μειώσουμε το κόστος» υπογραμμίζει.

### Ποιες είναι οι κυρίαρχες τάσεις που διαμορφώνει η τεχνολογία στον τομέα της υγείας καθ' όδον προς το 2030;

Κατά τον κ. Μητρόπουλο μια ισχυρή τάση είναι η φροντίδα υγείας «on-demand», δηλαδή οπουδήποτε, οποτεδήποτε. Η επέκταση της τηλεϊατρικής σε πολύ μεγαλύτερο εύρος παγκοσμίως είναι μια ακόμα τάση, όπως και οι αλλαγές που φέρνει η χρήση των «έξυπνων» συσκευών.

«Για παράδειγμα, οι τελευταίες εκδόσεις του Apple watch πήραν έγκριση από τον FDA, ώστε το ρολόι να χρησιμοποιείται ως μηχανήμα για ηλεκτροκαρδιογράφημα. Έτσι, όταν έχουμε μια συνεδρία τηλεϊατρικής, ο γιατρός μπορεί να κάνει εξέταση στον ασθενή από μακριά, να λάβει τα δεδομένα και να αποφασίζει εκείνη την ώρα τι είδους διάγνωση θα κάνει και ποια θεραπεία θα δώσει» σημειώνει.

Μια άλλη τάση είναι η προληπτική και συμμετοχική φροντίδα. «Ιστορικά παράγουμε αυτό που λέμε "sick-care", δηλαδή φροντίζουμε για την ασθένεια αφότου συμβεί. Θεωρώ πως αυτό που θα αλλάξει θα είναι ότι θα υπάρχει μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη. Ταυτόχρονα, επειδή μέσα από όλες αυτές τις έξυπνες συσκευές αρχίζουμε να έχουμε ιδιοκτησία των δεδομένων πολύ περισσότερο από ό,τι παλαιότερα, οι αποφάσεις θα μπορούν να είναι ολοένα περισσότερο συμμετοχικές, με την πιο ενεργή συμμετοχή του ασθενούς. Και έτσι ο ρόλος του επαγγελματία υγείας, που παραδοσιακά ήταν πιο πολύ αυτός της αυθεντίας, θα αρχίσει να αλλάζει σε εκείνον του έμπιστου συμβούλου» επισημαίνει.

Προσθέτει πως, κατά τη γνώμη του, η πιο ελπιδοφόρα τάση είναι αυτή της προσωποποιημένης φροντίδας ή ιατρικής ακριβείας.

### Με... κώδικα το DNA και γλώσσα προγραμματισμού την CRISPR

Ίσως η μεγαλύτερη πρόοδος στο τεχνολογικό πεδίο στον τομέα της βιοϊατρικής την τελευταία δεκαετία να ήταν τα άλματα που έγιναν ως προς

**Σύμφωνα με την EUROSTAT, στην Ευρώπη επενδύονται στη φαρμακευτική E&A άνω των 36 εκατ. ευρώ και στις ΗΠΑ φτάνουν τα 62 εκατ. δολάρια. Η φαρμακοβιομηχανία δαπανά σημαντικά ποσά για έρευνα και ανάπτυξη καθώς αντιπροσωπεύει το 5% της συνολικής ιδιωτικής δαπάνης στην Ελλάδα**



την αλληλουχία του ανθρώπινου γονιδιώματος. Ποιο θα είναι «το επόμενο μεγάλο βήμα»;

«Αυτό που βλέπω εγώ ως το επόμενο μεγάλο βήμα, κι ήδη έχει ξεκινήσει, είναι το gene editing, η τεχνολογία CRISPR, με την οποία ουσιαστικά μπορούμε να επεξεργαστούμε γονίδια και καθίσταται δυνατή η διόρθωση σφαλμάτων στο DNA με σχετική ευκολία» εκτιμά η κα Αϊναλή.

Όπως λέει, γνωρίζοντας ότι υπάρχει κάποια μετάλλαξη, που προκαλεί ασθένεια στον οργανισμό, με αυτή την τεχνολογία μπορούμε να επεμβαύμε και να αλλάξουμε τα πράγματα. «Η τεχνολογία αυτή επιτρέπει στους επιστήμονες να προσεγγίσουν τις ασθένειες με νέους τρόπους και θα μπορούσε να τους δώσει μια μέρα τη δυνατότητα να θεραπεύσουν εκατοντάδες γενετικές ασθένειες ή να δημιουργήσουν φυτά ανθεκτικά στα παράσιτα ή και να αναβιώσουν εξαφανισμένα είδη» σημειώνει. Προειδοποιεί ωστόσο ότι υπάρχουν και διεισφοροι κίνδυνοι. Για παράδειγμα, λέει, αφού το εργαλείο επεξεργασίας «κόψει» το DNA, αυτό επισκευάζεται μεν, αλλά μερικές φορές εισάγονται καινούργιες μεταλλάξεις.

«Πιστεύω ότι η βιολογία θα είναι η επόμενη μεγάλη πλατφόρμα υπολογιστών, όπου το DNA θα είναι ο κώδικας και η CRISPR η γλώσσα προγραμματισμού. Η T.N. θα δείξει το δρόμο στα σκοτάδια της πολυπλοκότητας» εκτιμά, ενώ ως προς τις ανησυχίες που εκφράζονται περί χρήσης των τεχνολογιών αυτών, π.χ., για πειράματα ευγονικής, επισημαίνει πως οι κυβερνήσεις πρέπει και μπορούν να θέσουν όρια.

### Τι είναι το Medical Animation και γιατί είναι σημαντικό;

Το 2017 ο 33χρονος σήμερα Μανώλης Μπαμπάτσικος άφησε μια αξιολήευτη καριέρα σε θυγατρική του κινηματογραφικού κολοσσού «Warner Bros», για να επιστρέψει στην Ελλάδα, όπου ίδρυσε την πρώτη εταιρεία 3D medical animation επί ελληνικού εδάφους. Τι είναι όμως το Medical animation και γιατί είναι σημαντικό;

«Για μένα» εξηγεί ο κ. Μπαμπάτσικος «ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός του ασθενούς είναι πολύ σημαντικός. Είναι σημαντικό ο ασθενής να είναι στο επίκεντρο, να αντιλαμβάνεται τις ιατρικές διαδικασίες και πιστεύω

πως το Medical animation (μέσα από την τρισδιάστατη κινούμενη εικόνα), βοηθά στο να γίνει η πληροφορία πιο εύληπτη και κατανοητή. Μεγάλες έρευνες δείχνουν πως όταν ένας άνθρωπος βλέπει μια animated διαδικασία, νιώθει πολύ μεγαλύτερη ασφάλεια να ακολουθήσει μια ιατρική διαδικασία, από ό,τι αν του την εξηγούσε ένας γιατρός ή την έβλεπε σε ένα ρεαλιστικό βίντεο».

Στην περίπτωση της ιατρικής, όταν λέμε animation δεν μιλάμε φυσικά για... καρτούν. «Προσομοιώνουμε τρισδιάστατα την ιατρική διαδικασία και προσπαθούμε να σχηματίσουμε (και να απεικονίσουμε) ένα σενάριο, χάρη στο οποίο ο ασθενής μπορεί να την αντιληφθεί πολύ πιο εύπεπτα» σημειώνει.

### Ποιο είναι το μέγεθος της αγοράς που σχηματίζεται γύρω από το «Health 4.0»;

«Το κομμάτι που αφορά την ψηφιακή υγεία, την έξυπνη υγεία, την Υγεία 4.0, είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί γιατί είναι δύσκολο να αποφασίσουμε τι αποτελεί όντως digital health και τι είναι απλά η εξέλιξη του παραδοσιακού» λέει ο κ.Μητρόπου-

λος, παραθέτοντας ωστόσο κάποιες εκτιμήσεις, βάσει των οποίων αυτό το κομμάτι ειδικά κυμαίνεται μεταξύ 100 και 150 δισ. δολαρίων παγκοσμίως, με προοπτική για τριπλασιασμό ως εξαπλασιασμό του ως το 2025. «Ενας σημαντικός δείκτης είναι οι επενδύσεις που γίνονται στο κομμάτι του digital health. Πριν από 10 χρόνια, το 2010, οι συνολικές επενδύσεις παγκοσμίως ήταν 1 δισ. δολ. περίπου, ενώ το 2020 είναι πάνω από 20 φορές αυτό το νούμερο» σημειώνει.

### Είναι προετοιμασμένες οι ελληνικές επιχειρήσεις, υποδομές και οργανισμοί για τη μετάβαση στην «Υγεία 4.0»;

«Σε σχέση με την Ε.Ε. των 27, είμαστε στις θέσεις 25, 26 και 27, όταν αρχίσουμε να μιλάμε για υιοθέτηση λύσεων ψηφιακής υγείας, ηλεκτρονικό φάκελο και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ οργανισμών. Οι περιοχές στις οποίες πρέπει κάποιος να επενδύσει είναι πάρα πολλές. Και για αυτό είναι πολύ δύσκολο να κάνει κανείς εκτίμηση του ύψους μιας επένδυσης που χρειάζεται, είτε είναι αυτό στη δημόσια υγεία είτε στους ιδιωτικούς φορείς. Το κυριότερο είναι ότι όλο αυτό δεν υπακούει σε κάποια big bang προσέγγιση, δηλαδή βάζω αυτά τα λεφτά και φτάνω από το σημείο "α" στο "β", αλλά περισσότερο μοιάζει με ένα συνεχές ταξίδι. Πρέπει κάποιος να κοιτάει συγκεκριμένες περιοχές, στις οποίες χρειάζεται να γίνουν πράγματα, είτε μιλάμε για υποδομές —πχ. στα νοσοκομεία—είτε για επέκταση της τηλεϊατρικής ή βάσεις για big data είτε για εκπαίδευση στις ψηφιακές τεχνολογίες του έμψυχου δυναμικού σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα».

«Τα στελέχη τεχνολογίας στον τομέα της υγείας είναι πολύ λίγα και σίγουρα πρέπει να υπάρχει εισροή στελεχών» σημειώνει ο κ. Μητρόπουλος και συμπληρώνει ότι ένας άλλος σκόπελος είναι το κομμάτι του ρυθμιστικού και νομικού πλαισίου: «Ήδη, σε κάποια έργα που κάνουμε στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, πολλές φορές έχουμε μπροστά μας τοίχους, που σχετίζονται με παρωχημένες νομοθεσίες ή μη επικαιροποιημένα πλαίσια».

Την ανάγκη η Ελλάδα να κάνει πιο γρήγορα βήματα στο κομμάτι ακριβώς του ρυθμιστικού πλαισίου υπογράμμισε και ο κ. Αγγελίδης, υπενθυμίζοντας ότι η αγορά της υγείας είναι regulatory-driven, δηλαδή αναπτύσσεται με βάση το κανονιστικό πλαίσιο και όχι την καταναλωτική συμπεριφορά (consumer-driven) και την τεχνολογία (technology-driven).

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

**Η** πρώτη ψυχιατρική κλινική για παιδιά και εφήβους στη νοτιοδυτική Ελλάδα πρόκειται να λειτουργήσει άμεσα στο «Καραμανδάνειο» Νοσοκομείο Παιδών της Πάτρας. Το έργο, χρηματοδοτήθηκε από την 6η Υγειονομική Περιφέρεια, ενώ με απόφαση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εντάχθηκε στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2014-2020».

Η συγκεκριμένη δομή βρίσκεται κοντά στο «Καραμανδάνειο» και στεγάζεται στο παλιό κτίριο του νοσοκομείου, που ανακαινίστηκε πρόσφατα και ήδη λειτουργούν εκεί τα τακτικά εξωτερικά ιατρεία του Παιδοψυχιατρικού Τμήματος.

Όπως ανέφερε στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο διοικητής του «Καραμανδάνειο» Νοσοκομείου Παιδών, Παύλος Αθανασόπουλος, «έχουν ολοκληρωθεί οι προσλήψεις γιατρών και νοσηλευτών, οι οποίοι θα στελεχώσουν την κλινική, που θα έχει

## «ΚΑΡΑΜΑΝΔΑΝΕΙΟ» ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ Ξεκινά η λειτουργία ψυχιατρικής κλινικής για παιδιά και εφήβους



δυναμικότητα επτά κλινών». Ειδικότερα, σύμφωνα με τον διοικητή του νοσοκομείου, «η κλινική, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει την επόμενη εβδομάδα, θα στελεχώνεται από

πέντε παιδοψυχιάτρους, τέσσερις ψυχολόγους, τρεις λογοθεραπευτές, μία κοινωνική λειτουργό, έναν εργασιοθεραπευτή και 17 νοσηλευτές, ενώ αναμένεται να προσληφθεί ακόμη

μία κοινωνική λειτουργός».

Σύμφωνα με τον διοικητή του νοσοκομείου, «η λειτουργία της κλινικής αποτελεί τη μοναδική δομή στη νοτιοδυτική Ελλάδα και πλέον δεν θα χρειάζεται να μεταφέρονται τα περιστατικά σε δομές της Αθήνας».

Στο πλαίσιο των υπηρεσιών του Παιδοψυχιατρικού Τμήματος εντάσσονται δράσεις εκτός της δομής, όπως διαλέξεις στα σχολεία για ενημέρωση σε θέματα ψυχικής υγείας και εφηβείας, ομιλίες σε συλλόγους, ειδικές παρεμβάσεις σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ιδρύματα κοινωνικής πρόνοιας κ.ά.

### Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης

#### Καινοτόμος θεραπεία για την σπάνια ασθένεια, α-μαννοσίδωση

**Γ**ια πρώτη φορά στην Ελλάδα, χορηγήθηκε με επιτυχία η βελμανάση άλφα (velmanase alfa) σε ανήλικο ασθενή με α-μαννοσίδωση. Η χορήγηση έγινε στην Α΄ Παιδιατρική Κλινική στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, η οποία αποτελεί «κέντρο αναφοράς» για τις σπάνιες παθήσεις (Ειδικό Ιατρείο Συμβουλευτικής Παιδιατρικής και Σπανίων Γενετικών Παθήσεων). Όπως τονίζεται, η χορήγηση έγινε δυνατή χάρη στις ενέργειες της διοίκησης του νοσοκομείου, ώστε να αποκτηθεί η πρόσβαση στη θεραπεία μέσω του ΙΦΕΤ. Είναι σημαντικό που η προμήθεια του νέου φαρμάκου εγκρίθηκε από το υπουργείο Υγείας, κάτι που δείχνει την ευαισθησία για τα σπάνια νοσήματα, ακόμα και εν μέσω πανδημίας.

«Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, χορηγήθηκε στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης μια νέα καινοτόμος θεραπεία σε έναν ανήλικο ασθενή με α-μαννοσίδωση» δήλωσε ο υπουργός Υγείας Βασίλης Κικίλιας, τονίζοντας ότι πρόκειται για ένα σπάνιο κληρονομικό νόσημα, με το οποίο υπολογίζεται ότι γεννιούνται ένα στα 500.000 παιδιά και μέχρι πρότινος δεν υπήρχε καμία θεραπεία.

Η μαννοσίδωση τύπου α είναι ένα σπάνιο κληρονομικό λυσοσωμιακό νόσημα με το οποίο υπολογίζεται ότι γεννιούνται ένα στα 500.000 παιδιά. Οφείλεται σε ανεπάρκεια μιας ενζυμικής πρωτεΐνης, της α-μαννοσίδωσης (MANB) με αποτέλεσμα συσώρευση ολιγοσακχαριτών (κυρίως μαν-



νόζης) σε διάφορα όργανα. Προκαλείται από μετάλλαξη στο γονίδιο της MANB (MAN2B1), το οποίο έχει εντοπιστεί στο χρωμόσωμα 19p13.2-q12. Το νόσημα χαρακτηρίζεται από προοδευτική εμφάνιση αταξίας, μυϊκής αδυναμίας, καθυστέρηση λόγου, νευροαισθητηριακής βαρνοκίας, σκελετικές δυσμορφίες και δυσμορφίες προσώπου, μέτρια-σοβαρή πολλαπλή δυσόσωση καταστροφική πολυαρθροπάθεια, με τελική κατάληξη τις σοβαρές κινητικές και εκτελεστικές διαταραχές των ασθενών. Η α-μαννοσίδωση δεν έχει φυλετική προτίμηση. Οι περιπτώσεις που έχουν αναφερθεί προέρχονται από ολόκληρο τον κόσμο και η πρώτη περίπτωση ασθενούς δημοσιεύθηκε το 1967 (Ockerman). Η

velmanase alfa αποτελεί την πρώτη εγκεκριμένη θεραπεία για την α-μαννοσίδωση, η οποία έλαβε έγκριση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων το Μάρτιο του 2018. Πρόκειται για μακροχρόνια αγωγή ενζυμικής υποκατάστασης για τη θεραπεία των μη νευρολογικών εκδηλώσεων στους ασθενείς (παιδιά, εφήβους και ενήλικες), με ήπια έως μέτρια μορφή της α-μαννοσίδωσης. Η θεραπεία αντικαθιστά το ένζυμο που λείπει στον οργανισμό και βοηθά στην αποκατάσταση της κυτταρικής λειτουργίας. Η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα του φαρμάκου έχουν ερευνηθεί σε 5 βασικές μελέτες στις οποίες έλαβαν μέρος 33 ασθενείς ηλικίας από 6 έως 35 ετών. Η χορήγηση γίνεται ενδοφλεβίως μία φορά την εβδομάδα.



### Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

#### Παγκόσμια πλατφόρμα για την πρόληψη των πανδημιών

**Τ**η δημιουργία ενός παγκόσμιου κέντρου πρόληψης και ανίχνευσης επιδημιών στο Βερολίνο, ανακοίνωσαν ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας Τέντρος Αντανόμ Γκεμπρεγέσους και η Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ. Η πλατφόρμα, που θα έχει έδρα το Βερολίνο και αναμένεται να ανοίξει τον Σεπτέμβριο, θα εργαστεί με εταίρους σε όλο τον κόσμο προκειμένου να "διαβλέψει, να προβλέψει, να ανιχνεύσει, να προετοιμαστεί και να απαντήσει στους κινδύνους της πανδημίας και της επιδημίας σε όλο τον κόσμο", εξήγησε ο Π.Ο.Υ.

"Ο νέος Κόμβος του Π.Ο.Υ. θα είναι μια παγκόσμια πλατφόρμα στον τομέα της πρόληψης των πανδημιών, συνενώνοντας διάφορους κυβερνητικούς, πανεπιστημιακούς και ιδιωτικούς θεσμούς. Είμαι ευτυχής που ο Π.Ο.Υ. επέλεξε το Βερολίνο και καλώ εταίρους από όλο τον κόσμο να συνεισφέρουν" στο σχέδιο, είπε ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Οργανισμού. Η πανδημία της Covid-19 ανέδειξε τα κενά των παγκόσμιων συστημάτων πληροφοριών για τις πανδημίες και τις επιδημίες, δήλωσε ο διευθυντής του Π.Ο.Υ. σε συνέντευξη τύπου, σημειώνοντας ότι οι ιοί μετακινούνται γρήγορα, αλλά τα δεδομένα μπορούν να μετακινηθούν ακόμη πιο γρήγορα. Διαθέτοντας καλές πληροφορίες, οι χώρες και οι κοινότητες μπορούν να είναι πάντα ένα βήμα μπροστά από τους κινδύνους.

Σε ότι αφορά στην περίπτωση της Covid-19, οι πρώτες μολύνσεις αναφέρθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019 στην κινεζική πόλη Ουχάν, ενώ η επιδημία κέρδιζε ήδη έδαφος. Οι διεθνείς ειδικοί στους οποίους ανέθεσε ο Π.Ο.Υ. να μελετήσουν την προέλευση του ιού συμφωνούν ότι η επιδημία μπορεί να είχε ξεκινήσει από τα τέλη Σεπτεμβρίου έως τις αρχές Δεκεμβρίου. "Σκοπός μας είναι ο Κόμβος (Hub) του Π.Ο.Υ. να κάνει αυτή τη δουλειά να γίνεται με μεγαλύτερη ταχύτητα, παράγοντας καλύτερα δεδομένα και καλύτερες αναλύσεις", είπε ο κ. Γκεμπρεγέσους. "Η πανδημία της Covid-19 μας έμαθε ότι μόνο μαζί μπορούμε να καταπολεμήσουμε τις πανδημίες και τις επιδημίες", δήλωσε από την πλευρά της η Άγκελα Μέρκελ.

## ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Τη βεβαιότητα ότι το ελληνικό σχέδιο ανάκαμψης θα είναι ένα από τα πρώτα εθνικά σχέδια που θα εγκριθεί, «και πολύ σύντομα, μέσα στον Ιούνιο» εξέφρασε ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς κατά τον εναρκτήριο χαιρετισμό του στο 6ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, ενώ ταυτόσημες θέσεις εξέφρασε και ο Ιταλός επίτροπος αρμόδιος για τα οικονομικά θέματα, Πάολο Τζεντιλόνι. Για πιθανότητα εκταμίευσης της προκαταβολής ακόμη και μέσα στον Ιούλιο μίλησε ο Ιταλός επίτροπος.

σελ.  
48-49



# BANCASSURANCE & Banking



## ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ



# Πειραιώς

# Συγκέντρωσε 2,1 δισ. από το πλάνο των 3 δισ. ευρώ

- Καθαρά έσοδα 1,3 δισ. ευρώ από την ΑΜΚ, ενώ το capital plan έχει ήδη αποδώσει 820 εκατ. ευρώ
- Σε δύο φάσεις και υπό αιρέσεις η έκδοση Additional Tier I ομολογιών

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΙΤΣΙΟΥ

**Τ**ο μεγαλύτερο και πλέον κρίσιμο σκέλος των κινήσεων κεφαλαιακής του ενίσχυσης ολοκληρώσε, μετά την επιτυχή αύξηση κεφαλαίου, ο όμιλος Πειραιώς, θέτοντας έτσι τις βάσεις για την υλοποίηση και του πλάνου επιθετικής εξυγίανσης του ισολογισμού του.

Η Πειραιώς Financial Holdings, εταιρεία συμμετοχών του ομίλου, άντλησε από την αγορά κεφάλαια ύ-

πους 1,38 δισ. ευρώ (τα καθαρά έσοδα μετά την αφαίρεση των εξόδων ανέρχονται σε 1,29 δισ. ευρώ), τα οποία μαζί με τις ενέργειες του capital plan, που θα αποφέρουν περίπου 1 με 1,1 δισ. ευρώ και τη μελλοντική έκδοση Additional Tier I τίτλων ως 600 εκατ. ευρώ, θα απορροφήσουν το κόστος της επιθετικής εξυγίανσης του ισολογισμού της, διατηρώντας σε ικανοποιητικά επίπεδα την κεφαλαιακή της επάρκεια.

Συνέχεια στις σελίδες 46-47

Συνέχεια από τη σελίδα 45

Πρόκειται για το μεγαλύτερο εγχείρημα εξυγίανσης τραπεζικού ισολογισμού που αναλήφθηκε στην Ελλάδα, καθώς μέσα σε περίπου 18 μήνες (από τον Οκτώβριο του 2020 ως το Μάρτιο του 2022) η Τράπεζα Πειραιώς, κατά 100% θυγατρική της Πειραιώς Financial Holdings, θα έχει τιτλοποιήσει/πωλήσει απαιτήσεις από δάνεια μικτής λογιστικής αξίας 19,3 δισ. ευρώ.

Παρ' όλα αυτά το ρίσκο υλοποίησης είναι χαμηλό. Αφενός, επειδή ένα μέρος της εξυγίανσης έχει ήδη συντελεστεί και μάλιστα εν μέσω πανδημίας. Αφετέρου, επειδή η επέκταση του προγράμματος κρατικής εγγυώσεως επί των ομολογιών πρώτης διαβάθμισης (Ηρακλής II) επιτρέπει την ομαλή συνέχιση των τιτλοποιήσεων.

Η Πειραιώς έχει ήδη υπογράψει με την Intrum δεσμευτικές συμφωνίες για τις τιτλοποιήσεις Phoenix και Vega, συνολικής μικτής αξίας 6,9 δισ. ευρώ και θα προχωρήσει σε δύο ακόμη τιτλοποιήσεις, αθροιστικού ύψους 11 δισ. ευρώ. Επιπρόσθετα, θα πωλήσει δάνεια (μεμονωμένα ή σε χαρτοφυλάκια), ύψους 1,4 δισ. ευρώ.

Άμεσος στόχος είναι να μειώσει το απόλυτο μέγεθος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων της (Non Performing Exposures- NPEs) στα 3,6 δισ. ευρώ επί εναπομεινάντος χαρτοφυλακίου χορηγήσεων 39 δισ. ευρώ (NPE ratio περίπου 9%), μέσα στο επόμενο 12μηνο. Σημειώνεται ότι στα 3,6 δισ. ευρώ συνοπολογίζονται

# Πειραιώς: Συγκέντρωσε 2,1 δισ. από το πλάνο των 3 δισ. ευρώ



και τα νέα NPEs, που προέκυψαν (0,2 δισ.) ή εκτιμάται ότι θα προκύψουν (0,8 δισ.), λόγω πανδημίας.

Η επίπτωση στο συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας από τις προαναφερόμενες τιτλοποιήσεις και πωλήσεις, μετά το όφελος από τη μείωση του σταθμισμένου σε κίνδυνο ενεργητικού, εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 660 μονάδες βάσης (6,6%) και θα υπερκαλυφθεί από το ποσό των περι-

που 3 δισ. ευρώ, που έρχονται από αύξηση κεφαλαίου (ΑΜΚ), capital plan και έκδοση Additional Tier I τίτλων.

Στο τέλος του προγράμματος εξυγίανσης, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας θα είναι υψηλότερος του 16%, ενώ το Fully Loaded CET I ratio θα διαμορφωθεί περίξ του 10%. Σημειώνεται ότι, πέραν της ΑΜΚ, έχει ολοκληρωθεί και το συ-

► **Η Πειραιώς έχει, ήδη, υπογράψει με την Intrum δεσμευτικές συμφωνίες για τις τιτλοποιήσεις Phoenix και Vega, συνολικής μικτής αξίας 6,9 δισ. ευρώ και θα προχωρήσει σε δύο ακόμη τιτλοποιήσεις, αθροιστικού ύψους 11 δισ. ευρώ**



## ΤτΕ: Αυξήθηκαν οι καταθέσεις

**Α**ύξηση κατά 1,66 δισ. ευρώ παρουσίασαν το Μάρτιο του 2021 οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα, ενώ οι καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκαν κατά 825 εκατ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 288 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Τράπεζα της Ελλάδας.

Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης της εγχώριας οικονομίας μειώθηκε σε 15,6% από 15,9% τον προηγούμενο μήνα, ενώ η μηνιαία καθαρή ροή ήταν θετική κατά 2.421 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 415 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του συνόλου των καταθέσεων μειώθηκε σε 6,9% από 9,5% τον προηγούμενο μήνα, ενώ η μηνιαία καθαρή ροή ήταν θετική κατά 1.431 εκατ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαρής ροής 38 εκατ. ευρώ το Φεβρουάριο του 2021.

### Χρηματοδότηση της εγχώριας οικονομίας

Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση, το Μάρτιο, ήταν θετική κατά 2.018 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 135 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε σε 73,1%, από 77,6% τον προηγούμενο μήνα.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε σε 2,9%, από 3,7% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της συνολικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα ήταν θετική κατά 403 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 281 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, το Μάρτιο, ήταν θετική κατά 595 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 392 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο ετήσιος ρυθμός

## Στο 1,1 δισ. ευρώ τα επαναλαμβανόμενα προ προβλέψεων κέρδη το 2024

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ θα χάσει, κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, έσοδα από τόκους της τάξης των 150-155 εκατ. ευρώ, λόγω της από-ανα-γνώρισης –για κάποιους μήνες– των χαρτοφυλακίων Phoenix και Vega. Το 2022 θα χάσει, για τον ίδιο λόγο, επιπρόσθετα έσοδα από τόκους, της τάξης των 270 εκατ. ευρώ.

Μέρος των παραπάνω εσόδων προβλέπεται να υποκατασταθούν χάρη στις νέες χορηγήσεις (5,7 δισ. φέτος, 6 δισ. το 2022, 6,7 δισ. το 2023) και στα διευρυμένα περιθώρια από τη συμμετοχή στο πρόγραμμα στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (TLTRO).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να φθάσουν σε 1,2 δισ. το 2023 και στο 1,3 δισ. ευρώ το 2024 από 1,5 δισ. ευρώ πέρσι. Τα επαναλαμβανόμενα προ προβλέψεων κέρδη (recurring pre-provision income) προβλέπεται να αυξηθούν κατά 150 εκατομμύρια ως το 2024, φθάνοντας στο 1,1 δισ. ευρώ. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου, στον ίδιο ορίζοντα, αναμένεται να ανέλθει στο 1,8% και το καθαρό περιθώριο προμήθειας σε περίπου 0,6%.

Η τράπεζα έχει θέσει το «φιλόδοξο» στόχο να διατηρήσει, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, το λόγο κόστους προς έσοδα (cost to income) στα επίπεδα του 45%, μέσω πρωτοβουλιών μείωσης κόστους και περαιτέρω επενδύσεων στην ψηφιοποίηση.

Υπενθυμίζεται ότι το 2024 προβλέπεται το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων της τράπεζας (NPE ratio) επί των συνοδικών χορηγήσεων να διαμορφώνεται χαμηλότερα του 3%, εκτίμηση που αν δεν διαταραχθεί θα ρίξει ως το 2024 το κόστος κινδύνου σε περίπου 60 μονάδες βάσης.

Με βάση τις παραπάνω παραδοχές, η Πειραιώς υπόσχεται απόδοση επί μέσου όρου ενσώματων ιδίων κεφαλαίων περίπου 5% βραχυπρόθεσμα και άνω του 10% μεσοπρόθεσμα.

ντριπτικό μέρος των ενεργειών του capital plan, οι οποίες έχουν αποφέρει 820 εκατ. ευρώ πρόσθετα κεφάλαια από πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων και συνθετικές τιτλοποιήσεις.

Έτσι έχουν ήδη συγκεντρωθεί τα 2,1 δισ. ευρώ από το πλάνο κεφαλαιακής ενίσχυ-

σης, ύψους περίπου 3 δισ. ευρώ.

Θα ακολουθήσει στο τέταρτο τρίμηνο του 2021 άλλη μια συνθετική τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων SMEs, ύψους περίπου 1,7 δισ. ευρώ, από την οποία θα προκύψει μείωση του σταθμισμένου σε κίνδυνο ενεργητικού κατά 1,2 δισ. ευρώ (περίπου

220 εκατ. η θετική επίδραση στα κεφάλαια) καθώς και η έκδοση Additional Tier I ομολογιών ως 600 εκατ. ευρώ.

### Άμεσα η έκδοση Additional Tier I ομολογιών 300 εκατ. ευρώ

Η έκδοση Additional Tier I ομολογιών ως 600 εκατ. ευρώ προβλεπόταν εξ αρχής να πραγματοποιηθεί σε δύο χρονικές περιόδους: μια στο α' εξάμηνο της φετινής χρονιάς και μια το φθινόπωρο ή στις αρχές του χειμώνα. Η πρώτη έκδοση ενδέχεται να πραγματοποιηθεί μετά τη δημοσίευση αποτελεσμάτων α' τριμήνου (στις 20 Μαΐου), εφόσον η Πειραιώς κρίνει ότι οι συνθήκες επιτρέπουν ικανοποιητική τιμολόγηση. Το ύψος της έκδοσης θα ανέλθει σε 300 εκατ. ευρώ.

Αν κριθεί ότι οι συνθήκες που επικρατούν στις αγορές Μάιο και Ιούνιο δεν είναι πρόσφορες η έκδοση θα μετατεθεί για το προσεχές φθινόπωρο. Το αν θα υπάρξει, τελικώς, δεύτερη έκδοση θα εξαρτηθεί από σειρά παραμέτρων με βασικότερες το ύψος των κεφαλαίων, που θα φέρουν οι εναπομείνουσες δράσεις του capital plan και οι τυχόν αποκλίσεις ως προς την κεφαλαιακή επίδραση των κινήσεων εξυγίανσης του ισοζυγισμού.

Τέλος, για την τράπεζα σημασία έχει να μην απασχολεί υπερβάλλοντα κεφάλαια, σε μια περίοδο που θα επιδιώξει να υποκαταστήσει μέρος της λειτουργικής κερδοφορίας, η οποία χάνεται λόγω της από-ανα-γνώρισης/πώλησης δανείων μικτής λογιστικής αξίας 19,3 δισ. ευρώ. Η βαρύτητα της παραπάνω παραμέτρου θα ενισχυθεί, εφόσον διαφανεί ότι αφήνουμε πίσω την πανδημία και δημιουργηθούν συνθήκες ισχυρής ανάκαμψης της εγχώριας οικονομίας, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.



## Χρήστος Σταϊκούρας Ψήφος εμπιστοσύνης της αγοράς η επιτυχής έκδοση του 5ετούς ομολόγου

«ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ των θυσιών της κοινωνίας και της αξιοπιστίας και αποδοτικότητας της κυβερνητικής πολιτικής», χαρακτήρισε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας την έκδοση του 5ετούς ομολόγου στις 5/05, από την οποία η χώρα άντλησε 3 δισ. ευρώ, με σχεδόν μηδενικό επιτόκιο (τελική απόδοση 0,2%) που αποτελεί νέο ιστορικό χαμηλό ως προς το κόστος δανεισμού του Δημοσίου, ανεξαρτήτως διάρκειας. Επιπλέον, η σημερινή έκδοση είχε μεγάλη υπερκάλυψη και εξαιρετική ποιότητα.

Ο υπουργός σχολίασε και τη δημοπρασία τρίμηνων εντόκων γραμματίων, όπου υπήρξε νέο ιστορικό ρεκόρ απόδοσης (-0,4%), επισημαίνοντας ότι η μεθοδική δουλειά του ΟΔΔΗΧ και συνοδικά του υπουργείου Οικονομικών και της κυβέρνησης φέρνει θετικά αποτελέσματα.

Ανέφερε ακόμη ότι από τον Ιούλιο 2019, όταν η Ν.Δ. ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας έως σήμερα, η Ελλάδα έχει αντλήσει 25 δισ. ευρώ από τις αγορές, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους. Έτσι, προσέθεσε, «παρά τις αυξημένες δυσκολίες και την πρωτόγνωρη αβεβαιότητα, καταφέρνουμε να διατηρούμε τα ταμειακά διαθέσιμα της χώρας σε ασφαλές ύψος».

«Η σημερινή ψήφος εμπιστοσύνης της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας έρχεται να προστεθεί σε μία σειρά πρόσφατων θετικών οικονομικών εξελίξεων, όπως είναι η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, η ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής, η τόνωση του δείκτη της μεταποίησης και η βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος. Εξελίξεις που πιστοποιούν την ορθότητα, την αποτελεσματικότητα και τη διορατικότητα της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής, η οποία εδράζεται στη στοχευμένη μείωση φόρων και ασφαλιστικών εισφορών και στην υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών. Πάνω σε αυτή τη βάση, με σχέδιο, αυτοπεποίθηση και συστηματική δουλειά, θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε, ώστε να θέσουμε –άμεσα– τη χώρα σε τροχιά υψηλής, βιώσιμης, έξυπνης και κοινωνικά δίκαιης ανάπτυξης», καταλήγει στη δήλωσή του ο υπουργός Οικονομικών.

## του ιδιωτικού τομέα το Μάρτιο

μεταβολής μειώθηκε σε 7,9%, από 9,5% τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων (ΜΧΕ) μειώθηκε σε 8,7%, από 10,3% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 413 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 320 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκε σε 0,0%, από 0,4% τον προηγούμενο μήνα. Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησής τους ήταν θετική κατά 182 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 72 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τους ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις ήταν θετική κατά 34 εκατ. ευρώ, έναντι θετικής καθαρής ροής 25 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής

της χρηματοδότησής τους αυξήθηκε σε 3,8%, από 3% τον προηγούμενο μήνα.

Αρνητική κατά 225 εκατ. ευρώ ήταν η μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τους ιδιώτες και τα ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα το Μάρτιο, έναντι αρνητικής καθαρής ροής 136 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της χρηματοδότησής τους διαμορφώθηκε σε -2,7%, από -2,5% τον προηγούμενο μήνα.

### Καταθέσεις της εγχώριας οικονομίας στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα

Μείωση κατά 232 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Μάρτιο, οι καταθέσεις της γενικής κυβέρνησης, έναντι μείωσης κατά 779 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα και ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής διαμορφώθηκε σε -50,6%, από -41,5% τον προηγούμενο μήνα.

Αύξηση κατά 1.663 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Μάρτιο του 2021, οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα, έναντι αύξησης κατά 741 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ε-

νώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε σε 13,8%, από 14,9% τον προηγούμενο μήνα.

Αύξηση κατά 870 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Μάρτιο του 2021, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων, έναντι αύξησης κατά 437 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε σε 19,8%, από 37,4% τον προηγούμενο μήνα. Ειδικότερα, οι καταθέσεις των ΜΧΕ αυξήθηκαν κατά 1.695 εκατ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 149 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Οι καταθέσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκαν κατά 825 εκατ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 288 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Τέλος, αύξηση κατά 793 εκατ. ευρώ παρουσίασαν, το Μάρτιο, οι καταθέσεις των νοικοκυριών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, έναντι αύξησης κατά 304 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε σε 9,3%, από 9,9% τον προηγούμενο μήνα.

# Εντός του Ιουνίου η έγκριση του ελληνικού σχεδίου ανάκαμψης

**Τ**η βεβαιότητα ότι το ελληνικό σχέδιο ανάκαμψης θα είναι ένα από τα πρώτα εθνικά σχέδια που θα εγκριθεί, «και πολύ σύντομα, μέσα στον Ιούνιο», εξέφρασε ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μαργαρίτης Σχοινάς κατά τον εναρκτήριο χαιρετισμό του στο 6ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, ενώ ταυτόσημες θέσεις εξέφρασε και ο Ιταλός επίτροπος αρμόδιος για τα οικονομικά θέματα, Πάολο Τζεντιλόνι.

Ειδικότερα, εστιάζοντας στο σχέδιο ανάκαμψης, ο επίτροπος της Κομισιόν τόνισε πως πρόκειται για μια ακόμη ιστορική ευκαιρία για τη δημιουργία μιας νέας Ελλάδας, σύγχρονης, εξωστρεφούς, δημιουργικής, έτοιμης να ανταποκριθεί όχι μόνο στο τώρα, αλλά και σε αυτό που έρχεται, που μπορεί να επενδύσει στο διεθνώς αποδεδειγμένα σπουδαίο ανθρώπινο δυναμικό της, φέρνοντας πίσω όσους Έλληνες έδωξε η κρίση και δημιουργώντας σύγχρονες υποδομές για καινοτομία σε αυτή τη χώρα.

Σημείωσε πως το σχέδιο αυτό είναι ελληνικό, made in Greece, made in EU Greece, που γράφτηκε σε αυτή τη χώρα, δεν το έγραψαν άλλοι για μας. Παράλληλα, ο Μαργαρίτης Σχοινάς έστειλε το μήνυμα πως «μόνο μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε» και υπογράμμισε πως στην τωρινή αυτή δύσκολη συγκυρία, την κρίσιμότερη σε βάθος γενεών, το κοινό μας μέλ-



Ο κ. Μαργαρίτης Σχοινάς



Ο κ. Πάολο Τζεντιλόνι

λον μας θα κριθεί εν πολλοίς από το τι θα αποφασίσουμε και το τι θα καταφέρουμε να κάνουμε μαζί σε 4 μεγά-

λα ευρωπαϊκά εργοτάξια».

Την έγκριση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης που θα είναι ολοκληρω-

μένα μέσα στο δεύτερο 15ήμερο του Ιουνίου και την πιθανότητα εκταμίευσης της προκαταβολής ακόμη και μέ-

σα στον Ιούλιο προανήγγειλε ο Ιταλός επίτροπος αρμόδιος, για τα οικονομικά θέματα, Πάολο Τζεντιλόνι.

## Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Ενέκρινε ελληνικό πρόγραμμα ύψους 500 εκατ. ευρώ

**Ε**γκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τους κανόνες της Ε.Ε. για τις κρατικές ενισχύσεις, ελληνικό πρόγραμμα στήριξης ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ για να στηριχθούν επιχειρήσεις που σχετίζονται με την εστίαση και επλήγησαν από το ξέσπασμα του κορονοϊού. Το καθεστώς εγκρίθηκε βάσει του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και θα είναι ανοικτό σε εταιρείες όλων των μεγεθών που παρουσίασαν μείωση του κύκλου εργασιών πάνω από 30% το 2020, σε σύγκριση με το 2019. Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, με κάθε επιχορήγηση να ανέρχεται έως και στο 7% του ετήσιου κύκλου εργασιών του δικαιούχου.

«Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών εστίασης έχουν πληγεί από την έξαρση του κορονοϊού και τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της διασποράς του ιού. Το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων ύψους 500 εκατ. ευρώ θα δώσει στην Ελλάδα τη δυνατότητα να βοηθήσει τις εταιρείες αυτές να καλύψουν τις ανάγκες τους σε ρευστότητα και να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Θα εξακολουθήσουμε να συνεργαζόμαστε στενά με τα κράτη-μέλη με σκοπό την ε-



ξεύρεση λύσεων για να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές επιπτώσεις της έξαρσης του κορονοϊού σύμφωνα με τους κανόνες της Ε.Ε.» δήλωσε σχετικά η επίτροπος Μαργκρέτε Βεστέιγιερ, αρμόδια για την πολιτική ανταγωνισμού.

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή, βάσει του προσωρινού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις, καθεστώς ύψους 500 εκατ. ευρώ που

θα παρέχει στήριξη σε εταιρείες υπηρεσιών εστίασης, όπως εστιατόρια και κινητές μονάδες εστίασης, υπηρεσίες τροφοδοσίας εκδηλώσεων, υπηρεσίες παροχής ποτών και άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης, που πλήττονται από την έξαρση του κορονοϊού. Το καθεστώς συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και

θα είναι ανοικτό σε επιχειρήσεις κάθε μεγέθους που παρουσίασαν μείωση του κύκλου εργασιών άνω του 30 % κατά το 2020, σε σύγκριση με το 2019. Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, με κάθε επιχορήγηση να ανέρχεται σε ποσοστό έως και 7 % του ετήσιου κύκλου εργασιών του δικαιούχου. Σκοπός του καθεστώτος είναι να παράσχει στους δικαιού-



Μιλώντας επίσης στο Οικονομικό Φόρουμ, ο κ. Τζεντιλόνι είπε ότι μέχρι στιγμής έχουν εγκρίνει το σχέδιο για τους ίδιους πόρους της Ε.Ε. 19 κράτη και μέχρι αύριο οι εγκρίσεις μπορεί να φτάσουν τις 20. Αν λοιπόν οι επτά χώρες που απομένουν εγκρίνουν και αυτές την «εξουσιοδότηση» που θα πρέπει να δώσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δανειστεί από τις αγορές μέχρι το τέλος του μήνα, τότε η Ε.Ε. μπορεί να αντλήσει κεφάλαια μέσα στο Ιούνιο. Με αυτόν το σχεδιασμό είναι δυνατό να γίνει εκταμίευση της προκαταβολής του 13% μέσα στον Ιούλιο. Αυτά είναι καλά νέα για την Ευρώπη, είπε ο κ. Τζεντιλόνι, προ-

σθέτοντας: «Μετά από μεγάλη προετοιμασία είμαστε έτοιμοι να προτείνουμε την έγκριση από το Συμβούλιο στο δεύτερο 15ήμερο του Ιουνίου ώστε να έχουμε τις προκαταβολές εντός Ιουλίου». Τόνισε, πάντως, ότι αν οι χώρες που έχουν ήδη καθυστερήσει να στείλουν τα τελικά τους σχέδια, το κάνουν τον Ιούνιο, τότε το πρόγραμμα του δανεισμού και της εκταμίευσης της προκαταβολής θα προσαρμοστεί ανάλογα. Όπως είπε ο Ιταλός επίτροπος, μέχρι στιγμής έχουν κατατεθεί 14 ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και αναμένονται και τα υπόλοιπα μέχρι και το τέλος του μήνα, με δυο ή

τρεις εξαιρέσεις. Ειδικά για την Ελλάδα σημείωσε ότι ήταν η δεύτερη μετά την προεδρεύουσα Πορτογαλία η οποία κατέθεσε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα το οποίο είναι συμβατό με τους τέσσερις άξονες που ορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε.

Τόνισε ότι είναι πολύ θετικό πως το ελληνικό σχέδιο κάνει χρήση του συνόλου των διαθέσιμων πόρων της Ε.Ε., δηλαδή και τις επιχορηγήσεις ύψους 18,5 δισ. ευρώ αλλά και τα δάνεια ύψους 12,7 δισ. ευρώ και πρόσθεσε ότι το ίδιο το σχέδιο περιλαμβάνει ολοκληρωμένες προτάσεις τόσο σε ό,τι αφορά τα έργα όσο και τις μεταρρυθμίσεις.



Διαδικτυακή εκδήλωση Εθνικής Τράπεζας:

## Οι προκλήσεις της επόμενης ημέρας

Η διαμόρφωση του μακροοικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στη χώρα μας και σε διεθνές επίπεδο, καθώς η οικονομία ανοίγει και ο παραγωγικός ιστός στην Ελλάδα αθροίζει να ξαναμπει με νέες δυνάμεις στη δημιουργική του καθημερινότητα, βρέθηκε στο επίκεντρο εκδήλωσης που διοργανώθηκε από το Private Banking της Εθνικής Τράπεζας διαδικτυακά. Στο ζήτημα αυτό που απασχολεί σήμερα οικονομικούς ιθύνοντες και απλούς πολίτες αναφέρθηκε ο Νικόλαος Βέττας, γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ στην εκδήλωση απηύθυνε χαιρετισμό η γενική διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής της Εθνικής, Χριστίνα Θεοφιλήδη καθώς και οι οικονομικοί αναλυτές της τράπεζας οι οποίοι συμμετείχαν σε διάλογο, με στόχο να φέρουν στην επιφάνεια κοινούς προβληματισμούς αναφορικά με το διαγραφόμενο οικονομικό τοπίο.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασής του ο κ. Βέττας τόνισε πως η ανάκαμψη της παγκόσμιας και της ελληνικής οικονομίας φέτος θα εξαρτηθεί από τη συνέχιση ή και ενίσχυση των μέτρων στήριξης των οικονομιών και από παράγοντες που σχετίζονται με την πανδημία, όπως η πρόοδος του εμβολιασμού. Την ίδια στιγμή, το Ταμείο Ανάκαμψης είναι υψηλής σημασίας. Οι πόροι που θα εισέλθουν, όσο σημαντικοί ύψους και να είναι, δεν επαρκούν σε καμία περίπτωση για να καλύψουν το επενδυτικό κενό από μόνοι τους, αλλά είναι κρίσιμο να δημιουργήσουν πλαίσιο για κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, ο Νίκος Μαγγίνας, chief economist της Εθνικής Τράπεζας, ανέφερε ότι η παρατηρούμενη επιτάχυνση των πληθωριστικών πιέσεων διεθνώς αντανακλά, κυρίως, προσωρινούς παράγοντες, δικαιολογώντας τη στάση των κεντρικών τραπεζών έως σήμερα. Για το θέμα της αύξησης του χρέους παγκοσμίως, καθώς και του ελληνικού χρέους, επισήμανε ότι, αν και χρειάζεται εγρήγορση, ωστόσο είναι απόρροια προσωρινών μέτρων. Υπογράμμισε επίσης ότι, ειδικά για την Ελλάδα, τα ευνοϊκά χαρακτηριστικά του χρέους και η επίδραση του Ταμείου Ανάκαμψης μπορούν να αντισταθμίσουν την παροδική επιδείνωση.

Ο Ηλίας Τσιριγώτακας, Head of Global Markets Research της τράπεζας, υπογράμμισε πως η νομισματική πολιτική, και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, παραμένει εξαιρετικά διευκολυντική. Σε συνδυασμό με την πρωτοφανή δημοσιονομική στήριξη, τίθενται οι βάσεις για ισχυρή ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας την περίοδο 2021-2022, υπό την προϋπόθεση πως η δυναμική της πανδημίας φθίνει, σύμφωνα με τις προσδοκίες.

Ο Δανιήλ Μανιάλογλου, επικεφαλής του Private Banking της Εθνικής Τράπεζας, συνοψίζοντας όσα ακούστηκαν, δήλωσε πως η συγκυρία χαρακτηρίζεται από προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες και απαιτεί στενή παρακολούθηση. Ίσως η πιο αντιπροσωπευτική περιγραφή της στάσης των επενδυτών είναι αυτή της «επιφυλακτικής αισιοδοξίας».

## για τη στήριξη επιχειρήσεων εστίασης

χους κεφάλαιο κίνησης για την απόκτηση πρώτων υλών απαραίτητων για τις δραστηριότητές τους.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το καθεστώς που κοινοποίησε η Ελλάδα πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προσωρινό πλαίσιο. Ειδικότερα, η ενίσχυση i) δεν θα υπερβαίνει το 1,8 εκατ. ευρώ ανά δικαιούχο και ii) θα χορηγηθεί το αργότερο ως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η Επιτροπή θα δώσει επίσης τη δυνατότητα στα κράτη-μέλη να μετατρέπουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 επιστρεπτέα μέσα (π.χ. εγγυήσεις, δάνεια, επιστρεπτές προκαταβολές) που χορηγούνται βάσει του προσωρινού πλαισίου σε άλλες μορφές ενίσχυσης, όπως άμεσες επιχορηγήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του προσωρινού πλαισίου. Το προσωρινό πλαίσιο δίνει στα κράτη-μέλη τη δυνατότητα να συνδυάζουν όλα τα μέτρα στήριξης, εκτός από δάνεια και εγγυήσεις για το ίδιο δάνειο και εφόσον δεν υπερβαίνουν τα όρια που προβλέπονται στο προσωρινό πλαίσιο. Δίνει επίσης στα κράτη-μέλη τη δυνατότητα να συνδυάζουν όλα τα μέτρα στήριξης που εγκρίνονται βάσει του προσωρινού πλαισίου με τις υφιστάμενες δυνατότητες χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, ύψους έως 25.000 ευρώ σε διάστημα τριών οικονομικών ετών για εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή γεωργικό τομέα, 30.000 ευρώ σε διάστημα τριών οικονομικών ετών για εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και

200.000 ευρώ σε διάστημα τριών οικονομικών ετών για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε άλλον τομέα. Ταυτόχρονα, τα κράτη-μέλη πρέπει να δεσμευτούν ότι θα αποφεύγουν τη αδικαιολόγητη σωρευση μέτρων στήριξης για τις ίδιες εταιρείες, ώστε η στήριξη να περιορίζεται στην κάλυψη των πραγματικών αναγκών τους. Επιπλέον, το προσωρινό πλαίσιο συμπληρώνει τις πολλές άλλες δυνατότητες που έχουν ήδη στη διάθεσή τους τα κράτη-μέλη για τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης του κορονοϊού, σύμφωνα με τους κανόνες της Ε.Ε. για τις κρατικές ενισχύσεις. Στις 13 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τη συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην έξαρση της νόσου Covid-19, στην οποία περιγράφονται οι εν λόγω δυνατότητες. Για παράδειγμα, τα κράτη-μέλη μπορούν να προβαίνουν σε αλληλέγγυη γενική εφαρμογή υπέρ των επιχειρήσεων (π.χ. αναβολή φόρων ή επιδότηση της εργασίας μειωμένου ωραρίου σε όλους τους τομείς), οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Μπορούν επίσης να χορηγούν αποζημίωση σε επιχειρήσεις για ζημιές τις οποίες υπέστησαν και οι οποίες προκλήθηκαν άμεσα από την έξαρση του κορονοϊού. Το προσωρινό πλαίσιο θα εφαρμοστεί έως το τέλος Δεκεμβρίου 2021. Για να υπάρξει ασφάλεια δικαίου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει, πριν από την εν λόγω ημερομηνία, την ανάγκη τυχόν παράτασής του.

## Υπουργείο Οικονομικών Παράταση για το «ΓΕΦΥΡΑ 2»

**ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΤΑΙ** έως και τη Δευτέρα 31 Μαΐου 2021 η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ 2», που παρέχει στήριξη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας του κορονοϊού, δηλαδή έχουν υποστεί μείωση κύκλου εργασιών κατά τουλάχιστον 20% το 2020, συγκριτικά με το 2019, αναφέρει ανακοίνωση του υπουργείου Οικονομικών.

Η στήριξη αφορά την κρατική επιδότηση της μηνιαίας δόσης επιχειρηματικών δανείων, σε ποσοστό έως 90% και για χρονικό διάστημα 8 μηνών. Το πρόγραμμα έχει ιδιαίτερα θετική απήχηση, καθώς, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του υπουργείου Οικονομικών, μέσα σε ένα μήνα –από τις 5 Απριλίου, ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της σχετικής ψηφιακής πλατφόρμας, μέχρι χτες, 9 Μαΐου– υποβλήθηκαν συνολικά 31.495 αιτήσεις, σημειώνει η ανακοίνωση. Εξ αυτών, 17.920 είναι αιτήσεις από πολύ μικρές επιχειρήσεις, 9.636 από ελεύθερους επαγγελματίες ή ατομικές επιχειρήσεις, 3.325 από μικρές επιχειρήσεις και 614 από μεσαίες επιχειρήσεις.

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι από το πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ 1» έχουν ήδη επιδοτηθεί 118.841 δάνεια τα οποία αντιστοιχούν σε 75.370 δικαιούχους, με το συνολικό ποσό της κρατικής επιδότησης που έχει καταβληθεί να ανέρχεται στα 119,6 εκατ. ευρώ, σε συνολικά 6 φάσεις πληρωμών, από το Νοέμβριο του 2020 έως και τον Απρίλιο του 2021.

Με την υλοποίηση των προγραμμάτων «ΓΕΦΥΡΑ 1» και «ΓΕΦΥΡΑ 2», η κυβέρνηση ενισχύει το πλέγμα μέτρων στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων που πλήττονται από τις οικονομικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης, προκειμένου να ξεπεράσουν τις παρούσες δυσκολίες το συντομότερο δυνατό, σύμφωνα με την ανακοίνωση. Ταυτόχρονα, επιβραβεύει –για πρώτη φορά– τη συνέπεια και ενισχύει την κουλτούρα πληρωμών, προστίθεται στην ανακοίνωση.

**Ε**κίνησε η διαδικασία για τα νέα επενδυτικά δάνεια από μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II. Ο νέος κύκλος χρηματοδοτήσεων, όπως ανακοίνωσε η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με 10 εμπορικές τράπεζες και με χρηματοδότηση από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα, καινοτομία» του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Σκοπός του νέου κύκλου, όπως αναφέρει ανακοίνωση, είναι να τεθεί στη διάθεση της ελληνικής επιχειρηματικότητας ένα ακόμη σημαντικό υποστηρικτικό εργαλείο για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων, ώστε να αξιοποιηθούν αμέσως το νέο ευνοϊκό περιβάλλον επανεκκίνησης της οικονομίας, μετά την οδυνηρή εμπειρία της πανδημικής κρίσης.

Η Hellenic Development Bank, μέσω του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II, ενεργοποιεί τη διαδικασία χορήγησης αυτών των νέων δανείων επενδυτικού σκοπού για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το ύψος των επενδυτικών δανείων μπορεί να κυμαίνεται από 25.000 ευρώ έως και 1.500.000 ευρώ, με τη διάρκεια αποπληρωμής τους να κυμαίνεται από 5 έως 10 χρόνια.

Τα δάνεια θα χορηγούνται από τις 10 συνεργαζόμενες τράπεζες, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους προς τις επιχειρήσεις, αφού η συνεργασία με την Hellenic Development Bank προσφέρει δυνατότητα περιόδου χάριτος έως και 2 έτη, ενώ και το επιτόκιο κάθε δανείου είναι σημαντικά

# ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Δάνεια από 25.000 ευρώ για ΜμΕ



μειωμένο σε σχέση με αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις των τραπεζών.

«Το υπουργείο Ανάπτυξης και η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για άλλη μία φορά, εν μέσω της κρίσης, αποδεικνύουν τα αντανάκλαστικά τους. Ένα νέο επενδυτικό προϊόν για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους και περίοδο χάριτος εξασφαλίστηκε μέσα από δέκα συνεργαζόμενες τράπεζες για το αμέσως επόμενο διάστημα ώστε να τονώσουμε με δάνεια από 25.000 έως και 1.500.000 και με αποπληρωμή 5 έως 10 χρόνια όλες τις επιχειρήσεις που έχουν πραγματική διάθεση να επενδύσουν τα κεφάλαιά τους

και να πραγματοποιήσουν τα οράματά τους στην Ελλάδα» δήλωσε σχετικά ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Άδωνις Γεωργιάδης.

Οι ενδιαφερόμενες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθήσουν την εξής διαδικασία:

1. Υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης ηλεκτρονικά πρώτα στο Πληροφορικό Σύστημα των Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στο δικτυακό τόπο [www.ependyseis.gr](http://www.ependyseis.gr).
2. Το αίτημα προσδιορίζει την τράπεζα επιλογής από την οποία επιθυμεί να δανειοδοτηθεί.
3. Κατόπιν υποβολή του αιτήματος στην τράπεζα της επιλογής τους και

αξιολόγηση.

Η Hellenic Development Bank (HDB) για το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II συνεργάζεται με τα εξής χρηματοπιστωτικά ιδρύματα:

1. Τράπεζα Πειραιώς,
2. Alpha Bank,
3. Eurobank,
4. Εθνική Τράπεζα,
5. Τράπεζα Αττικής,
6. Παγκρήτια Τράπεζα,
7. Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων,
8. Συνεταιριστική Τράπεζα Ηλείου,
9. Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας,
10. Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας.

## ALPHA PRIVATE BANK

# Προκλήσεις και ευκαιρίες στη μετά Covid-19 εποχή

**Τ**ους λόγους αισιοδοξίας των επενδυτών για την επόμενη ημέρα μετά την πανδημία ανέλυσαν τα στελέχη Private Banking του Ομίλου Alpha Bank, στην ψηφιακή εκδήλωση "Νέα αφετηρία για την ελληνική και την παγκόσμια οικονομία", με τη συμμετοχή περισσότερων από 300 πελατών.

«Μετά τη μεγαλύτερη μεταπολεμική ύφεση παγκοσμίως, οι οικονομίες ανακάμπτουν, αλλά με διαφορετικό ρυθμό. Ξεχωρίζουν για τη δυναμική τους οι οικονομίες των ΗΠΑ και της Κίνας, ενώ έπονται η Ευρωζώνη μαζί με την Ελλάδα, η δυναμική των οποίων αναμένεται να ισχυροποιηθεί όσο θα βελτιώνεται η αντιμετώπιση της πανδημίας. Στο πεδίο των επενδύσεων, παραδοσιακά ξεχωρίζουν, σε αυτή φάση του κύκλου, οι κατηγορίες των μετοχών και τα εμπορεύματα έναντι των ομολόγων», σημείωσε ο κ. Πάνος Ρεμούνδος, διευθυντής Επενδυτικών Χαρτοφυλακίων της Alpha Bank.

Ο κ. Ρεμούνδος τόνισε ότι υπάρχουν τρεις βασικοί λόγοι αισιοδοξίας για την οικονομική προοπτική: η πρόοδος των εμβολιασμών παγκοσμίως που ήδη φέρνει από θετικά αποτελέσματα σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και το Ισραήλ, τα συνεχιζόμενα προγράμματα στήριξης των κεντρικών τραπεζών και, βεβαίως, τα συντονισμένα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης των κυβερνήσεων, με αιχμή του δόρατος τις πρωτοβουλίες των ΗΠΑ για πρόγραμμα στήριξης 1,9 τρις. \$ και πρόσθετο σχέδιο αύξησης δαπανών για υποδομές τα επόμενα 8 έτη στα 2,25 τρις. \$, αλλά και το Ευρω-

παϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, ύψους 750 δισ. ευρώ, που συμφωνήθηκε από τους ηγέτες της Ε.Ε.

Επίσης ο κ. Ρεμούνδος υπογράμμισε ότι η τρέχουσα οικονομική συγκυρία τροφοδοτεί συχνές εναλλαγές επενδυτικών τοποθετήσεων, που σε αυτή τη χρονική στιγμή περιορίζουν την ελκυστικότητα δυναμικών κλάδων της οικονομίας όπως η τεχνολογία και ευνοούν τους μετοχικούς κλάδους που έχουν κυκλικό χαρακτήρα, λόγω της προοπτικής ανοίγματος της οικονομίας, όπως ο χρηματοοικονομικός τομέας, η κατανάλωση, τα μέταλλα και η ενέργεια.

Τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας και τη σημαντική ευκαιρία που συνιστά για τη χώρα η αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης ανέλυσε στην παρουσίασή της η Βιολέτα Σπυροπούλου, υποδιευθύντρια της Διεύθυνσης Μετοχικών Επενδύσεων της Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, σημειώνοντας ότι η κινητοποίηση επιπλέον ιδιωτικών κεφαλαίων και οι νέες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις δημιουργούν συνολικές επενδύσεις άνω των 57 δισ. ευρώ.

Όπως τόνισε η κυρία Σπυροπούλου, οι επενδύσεις αυτές θα κατευθυνθούν πρωτίστως προς την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για το μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας και την αύξηση της απασχόλησης.



# The Insurers Company!!!

14, Amfitheas Av. & Agion Anargiron Str.,  
P.C.: 175 64, Palaio Faliro | Athens | Greece

TEL: (0030) 210-9764307  
e-mail: [office@euroins.gr](mailto:office@euroins.gr) | website: [www.euroins.gr](http://www.euroins.gr)

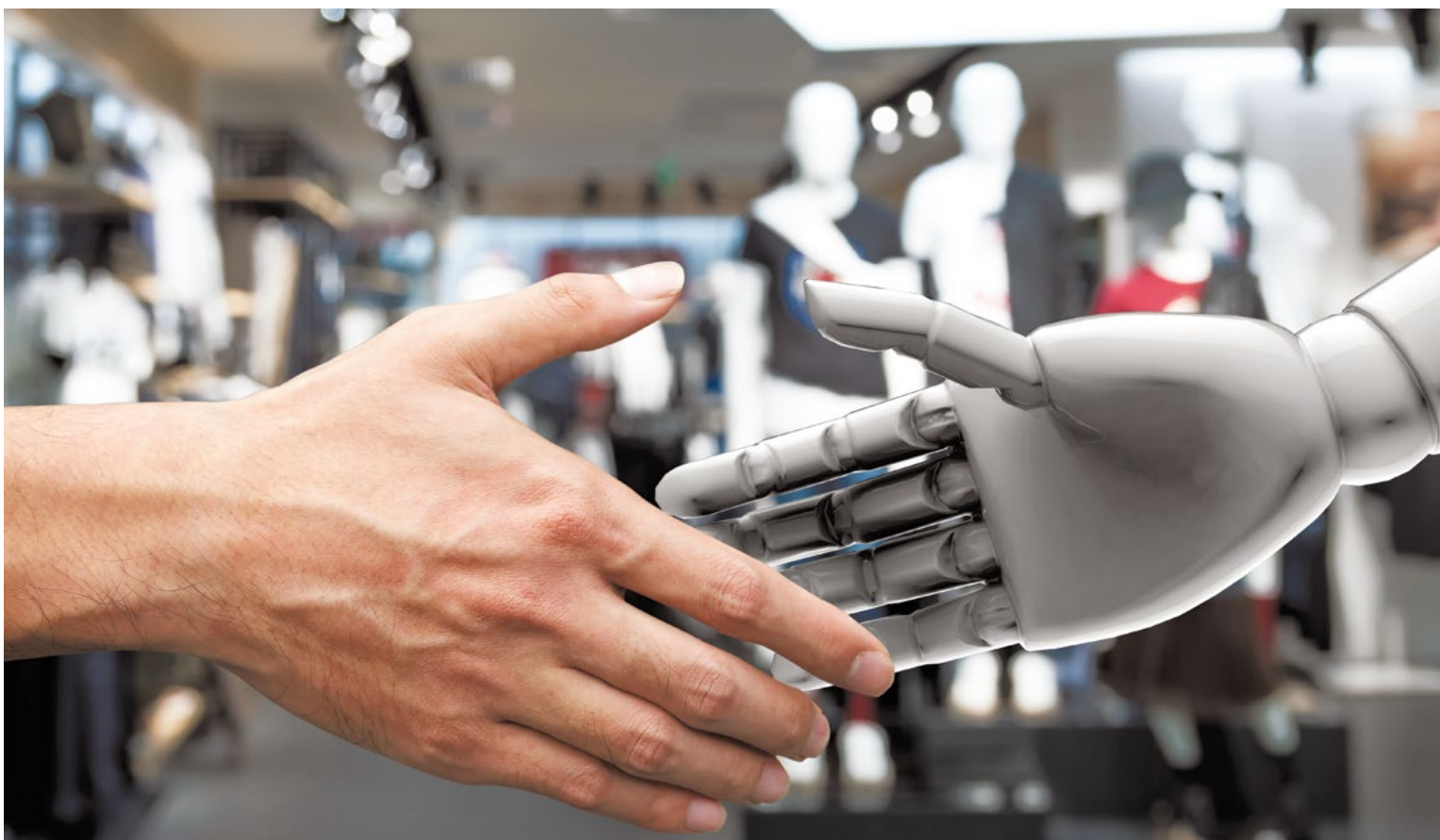
# Καινοτόμο ρομπότ κατασκευάζει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο

**Έ**να ρομπότ-βοηθός που θα μαθαίνει από τον άνθρωπο και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη βιομηχανία κατασκευάζεται στο Εργαστήριο Αυτοματοποίησης και Ρομποτικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το ερευνητικό έργο για την κατασκευή του ρομπότ φέρει την ονομασία ProgHRC και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της δράσης «Ερευνώ-δημιουργώ-καινοτομώ-β' κύκλος». Υλοποιείται με τη συμμετοχή ομάδας επιστημόνων από το Εργαστήριο Αυτοματοποίησης και Ρομποτικής του ΑΠΘ και τη συνδρομή ιδιωτικής εταιρείας.

Σκοπός του ProgHRC είναι η ανάπτυξη ενός καινοτόμου ρομπότ-βοηθού στο οποίο ο άνθρωπος θα επιδεικνύει κιναισθητικά σύνθετες επαναλαμβανόμενες ή περιοδικές εργασίες και αυτό θα μαθαίνει να τις εκτελεί με σταδιακή αυτοματοποίηση. Το έργο θα βασιστεί σε σύγχρονες μεθόδους εκμάθησης που θα εξελιχθούν για να επιτευχθεί αποδοτική συνεργασία ανθρώπου και ρομπότ. Επιπλέον, θα χρησιμοποιηθούν σύγχρονες μέθοδοι μηχανικής όρασης με κάμερες βάθους οι οποίες θα αναπτυχθούν κατάλληλα ώστε να προσφέρουν αντίληψη του περιβάλλοντος χώρου στο ρομπότ σε συνδυασμό με τη δυνατότητα λαβής αντικειμένων. Με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί ευχρηστία, προσαρμοστικότητα και ασφάλεια, δίνοντας τη δυνατότητα στο ρομπότ να μαθαίνει από τον άνθρωπο πώς να εκτελεί διάφορες εργασίες.

Αποτέλεσμα του έργου θα είναι η δημιουργία ενός φορητού και ευέλικτου κελιού εργασίας με ρομποτικό βραχίονα, που θα τοποθετείται στη γραμμή παραγωγής και θα προγραμματίζεται εύκολα και γρήγορα για τη συγκεκριμένη εργασία από τον άνθρωπο, χωρίς να απαιτείται εξειδικευμένο προσωπικό.

Το έργο θα υλοποιηθεί ξεκινώντας από τον προσδιορισμό των αναγκών της βιομηχανίας, τον ορισμό των σεναρίων χρήσης και την εξαγωγή των προδιαγραφών του ρομποτικού συστήματος. Στη συνέχεια θα αναπτυχθούν λύσεις πέραν της τεχνολογικής στάθμησης για επίδειξη της κίνησης από τον άνθρωπο με κιναισθητική καθοδήγηση του βραχίονα, αυτόματη προσαρμογή του ρομπότ σε αλλαγές του χώρου εργασίας μέσω μηχανικής όρασης και ασφάλεια της



**Σκοπός του ProgHRC είναι η ανάπτυξη ενός καινοτόμου ρομπότ-βοηθού στο οποίο ο άνθρωπος θα επιδεικνύει κιναισθητικά σύνθετες επαναλαμβανόμενες ή περιοδικές εργασίες και αυτό θα μαθαίνει να τις εκτελεί με σταδιακή αυτοματοποίηση**

συνεργασίας με αποφυγή εμποδίων και διάκριση επαφών του ρομπότ με το περιβάλλον. Τέλος, θα γίνει σύνθεση του συνολικού συστήματος (υλικού και λογισμικού) το οποίο θα δοκιμαστεί και θα αξιολογηθεί σε πραγματικό βιομηχανικό περιβάλλον παραγωγής και συσκευασίας βιολογικών τροφίμων.

Σύμφωνα με τη Ζωή Δουλγέρη, συντονίστρια του έργου και καθηγήτρια του Εργαστηρίου Αυτοματοποίησης & Ρομποτικής (EAP) του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών του ΑΠΘ: «Η τάση στη βιομηχανία για ευφυή και ευέλικτα συστήματα παραγωγής, γνωστή και ως Industry 4.0, απαιτεί από τα ρομπότ δυνατότητες όπως αυξημένη αντίληψη του περιβάλλο-

ντός τους, ταχεία προσαρμογή σε αλλαγές και μικρό χρόνο επαναπρογραμματισμού. Συνεπώς υπάρχει ανάγκη για ένα εξελιγμένο μοντέλο παραγωγής με ρομπότ που να είναι εύχρηστα, ευέλικτα, οικονομικά και αποδοτικά».

Ο Φώτης Δημέας, μεταδιδάκτορας ερευνητής στο ΕΑΡ-ΑΠΘ, αναφέρει πως «ο χειριστής, μετά την επίδειξη της κίνησης, θα μπορεί να αφήσει το ρομπότ και αυτό θα συνεχίσει αυτόνομα την εκτέλεση της εργασίας του. Ταυτόχρονα, ένα σύστημα 3D όρασης θα αναγνωρίζει αντικείμενα που έρχονται προς το ρομπότ σε τυχαίες θέσεις και το ρομπότ θα προσαρμόζει κατάλληλα την κίνησή του για να τα πιάσει. Με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθεί ευχρηστία, προσαρμοστικό-

τητα και ασφάλεια, δίνοντας τη δυνατότητα στο ρομπότ να μαθαίνει από τον άνθρωπο πώς να εκτελεί διάφορες εργασίες σε πολύ λίγο χρόνο».

Η επίπτωση του ProgHRC σε εθνικό επίπεδο οικονομίας είναι η συνεισφορά στην ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ μέσω της μείωσης του χρόνου προγραμματισμού και των συσχετιζόμενων δαπανών αυτοματοποίησης όπως η εξειδίκευση των χειριστών, ιδίως σε γραμμές παραγωγής με συχνές εναλλαγές που δεν δικαιολογούν αυτοματοποίηση λόγω υψηλού κόστους. Δεδομένου όμως του χαμηλού κόστους αγοράς συνεργατικών ρομπότ που ξεκινούν από 15.000 €, το απαιτούμενο κεφάλαιο και ο χρόνος απόδοσης της επένδυσης θα μπορούν πλέον να γίνουν μη απαγορευτικά.

**Το παρόν έργο έχει τους ακόλουθους στόχους:**

**1** Ανάπτυξη μεθόδου για εύκολο προγραμματισμό ρομπότ από τον άνθρωπο με επίδειξη και σταδιακή αυτοματοποίηση, σε σύνθετες επαναλαμβανόμενες και περιοδικές κινήσεις.

**2** Μεταφορά νέας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στο σύστημα σταδι-

ακής αυτοματοποίησης ενσωματώνοντας καινοτόμες μεθόδους 3D όρασης για προσαρμοστικότητα σε αλλαγές του περιβάλλοντος και λαβή αντικειμένων υπό αβεβαιότητες στη θέση τους.

**3** Ανάπτυξη συστημάτων ασφαλείας του ρομποτικού συστήματος για συνεργασία με τον άνθρωπο με καινοτόμες μεθόδους αποφυγής συγκρούσεων και δυναμικών εμποδίων που εμφανίζονται στο χώρο.

**4** Σύνθεση συνολικού ρομποτικού συστήματος με στόχο ένα φορητό ρομποτικό κελί εργασίας που μπορεί να αξιοποιηθεί ως ένα εργαλείο σε πλήθος διαφορετικών εφαρμογών και όχι απλώς μια ad hoc λύση.

**5** Αξιολόγηση των δυνατοτήτων του ρομποτικού συστήματος για σταδιακή αυτοματοποίηση εργασιών σε συνεργασία με τον άνθρωπο, εντός πραγματικού βιομηχανικού περιβάλλοντος στον τομέα της παραγωγής τροφίμων.

**6** Σύνδεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας ως προς το Industry 4.0, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την εκμετάλλευση νέων παραγωγικών διαδικασιών στην ελληνική και την ευρωπαϊκή οικονομία.

## ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΕΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΝ ΜΕΣΩ ΚΡΙΣΗΣ ΜΕ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΡΕΚΟΡ ΝΕΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Παρά την κρίση που πυροδότησε η πανδημία, η Τράπεζα ανακοίνωσε κέρδος 50,5 εκατομμυρίων ευρώ μετά τη φορολογία για το έτος 2020 (125,7 εκατομμύρια € πριν από τις ζημιές αποζημίωσης), ενώ διατήρησε την ισχυρή κεφαλαιακή επάρκειά της σε δείκτες 22,34%, ποσοστό που υπερβαίνει κατά πολύ τις ελάχιστες απαιτήσεις των εποπτικών αρχών. Παράλληλα, καταγράφηκε αξιοσημείωτη μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της, με το δείκτη MEX στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων να διαμορφώνεται στο 15,7%.

σελ.  
57

# Nextdeal cyprus

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 1,25 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

# Ώθηση 2,8% στην ανάπτυξη ως το 2026



**Το σχέδιο ανάκαμψης θα αποτελέσει το κύριο όπλο της οικονομικής αντεπίθεσης για τα επόμενα 5 έως 6 χρόνια. Θα συνοδεύει και θα προδιαγράφει και το νέο μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας**

Του ανταποκριτή μας στην Κύπρο **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

**Τ**ο «Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΕΣΑΑ) της Κύπρου, μέσω του οποίου θα εκταμιευθούν κονδύλια 1,25 δισ. ευρώ από τον ευρωπαϊκό μηχανισμό ανάκαμψης, αναμένεται να δώσει ισχυρή ώθηση στην κυπριακή οικονομία τα επόμενα χρόνια. Η περσινή χρονιά έκλεισε με ύφεση 5,1%, χαμηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωζώνης, αλλά και τις υπόλοιπες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, χάρη

σε ένα ευρύ πακέτο δημοσιονομικής στήριξης. Το 2020, ο συνολικός αντίκτυπος του πακέτου υποστήριξης ανήλθε σε περίπου 2,6 δισ. ευρώ και ο πραγματικός δημοσιονομικός αντίκτυπος στο 3,6% του ΑΕΠ. Το 2021, τα μέτρα στήριξης θα συνεχιστούν, με το δημοσιονομικό αντίκτυπο να ανέρχεται στο 3,4% του ΑΕΠ. Η εφαρμογή ορισμένων μέτρων επεκτείνεται έως το 2022-2024, όπως των σχεδίων επιδότησης επιτοκίου για νέα στεγαστικά και

Συνέχεια στη σελίδα 54

# Ώθηση 2,8% στην ανάπτυξη ως το 2026

Συνέχεια από τη σελίδα 53

επιχειρηματικά δάνεια και η πίστωση φόρου σε περιπτώσεις εθελοντικής μείωσης ενοικίων.

«Το Σχέδιο Ανάκαμψης, το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε. θα αποτελέσει το κύριο όπλο της οικονομικής αντεπίθεσης για τα επόμενα 5 έως 6 χρόνια. Θα συνοδεύει και θα προδιαγράφει και το νέο μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας», τονίζει ο υπουργός Οικονομικών, Κωνσταντίνος Πετρίδης. «Από εκεί και πέρα», προσέθεσε, «η κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει εκεί και όπου χρειάζεται, μέχρι να απελευθερωθεί εντελώς η αγορά, ούτως ώστε να μπορεί να λειτουργήσει με τους ρυθμούς ανάπτυξης τους οποίους λειτουργούσε πριν».

## Το σχέδιο

Το «Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» της Κύπρου περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, καλύπτοντας τις σχετικές συστάσεις της Επιτροπής για εμβληματικά έργα και τους στόχους που περιγράφονται στην Ετήσια Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξης



του 2021.

## Το σχέδιο περιλαμβάνει:

α) τις εθνικές προτεραιότητες όπως αντικατοπτρίζονται στο τελευταίο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων,

β) τις υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης, ιδίως το εθνικό σχέδιο δράσης για την ενέργεια και το κλίμα του Ιανουαρίου 2020 και την εθνική ψηφιακή στρατηγική του Ιουνίου 2020,

γ) τη νέα αναπτυξιακή στρατηγική για την Κύπρο, που βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο προετοιμασίας.

Σύμφωνα με στο τελευταία έκδοσή του ΕΣΑΑ, ο συνολικός ε-

κτιμώμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 1,25 δισεκατομμύριο ευρώ, από το οποίο 1,06 δισ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) θα διατεθεί υπό μορφή επιχορήγησης και 200 εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) σε μορφή δανείου.

## Η επίπτωση

Το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου διενήργησε μια προκαταρκτική εκτίμηση της βραχυπρόθεσμης (περιόδου 2022-2026) οικονομικής επίπτωσης του σχεδίου. Τα αποτελέσματα βασίζονται σε ένα οικονομικό μοντέλο εισροών-εκροών που έχει αναπτυχθεί με βάση τα κυπριακά δεδομένα.

Η συνολική εκτίμηση του αντί-

κτυπου του σχεδίου δείχνει ότι τα μέτρα αυξάνουν την προστιθέμενη αξία (ΑΕΠ) κατά περισσότερο από 550 εκατ. ευρώ βραχυπρόθεσμα, πράγμα που σημαίνει αύξηση του ΑΕΠ κατά 500.000 ευρώ για κάθε εκατομμύριο ευρώ επενδύσεων. Η αύξηση των 550 εκατομμυρίων ευρώ στο ΑΕΠ υποδηλώνει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,8% έως το 2026. Όσον αφορά την απασχόληση, όλα τα μέτρα δημιουργούν μαζί περισσότερες από 15.000 θέσεις εργασίας, ή περίπου 13 νέες θέσεις εργασίας ανά εκατομμύριο ευρώ που επενδύθηκαν.

Η κατανομή θέσεων εργασίας σε οικονομικές δραστηριότητες όπως προσομοιώνεται από το μοντέλο δείχνει ότι οι επενδύσεις που σχετίζονται με τον κατασκευαστικό τομέα δημιουργούν τον υψηλότερο αριθμό θέσεων εργασίας τόσο στον τομέα όσο και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Από την άλλη πλευρά, ο τομέας της πληροφορικής και των επικοινωνιών θα βιώσει μια πολύ μικρότερη αύξηση της απασχόλησης, αλλά το υψηλό ποσοστό ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στον τομέα δημιουργεί περισσότερη προστιθέμενη αξία.

Emirates

## Δρομολόγιο από τη Λάρνακα στο Ντουμπάι

**ΜΙΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ** προγραμματισμένη πτήση από το αεροδρόμιο της Λάρνακας (LCA) προς το Ντουμπάι από τις 3 Ιουλίου 2021 θα προσφέρει η Emirates, καθιστώντας την ως την πέμπτη υπηρεσία της αεροπορικής εταιρείας από την Κύπρο.

Με αυτό το επιπλέον δρομολόγιο η Emirates δίνει επιπρόσθετες δυνατότητες για τους πελάτες στην Κύπρο να απολαύσουν το Ντουμπάι ή να συνδεθούν εύκολα σε άλλους προορισμούς. Το Ντουμπάι άρχισε να καλωσορίζει τους επισκέπτες πριν από μερικούς μήνες και πρόσφατα ολοκλήρωσε 9 εκατομμύρια εμβολιασμούς κατά του Covid-19, καθιστώντας την πόλη κορυφαία επιλογή για ταξιδιώτες που θέλουν να ζήσουν ασφαλείς και ευχάριστες διακοπές. Οι πελάτες μπορούν να κάνουν κράτηση για να πετάξουν στο Ντουμπάι και σε άλλους προορισμούς σε όλο τον κόσμο, μέσω του αεροδρομίου της πόλης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου και ταξιδιού στη χώρα προορισμού.

Όπως τονίζεται, η Emirates έχει εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο σύνολο μέτρων σε κάθε βήμα της διαδρομής του επιβάτη για να διασφαλίσει την υγεία και ασφάλεια των πελατών και των υπαλλήλων της στο έδαφος και στον αέρα, συμπεριλαμβανομένης της διανομής δωρεάν κιτ υγιεινής που περιέχει μάσκες, γάντια, χέρι απολυμαντικά και αντιβακτηριακά μαντηλάκια σε όλους τους πελάτες.

## CNP Ασφαλιστική - Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου Παγκύπρια εκστρατεία πυρασφάλειας

Για 20ή συνεχόμενη χρονιά η CNP Ασφαλιστική και η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου, σε μια συλλογική προσπάθεια, συνδιοργανώνουν την Παγκύπρια Εκστρατεία Πυρασφάλειας με μήνυμα «Για να μην αφήσουμε τα όνειρά μας να γίνουν στάχτη». Στόχος της είναι η ενημέρωση της κοινωνίας και η ανάπτυξη συνείδησης πρόληψης, αναφορικά με την πυρασφάλεια και την προστασία της περιουσίας, του περιβάλλοντος και, πάνω απ' όλα, της ζωής.

Όπως τονίζεται, στους παράξενους καιρούς που διανύουμε, ανακαλύπτουμε και πάλι εκείνα που δίνουν αξία στη ζωή μας. Εκείνα που μας δίνουν ελπίδα και αισιοδοξία. Χαρούμενες οικογενειακές στιγμές στο σπίτι, το καταφύγιό μας, και περίπατοι με τα αγαπημένα μας πρόσωπα στη φύση, είναι αυτά που μας δίνουν δύναμη να συνεχίσουμε. Είναι αυτά, τα απλά αλλά συνάμα πολύτιμα αγαθά, που οφείλουμε να διαφυλάσσουμε.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ετοιμαστεί δυο φιλμ και αντίστοιχα ραδιοφωνικά μηνύματα, για την ευαισθητοποίηση του κοινού, που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και της οικίας από τις πυρκαγιές. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, καθώς και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης θα αξιοποιηθούν για την προβολή των μηνυμάτων αυτών.

Η έναρξη της Εβδομάδας Πυρασφάλειας πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαΐου, σε δημοσιογραφική διάσκεψη που φιλοξενήθηκε στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου CNP CYPRUS στη Λευκωσία. Κατά τη διάρκεια της δημοσιογραφικής διάσκεψης, αναδείχθηκε η σημασία της ενημέρωσης και της προενεργητικής δράσης απέναντι στους κινδύνους από την πυρκαγιά. Η 20ή Εκστρατεία Πυρασφάλειας τελεί υπό την αιγίδα της υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης και θα διαρκέσει έως τις 16 Μαΐου 2021.



Στιγμιότυπο από τη δημοσιογραφική διάσκεψη που φιλοξενήθηκε στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου CNP CYPRUS στη Λευκωσία

Την υλοποίηση ενός φιλόδοξου καλοκαιρινού προγράμματος, με νέα δρομολόγια, ξεκινά η Cyprus Airways. Τα νέα δρομολόγια συνδέουν την Κύπρο με 14 προορισμούς, με τον 14ο προορισμό να είναι η Μάλτα, ενισχύοντας τη διασύνδεση της Μεσογείου.

Με τα 14 αυτά δρομολόγια, το φετινό πρόγραμμα της Cyprus Airways αναμένεται να μεταφέρει πάνω από 100.000 επισκέπτες, στηρίζοντας τόσο την ανάκαμψη του τουρισμού στην Κύπρο όσο και θέσεις εργασίας στο αεροδρόμιο της Λάρνακας, στο οποίο η κυπριακή εταιρεία με την επωνυμία του εθνικού αερομεταφορέα έχει τη βάση της.

Επισημαίνεται ότι η πρώτη πτήση από Λάρνακα προς Μάλτα θα πραγματοποιηθεί στις 27 Ιουνίου 2021. Το πτητικό πρόγραμμα θα συνεχιστεί μέχρι τον Οκτώβριο με δύο πτήσεις την εβδομάδα, κάθε Τετάρτη και Κυριακή, προς το Διεθνές Αεροδρόμιο της Μάλτα. Αναμένεται ότι η Cyprus Airways θα ανακοινώσει σύντομα και νέα δρομολόγια.

Κύπριοι ταξιδιώτες και επισκέπτες μπορούν τώρα να κάνουν κράτηση για τις καλοκαιρινές διακοπές τους σε όλα τα διαθέσιμα δρομολόγια, για ταξίδια μέχρι τον Οκτώβριο του 2021, με τις χαμηλότερες τιμές και με την αεροπορική εταιρεία να ανυπομονεί να καλωσορίσει τους επιβάτες στις πτήσεις της. Οι 14 καλοκαιρινοί προορισμοί είναι οι: Μάλτα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Σκιάθος, Πρέβεζα, Ρώμη, Βερόνα, Πράγα, Μόσχα, Αγία Πετρούπολη, Κίεβο,

CYPRUS AIRWAYS

# Στηρίζει το σχέδιο ανάκαμψης του τουρισμού



Οδησός, Τελ Αβίβ και Βηρυτός.

Ο COO της Cyprus Airways, Γιώργος Μαυρόκωστας, επισημαίνοντας ότι η Cyprus Airways αναπτύσσει το διεθνές της δίκτυο παρά την πανδημία Covid-19, δήλωσε ότι τα νέα δρομολόγια έδειξαν ότι η Cyprus Airways έχει δεσμευτεί έναντι της Κύπρου και είναι πρόθυμη να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην προώθηση της ανάκαμψης του τουρισμού για το νησί.

Πρόσθεσε ότι ανυπομονεί να ενταχθεί στα πρόγραμμα της εταιρείας ο νέος μεσογειακός προορισμός, η Μάλτα, καθώς επίσης και στην προσθήκη ενός νέου αεροσκάφους στο στόλο αργότερα το 2021.

## Οι καλοκαιρινοί προορισμοί της Cyprus Airways είναι:

Μάλτα  
Ελλάδα: Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Σκιάθος, Πρέβεζα  
Ιταλία: Ρώμη, Βερόνα  
Τσεχία: Πράγα  
Μέση Ανατολή: Τελ Αβίβ και Βηρυτός  
Ρωσία: Μόσχα, Αγία Πετρούπολη  
Ουκρανία: Κίεβο, Οδησός

## ΣΤΕΚ: Καθοριστικές οι επόμενες βδομάδες για τον τουρισμό

Καθοριστικές για τον τουριστικό τομέα θα είναι οι επόμενες εβδομάδες για το υπόλοιπο του 2021, εκτιμά ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, τονίζοντας ωστόσο πως οι υφιστάμενες ενδείξεις δείχνουν πως τόσο το Μάιο όσο και τον Ιούνιο η κίνηση θα είναι περιορισμένη. Αναφέρει ακόμη ότι μία σειρά από γεγονότα, όπως αυτά που αναφέρονται πιο κάτω, θα ξεκαθαρίσουν σε σημαντικό βαθμό το σκηνικό για το υπόλοιπο του έτους.

### Άρση lockdown και διαμονή Κυπρίων

Η άρση του εγχώριου lockdown θεωρείται το πρώτο βήμα για σταδιακή επιστροφή στην ομαλότητα, ειδικά σε συνδυασμό με τους αυξανόμενους ρυθμούς εμβολιασμού του πληθυσμού, ώστε να οδηγηθεί η εγχώρια κοινότητα σε επίπεδα ανοσίας. Εξίσου σημαντικός κρίνεται και ο όσο το δυνατό συντομότερος εμβολιασμός των εργαζομένων στην ξενοδοχειακή και ευρύτερη τουριστική βιομηχανία. Από τις 10 Μαΐου θα επιτραπεί και στους Κύπριους η διαμονή σε ξενοδοχειακές μονάδες, έστω υπό κάποιες προϋποθέσεις στην αρχή.

### Εισερχόμενος τουρισμός

Όσον αφορά τον εισερχόμενο τουρισμό, σίγουρα η άρση του lockdown θα αποτελέσει μία θετική εξέλιξη, όπως και οι πρόσφατες εξαγγελίες από το υφυπουργείο Τουρισμού ότι από τις 10

Μαΐου η Κύπρος θα δέχεται από σημαντικό αριθμό χωρών τουρίστες οι οποίοι έχουν εμβολιαστεί.

### Ρωσική αγορά

Ο ΣΤΕΚ χαιρετίζει ιδιαίτερα την απόφαση για αποδοχή τουρίστών οι οποίοι έχουν εμβολιαστεί με το ρωσικό εμβόλιο Sputnik αφού έτσι ανοίγει εκ νέου σταδιακά η ρωσική αγορά, μία από τις σημαντικότερες για τον κυπριακό τουρισμό. Ωστόσο, καθοριστικό παράγοντα αποτελεί και το πότε θα ξεκινήσουν και πάλι οι ναυλωμένες πτήσεις από διάφορες περιοχές της Ρωσίας μέσω των οποίων παραδοσιακά καταφθάνει ο μεγαλύτερος αριθμός τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

### Βρετανική αγορά

Την ίδια ώρα, όλοι οι τουριστικοί φορείς αναμένουν τις αποφάσεις που θα ληφθούν τις επόμενες μέρες στη Μεγάλη Βρετανία όσον αφορά τα διεθνή ταξίδια. Οι μέχρι στιγμής πληροφορίες και τα δημοσιεύματα στο βρετανικό Τύπο θέλουν την Κύπρο να τίθεται στην «πορτοκαλί» κατηγορία μαζί με αρκετές άλλες χώρες, ωστόσο, φαίνεται πως κάποιοι ανταγωνιστικοί προορισμοί όπως η Μάλτα θα βρίσκονται στην «πράσινη» κατηγορία. Αν τελικά έτσι έχουν τα πράγματα, θα χρειαστεί περισσότερος χρόνος για να ανοίξει αυτή η σημαντική αγορά, αφού η παραμονή σε υποχρεωτική απομόνωση για 10 μέρες, όπως προβλέπεται για

όσους επιστρέφουν από χώρες που βρίσκονται στην «πορτοκαλί» κατηγορία, αποτελεί ισχυρό αντικίνητρο. Ήδη, δημοσκοπήσεις που διεξάγουν βρετανικά μέσα ενημέρωσης καταδεικνύουν πως οι Βρετανοί που θα ταξιδέψουν θεωρούν ως σημαντικό αντικίνητρο τόσο τη δεκαήμερη απομόνωση όσο και την ανάγκη διεξαγωγής δύο PCR τεστ με την επιστροφή στη χώρα τους. Ο ΣΤΕΚ ευελπιστεί ότι η Κύπρος θα βρεθεί στην «πράσινη» κατηγορία της Μεγάλης Βρετανίας το συντομότερο δυνατό και σίγουρα όχι μετά από βασικούς ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Σκανδιναβική αγορά και Κεντρική Ευρώπη

Τα δεδομένα όσον αφορά τη σκανδιναβική αγορά και τις αφίξεις από χώρες της Κεντρικής Ευρώπης εξακολουθούν να είναι δύσκολα λόγω των απαγορεύσεων στα ταξίδια αλλά και των διαδικασιών που απαιτούνται κατά την επιστροφή των πολιτών στις χώρες μόνιμης διαμονής τους.

Ιδιαίτερα σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι τα κρούσματα που εντοπίζονται στα αεροδρόμια είναι ελάχιστα, περίπου 4 θετικά ανά 5.000 τεστ. Παραμένει όμως σημαντική πρόκληση η μείωση των κρουσμάτων στην κοινότητα, ο αριθμός των οποίων εξακολουθεί να είναι ανησυχητικά υψηλός.

Ο δρόμος επιστροφής στην ομαλότητα είναι ακόμα μακρύς και ο ΣΤΕΚ θεωρεί πως χρειάζεται ομαδική προσπάθεια και γρήγορα αντανάκλαστικά ώστε σταδιακά να επανέλθει η ομαλότητα τόσο στον τουριστικό τομέα όσο και γενικότερα.



### Ταμείο SURE

### Εκταμιεύονται 125 εκατ. €

**ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΜΑΪΟΥ** αναμένεται να εκταμιευθεί η τρίτη δόση, ύψους 124,7 εκατ. € από το κοινοτικό ταμείο SURE, για κάλυψη πρόσθετου κόστους των συνεχιζόμενων μέτρων στήριξης του εργατικού κόστους λόγω της πανδημίας μέσω των σχεδίων του υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους. Όπως αναφέρεται, το πρόσθετο ποσό των 124,7 εκατ. € αυξάνει το συνολικό ποσό του δανείου από το SURE για την Κύπρο στα 603,7 εκατ. €. Ήδη η Κύπρος έλαβε από το SURE 479 εκατ. € σε δύο δόσεις (1η δόση 250 εκατ. €, 2η δόση 479 εκατ. €). Τα δάνεια αυτά παραχωρούνται με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής, στηρίζοντας τις αυξημένες δημοσιονομικές ανάγκες εν μέσω της συνεχιζόμενης πανδημίας του κορονοϊού.

Τονίζεται ακόμη ότι, λόγω της συνέχισης της πανδημίας, η Κύπρος προέβη τον Απρίλιο του 2021 σε συμπληρωματικό αίτημα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάλυψη επιπρόσθετου κόστους των συνεχιζόμενων μέτρων που λαμβάνει για αντιμετώπιση της πανδημίας (σχέδια υπουργείου Εργασίας), ύψους 124.700.000 €, το οποίο και εγκρίθηκε πρόσφατα από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που έδωσε το ΓΔΔΧ για τις δύο πρώτες δόσεις, η πρώτη δόση κατανέμεται σε 150 εκατ. € με περίοδο αποπληρωμής το Φεβρουάριο του 2025 (5 έτη) και 100 εκατ. €, που αποπληρώνονται το Νοέμβριο του 2050 (30 έτη), ενώ η δεύτερη δόση αφορά δάνεια 157 εκατ. € με αποπληρωμή τον Ιούνιο του 2028 (7 έτη) και 72 εκατ. € με αποπληρωμή τον Νοέμβριο του 2050 (30 έτη).

Υπενθυμίζεται ότι η αρχική συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2020 μεταξύ της Ε.Ε. ως δανειστή και της Κύπρου ως δανειζόμενου προέβλεπε ένα συνολικό ονομαστικό ποσό δανείου ύψους 479.070.000 €, από τα οποία λήφθηκε το μέγιστο δυνατό, δηλαδή 479.000.000 €.

### ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# Στο 3,6% η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ το 2021

**Α**ύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά 3,6% το 2021, κατά 3,8% το 2022, κατά 3,2% το 2023 και κατά 2,8% το 2024, αναμένεται σύμφωνα με το βασικό σενάριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα σταθερότητας 2021 - 2024, το οποίο δημοσιοποίησε το υπουργείο Οικονομικών, επισημαίνοντας ότι ο σημαντικότερος κίνδυνος για τις προοπτικές ανάπτυξης είναι η αβεβαιότητα γύρω από τη διάρκεια της κρίσης σε σχέση με την πανδημία. Στο πλαίσιο αυτό, προστίθεται ότι καθίσταται δύσκολη η πρόβλεψη των πιθανών επιπτώσεων στους παραγωγικούς παράγοντες της οικονομίας κατά την επόμενη διετία, που θα διαμορφώσουν σε μεγάλο βαθμό το είδος της ανάκαμψης.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης θα ανέλθει στο 4,7% του ΑΕΠ το 2021 και να βελτιωθεί από το 2022 και μετά, φθάνοντας σε πλεόνασμα περίπου 1,6% του ΑΕΠ στο τέλος της προγραμματικής περιόδου, επιτρέποντας έτσι στο ποσοστό του δημόσιου χρέους έναντι του ΑΕΠ να συνεχίσει την καθοδική του πορεία κατά τα έτη 2022 - 2024. Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης αναμένεται, σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, στα 24,6 δισεκατομμύρια € ή στο 111,9% του ΑΕΠ στο τέλος του 2021, στο 103,9% του ΑΕΠ το 2022, στο 99,5% το 2023 και στο 92,9% το 2024. Αναφέρεται ότι αναμένεται να συνεχίσει να



**Το έλλειμμα θα ανέλθει στο 4,7% του ΑΕΠ το 2021 και θα βελτιωθεί από το 2022 και μετά φθάνοντας σε πλεόνασμα περίπου 1,6% του ΑΕΠ στο τέλος της προγραμματικής περιόδου**

μειώνεται η ανεργία στη διάρκεια των ετών 2021 - 2024 υποχωρώντας στο 7,2% το 2021, στο 6,7% το 2022, στο 6,0% το 2023 και στο 5,5% το 2024.

Επισημαίνεται ακόμη ότι η ανάπτυξη το 2021 εξακολουθεί να υποστηρίζεται από κρατικές

δαπάνες και θα ενισχυθεί από την επιστροφή στην κανονικότητα των ιδιωτικών δαπανών και επενδύσεων, την υλοποίηση σημαντικού αριθμού έργων στους τομείς του τουρισμού, της ενέργειας, των μεταφορών και της εκπαίδευσης που περι-

λαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την κατασκευή μαρινών, ενός θερέτρου καζίνο και την ανάπτυξη υποδομών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Τέλος τονίζεται πως οι αφίξεις των τουριστών για το 2021 αναμένεται να διπλασιαστούν σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, αλλά θα παραμείνουν σημαντικά χαμηλότερες από τις επιδόσεις του 2019.

**Έλλειμμα 251,7 εκατ. € στους λογαριασμούς της Γενικής Κυβέρνησης**

Την ίδια ώρα έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης της τάξης των 251,7 εκατ. € (1,1% στο ΑΕΠ) σε σύγκριση με πλεόνασμα 226,9 εκατ. € (1,1% στο ΑΕΠ) για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτί-

## Alpha Bank: Αξιοσημείωτη αντοχή επέδειξε

**Α**ξιοσημείωτη αντοχή σε επίπεδο εγχώριας ζήτησης επέδειξε η οικονομία της Κύπρου το 2020, παρότι επλήγη σημαντικά στο τομέα των υπηρεσιών και κυρίως του τουρισμού, καθώς οι τουριστικές αφίξεις μειώθηκαν κατά 84% επηρώς την προηγούμενη χρονιά, σύμφωνα με το οικονομικό δελτίο Cyprus Economic & Financial Outlook της Διεύθυνσης Οικο-

νομικών Μελετών της Alpha Bank.

Παράλληλα, οι δυσμενείς συνέπειες της υγειονομικής κρίσης στην αγορά εργασίας μετριάστηκαν, λόγω των μέτρων στήριξης των εισοδημάτων που υιοθετήθηκαν από το υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο αρνητικός ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ το 2020, μετά από πέντε

συνεχόμενα έτη οικονομικής μεγέθυνσης, αποδίδεται στη διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας εξαιτίας των αυστηρών περιοριστικών μέτρων που θεσπίστηκαν από την κυβέρνηση της Κύπρου την περασμένη άνοιξη, για τον περιορισμό της διασποράς της νόσου Covid-19. Για το 2021, εκτιμάται ότι ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ θα ε-

ου 2020 δείχνουν τα προκαταρκτικά δημοσιονομικά αποτελέσματα που ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2021.

Συγκεκριμένα, οι συνολικές δαπάνες κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2021 αυξήθηκαν κατά 372,8 εκατ. € (+19,4%) και ανήλθαν στα 2.290,3 εκατ. €, σε σύγκριση με 1.917,5 εκατ. € την αντίστοιχη περίοδο του 2020.

Σημειώνεται ότι αυτή η αύξηση των δαπανών οφείλεται σε δαπάνες στο πλαίσιο των μέτρων στήριξης για αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορονοϊού.

Ειδικότερα, οι κοινωνικές παροχές αυξήθηκαν κατά 77,1 εκατ. € (+10,3%) και ανήλθαν στα 826,6 εκατ. €, σε σύγκριση με 749,5 εκατ. € το 2020. Οι απολαβές προσωπικού (συμπεριλαμβανομένων των τεκμαρτών κοινωνικών εισφορών και συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων) αυξήθηκαν κατά 30,1 εκατ. € (+4,6%) και ανήλθαν στα 679,8 εκατ. €, σε σύγκριση με 649,7 εκατ. € το 2020.

Οι επιδοτήσεις αυξήθηκαν κατά 264,4 εκατ. € και ανήλθαν στα 274,8 εκατ. €, σε σύγκριση με 10,4 εκατ. € το 2020. Η αύξηση στη συγκεκριμένη κατηγορία αποδίδεται κυρίως στα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων λόγω της πανδημίας του κορονοϊού. Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις αυξήθηκαν κατά 10,9 εκατ. € (+7,3%) και ανήλθαν στα 159,5 εκατ. €, σε σύγκριση με 148,6 εκατ. € το 2020. Οι πληρωθέντες τόκοι αυξήθηκαν κατά 22,4 εκατ. € (+42,4%) και ανήλθαν στα 75,2 εκατ. €, σε σύγκριση με 52,8 εκατ. € το 2020.

Ο λογαριασμός κεφαλαίου μειώθηκε κατά 19,7 εκατ. € (-14,5%) και περιορίστηκε στα 115,8 εκατ. €, σε σύγκριση με 135,5 εκατ. € το 2020. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου, οι οποίες μειώθηκαν κατά 34 εκατ. € (-30,6%) και περιορίστηκαν στα 77,3 εκατ. €, σε σύγκριση με 111,3 εκατ. € το 2020. Αντιθέτως, οι άλλες μεταβιβάσεις κεφα-

λαίου αυξήθηκαν κατά 14,3 εκατ. € (+59,3%) και ανήλθαν στα 38,5 εκατ. €, σε σύγκριση με 24,2 εκατ. € το 2020. Η ενδιάμεση ανάλωση μειώθηκε κατά 12,5 εκατ. € (-7,3%) και περιορίστηκε στα 158,6 εκατ. €, σε σύγκριση με 171,1 εκατ. € το 2020.

Τα συνολικά έσοδα, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2021 μειώθηκαν κατά €105,8 εκατ. € (-4,9%) και περιορίστηκαν στα €2.038,6 εκατ. € σε σύγκριση με €2.144,4 εκατ. € την αντίστοιχη περίοδο του 2020.

Συγκεκριμένα, οι συνολικοί φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών μειώθηκαν κατά 49,1 εκατ. € (-6,5%) και περιορίστηκαν στα 702,7 εκατ. €, σε σύγκριση με 751,8 εκατ. € το 2020, εκ των οποίων τα καθαρά έσοδα του ΦΠΑ (μετά την αφαίρεση των επιστροφών) μειώθηκαν κατά 38,7 εκατ. € (-8,3%) και περιορίστηκαν στα 427,2 εκατ. €, σε σύγκριση με 465,9 εκατ. € το 2020. Τα έσοδα από τη φορολογία στο εισόδημα και τον πλούτο μειώθηκαν κατά 31,4 εκατ. € (-6,1%) και περιορίστηκαν στα 480,4 εκατ. €, σε σύγκριση με 511,8 εκατ. € το 2020. Οι κοινωνικές εισφορές μειώθηκαν κατά 24,5 εκατ. € (-4,0%) και περιορίστηκαν στα 592 εκατ. €, σε σύγκριση με 616,5 εκατ. € το 2020. Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις μειώθηκαν κατά 3 εκατ. € (-7%) και περιορίστηκαν στα 42,8 εκατ. €, σε σύγκριση με 46 εκατ. € το 2020. Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 18,1 εκατ. € (-12,6%) και περιορίστηκαν στα 125,3 εκατ. €, σε σύγκριση με 143,4 εκατ. € το 2020.

Αντιθέτως, οι κεφαλαιουχικές μεταβιβάσεις αυξήθηκαν κατά 15,6 εκατ. € (+32,8%) και ανήλθαν στα 63,2 εκατ. €, σε σύγκριση με 47,6 εκατ. € το 2020. Οι εισπραχθέντες τόκοι και μερίσματα αυξήθηκαν κατά 4,9 εκατ. € (+17,8%) και ανήλθαν στα 32,2 εκατ. €, σε σύγκριση με 27,3 εκατ. € το 2020. Οι αυξήσεις σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών και εσόδων αποδίδονται εν μέρει στην πλήρη εφαρμογή του γενικού σχεδίου Υγείας από την 01.06.2020.



## Ελληνική Τράπεζα Ισχυροποιεί τη θέση της εν μέσω κρίσης με κέρδη και ρεκόρ νέου δανεισμού

Ισχυροποιεί τη θέση της ως ένα από τα κορυφαία τραπεζικά ιδρύματα της χώρας η Ελληνική Τράπεζα παρουσιάζοντας κέρδη και ρεκόρ νέου δανεισμού, σε μια ομολογουμένως δύσκολη χρονιά για την οικονομία. Αυτό επιβεβαιώνουν και τα οικονομικά της αποτελέσματα για το έτος 2020, που δόθηκαν πρόσφατα στη δημοσιότητα.

Η ενίσχυση της κεφαλαιακής θέσης της Τράπεζας και μάλιστα σε μία περίοδο δοκιμασίας για την οικονομία και τα νοικοκυριά δημιουργεί αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας για τους πελάτες και τους μετόχους της, επιβεβαιώνοντας την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού της μοντέλου.

Ειδικότερα, παρά την κρίση που πυροδότησε η πανδημία επηρεάζοντας ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας, η Τράπεζα ανακοίνωσε κέρδος 50,5 εκατομμυρίων ευρώ μετά τη φορολογία για το έτος 2020 (125,7 εκατομμύρια πριν € από τις ζημιές αποζημίωσης), ενώ διατήρησε την ισχυρή κεφαλαιακή επάρκειά της σε δείκτες 22,34%, ποσοστό που υπερβαίνει κατά πολύ τις ελάχιστες απαιτήσεις των εποπτικών αρχών.

Θετικά είναι τα στοιχεία και σε ό,τι αφορά την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανεισμών της. Εντός του έτους η Τράπεζα κατέβαλε προσπάθειες για να διαθέσει σημαντικό χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ως εκ τούτου, καταγράφηκε αξιοσημείωτη μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της, με το δείκτη MEX στο σύνολο των μεικτών χορηγήσεων να διαμορφώνεται στο 15,7%.

### Ρεκόρ νέου δανεισμού

Τα δεδομένα αυτά επέτρεψαν στην Τράπεζα να συνεχίζει να στηρίζει νοικοκυριά και βιώσιμες επιχειρήσεις, μέσω στοχευμένων δανεισμών, εξετάζοντας παράλληλα και άλλες ευκαιρίες ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, το σύνολο των νέων χορηγήσεων που εγκρίθηκαν μέσα στο 2020 ανήλθε στο 1,04 εκατ. €, σε σύγκριση με 812,3 εκατομμύρια € το 2019, σημειώνοντας ρεκόρ νέου δανεισμού.

### Ανθεκτικότητα και μετάβαση στη νέα εποχή

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, παράλληλα με τη διαχείριση της πανδημίας, η Ελληνική Τράπεζα κατάφερε να αναβαθμίσει το επιχειρηματικό της μοντέλο και να ψηφιοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τις υπηρεσίες της, θέτοντας ισχυρές βάσεις για τη μελλοντική της ανάπτυξη.

Σήμερα, ποσοστό 85% των συναλλαγών πραγματοποιούνται μέσα από τα εναλλακτικά κανάλια της Τράπεζας, ενώ μέσα στο 2020 εγγράφηκαν περίπου 70.000 νέοι χρήστες στις ψηφιακές της υπηρεσίες. Μέσα από την ψηφιοποίηση, η Τράπεζα διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξή της, αλλά και την προστασία των πελατών και του προσωπικού της, εν μέσω της πανδημίας.

«Οι οικονομικές κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας δημιούργησαν ανασφάλεια στο κοινό, ως προς το τραπεζικό σύστημα. Σε μια χρονιά με πρωτοφανείς συνθήκες και δυσκολίες, η Ελληνική Τράπεζα διατήρησε θετικό πρόσημο και κατέγραψε ρεκόρ νέου δανεισμού. Αυτό επιβεβαιώνει την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μας μοντέλου και μας επιτρέπει να κοιτάζουμε το μέλλον με αισιοδοξία, βλέποντας ότι η Τράπεζα μπορεί να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις. Ακολουθώντας συνετή στρατηγική και αξιοποιώντας την τεχνολογία, στοχεύουμε στην ανάδειξη της Ελληνικής Τράπεζας ως ένα κορυφαίο τραπεζικό ίδρυμα, το οποίο στηρίζει την οικονομία και προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες με ανθρωπίνη και πελατοκεντρική προσέγγιση», δήλωσε ο δρ Ευριπίδης Πολυκάρπου, πρόεδρος του Δ.Σ. της Ελληνικής Τράπεζας.

# η κυπριακή οικονομία

νισχυθεί, ως αποτέλεσμα της επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας και της επιτάχυνσης του προγράμματος εμβολιασμού των πολιτών, ενώ αναμένεται και βελτίωση της δημοσιονομικής εικόνας της χώρας, με την καταγραφή περιορισμένων ελλειμμάτων σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης, τα έτη 2021 και 2022.

«Προβλέπουμε την οικονομική ανάπτυξη να ανακάμψει σταθερά το 2021 λόγω της ενίσχυσης της εγχώριας και ξένης ζήτησης, καθώς ανοίγουν οι οικονομίες και ενεργοποιούνται νέες εισροές χρηματοδότησης από την Ε.Ε.», τονίζεται στην ανακοίνωση.

# Θηλάζω. Μπορώ να κάνω εμβόλιο;

**Σ**υμμετέχω σε κανα-δυο γκρουπ μαμάδων στο Facebook (αυτή η μάστιγα!) και τις τελευταίες μέρες διαβάζω με έκπληξη διάφορες αναρτήσεις που με άφθονη αυτοπεποίθηση προτρέπουν θηλάζουσες μητέρες να μείνουν μακριά από τους εμβολιασμούς γιατί τα εμβόλια «είναι σε πειραματικό στάδιο», ή γιατί βάζουμε «δηλητήρια» στα παιδιά μας.

Είμαι και εγώ θηλάζουσα μητέρα (η κόρη μου είναι 11 μηνών) και αυτή τη βδομάδα ανοίγει η πύλη εμβολιασμού για την ηλικία μου. Είμαι όμως και μοριακή βιολόγος και μπορώ να διαβάσω τη βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα.

Ας δούμε τι ισχύει λοιπόν και τι όχι, και ας πάρουμε η καθεμία την απόφασή της, με βάση τα γνωστά, τα άγνωστα και την υπάρχουσα βιβλιογραφία.

Οι κλινικές μελέτες των εμβολίων έναντι της Covid-19 (στις οποίες στηρίχτηκαν οι αρχές για αδειοδότηση των εμβολίων) όντως δεν περιλάμβαναν θηλάζουσες μητέρες. Αυτό είναι αναμενόμενο, μιας και οι θηλάζουσες θεωρούνται ειδικός πληθυσμός και δεν θα ήταν στην πρώτη γραμμή μιας κλινικής μελέτης (όπως αντιστοίχως και οι έγκυες γυναίκες).

Από τότε όμως που τα εμβόλια άρχισαν να χορηγούνται στο γενικό πληθυσμό έχουμε πολλά νέα δεδομένα.

Εμβόλια mRNA (Pfizer/BioNTech & Moderna)

Στις 20 Δεκεμβρίου 2020, το Ισραήλ ξεκίνησε ένα εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμού κατά της Covid-19 με το εμβόλιο της Pfizer/BioNTech. Μία ομάδα προτεραιότητας ήταν οι λειτουργοί υγείας, στους οποίους συμπεριλήφθηκαν και πολλές θηλάζουσες μητέρες. Μία μελέτη που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό JAMA στις 12 Απριλίου 2021, έδειξε ότι όχι μόνο δεν υπήρξε καμία ανεπιθύμητη ενέργεια στις θηλάζουσες μητέρες και στα βρέφη τους, αλλά αντιθέτως η μητρική ανοσοαπόκριση (η παραγωγή δηλαδή αντισωμάτων στο αίμα) είχε ως αποτέλεσμα και την έκκριση των αντισωμάτων αυτών (IgG και IgA) και στο μητρικό γάλα. Τα αντισώματα αυτά μπορούν δυνητικά να προστατέψουν και τα βρέφη (τα οποία δεν θα εμβολιαστούν άμεσα αλλά αν νοσήσουν υπάρχει περίπτωση να κάνουν σοβαρή νόσο σε κάποιες σπάνιες περιπτώσεις).

Παρουσία αντισωμάτων στο μητρικό γάλα γυναικών που εμβολιάστηκαν με τα εμβόλια Pfizer/BioNTech ή Moderna, καταγράφηκε σε



ακόμα μία μελέτη (με μικρό αριθμό δειγμάτων βέβαια, n=6).

Ακόμα μία μεγάλη μελέτη που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό American Journal of Obstetrics and Gynecology τέλη Μαρτίου 2021 σε 31 θηλάζουσες γυναίκες (18-45 ετών) έδειξε ότι όχι μόνο η ανοσοαπόκριση στα mRNA εμβόλια ήταν πολύ καλή, αλλά και ότι τα αντισώματα που πέρασαν στο μητρικό γάλα είχαν την ικανότητα να σταματάνε τον πολλαπλασιασμό του ιού SARS-CoV-2. Γεγονός που δυναμώνει ακόμα περισσότερο το σενάριο για πιθανή προστατευτική δράση του θηλασμού κατά της μόλυνσης του βρέφους από τον ιό.

**Γνωρίζουμε με σιγουριά ότι τα βρέφη που θηλάζουν προστατεύονται και από τον ιό;**

Όχι.

**Όμως υπάρχει μεγάλη πιθανότητα.**

Γι' αυτό το λόγο σε κάποιες χώρες μητέρες συνεχίζουν το θηλασμό μόνο και μόνο επειδή θα εμβολιαστούν άμεσα, και γυναίκες που

σταμάτησαν προσπαθούν να ξανα-ξεκινήσουν στο άκουσμα των νέων δεδομένων.

Τι γίνεται με τα εμβόλια Astrazeneca και Johnson;

Μέχρι αυτή τη στιγμή δεν έχουμε δημοσιευμένα δεδομένα όσον αφορά γυναίκες που θηλάζουν και εμβολιασμό με τα εμβόλια που βασίζονται στην τεχνολογία των ανασυνδυασμένων αδενοϊών (Astrazeneca και Johnson).

Όπως αναφέρει και το CDC: αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν

δημοσιευμένες μελέτες σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων αυτών σε άτομα που θηλάζουν, ή της επίδρασης του εμβολιασμού στο βρέφος που θηλάζει ή ακόμα και τις επιπτώσεις στην παραγωγή γάλακτος.

Και όμως, η οδηγία καταλήγει στο ότι «άτομα που θηλάζουν μπορούν να επιλέξουν να εμβολιαστούν».

Η οδηγία αυτή είναι λογική, μιας και γνωρίζουμε πως και τα συστατικά των εμβολίων αυτών, το DNA δηλαδή των αδενοϊών, δεν

μπορεί να περάσει στο γάλα. Ακόμα και να περνούσε όμως, γνωρίζουμε ότι κανένα μόριο DNA δεν «επιβιώνει» της διαδικασίας της πέψης και άρα δεν θα μπορούσε ποτέ να φτάσει στο βρέφος. Αντιθέτως, τα αντισώματα που δυνητικά εκκρίνονται στο γάλα ενδέχεται να προσφέρουν προστασία.

Όπως αναφέρει και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, «τα εμβόλια αυτά δεν περιέχουν ζωντανό ιό και άρα είναι βιολογικώς και κλινικώς απίθανο να αποτελέσουν κίνδυνο για το παιδί που θηλάζει». Ο ΠΟΥ, με οδηγία του μόλις την προηγούμενη εβδομάδα, συνιστά να προσφέρονται και αυτά τα εμβόλια σε θηλάζουσες μητέρες, καθώς και συνιστά μη διακοπή θηλασμού μετά τον εμβολιασμό.

Τα δεδομένα λοιπόν είναι αυτά μέχρι στιγμής. Και η απόφαση ανήκει στην καθεμία από εμάς.

Εγώ πάντως, ανυπομονώ να εμβολιαστώ την επόμενη εβδομάδα και νιώθω τυχερή που η συγγκρία αυτή μπορεί να προστατέψει και την κόρη μου από πιθανή μόλυνση. Καλού κακού θα φυλάξω και λίγο γάλα στο ψυγείο, και, αν χρειαστεί, θα το δώσω και στο γιο μου που κλείνει σε λίγο καιρό τα εννιά!



**Γράφει η**  
**Μυρτάνη Πιερή**  
**επίκουρη καθηγήτρια,**  
**Τμήμα Επιστημών Ζωής και**  
**Υγείας, Πανεπιστήμιο**  
**Λευκωσίας**

## Υυιοθετήθηκε πρόταση της Κύπρου για εμβολιασμό όλων των ναυτικών

**Τ**ην πρόταση της Κύπρου για πρόγραμμα εμβολιασμού των ναυτικών σε διεθνές επίπεδο υιοθέτησε με ψήφισμα η παγκόσμια ναυτιλιακή κοινότητα. Η πρόταση της Κύπρου, η οποία θέτει τη βάση για ένα παγκόσμιο πρόγραμμα εμβολιασμού των ναυτικών, παρουσιάστηκε στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ – ILO: International Labour Organisation) στο πλαίσιο της Επιτροπής που εξετάζει θέματα που άπτονται της Σύμβασης Ναυτικής Εργασίας.

Συγκεκριμένα, η Κύπρος μέσα από την πρότασή της καλεί

τους αρμόδιους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, σε συνεργασία με τα κράτη και τους κοινωνικούς εταίρους, να αναλάβουν συντονισμένη προσπάθεια εμβολιασμού των ναυτικών σε παγκόσμιο επίπεδο, αφού προηγηθεί σχετική χαρτογράφηση των αναγκών της ναυτιλιακής βιομηχανίας, περιλαμβανομένου του αριθμού εμβολίων που απαιτούνται.

Η πρόταση, μέσα από συνεχείς προσπάθειες της Κύπρου σε διάφορα επίπεδα, υιοθετήθηκε με ψήφισμα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Επισημαίνεται ότι η Κύπρος ήταν η μόνη χώρα που κατέθεσε συγκεκριμένη πρόταση για εμβολιασμό των ναυτικών σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα που έχει προκύψει σε παγκόσμιο επίπεδο με τον επαναπατρισμό των ναυτικών και τις αλλαγές πληρωμάτων λόγω της πανδημίας.

Να σημειωθεί ότι η Κύπρος πήρε εύσημα γι' αυτή την πρωτοβουλία από μεγάλο αριθμό κρατών και το σύνολο των κοινωνικών εταίρων.



**Τ**ο φάσμα κυβερνοαπειλών που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις σήμερα δεν περιλαμβάνει μόνο το ηλεκτρονικό έγκλημα το οποίο γιγαντώνεται χρόνο με το χρόνο, αλλά και επιθέσεις που σχετίζονται με Advanced Persistent Threats (APTs).

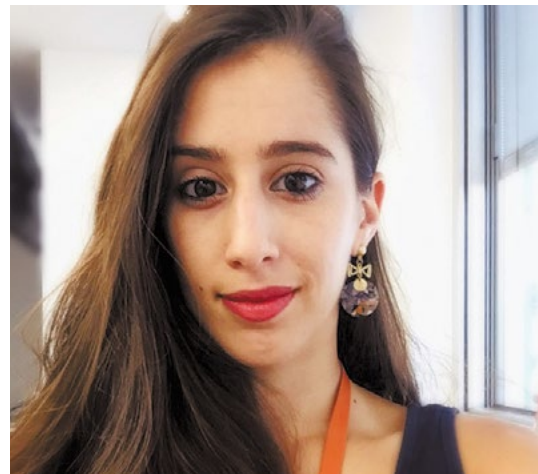
Οι επιθέσεις που οργανώνονται από APTs έχουν ως κύριο γνώρισμά τους την αξιοποίηση προηγμένων τεχνικών επίθεσης, προκειμένου να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν πιο "αθόρυβη" απόκτηση και διατήρηση πρόσβασης του επιτιθέμενου στο εσωτερικό δίκτυο μιας εταιρείας. Τυπικά, οι επιτιθέμενοι που ανήκουν στην κατηγορία των Advanced Persistent Threats, αξιοποιούν την πρόσβαση που έχουν εξασφαλίσει προκειμένου να αποσπάσουν ή/και να αλλοιώσουν δεδομένα σε βάθος χρόνου, παραμένοντας "κρυμμένοι" στο δίκτυο του θύματος για μήνες ή και χρόνια. Οι επιθέσεις αυτές καταλήγουν συχνά σε ποινικές διώξεις, πρόστιμα από ρυθμιστικές αρχές, απώλεια πνευματικής ιδιοκτησίας, ενώ συνιστούν πλήγμα στην εικόνα του οργανισμού που έχει επηρεαστεί, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα έσοδά του κ.τ.λ.

Οι επιθέσεις που οργανώνονται από APTs είναι συνήθως εξατομικευμένες. Το γεγονός αυτό τις καθιστά δύσκολα ανιχνεύσιμες από συστήματα τα οποία τυπικά βοηθούν στην ανίχνευση και αναχαίτιση κυβερνοεπιθέσεων κλίμακας (π.χ. IPS, antivirus). Ως αποτέλεσμα αυτού, τα τελευταία χρόνια οι οργανισμοί καλούνται να υιοθετήσουν μια διαφορετική προσέγγιση στο πώς διαμορφώνουν στρατηγικές αντιμετώπισης κυβερνοεπιθέσεων. Η νέα αυτή προσέγγιση είναι πολυδιάστατη και στηρίζεται σε τέσσερις πυλώνες: εξειδικευμένα συστήματα επεξεργασίας δεδομένων, αυτοματοποίηση, τεχνογνωσία και έμπειρους επαγ-

PWC ΚΥΠΡΟΥ

# Αναχαίτιση μίας κυβερνοεπίθεσης σε μόλις 7 λεπτά

Γράφουν οι: Τάσος Προκοπίου & Ελένη Φιλίππου



γελματίες στην ανίχνευση και ανταπόκριση κυβερνοεπιθέσεων.

Η ομάδα μας, έχοντας υιοθετήσει αυτή τη νέα προσέγγιση, καλείται συχνά να υποστηρίξει οργανισμούς οι οποίοι βρίσκονται αντιμέτωποι με τέτοιου τύπου προηγμένες επιθέσεις. Πιο κάτω παραθέτουμε τα γεγονότα από ένα πρόσφατο περιστατικό κατά το οποίο η ομάδα μας υποστήριξε έναν οργανισμό, ώστε να εντοπίσει και να αντιμετωπίσει μια επίθεση APT μέσα σε 7 μόλις λεπτά.

## Το περιστατικό

Όλα αρχίζουν τη στιγμή που ένας εργαζόμενος στην εταιρεία λαμβάνει ένα εξατομικευμένο κακόβουλο email με συννημένο ένα αρχείο

Word. Ο εργαζόμενος "κατεβάζει" και ανοίγει το αρχείο και την ίδια στιγμή εντοπίζεται πιθανή παραβίαση, χάρη στα συστήματα, τους δείκτες παραβίασης και τα εξειδικευμένα μοντέλα ανάλυσής μας.

**11:28 - Εντοπισμός:** Μια ύποπτη συμπεριφορά ανιχνεύεται από ένα μοντέλο ανάλυσης (use case/analytic) και μια σειρά από ενδελεχείς ελέγχους οι οποίοι γίνονται αυτοματοποιημένα παρέχει επιπλέον πληροφορίες επιτρέποντας την ορθή αξιολόγηση του περιστατικού και ενημερώνοντας παράλληλα κάποιον αναλυτή μας.

**11:32 - Διερεύνηση:** Μόλις ο αναλυτής λάβει την ειδοποίηση ξεκινά άμεσα τη διερεύνηση του περιστατικού

προκειμένου να αναγνωρίσει σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επίθεση, αξιοποιώντας τα δεδομένα και τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του.

**11:35 - Περιορισμός:** Ο αναλυτής, αφού επιβεβαιώσει την εγκυρότητα της απειλής, ειδοποιεί την ομάδα ασφάλειας συστημάτων του πελάτη. Παράλληλα, διασφαλίζει την απομόνωση των τερματικών που έχουν επηρεαστεί και προβαίνει σε ανάλυση των βασικών αιτιών του περιστατικού αλλά και στη δημιουργία νέων δεικτών παραβίασης για την παρακολούθηση περαιτέρω ύποπτης δραστηριότητας.

**12:17 - Έλεγχος εμβέλειας:** Μέσα από την έρευνα και την παρακολούθηση εντοπίζεται και δεύτερος υπο-

λογιστής ο οποίος έχει πρόσβαση σε ένα κακόβουλο αρχείο Word. Ο υπολογιστής απομονώνεται αμέσως από το δίκτυο.

**12:33 - Έρευνα:** Όλα τα αρχεία και οι πληροφορίες που αφορούν την κυβερνοεπίθεση διαβιβάζονται στην ομάδα διερεύνησής μας, η οποία ερευνά σε μεγαλύτερο βάθος την επίθεση και καθορίζει ακόμα περισσότερους δείκτες παραβίασης προς ενίσχυση της προσπάθειας παρακολούθησης και αποκλεισμού μελλοντικών εκφάνσεων της.

**13:54 - Αποκατάσταση:** Μέσα από συνεχή συντονισμό με την ομάδα ασφάλειας του πελάτη σε πραγματικό χρόνο, επιτυγχάνεται η πλήρης αποκατάσταση των συστημάτων, χωρίς ενδείξεις απώλειας δεδομένων ή περαιτέρω ζημιών.

Για την επιτυχή αντιμετώπιση ενός περιστατικού κυβερνοεπίθεσης μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, η συμβολή των αυτοματοποιημένων συστημάτων τα οποία αναβαθμίζονται συνεχώς είναι καθοριστικής σημασίας. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, τα συστήματα αυτά ήταν σε θέση να διαχειριστούν και να αξιολογήσουν άλλες 85 ειδοποιήσεις και να αποκλείσουν 50 επιπλέον ειδοποιήσεις ως "false positives" μέσα στο διάστημα των προηγούμενων 24 ωρών. Ως εκ τούτου, οι αναλυτές μας, απαλλαγμένοι από την επιβάρυνση της διαχείρισης μεγάλου όγκου ειδοποιήσεων, μπορούν να επικεντρωθούν σε περιστατικά που απαιτούν εξειδικευμένη παρέμβαση.

Η ταχεία ανίχνευση περιστατικών ασφάλειας μέσω της προηγμένης τεχνολογίας και της υψηλής τεχνογνωσίας αποτελεί το κλειδί για την έγκαιρη ανίχνευση κυβερνοεπιθέσεων κατά των συστημάτων και δικτύων αλλά και για την επιτυχή αντιμετώπισή τους - μετριάζοντας τον αντίκτυπό τους και εμποδίζοντας την εξέλιξή τους.

**Ο**ι Έλληνες ασφαλιστές κι έμποροι της Οδησού ανήκαν στην αστική τάξη της ελληνικής διασποράς, η οποία ήταν άμεσα συνδεδεμένη με την ανερχόμενη αστική τάξη στον κυρίως ελλαδικό χώρο και δρούσε παράλληλα με αυτή (Μάνεσης: 27). Ήδη από τα μέσα του 18ου αιώνα, στον υπό την οθωμανική κυριαρχία ελλαδικό χώρο, είχαν αρχίσει να διαμορφώνονται νέες κοινωνικές κι οικονομικές σχέσεις (ό.π.: 27). Έμποροι, πραματευτάδες, βιοτέχνες, караβοκυραίои ανέπτυξαν δράση και δημιούργησαν ένα ισχυρό κεφάλαιο, κυριαρχώντας στο εμπόριο εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, με εξαγωγές πρώτων υλών, από τη μια, και εισαγωγές δυτικών και αποικιακών προϊόντων, από την άλλη (Clogg, 2003: 47). Η ελληνική γλώσσα άρχισε να κυριαρχεί ως η *lingua franca* στο χώρο των Βαλκανίων. Χαρακτηριστικός της δράσης και της δύναμης των Ελλήνων εμπόρων είναι ο τίτλος του άρθρου του ιστορικού Trajan Stoianovich, «Ο κατακτητής ορθόδοξος βαλκάνιος έμπορος»...

...Ο νεοελληνικός διαφωτισμός βρήκε πρωτεύοντα σύμμαχο στη διάδοσή του τους Έλληνες μετανάστες και, κυρίως, τους Ηπειρώτες πλούσιους μετανάστες. Ειδικότερα οι Έλληνες ασφαλιστές βοήθησαν στη διάδοση του ελληνικού διαφωτισμού, με πρωταγωνιστικό ρόλο. Βασικό όργανο διάδοσης των ιδεών των διαφωτιστών ήταν τα έντυπα, βιβλία, περιοδικά κι εφημερίδες. Οι Έλληνες ασφαλιστές, με τις συνδρομές και χορηγίες τους, έπαιξαν ρόλο «κλειδί» στην έκδοση και κυκλοφορία τους, όπως και στη διδασκία των διδασμάτων του διαφωτισμού στα ελληνικά σχολεία της Οδησού. Μέγιστη προσφορά των Ελλήνων ασφαλιστών και η πληρωμή του κόστους της επιλογής, μεταφοράς και μισθοδοσίας σπουδαιών διδασκάλων, εκπαιδευτών των νέων ιδεών, στο κέντρο της παροικίας της Οδησού, όπως θα δούμε και παρακάτω.

Αξίζει, στο σημείο αυτό, να δούμε λίγα στοιχεία σχετικά με την εκδοτική δραστηριότητα, λίγο πριν από την επανάσταση, και πώς σχετίζονταν οι άνθρωποι από το χώρο αυτό με τους ανθρώπους των γραμμάτων και τους διαφωτιστές. Οι αδερφοί Μαρκίδες Πούλιου, με καταγωγή από τη Σιάτιστα της Δυτικής Μακεδονίας, είναι οι εκδότες της πρώτης σωζόμενης ελληνικής εφημερίδας (Κοτσιφός, 2008). Υπήρξαν δραστήριοι τυπογράφοι, στενοί συνεργάτες του Ρήγα Βελεστινλή, και, όπως φάνηκε από την ιστορία, μεγάλοι πατριώτες. Το τυπογραφείο τους στη Βιέννη το



Το NextDeal, συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, δημοσιεύει το θέμα «Ιδεολογία και κοινωνοφελές έργο της εμπορικής τάξης και των ασφαλιστών της Οδησού» από το βιβλίο του Ευάγγελου Σπύρου "Ασφαλιστές Έμποροι και Ιστορία Ελληνικού Έθνους"

## Ιδεολογία και κοινωνοφελές έργο της εμπορικής τάξης και των ασφαλιστών της Οδησού

έκλεισαν οι αυστριακές αρχές το 1797· είχε ξεκινήσει τη λειτουργία του το 1790, όταν συνέλαβαν τον Ρήγα. Καθιερώθηκαν με την εμπορική φίρμα ως Μαρκίδες, δηλαδή, οι γιοι του Μάρκου Πούλιου. Το 1790 ξεκίνησαν την έκδοση της Εφημερίδας, και παράλληλα τύπωναν πλήθος ελληνικών βιβλίων. Η εφημερίδα των Μαρκίδων ήταν γραμμένη «εις την απλήν ρωμαϊκή γλώσσα» και είχε «συνδρομητές σε όλη την ορθόδοξη Ανατολή (από τη Βλαχία ως την Κρήτη και από την Κωνσταντινούπολη ως τα Πάννωνα) και σε όλες τις ελληνικές κοινότητες της Ευρώπης», με δημοσιεύματα από «την επαναστατική Γαλλία με ευνόητους στόχους για τα ελληνικά πράγματα» (ό.π.: 27). Οι Μαρκίδες εξέδωσαν και την πρώτη σέρβικη εφημερίδα στη σέρβικη γλώσσα, με τίτλο Σέρβικα Νέα, έχοντας υπόψη την ένωση των Βαλκάνιων λαών που υποστήριζε ο Ρήγας. Η πιο επιβλητική έκδοσή τους, το Χρονικό του Γεώργιου Φραντζή, κυκλοφόρησε με μέγιστη αλληγορία στην προμετωπίδα του βιβλίου, παρουσιάζοντας τον ελληνισμό νεκρό, σκλαβωμένο με αλυσίδες, που περιμένει ανάσταση. Ήταν όντως μεγάλοι πατριώτες οι άνθρωποι που σε χιλιάδες «πόστα» δούλεψαν γι' αυτή την ανάσταση! Στη δημόσια βιβλιοθήκη της Κοζάνης και την αντίστοιχη στη Σιάτιστα, ο ερευνητής αναγνώστης ή ιστορικός ή μελετητής θα βρει πολλά στοιχεία για να «καθαρογράψει» καλύτερα δράσεις Ελλήνων πατριωτών προς μίμηση! Μετά τη δίωξή τους από τις αυστριακές αρχές, ο ένας αδερφός, ο Γεώργιος, εξορίστηκε, πήγε στη Γαλλία, στην Αγκόνα, όπου εντάχθηκε σε κέντρο

επαναστατικών πυρήνων, και τελικά εγκαταστάθηκε στη Νυρεμβέργη. Πέθανε το 1830. Ο άλλος αδερφός, ο Πούλιος, πήγε στην Ιταλία για να τεθεί στην υπηρεσία του Ναπολέοντα, κατέληξε, όμως, στη Βενετία, όπου συνέχισε την εκδοτική του δράση, κι επεδίωξε να βγάλει εφημερίδα για την Ιόνιο Πολιτεία.

Στη Βιέννη λέγεται πως πρωτοκυκλοφόρησε, το 1784, μια εφημερίδα για δύο μόλις μήνες, με συντάκτη τον Γεώργιο Βεντότη από τη Ζάκυνθο, κι εκδότη τον Ιωσήφ Μπαουμάστερ. Από την έκδοση αυτή δεν έχει διασωθεί πουθενά ένα αντίγραφο, και τη δόξα του πρώτου εντύπου παίρνει η Εφημερίδα των Μαρκίδων. Το 1811 κυκλοφόρησε η δεύτερη ελληνική εφημερίδα, Ειδήσεις διά τα Ανατολικά Μέρη, που μετονομάστηκε σε Ελληνικός Τηλέγραφος ένα χρόνο αργότερα, και συνεχίστηκε η κυκλοφορία της ως το 1836. Επίσης το 1811, εκδόθηκε το πολύ σημαντικό για τα ελληνικά πράγματα και προοδευτικό φιλολογικό περιοδικό Ερμής ο Λόγιος, από το λόγιο κληρικό Άνθιμο Γαζή, αρχικώς, κι έπειτα από τους Θεόκλητο Φαρμακίδη και Κωνσταντίνο Κοκκινάκη. Μέσα στο Λόγιο Ερμή υπάρχουν πάμπολλες αναφορές για τον πρωταγωνιστικό ρόλο των ασφαλιστών της Οδησού στην αφύπνιση του έθνους των Ελλήνων. Αναφέρονται οι σημαντικοί ρόλοι επιφανών ασφαλιστών, κατάλογοι με εισφορές, ονόματα και δράσεις τους στο επαγγελματικό κι ευρύτερα εμπορικό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό, κι εθνικό πεδίο. Προτείνουμε στα βιβλία Ιστορίας που διδάσκονται τα νέα Ελληνόπουλα, σε Ελλάδα και Κύπρο, στα Δη-

μοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια, αλλά και Πανεπιστήμια, να μπουκ κεφάλαια μαθημάτων με αυτές τις προσφορές τους και τη σημασία τους. Στη Βιέννη εκδόθηκε και το περιοδικό Καλλιόπη (1819-1821), ενώ στο Παρίσι την ίδια περίοδο, το περιοδικό Μέλισσα (1819-1821), Αθηνά (1819), και Μουσείον (1819) (ό.π.: 47).

Με το ξέσπασμα της επανάστασης, διακόπτεται η κυκλοφορία όλων των παραπάνω, με εξαίρεση τον Ελληνικό Τηλέγραφο. Εξάλλου, οι έντυπες ή χειρόγραφες εφημερίδες που εκδίδονται τώρα, δεν έχουν πια σκοπό να μετακινώσουν τις ιδέες του διαφωτισμού, αλλά να μεταφέρουν τα νέα από τα μέτωπα του αγώνα. Ο Θεόκλητος Φαρμακίδης, συντάκτης της εφημερίδας Σάλπιξ Ελληνική, γράφει σε αυτή: «Το γένος όλων αγωνιζόμενον τον υπέρ της ελευθερίας αγώνα θέλει να βλέπη και δια του τύπου τους αγώνες του κηρυττομένους τας αρετάς των καλών δημοσίων επαινουμένους και τας κακίας των κακών εξελεγομένους, εις αποφυγήν και μίμησην. Θέλει να μανθάνη τα ανά πάσαν επαρχίαν γενόμενα και ούτω να βάλλωνται δια της εφημερίδος όλα τα μέρη εις συνάφειαν», ενώ η Ανεξάρτητος Εφημερίς της Ελλάδος έχει ως έμβλημά της τη ρήση του Αριστοτέλη: «Οσίων προτιμάν την αλήθεια» (Κοκκινέλης, 1994).

Παράλληλα, σε ό,τι αφορά την Οθωμανική Αυτοκρατορία, η εποχή εκείνη ήταν περίοδος στρατιωτικής, εδαφικής και οικονομικής παρακμής, και, ουσιαστικά, προσιωνιζόταν η τελική αποσύνθεσή της. Αυτή η πραγματικότητα είχε ως συνέπεια τη χειροτέρευση των συνθηκών διαβί-

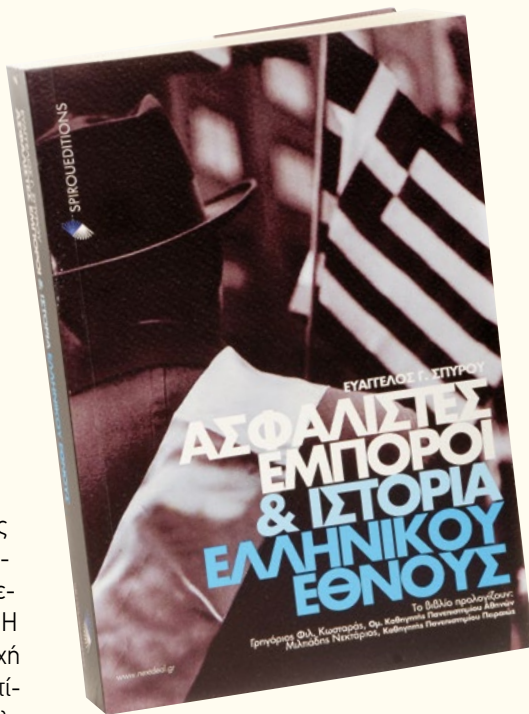
ωσης των υπόδουλων λαών. Ο Κρεμμυδάς, θέλοντας να περιγράψει την κατάσταση που επικρατούσε στον ελλαδικό χώρο λίγο πριν από την επανάσταση του '21, λέει τα εξής: «τη ζωή των λαϊκών στρωμάτων χαρακτηρίζει η εξαθλίωση και των πλούσιων η αθλιότητα και η ανηθικότητα» (1988: 203). Ήταν η αίσθηση αυτή, της διάχυτης ανομίας και παρακμής, ενισχυόμενη και από τις φιλελεύθερες διακηρύξεις του Διαφωτισμού που κυριαρχούσαν στην Ευρώπη, που συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση μιας εθνικιστικής κι εθνικοαπελευθερωτικής ιδεολογίας από τους υπόδουλους Έλληνες. «Μέσα σε μία κατάσταση της διάχυτης ανομίας, όπου οι ραγιάδες υπήκοοι του Σουλτάνου ήταν έκθετοι και ανασφαλείς και ανυπεράσπιστοι απέναντι στην κρατική βία και καταστολή, άρχισε να γίνεται βαθμιαία συνείδηση η ανάγκη του συνδυασμού εθνικής και πολιτικής απελευθέρωσης, η ανάγκη θέσπισης φραγμών απέναντι στην κρατική εξουσία, η οποία τους είχε καταδυναστεύσει επί τέσσερις αιώνες» (Μάνεσης: 27).

Επόμενο ήταν η εμπορική—αστική—τάξη να νιώθει εντονότερα τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονταν οι Έλληνες, ακριβώς εξαιτίας της οθωμανικής κυριαρχίας, σε σχέση με τα ελεύθερα κράτη της Δύσης, είτε με τα ταξίδια ή τις μετοικεσίες σε αυτά, και να καταστεί ο φορέας της νέας ιδεολογίας (εκτενέστερη παρουσίαση σχετικά με τη διαμόρφωση της αστικής τάξης κατά την προεπαναστατική περίοδο, βλ. Κρεμμυδά, 1988: 196-202). «Η κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι Έλληνες κεφαλαιούχοι μέσα στην Οθωμανική αυτοκρατορία και έξω από αυτήν, διαμόρφωνε βαθμιαία το ιδιαίτερό τους πνεύμα. Η αντίθεσή τους στο οικονομικό σύστημα των Τούρκων ενίσχυε την εθνική τους αντίθεση. Η θρησκευτική αντίθεση ή απλώς και μόνο η φυλετική αντίθεση, που πάντοτε υπήρχε, έπαιρνε τώρα μορφή και αποκτούσε συγκεκριμένο στόχο: την απελευθέρωση της Ελλάδας» (Σβορώνος, 1996: 393). Συνεπώς, η ανερχόμενη αστική τάξη ερχόταν σε σύγκρουση με τις παλιότερες ισχυρές κοινωνικές ομάδες του ελληνικού πληθυσμού, όπως τον ανώτερο κλήρο, τους Φαναριώτες, τους προύχοντες, τους κοτζαμπάσηδες, οι οποίοι επιθυμούσαν, αν όχι τη διατήρηση του status quo και των συνεπαγόμενων προνομίων που απολάμβαναν, τη μερική αλλαγή του μέσα από τη μετατόπιση της άσκησης εξουσίας από τους Οθωμανούς στους ίδιους. Η

συμβολή της εμπορικής τάξης –στον ελλαδικό χώρο, αλλά κι εκτός αυτού– στην προώθηση του εθνικού κινήματος αναγνωρίζεται και τονίζεται, τόσο από Έλληνες μελετητές (ό.π.: 393-394) όσο και ξένους. Για παράδειγμα, ο Clogg διαπιστώνει πως «μεγαλύτερη σημασία στην ανάπτυξη του εθνικού κινήματος είχε η εμφάνιση στη διάρκεια του 18ου αιώνα μιας επιχειρηματικής, ευρέως διεσπαρμένης και εύρωστης εμπορικής τάξης της οποίας οι δραστηριότητες εκτείνονται τόσο εντός όσο και εκτός της οθωμανικής επικράτειας» (2003: 47). Στο σημείο αυτό, ο Stoianovich παρατηρεί πως η επιρροή οποιασδήποτε ομάδας ή τάξης σε πολιτικό ή οικονομικό επίπεδο δεν καθορίζεται μόνο, ούτε καν κυρίως, από την αριθμητική της δύναμη, αλλά «από την οργάνωση, την ιδεολογία, τα εργαλεία, τους επικεφαλής, τις συμμαχίες, την πειθαρχία, την αφοσίωση, τη σοφία, την ενέργεια, την εξυπνάδα και την παιδεία που χαρακτηρίζουν τα μέλη της, αλλά και αυτά των προσκείμενων, όπως κι εχθρικών σε αυτήν ομάδων» (1992: 1). Έτσι, στην περίπτωση της Ελλάδας και της Σερβίας, στις παραμονές των εθνικοαπελευθερωτικών αγώνων τους, οι αντίστοιχες μεσαίες τάξεις ήταν αριθμητικά πολύ μικρές. Η ελληνική και σερβική μεσαία τάξη την εποχή εκείνη ήταν ακόμη μικρότερες από τις αντίστοιχες που οδήγησαν σε επανάσταση την ολλανδική, αγγλική, αμερικανική και γαλλική κοινωνία, οι οποίες υπολογίζονται σε κάτι λιγότερο από το 10% του συνολικού πληθυσμού. Παρ' όλ' αυτά, υπήρξαν καθοριστικές «στη σύνδεση των βαλκανικών λαών με την Ευρώπη, τόσο μέσω του εμπορίου τους όσο και μέσω των ιδεών τους» (ό.π.: 1).

Η μεγάλη ώρα του Ελληνισμού ετοιμάστηκε μεταξύ 1750 και 1821. Εκεί μέσα έδρασαν ο Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Ρήγας Φεραίος, ο Αδαμάντιος Κοραής και το κίνημα του νεοελληνικού διαφωτισμού. Οι έμποροι και πλοιοκτήτες αυτής της εποχής έφτιαξαν μια φιλοπρόδοη αστική τάξη, που αμφισβήτησε τον ηγετικό ρόλο των μέχρι τότε αρχόντων του γένους. Των Ελλήνων οι κοινότητες στα νησιά Χίος, Ύδρα, Σπέτσες, στη Σμύρνη και, στα ηπειρωτικά, στα Γιάννενα, την Κοζάνη, την Καστοριά, το Πήλιο, τη Σιάτιστα, κ.λπ., μπήκαν ηγέτες όλων των νέων προσπαθειών. Η ώρα της επανάστασης προετοιμάστηκε από εμπόρους και άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, και η φράση από τον Επιτάφιο του Θουκυδίδη, «πλούτω τε έργου μάλλον ή λόγου κόμπω χρώμεθα», που είναι προμετωπίδα στο βιβλίο και αποτελεί την κεντρική ιδέα του, βρήκε την καλύτερη πραγμάτωσή της στο πρόσωπο αυτών των εμπόρων και ασφαλιστών. Για να μεταδοθεί ο ελληνικός διαφωτισμός βοήθησαν τα μέγιστα οι έμποροι και ασφαλιστές της Οδησσού. Από αυτούς επιδιώχθηκε η διάδοση των φώτων της Παιδείας σε όλα τα στρώματα του λαού με την οικονομική ενίσχυση εκδόσεων βιβλίων, περιοδικών, εφημερίδων, και αποστολή νέων στα ευρωπαϊκά κέντρα για ευρύτερες σπουδές. Στο παράρτημα Ιανουαρίου 1817 του Λόγιου Ερμή, σε «Διατριβή φιλογενούς Γραϊκού περί της καταστάσεως των εν

Οδησσώ οικούντων Γραϊκών κατά το 1816», αναφέρονται τα ονόματα Ελλήνων ασφαλιστών που ηγούνται, με λόγια και έργα, και, προπάντων, με χρήματα σε κοινωφελείς δράσεις. «Προικίσαντες προσφέρων έκαστος κατά την δύναμιν αυτού ετησίας παροχάς εκ των καρπών των ιδρώτων των». Δε - ζουν



## Ο νεοελληνικός διαφωτισμός βρήκε πρωτεύοντα σύμμαχο στη διάδοσή του τους Έλληνες μετανάστες και, κυρίως, τους Ηπειρώτες πλούσιους μετανάστες, ενώ οι Έλληνες ασφαλιστές βοήθησαν στη διάδοση του με πρωταγωνιστικό ρόλο

παντού, στα σχολεία και νοσοκομεία, στους ιερούς ναούς και τα τυπογραφεία οι ασφαλιστές της Οδησσού και μεγαλέμποροι, Ι. Αμβροσίου, Ι. Δεστούνης, Θ. Σεραφίνος, Ι. Πεταλάς, Η. Μάνεσης, Στ. Ξυδάς, Μ. Πατζιού, Θ. Φλογαΐδης, Εμμ. Γρημάνης, Δ. Δούμας, Κ. Αρτινός, Μ. Σκαρλάτος, Δ. Ιγγλέσης, Αλ. Μαύρος, Αλ. Κουμπάρης, Γρ. Μαρασλής, κ.ά. Τα ονόματα αυτών των ασφαλιστών είναι αιώνια τιμή και περηφάνια για όλους τους ασφαλιστές, με εργασίες, τότε, σε ολόκληρη τη ρωσική αυτοκρατορία, στην οθωμανική αυτοκρατορία, στη τότε ακμάζουσα Ευρώπη και τις κυριότερες πόλεις της, τη Τεργέστη, τη Βενετία, τη Βιέννη, το Παρίσι, το Λονδίνο, αλλά και στη Γερμανία, την Ισπανία, καθώς και σε Αίγυπτο, Κύπρο, κ.ά. Μαζί με τη διακίνηση του πλούτου τους διακινούσαν προ-

παντός ιδέες, βιβλία, γνώσεις και ό,τι ήταν απαραίτητο για την εθνική αφύπνιση. Μαζί με τα ταξιδιωτικά έγγραφα, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, κι έγγραφα της Φιλικής Εταιρείας για το μεγάλο ξεσκακωμό. Μαζί με τα καθήκοντά τους στις εταιρείες τους και τις άλλες επαγγελματικές τους υποχρεώσεις, ιδιαίτερος χρόνος και φροντίδα για το σχεδιασμό της επανάστασης. Είναι τα πρόσωπα εκείνα που συναντάμε στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών τους, στις ενώσεις ασφαλιστών, στην «Εταιρεία Ηνωμένων Γραϊκών Ασφαλιστών», στη «Γραικορωσική Συντροφία Ασφαλιστών», στη «Συντροφία Γραϊκών Ασφαλιστών», στην «Εμπορική Κάσσα της Οδέσσης», στο «Εμπορικό Ελληνικό Σχολείο της Οδέσσης», στο Νοσοκομείο Οδησσού, στο θέατρο της πόλης, στην Εταιρεία των Φιλικών, στα ίδια τα ταμεία-εφορίες της Φιλικής Εταιρείας, δίπλα-δίπλα με τα στενότερα στελέχη της, τον Νικόλαο Σκουφά, τον Εμμανουήλ Ξάνθο και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ. Μέσα στο εθνικό επιτελείο της Φιλικής, κοντά στον Αλέξανδρο Υψηλάντη, στον Ιωάννη Καποδίστρια, κοντά στον Γρηγόριο Δικαίο (Παπαφλέσσα), κοντά και στους υπόλοιπους οπλαρχηγούς της Πελοποννήσου, τον Αναγνωσταρά (Μεσσηνία), τον Χρυσοσπάθη (Σπάρτη), τον Δημητρώπουλο (Μάνη). Πολύ κοντά στην προετοιμασία των σχεδίων εξέγερσης τον Αύγουστο 1820 από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, που βρισκόταν στην Οδησό, και, ανάμεσα στα δέκα πιο έμπιστα άτομα με τα οποία συνεργαζόταν, βλέπουμε και τους ασφαλιστές Ιωάννη Αμβροσίου, Ηλία Μάνεση, Αθανάσιο Σέκερη.

Έχει, έτσι, διαπιστωθεί πως οι δωρεές και η κοινωφελής δράση αποτελούσαν αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρηματικής κουλτούρας των Ελλήνων εμπόρων και, γενικότερα, των επιχειρηματιών, της διασποράς (Σιφναίου, 2008). Οι δωρεές αυτές μπορεί να γίνονταν είτε όταν οι ίδιοι βρίσκονταν ακόμη εν ζωή, είτε μετά το θάνατό τους, και προσφέρονταν στο τόπο καταγωγής τους ή στο τόπο υποδοχής. Στην περίπτωση των Ελλήνων εμπόρων κι άλλου είδους επιχειρηματιών που βρίσκονται στη Νότια Ρωσία, από τα μέσα του 17ου αιώνα μέχρι τη Ρωσική Επανάσταση, είναι τέτοια η ένταση του φαινομένου της κοινωφελούς δράσης τους, ώστε χρήζει ιδιαίτερης ανάλυσης κι ερμηνείας.

Η Σιφναίου για την εξέτασή του προτείνει τέσσερις παραμέτρους. Αυτές συνίστανται (α) στον τόπο προέλευσης των Ελλήνων εμπόρων κι επιχειρηματιών, (β) στην περίοδο εγκατάστασής τους στη Νότια Ρωσία, (γ) στον ίδιο το τόπο υποδοχής, και, τέλος, (δ) στην κοινωνική μεταξύ τους διαφοροποίηση.

Οι περιπτώσεις των μεταναστών από την Ήπειρο, και αυτών από τη Χίο συνιστούν παραδείγματα της σημασίας του τόπου καταγωγής των Ελλήνων παροίκων σε σχέση με την κοινωφελή τους δράση. Οι Ηπειρώτες έμποροι αποτελούν σημαντικό μέρος της ελληνικής διασποράς, κατά την πρώτη, κυρίως, περίοδο. Εγκαθίστανται, όπως είδαμε πρωτίτερα (βλ. κεφάλαιο 1), σε μεγάλες πόλεις της ρωσικής αυτοκρατορίας, όπως τη Νίζνα, το Κίεβο, τη Μόσχα και την Πετρούπολη, ακολουθώντας

τους δρόμους του χερσαίου εμπορίου. Προερχόμενοι από ορεινά και άγονα μέρη, ξεκινούν με μικρά κεφάλαια, και δημιουργούν τις περιουσίες τους με αργό ρυθμό. Τις περισσότερες φορές, παραμένουν άγαμοι και άτεκνοι, ενώ κληροδοτούν το σύνολο του πλούτου τους στον τόπο καταγωγής τους, δείχνοντας ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εκπαίδευση και τα γράμματα.

«Τον Βασίλειον Μελάν είχαν γνωρίσει κατά την εν Λονδίνω διαμονήν μου τω 1870... Ο Βασίλειος Μελάς, άτεκνος και κάτοχος σημαντικής περιουσίας, Ηπειρώτης την καταγωγήν και φιλόπατρις ως οι πλείστοι των Ηπειρωτών, επεθύμη να ιδη την Ελλάδα προκόπτουσαν...», αυτά έγραφε στα απομνημονεύματά του ο Ανδρέας Συγγρός για τον Ηπειρώτη ευεργέτη Βασίλειο Μελά (Ν.Ε.Μ., 2002: 7), ο οποίος γεννήθηκε το 1819, μεγάλωσε στην Οδησό, ασχολήθηκε με το εμπόριο, αλλά, έχοντας ιδιαίτερη κλίση προς τα γράμματα, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για αυτά. Το 1873 αγόρασε τρία συνεχόμενα οικοπέδα συνολικής έκτασης 1.600 τετραγωνικών μέτρων, στη σημερινή πλατεία Κοτζιά, ανέθεσε στον Ερνέστο Τσίλερ το σχεδιασμό Μεγάρου, και διέθεσε το ιλιγγιώδες ποσό του ενός εκατομμυρίου δραχμών για την ανέγερσή του – φτάνει μόνο να αναλογιστούμε πως ο κρατικός προϋπολογισμός τότε έφθανε τα 33 εκατ. δραχμές. Ο ίδιος ο Βασίλειος και ο αδερφός του Λέων Μελάς θεωρούσαν τη συμβολή στη μόρφωση των παιδιών ως τη μέγιστη προσφορά στην πατρίδα. Για το λόγο αυτό, στη διαθήκη του αναφέρει τα εξής: «Την μεγάλην μου οικίαν την επί της Πλατείας Λουδοβίκου κειμένην, την αποτελούσαν τετράγωνον, συνορευομένην γύρωθεν υπό των οδών Αιόλου, Σοφοκλέους, Αχαρνών και της Πλατείας Λουδοβίκου κληροδοτώ μετά την αποβίωσιν της συζύγου μου, ήτις ενόσω ζει θέλει έχει την επικαρπία των προσόδων αυτής, εις τον Δημήτριον Βικέλαν, τον Βίκτωρα Μελάν και εις τον πρεσβύτερον υιόν του αδελφού μου Μιχαήλ Μελά (Γεώργιον) και παραγγέλλω αυτούς όπως εκ των ετησίων αυτής προσόδων, μετά την αφαίρεσιν εκάστοτε των απαιτούμενων εξόδων της συντηρήσεως της οικίας ταύτης, ολόκληρον το υπόλοιπον δαπανώσι προς ίδρυσιν και συντήρησιν νηπιαγωγείων, όπου δήποτε ήθελον εγκρίνει, εκτός μόνον της πόλεως των Αθηνών, ήτις ευμοιρεί εκπαιδευτικών καταστημάτων, απαγορεύω δε την φαλκιδίαισιν του κληροδοτήματος τούτου δι' οιονδήποτε λόγον» (ό.π.: 6). Μετά το θάνατο της Τερψιχόρης Μελά (1887), ιδρύθηκε το Νηπιακό Επιμελητήριο Μελά, στο οποίο και περιήλθε το Μέγαρο. Στα πρώτα 110 χρόνια λειτουργίας του, το Νηπιακό Επιμελητήριο Μελά έχτισε 183 σχολεία και νηπιαγωγεία, ενίσχυσε οικονομικά άλλα 78, και προσέφερε, σε πολλά άλλα, εποπτικά μέσα διδασκαλίας, διδακτικό και άλλο υλικό (ό.π.: 17). Το 1977, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μίσθωσε το κτίριο του Μεγάρου κι ανέλαβε το έργο της αποκατάστασής του στην αρχική μορφή, με μικρή συμμετοχή του Νηπιακού Επιμελητηρίου Μελά σε αυτό. Οι εργασίες τελείωσαν το 1988, και το κτίριο σήμερα αποτελεί κόσμημα για την πόλη της Αθήνας.

**VW ID.4 GTX**

**Για γρήγορους ασφαλιστές  
που θέλουν πολυτέλεια,  
άνεση, ασφάλεια  
& οικολογία**





**Τ**ο ολοκαίνουργιο ID.4 GTX, που παρουσίασε η VW, είναι το πρώτο μοντέλο της γκάμας GTX που περιλαμβάνει ηλεκτρικά αυτοκίνητα επιδόσεων. Τα γράμματα GTX ορίζουν ένα νέο προϊόντικό brand, που δημιουργήθηκε για να επεκτείνει την παράδοση και την επιτυχία της μάρκας στα γρήγορα αυτοκίνητα, αλλά στην ηλεκτρική εποχή. Για να είμαστε πιο ακριβείς, με τη δημιουργία της σειράς μοντέλων GTX, η μάρκα προσθέτει ευφυή, спор χαρακτήρα στην ηλεκτροκίνηση. Στα δύο γράμματα GT, που έχουν γράψει τη δική τους ιστορία στην αυτοκίνηση και έχουν ταυτιστεί με την οδηγική απόλαυση, η προσθήκη του «X», δημιουργεί τη γέφυρα με την αυτοκίνηση του μέλλοντος. Η αειφορία και ο спор χαρακτήρας δεν αλληλοαποκλείονται, αλλά αντίθετα αλληλοσυμπληρώνονται τέλεια. Το ID.4 GTX είναι το πρώτο μιας σειράς μοντέλων που θα ακολουθήσουν με το ίδιο αρκτικόλεξο.

## Ηλεκτρική δύναμη & πολυτέλεια

Το ID.4 GTX διαθέτει δύο ηλεκτρικούς κινητήρες, έναν στον εμπρός άξονα και έναν στον πίσω, που συνδυαστικά παρέχουν μέγιστη ισχύ 299 ίππων, προσδίδοντας ταυτόχρονα στο όχημα χαρακτηριστικά ηλεκτρικής τετρακίνησης, με τη χρήση ενός κιβωτίου ταχυτήτων μίας σχέσης. Σε αντίθεση με ένα συμβατικό σύστημα τετρακίνησης, δεν υπάρχει μηχανικός σύνδεσμος μεταξύ των αξόνων, γι' αυτό δεν υπάρχει κεντρική σήραγγα στο εσωτερικό του οχήματος, κάτι που συμβάλλει σε πολύ μεγάλους εσωτερικούς χώρους για τους επιβάτες.

Σε ό,τι αφορά τις επιδόσεις τώρα, τα 100 χλμ./ώρα έρχονται σε 6,2 δλ., με την τελική ταχύτητα να περιορίζεται ηλεκτρονικά στα 180 χλμ./ώρα. Ο πίσω άξονας είναι εξοπλισμένος με ένα σύγχρονο κινητήρα μόνιμου μαγνήτη (PSM) με ισχύ 204 ίππων και υψηλό βαθμό απόδοσης, ενώ αυτός του μπροστινού άξονα είναι ασύγχρονος (ASM). Η τετρακίνηση του ID.4 GTX βασίζεται σε ένα έξυπνο σύστημα ελέγχου, που κατανέμει με τη διαθέσιμη ροπή κίνησης στους δύο ηλεκτρικούς κινητήρες για να επιτύχει την ιδανική ισορροπία απόδοσης, δυναμικής και σταθερότητας οδήγησης. Σε πολλές καταστάσεις οδήγησης, λειτουργεί μόνο ο πίσω άξονας. Ο εμπρόσθιος κινητήρας ενεργοποιείται όταν το απαιτήσουν το επιθυμητό спор στίλ οδήγησης ή η αυξημένη πρόσφυση, με τόσο ομαλό τρόπο που ο οδηγός δεν θα το παρατηρήσει καν.

Η μπαταρία ιόντων λιθίου, καθαρής ενεργειακής χωρητικότητας 77 kWh, προσφέρει αυτονομία έως και 480 χλμ. Έχει τοποθετηθεί ανάμεσα στους άξονες κάτω από τη καμπίνα επιβατών, χαμηλώνοντας το κέντρο βάρους και εξασφαλίζει ίση κατανομή των φορτίων. Με τη σεβαστή απόσταση 17 εκατοστών από το έδαφος, το ηλεκτρικό SUV της Volkswagen αισθάνεται στο σπίτι του και εκτός δρόμου.



## Δυναμική εξωτερική σχεδίαση

Το 4,48 μέτρων ID.4 GTX συνδυάζει την ισχυρή φύση ενός SUV με προηγμένη αεροδυναμική, μιας κι ο συντελεστής οπισθέλκουσας είναι μόλις 0,29. Εξωτερικά εντυπωσιάζει με τις спор γραμμές και τα ιδιαίτερα χρώματα που χρησιμοποιούνται για να τονίσουν τον avant-garde χαρακτήρα του, ενώ διαθέτει στο βασικό εξοπλισμό προβολείς LED matrix. Αντίστοιχης τεχνολογίας είναι και τα πίσω φωτιστικά σώματα, ενώ τόσο αυτά εμπρός όσο και τα πίσω συνδέονται από φωτιζόμενες μπάρες που στο σκοτάδι δημιουργούν ιδιαίτερες LED φωτιστικές υπογραφές.

## Φουλ πολυτέλεια και τεχνολογία στην καμπίνα

Στο εσωτερικό, το ευμεγέθες μεταξόνιο των 2,77 μέτρων, αποτέλεσμα της αρθρωτής πλατφόρμας για την ηλεκτροκίνηση

(MEB) της Volkswagen, εγγυάται χώρους από μεγαλύτερη κατηγορία οχημάτων. Κυριαρχούν οι καινοτόμες τεχνολογίες οθόνων, η head-up οθόνη επαυξημένης πραγματικότητας, η έντονη ψηφιοποίηση, παράλληλα όμως με μία αίσθηση ηρεμίας και άνεσης, που εξασφαλίζουν οι εμπνευσμένες σχεδιαστικές γραμμές και η στρατηγικά μελετημένη επιλογή υλικών.

Ο οδηγός έχει τον πλήρη έλεγχο, με πέντε προφίλ οδήγησης στη διάθεσή του. Το κινητήριο σύστημα δίνει έμφαση στη спор φύση του ID.4 GTX, με τον οδηγό να επεμβαίνει στον τρόπο με τον οποίο οι ηλεκτρικοί κινητήρες, τα ρυθμιζόμενα αμορτισέρ (προαιρετικά) και το σύστημα διεύθυνσης ανταποκρίνονται μέσω των προφίλ Eco, Comfort, Sport, Individual και Traction. Παράλληλα, νιώθει την ασφάλεια που παρέχει η πληθώρα των συστημάτων υποβοήθησης, τα περισσότερα των οποίων ανήκουν στο βασικό εξοπλισμό του μοντέλου.



**ΠΑΝΤΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΞΕΠΕΡΝΑΩ  
ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ, ΑΛΛΑ ΤΟ  
ΑΝΕΒΑΛΛΑ ΣΥΝΕΧΩΣ.  
ΣΗΜΕΡΑ, ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΜΕΡΑ.**

**Τόλμησε σήμερα ό,τι αφήνεις  
για αύριο. Είμαστε μαζί σου.**

**Ασφάλιση Υγείας Allianz**

Συνέχισε να βάζεις υψηλούς στόχους έχοντας την ολοκληρωμένη προστασία και σιγουριά των προγραμμάτων νοσοκομειακής περίθαλψης **My Health**, εξωνοσοκομειακής φροντίδας **My Primary Care** και ιατρικής βοήθειας **Med24**.

Μάθε περισσότερα στο [www.allianz.gr](http://www.allianz.gr)



*#TolmiseSimera*

**Allianz** 